

Prohemium

A **I**lluminati doctoris fratris Francisci de Bayronis ord. Minor. puniti sci Ludouci singularis sollerie et idagis precipueq; vtilitatis qones Quolibetales feliciter inchoant.

C Prohemium.

In hoc opere
opus est dispa
randu de deo
q; de creatu
ris id intendi
placere in b
poto pbenio.
Ab auspicio
virginis.

Idemus

nunc per speculuz
in enigmate: tunc
autem facie ad fa
cies. p^o Corin. 13. c.
scribit istud vbuz.
Quo vo fm doctri
nam beati Diony
sy celestis hierar
chie circa p^m ha
bitus diuinaz di
sciplinaru quo in
struimur in sacra

theologia: sunt nobis imago future contemplationis qua illustrabimur in p^{ia}: sicut sumptio diuine eucharistie: est imitatio illius fructuonis bⁿifice: qua satiabimur cum apparuerit (in q) gloria eius. Idcirco doctor gentium Ap^ls paulus speculatione salutaris doctrine qua in ista vita p^{nc}ipamus: p^{te}plationi qua expectam^{us} in p^{ia}. q. q^oda pambulu anteponit dices. videmus nunc p speculu in enigmate: tunc aut facie ad facie. in quo q^ode sermone pallegato doctor Paulus q est dux ad diuinam illuminatione manu ducor multus q^ode in diuinis et sol mundi motus a deo in sanctis lris: sic ad lram scribit. 1. 1. c. diuinoz noiu. p^{io} introducit obscuritate notitie vespertine dirigetis nos in via cu p^{re}mittit. Videm^{us} nunc per speculu in enigmate. Enigmatica. n. cognitio est obscura. pp q^o dicit bⁿis Ja. in sua canonica. c. p. Si q^o auditor est vbi et no factor hic copabit viro p^liderati vultu natiuitatis sue in speculo: p^liderat. n. se et abyt et statz oblitus est q^{is} fuerit. cuius r^o est: q^o no vidit se nisi per lineam reflexam. et to remissus q^o videt facie aliena p lineam rectam: per quas sit efficacior ag^ois ipressio. (C^o 2° intro ducit ide Ap^ls serenitate notitie matutine illustrantis nos in p^{ia} cu adiungit: tunc aut facie ad facie. facialis. n. notitia est clara: q^o talis notitia creatur oia: sicut est in se ipso. de qua loq^o bⁿis Joa. in canonica lra. 1. 3. c. Cu appauerit (inquit) illes ei erimus: q^o videbim^{us} cu sicuti est. (C^o De ista duplici notitia. s. matutina que est rez in v^obus: sicut in quodam eterno speculo in quo oia creata et creabilia supemineter relucet: et vespertina que est reru in p^oio glie: loq^o bⁿis Aug. sup bene. ad lram 2. 1. 1. de ciui. dei. induces illd q^o dicit bⁿis Hen. p. ca. Factu est vespere et mane dies vn^{us}. i. vna vitas cognita notitia matutina et vespertina in mete angelica. fm ipm inter istas duas notitias extiterat collocat^{us} legis descriptor Moy ses cui plenius fuit reuelata veritas testam^{en}ti poris: q^o enim transcedebat notitia vespertina: ad fuit ostensum de ipso numeri. 1. 2. ca. q^o palat: et no p enigmata deum videbat: q^o no fuit eleuatus vsq^z ad notia matutinam fuit ei dicit a d^{no} Exodi. 33. c. Facie mea videre no poteris. no. n. videbit me h^o et viuet. (C^o Sed doctor noui testam^{en}ti Paulus ap^ls intendens medietate istius notitie. s. 2° ad Corin. 3° cap. Non inquit sicut Moy ses pone bar velamen sup facie sua pp gloria vultus ei^{us} que euacuaf. nos vo oes reuelata facie gloriam dⁿⁱ speculantes in candem imagine transformamur a claritate in claritatez tanq^z a diuino spiritu. Et q^o diuinus Ap^ls docet nos in verbo pposito a claritate vespertina theologie spe

culationis ad claritate matutina beatifice cōteplationis dirigere gressus nostros. Idcirco volentes seg ductione apostolica: que ducit nos ad vera sanctoz theologiam: illud pmo considerare opz quo pcedat in hac salutari doctria: et in oi alia facultate. In ceteris q^ode disciplinis pcedit ab inferiorib^{us} ad superiora: et a faciliob^{us} ad difficiliora: moza peripatheticoz. In ista aut doctria pcedit a superiorib^{us} ad inferiora: et a difficilioribus ad faciliora moze platonicoz. Istos aut duos modos oppositos pcedendi tenuerunt duo pncipales doctores noui testam^{en}ti. s. Joa. et Paulus: q^o Paulus apostolus mozes p^o patheticoz tenens ascendebat ab inferioribus ad superiora in p^{ma} epla sua docens deū ex creaturis esse cognoscendū: sic dicēdo. Inuisibilia dei a creatura mudi p ea que facta sunt intellecta cōspiciunt: sempiterna quoq^z huius v^ois et deitas. ad Ro. p. ca. Bⁿis aut Joa. euangelista mozes platonicoz no abiciens a superioribus ad inferiora descendebat inchoans ab eterni vbi gnatione donec ad incarnationis mysterii perueniret. Ideo incipit. In pncipio erat v^ois. et cōcludit in fine p^{mi} pcessus. Verbu caro factū est. Jo. p. ca. Et iste q^ode modus pcedendi nouissimus tanq^z magis huic doctrine cōueniens est acceptus cōiter a doctozib^{us} n^ois: cui^{us} q^ode modū precellētia declarat fm q^odruplicē p^oietate. (C^o p^oio per p^oietate que est inter intellm diuinū et inter intellm creatū: q^o diuinus intell^{us} pmo respicit superiora: et deinde inferiora: cū eius p^o obiectum sit diuina essentia in qua vider oia inferiora sicut obiecta scōaria. Intellect^{us} aut creatus no pōt deū nisi per inferiora cognoscere nāt^{ur}: ideo opz vt ab inferioribus ad superiora cōscendat in notitiaz diuinoz. Et q^o nostra theologia est quedā participatio diuine sapientie: fm beatū Dionysius in libro de diu. no. ideo nūq^z pcedere p p^oietate: que est inter intellm separatu et cōiunctū: q^o intellectus cōiunctus p attingit sensibilia cōuertendo se ad p^oia: in oi sua speculatione: sicut docet bⁿis Aug. 1. 2. de trini. et per ista ascendit ad argumētādū spūalia. Intellectus aut separatus pmo aspicit incorpalia: eo q^o magis sunt ei p^oio: nata: et per ista descendit ad corpalia. Et q^o ista doctria est magis angelica q^z humana: vt habet ex dictis beati Dionysij. in libro de celesti hierarchia. Jo pcedit descēdendo sicut intellectus angelicus. (C^o 2° declarat idem p p^oietate que est inter notia enigmatica et bⁿificaz: q^o in notitia enigmatica pcedimus a minimis cognoscibi libus ad maxima per via imitationis multiformium que fiunt in sacris velaminibus sicut docet bⁿis Diony. in li^o de mistica theologia. in beatifica vo notitia pmo v^o diuina essentia: sicut talis notitie o^o p^oia: et deinde creature in ea relictes sicut obiecta scōaria: vt h^o ab Aug. libro cōfel. et q^o theologica cōteplatio vt patuit: in se enigmatica sicut tū imitatio illius bⁿifice visionis: et iō modū ei^{us} sequi desiderat. (C^o 3° declarat idē p p^oietatez que est inter nāe naturatū modū: et nāe naturate: q^o in inferiori p^o processus a minus pfectis ad magis pfecta ascendēdo: et iō dicit peripatheticū ista inferiora p^oactates q^o illa que sunt priora gnatione: sunt posteriora p^ofectione. in nā aut suprema opposito mō pcedunt a magis pncipalibus ad min^{us} pncipalia ex plenitudine summe pfectionis: vt docet beatus Dionysij. de diu. no. 2. c. cōparādo essentialia ad psonalia. o. q^o essentialia pcedunt psonalia: et ideo p psonalia no dissolunt. et q^o ordo habitū est fm ordinem obiectoz in eadē potētia opz vt doctrina ista que est de nāe naturate ad pncipalibus incipiat descendendo pcedens. Et cōfirmat iste pcessus vtriusq^z testam^{en}ti auctoritate. pmo quia in veteri testam^{en}to cū Moy ses describeret in duabus tabulis

E
Processus i
theologia est
p^ois pcessus
ceterarū disci
plinariū.

Dionysius et
Joa. p^oio or
dine inchoa
rūt suā doctri
nā s^z Zoro
et Platonē.

Jo. cōiter tū
tant theologi
scrip^ores
cōueniētia d^o
d^o 4° v^o 3° ce
p^oietatib^{us}. p^o
cedēdo.

Intellecto dup^o

G
Iste. 8. 9. et
11. 1. 15. v^o. et
alibi t^ope ad
hoc.

Notitia dup^o

H
Natura dup^o.

9. m^o. 2. c. 15.

ut N
e. R^oisio 2°.
lo Ro. 11.
is pa. 35.
ra Alijs pure
mūcē alijs
pure iustū ē
Alijs vtrūq^z
modo deus.
Fac. secūdo.
Et. l. iudiciū.

O
Eccl^o 4°.
Hoc extēsi
nem cōtēns
ue: nec fm
mūltitudinē
s^z m^o duratio
ne penā dāna
toz iustitū fo
re. Excūsatio
hoiem hic e
vbiq^z: q^o pp
q^oternaria sua
copl^oda mūl
ta dicit q^o als
omissit.

Dub. nōbile.

Et. l. cognitio
nis.

P
Arguit ad
vtrūq^z partē
notanter.

dist. 44. et ca
de di. in p^oio.
In pcessu istū
nto semitū 3°.
Et. l. triplic^o.

Q
Sicut iustitiaz
acc^o dānatoz.

Bia legillaro
si noui t^ope
ris testam^{en}ti.

Et. l. sic.

Quolibetti

I De 2. tabulis

De simbolo apostolorum.

c. 4.

R

Alia igitur in ista salutari doctrina est nobis innata via a difficilioribus ad faciliora: et a superioribus ad inferiora secundum premissa, et articulus trinitatis in theologia facillime et sapientissime. Idcirco in nostra prima generali disputatione facta parisijs fuit prima questio facta. Utrum articulus trinitatis possit defendi a fidelibus contra philosophicas impugnaciones: et arguebatur quod non: quod dicitur in scripturis. Ad colosenses, videte ne quis vos decipiat per prophetiam et inane fallacia secundum traditionem dotam secundum elementa mundi huius: et non secundum christum. Unde habetur argumentum quod elementa mundi huius sunt principia philosophice. Adicitur fidei christi que sunt per se nota. Sed nullum per se notum potest infringi. Nec articulus trinitatis contra ipsos defendi. Contra quod dicit apostolus Petrus in prima corinthios sua, 3. c. Dominum autem christum sanctificate in cordibus vestris parati semper ad satisfactionem et potestatem vos ratione de ea que in vobis est fidei et spei. Sed ille qui ad hoc satisfacit profecte defendit, igitur cum fides possit satisfacere potest et sufficienter defendere.

L

primus artic.

Circa ista quoniam sunt duo principaliter facienda. primum est ut videamus quomodo iste articulus potest defendi. secundum est ut inquiremus quomodo defensus potest intelligi.

Quantum ad primam partem sunt quatuor declaranda obstacula: primum que solet articulus trinitatis maxime impugnari. Quorum primum est primum complexum. secundum est primum primum discursivum. tertium est syllogismus singularis. quartum est forma syllogismi: et ideo hic occurrunt quatuor puncta tagenda. primum est qualiter iste articulus defenditur contra primum primum complexum. secundum est qualiter contra primum primum discursivum. tertium est qualiter contra formam syllogismi singularis. quartum est qualiter contra formam syllogismi universalis.

prima pars.

M Principium est primum quod est quale. 4. mensura, c. 8. et inde.

Alide in plo. p. et alibi sepe ad hoc. Et dicitur articulus trinitatis obtinere primum principio 5. 7. c. 15. tri. c. 11. c. 10. 5. c. 7. trini.

Quantum ad primum punctum, dicunt philosophi quod primum primum vel negatio et de nullo ambo simul est quedam revidenda. tertia cui nullus sane mentis dicitur potest: et quod ipsi obuiat articulus trinitatis. Ideo articulus trinitatis contra ipsas defendi non potest. Quod autem articulus trinitatis obtinet primo principio complexivo: ex quo habetur quod non contingit idem simul affirmare et negare: et per hoc extrema dictionis ad idem et secundum idem applicare: declarat quadruplici via. Primo comparando essentiam ad personam: quod iste articulus ponit quod essentia et persona sunt idem: et tamen essentia non multiplicatur cum persona multiplicata. Secundo comparando personam ad essentiam cum sint idem secundum Augustinum: et tamen persona non est una sola: cum essentia sit una sola. Tertio comparando essentiam ad proprietatem realem: quod essentia est ad se, proprietatem non est ad se: et tamen per Augustinum opponitur idem esse ad se: et non idem ad se cum sint extrema dictionis patet. Quarto comparando proprietatem ad essentiam quod sunt idem eodem modo: et tamen proprietatem est ad aliud et essentiam non est ad aliud: quod 4. de trini. istis adiungit. 5. via comparando proprietatem ad

personam: quod proprietatem constituit personam et non persona seipsam. Dicunt autem contra modernos doctores qui sunt sollicitiores: quod illa super quibus fundantur aut applicantur extrema contradictionis: aut sunt distincta secundum unam viam: aut sunt non idem secundum aliam viam: aut sunt non idem omnino secundum alias: et ista omnia sunt namque distinctio rationis tanquam insufficientes ad hoc communiter est diuisa. Dicitur tamen aliqui quod cum omnibus istis fiat quod non est ibi distinctio: aliqua realis: imo omnimoda identitas. Sed contra istud dicitur reduci primum primum sic. eidem reali et secundum idem non potest competere extrema contradictionis realiter. Sed omnia extrema contradictionis applicantur reali: quod sicut essentia reali non multiplicatur: ita persona multiplicatur reali: et sicut persona reali non est una: ita essentia reali est una: et sic de alijs. ergo ista extrema non sunt idem reali. Dicebant autem quod primum primum tenet simpliciter: non tamen si modificet sumptum eius reali: et istud dictum non erat clarum. quod cum istud primum tenet ex rationibus formalibus suorum terminorum: iste modus realitatis non diminuit de rationibus talium terminorum. Dicebant ergo quod non tenet nisi modificatum: et hoc non potest modificari cum adequate non procedant instantane. Istud autem non verum: quod ex quo istud primum tenet ex rationibus formalibus terminorum suorum quocumque sublatum: quod non est de ratione formalium eorum manet. Considerat autem quod talis modificatio non est de ratione formalium terminorum. omnia autem proposita per se nota et indistincta resoluitur immediate in rationes formales suorum terminorum: quod principia cognoscimus in quantum terminos cognoscimus. primo poster. Ideo dico quod istud primum tenet realiter: et tenet simpliciter nullo addito modo sic data est simpliciter eius forma: non contingit idem affirmare et negare. Et tunc dicitur ad rationes: cum dicitur reali idem et secundum idem reali non competunt extrema contradictionis reali. ista est vera: et cum dicitur in minoribus quod istis extremis conuenit extrema dictionis reali. ista est vera: et tunc sequitur quod non cum ponunt secundum idem reali: imo sumunt secundum quod distinguitur formaliter: aut non secundum idem conuertibiliter: sunt autem non secundum idem aliquo modo: sicut sunt diuersa vice: aut si in minoribus sumat: sed ista extrema in sum eidem reali. Sed non idem reali: et tunc interminit minor. Et declarat ista solutio multiplici via. prima: quod sicut in proposito ponitur una realitas duarum rationum formalium: ita in diuinitis ponitur una eternitas duorum suppositorum: et tamen diuisa supposita habent extrema contradictionis eternaliter: quod eternaliter pater est a se. filius non est a se eternaliter: et ita potest intelligi ut in sum extrema contradictionis realiter sine distinctione realitatis. Et 2. via est: quod sicut ista duo que hic ponuntur sunt una realitate reali puta. eadem et persona: ita angelus et sua naturalis proprietatem ponuntur eadem una eternitate: et tamen eternaliter eis competunt extrema dictiones: quod eternaliter suba angeli subsistit in se: et non est naturalis proprietatem. Et 3. via est: quod sicut essentia et reus sunt realia eadem realitate: ita motus primi mobilis et alterius sunt temporalia eadem temporalitate: cum omnis motus eodem tempore mensure secundum eadem dicta: et tamen extrema dictionis conueniunt istis temporaliter. primum motus est et non secundum. Et 4. via est: quod sicut essentia et persona sunt idem realiter: et spiratio et generatio sunt idem personam in persona patris sicut verbum: et tunc sic potest argui sicut supra. Et idem personam et secundum idem personam non competunt extrema dictionis personam. Sed generatio actiua personam est conuertibilis patri vel passiuam filio: et spiratio actiua non conuertibilis personam cui aliquo. igitur non sunt personam idem: dicitur autem sic in proposito: quod si in sum extrema contradictionis extrema eadem personam: non tamen secundum idem. Sed secundum quod sunt distincte iste proprietatem, reali aut formaliter.

N Solo dicitur Marie opt. de ol. et idem dicitur in dicitur Alide in primo et in formalibus.

Alide in plo. et alibi sepe.

Prima pars non modifacata.

Horabilia de clarano dicitur quadruplici.

Q

Secunda pars primum primum dicitur quod est quale.

Quantum ad primum punctum dicitur quod primum primum dicitur quod est quale.

N Solo dicitur
Baric op. de
di. 7 idem
duo in dicitur
Alde in pmo
in formalita
tibus.

Alde in plo.
alibi sepe.

Prima pnd
pda no modi
scada.

Notabilis de
claratio dico
rurq druplr

Q

Secunda para
pda no modi
dicitur qd
et quale?

A
Lpnoy z elen
chop. 7. 10 pl.
1. phi. 7. 4. me
ta dicent q
in est defen
bilis 7 ipm
q illud pn
militat 7 arti
culu trinitatis
Qd dicit articu
lum trinitatis
obviare pmo
pn dicitur
no 2
Geo. 2. dicit. 1.
q. 4.
Instituta.

B
Solo alior 2
qua reprobat.

Solo ppria
quam castigat
qdruplr.

D
Cofidera cas
ico. alius.

Tertia para.
Lpoy z alibi.

De syllo ex
positio.

Qd dicit syllo
expositio ar
ticulu trinita
tis obviare q
druplici via.

Solones alio
ra qe repro
bat.

sunt eade inter se sunt eade; cuius scite 7 forma sylli
pfecti pro eo q vna extremitas affir de alia in pne: qz
in pmissis eide medio conuertunt. illud pn omnia ita per
se notu vt eo sublato deficeret ois deductio 7 foza syllo
gistica: 7 id qz istud pn militat 7 articulu trinitatis de
clarat duplr. ¶ Prio. qz lz dine pstone sunt idex simplr
cu diuina een: no tn sic simplr sut ide adinuice: qz vna
de alia non affirmat simplr sic qz de eenia. ¶ 2o. qz lz
diuine pprietates sut ide simplr cu dina een: tn adiuice
no sut simplr ide: cu de se inuice simplr negent 7 no de
eenia. ¶ Dicit aut aliq doctores catho q oia q sunt
in omis sut ide aliquo mo: 7 sic pstone sut ide aliquo mo
adinuice: 7 pprietates: qz sut oino ide eentialr: 7 sic sal
uat istud pn in omis: 7 tuc reducitur istud pn p discurs
siu sic. quecuqz vni 7 eide idex eode mo qd sut ide
illi sunt ide adinuice q nullus pcedit: 7 ita de relonib q
sunt ide suppositalr cu eenia: 7 tn no sunt ide supposi
talr adinuice. ¶ Ad ista replicatione duplr vi. ¶ Uno
mo dicit aliq q istud pn no 7 in omis pp terminoz
illimitatione. Istud tn no valz: qz exterminat tota theo
inuestiga: cum fiat sp p discursum fudatu in isto pn.
7 io si istud pn ibi intimat auferit ois deductio. Et co
firmat: qz vbi 7z ois forma ibi 7z istud pn p qd 7z ipsa.
¶ Alio mo soluit qz dicunt aliq q istud pn no 7z nisi
modificatu modificatione totalitatis aut pueribilita
tis: qd no est in pposito. Istud aut no valet: qz fm istaz
via istud pn no tenet nisi in couertibilibus terminis: 7
adequatis: 7 tuc sylis qui 7z vntre istu pncipy no possent
hze vntre nisi in couertibilib terminis. ¶ 3o dico q istud
pn sic modificatu: sicut hic sumit. quecuqz vni 7 eide
sunt eade eode mo sunt ide adinuice: quo sunt idex ibi.
¶ 4o qz dicitu pn sic sumptu no sit pn sed ppd fal
sa/declarat qdruplici via. pmo qde in logicalib: qz ge
nus 7 oia sunt ide qdditatie cu spe: 7 tn no sunt idem
adinuice qdditatie: cu in pmo mo dicendi per se ambo
dicant de spe 7 no alteru de altero. ¶ 2o in nalib: quia
ma 7 foza sunt ide eentialr cu coposito: 7 tn nullu isto
ritz est ide eentialr cu altero: cu foza no sit de eenia
mae nec e: sed vtraqz de eentialr copositi. ¶ 3o in mo
ralib: qz iustitia 7 iustus sunt ide cu hote iusto accideta
liter: 7 tn iustitia 7 iustus no sunt adinuice ide accitalr:
imo eentialr. ¶ 4o in supnalibus: seu metaphisicis:
qz bonu 7 rez dicunt de ente in scdo mo dicendi p se: 7
sic sunt ide cu eo cu ois affirmatio vera sit nota identi
tatis: 7 tn isto mo bonu 7 veru no sunt adinuice ide: cu
vnu no sit alteri passio. ¶ Dico g qz lz ista regula sim
plr sumpta sit va: tn cu tali modificatione: qz eo mo sut
ide adinuice no est vera: 7 io lz tres pprietates sunt ide
cu diuina eentialr psonalr no tn opz q sit idex adinuice
psonalr: sicut magis patebit in sequenti pcessu.

Quantu ad 3m punctu. dicit phi q sylis singula
ris q vulgo di expositio: 7 terminis
pure singularib costans est certissim: qz circa ipm pp
signandu terminoz nulla pot contingere multiplicitas:
7 io cu foza istius sylli obuiet articulo trinitatis no pot
defendi 7 ips. ¶ Qz aut ista foza obuiet 7 istu articulu tri
nitatis declarat qdruplici via. ¶ Prio in pma figura
affirmatiue. hec een est bic pz. 7 bic filiu est hec een. g
bic filius est bic pz. qd est 7 distinctionez psonaz. ¶ 2o
in eade figura negatiue. hec eentialr no est ad aliud: bic
pz est hec eentialr. g bic pz no est ad aliud. ¶ 3o in scda
figura. bic filiu no est bic pz. hec eentialr est bic pz. g hec
eentialr no est bic filiu. ¶ 4o in tertia figura. hec eentialr
est bic pz. hec een est bic filius. g bic filius est bic pater.
¶ Attendendu tn est qz bi sylis soler solui 4o. vno a di
centibus qz foza sylis non 7z nisi in terminis limitatis: 7

qz diuina eentialr est illimitata ad diuinas psonas: id ibi
no 7z sicut declarant in duplici exeplo. ¶ Prio est qz
deus est in oriente. de est in occidente: 7 tn no sequit q
oriens sit in occidente: qz de est illimitatus ad orientes 7 ad
occides. ¶ 2o exemplu est. aia est in capite. aia est in pe
de: 7 tn pes no est i capite. ista tn exeplo no valet: qz nul
lus sylis factus ex obligz bz debita forma cu ibi no sit
directa pdicatio: cu hoc esse in hoc no dicat hoc ee illud
nec vlla idetitate qua intedit ois sylis affirmatiuus: sed
si p modu syllogisticu diceret sic. de est oriens. deus est
occides. g oriens est occides. bñ sequeret: 7 si man aia
esset 7 pes: tuc pes esset man: nec sic arguit esse in aliq.
Et tuc arguit 7 istos. illud qd tenet gra foze 7z in oi ma
gntuqz sit illimitata vbi inuenit sua foza: aliqz eius
gra no teneret. sylis aut iste tenet gra forme: aliqz eent
inutilis coungatio. g 7z in terminis illimitatis. ¶ 2o sol
uit a dicentib qz iste sylis no tenet nisi in terminis co
uertibilib 7 adequatis: 7 qz in pposito no sunt tales pp
coitate eentialr 7 psonaz pprietate. id no 7z bic sylis ex
positio: sicut exeplicat cu oi. bic de est hoc aial. bic
afinus est hoc aial. ergo bic afinus est bic de. 7 eode mo
de duob indiuicuis re spci. Istud aut no valet qdrup
plici rone. p qz syllogizat ex puris affirmatiuis in scda
figura: qd no licet. ¶ 2o qz no accipiunt terminu singula
rez in pdicatio: qz si faceret 7 argueret in pma figura vel
tertia optime cocluderet. vñ arguit 7 eos sicut pus: qz
ille sylis q no 7z nisi in determinata ma: puta in coueru
bilib 7 adequatis no 7z nisi gra ma. ¶ 3o soluit a dicen
tib: qz in tali syllo est falla fig dicitiois. qz dina een bz
modu qle gd. 7 psona ei: qd est hoc aliqd pp istu coita
te: 7 istu pprietate: 7 sic in isto pcessu mutat qle gd in
hoc aliqd. ¶ Istud aut stare no potnt qz in fig dicitio
nis mutat mediu fm rone cois 7 ppz. bic aut cum sit
dina een eque coiter sumit vt coparat ad vtraqz pso
na. tu qz si mediu sit altera psona: tunc est 7 negatiue: 7
tuc sub eade pprietate g affirmat een 7 psona negat
alia de ipsa. ¶ 4o soluit a dicentib qz in tali syllo e falla
accntis pcededo ab vna psona ad alia p een: sub diuer
sa bitudine supra. ¶ Istud tn no valet: qz in oi falla acci
dntis mediu variat. bic aut nullatenus variari potqz 7z
oiz modu 7z que eentialr copat ad vna pot ee ide cu ea
vt copata ad alia: qz qd est in een est qz psona. Dicit
tn aliq qz bic mediu variat no in se. sed in alia 7 in alia
bitudie ad extrema: eo q alia bitudine bz een vna ad
alia psona 7 ad alia. ista aut stare no potqz tuc i demo
stratione potissima esset semp falla accntis: cu medius
puentat alteri extremo in pmo mo pscitatis: 7 alteri in
2o. Et io talis falla nunqua comutat nisi in se varietur.
¶ Dicit tn aliq qz sylis expositio no 7z nisi cu totalr:
sicut sylis nisi altera vli pmissaz. Et qz in istis pmissis
nulla pot sumi cu totalr. id no seqt illa pdo. ¶ Istud at
dicitu stare no potqz: isti aut accipiunt totalr pprie. 7 sic
est falsus qd dicit: qz illud est totalr aliud qd 7z oiz qd
est in se est ide cu alio vt p se pz. ¶ Sed eentialr diuina
fm oiz qd est in ea est ide cu psona. g pprie recta non pnt
accipere totalr aut accipiunt totalr largo mo p adqre 7
couertibilr: 7 isti peccat 4o. ¶ Prio. qz volunt dare
noua solone: 7 tn redetur ad antiqua: qz sylis expositio
no 7z nisi in terminis no couertibilibus 7 in adequatis:
qz in alijs no pot fieri isto mo. ¶ 2o. qz faciunt istu sylis
inutilr coungatione: artates eu ad certaz mam. ¶ 3o. qz
ponunt ipm tenere gra ma 7 no gra foze cu neger ipz
in aliq ma. ¶ 4o. qz tuc no pot fieri sylis in certa linea
pp terminoz subordinacione. ¶ 3o dico qz bñs Aug.
docet formare 4o gna ppositionu circa diuina in libro
de trinitate: quaz pme vocant qdditatie. vt deus est
Quolib. Fran. 20. §§ 2

E
Ista bñsd
cōsidera.

F

G

H

Solo ppria.
Aut. 2. d. p. q.
14. ista non.

Quolibetti

I
Ena pponi vel pdicatio ni in diuinis qmator.

S. ut. r. p. r. fractiona. K

Modis doctrina de pectis syllogistico vario r maxie expositio in diuis regla de eena traditio.

L

M

Ad argumen ta in pncipio huius pnci.

Obo 4.

ens suba spūs: r iste dicant qdditatie: qz verificant in pmo mō dōi p se: r ita lo' būs Aug. in. 1. q. de trim. 3. c. C. 2. sunt denoiatiue vt cū dī. deus est sapiēs bon' in sus. in codē ca. qz iste verificant in scdo mō dōi p se: sic pponēs denoiatiue. C. 3. sunt pponēs identice: vt iste. deus est psona: aut essentia est pprietas re^m in abstra: cō: aut psona est pprietas: qz vbi est qcgd b3. p de tri. ca. 1. C. 4. sunt pponēs que dicuntur essentiales p eo qz sunt note idēitatis eēntialis oīum diuinoz: vt cū dī. pī est id qd filius: r filius id qd pī: vt habet ex Aug. 13. lib. de tri. r pīstū modū oīa q sunt in diuinis pdicant de se inuicē. c. eiusdē libri. 4. 1. qz oīa sunt idē eēntial: r si qz nolit sic vocare has pponēs nō est curandū de vō^{lo}: cū res sit eadē fm doctrinā beati Aug. C. Sed attendendū est qz ex istis pponib' fiunt mixtiones in sylis qz for manē ex istis circa diuina sicut solēt fieri circa creatu ras in sylis circa ipas de pīn' r necio: aut de inesse r possibili. C. 2. circa dñes alienas. C. 3. circa mixtōdes. C. Circa p^m pcessus de p^m ppus formant quoz re gule. C. Prima est qz ex puris qdditatiuis pōt seq pōlo qdditatiua: sicut hic spūs est h suba: hic de^o est hic spūs. ergo h de^o est h suba. C. 2. regula qz ex puris denoiati uis pōt seq pōlo denoiatiua sic h bon' est hic vn'. hic ve rus est hic bon'. h vn' est hic vn'. C. 3. regula qz ex puris idēitatis pōt seq pōlo eēntialis: sicut bec eēn' est h pī: bec eēn' hic filius. h hic filius est h pī. C. 4. regula est qz ex puris eēntialib' nō vī seq nisi pōlo eēntialis: qz si pmissi se sūt pure eēntiales: tūc opz qz termini sūpti in pmissis differāt: real' r aliqñ si nō altera pmissaz esset idēica: r tunc pōlo duoz extremoz nō poterit vīficari nisi essen tial: cū termini real' sint distincti. C. Circa 3^m pcessus de mixtionib' ponunt sex regule. C. Prima est qz ex alte ra idēica r altera eēntiali pōt seq pōlo idēica. sic h pī est: bec eēntia. hic filius est hic pī. h hic filius est bec essentia. C. 2. regula est qz ex altera eēntiali r altera idēica nō pōt seq pōlo eēntialis: qz alr in pmissis termin' est infini^o: r nō mediū: qz tūc vīra qz esset idēica. g altera extremi tas: r tūc illa in dñe sumpta nō pōt fieri pōlo essentialis puraxū de infini^o termino oīa pdicent idēice q sunt in deo. ista tū regula interimit quo ad affirmatiuas: cū nulla ppō negatiua possit vīficari in deo ad intra. C. 3. regula est qz ex altera denoiatiua r altera idēica seq pōlo idēica: vt hic pī gnat. bec eēn' est hic pī. h bec eēn' gnat. vel est gnans: qd nō pōt nisi idēice vīficari: cū formalr istud neget. C. 4. regula est qz ex altera idēica r alte ra denoiatiua pōt seq pōlo denoiatiua: sic bec eēn' itelligit. hic pī est bec eēn'. h hic pī itelligit. C. 5. regula qz ex alte ra qdditatiua r altera idēica seq pōlo idēica. vt bec eēn' nō est ad aliud. hic pī est bec eēn'. h hic pī nō ē ad aliud vep est idēice. C. 6. regula est qz ex altera idēi ca r altera denoiatiua seq pōlo qdditatiua. sic hic filius nō est hic pī. lz possit verificari idēice: tū pōt seq denoiati ue. bec eēn' est hic pī. igi^o bec eēn' nō est hic filius. h est vā qdditatie. C. Nūc ad ppositū applicādo solumur sylli facti: ex quo sequeret difficultas istius pnci. Et tūc dī ad ad p^m qz ex duab' idēicis inferit dñe essentialē. C. Et ad 2^m qz ex idēica r denoiatiua inferit idēicaz. C. Et ad 3^m qz ex denoiatiua r idēica inferit dñe qddi tatiua. C. Et ad 4^m qz ex duab' idēicis inferit eēntialē fm regulas datas. C. S; pmissa instat 4. C. Prio. qz dicitur aliq qz Aristo. nec aliqs tractauit istas mixtio nes: r iō vīr fictiones esse. C. 2. ad istas mixtiones ex cludēdas pōt formari sylis. bec eēn' est hic pī real'. bec eēn' real' est h filius. h hic filius real' est hic pī. C. 3. sic arguit negatiue. h pī real' nō est h filius. h eēn' real' est hic pī. h bec eēn' real' nō est hic filius. C. 4. qz ad aliū

modū trascendēdo format sic sylis. h eēn' idēice filius est h pīntas. h eēn' est idēice h filiatio: h h filiatio est idēice h pīntas: r ista nō solumnt nisi pmissis regulis. C. Ad p^m qz Aristo. nō vidit ista gna pponū: r iō nō po suit tot modos mixtionū: cū pbi istas pponēs idēicas r eēntiales penit' ignorauerint: r iō istd nō est fictio: lz fidei clara defensio iuxta dictū sanctorū. C. Ad 2^m qz h filius sylli est pcedēda: qz lz pī r filius sunt realr distincti qz ad realitatē pprietas: tū sunt idē qz ad realita tē essentie. r iō sunt realr idē in eēn' r pp talē idēitate. pī realr est filius: qz realr est id qd filius. C. Ad 3^m qz eē n' realr nō est filius attingēdo realr qdditatie: qz in re est talis distinctio: r sic realis distinctio qdōz extremū sit res: nō tū alia r alia res: sicut distinctio psonaz est di uina: qz qdōz extremū est diuinū nō tū alius r alius deus. C. Ad 4^m qz sicut nō seqt. h h bō pīn' est alb'. h h bō cō tingēt est colorat'. h h albū cōtingēt est coloratū: p eo qz neciuz seqt ex ptingētib' sicut ex fallis vep: ita in pposito ex idēicis nō seqt h idēica: sed essentialis.

Quantū

ad 4^m punctū dicit pbi qz foia sylli cōis est paten^o. cū supponit eā. oīs deductio euidēs r p ipas oīs scia generet: r ista forma vī obuia re articulo trinitatis. C. Et iō non pōt iste articulus de fendi aduersariū. C. Et aut h foia syllo^o militet h istuz articulu declarat 4. C. Prio in pma figura affi^o sic. oē psonale est ad aliud in diuinis. Sed oē essentialē est psonale: g oē eēntiale est ad aliū in diuinis. C. 2. in ea dē figura negatiue sic. nullū suppositū pducum est pī: eēntia est pductū suppositū. g eēntia nō est pī. C. 3. sic in figura scōa. oē essentialē in diuinis est pī: sed filius nō est pī. g filius nō est essentialē in diuinis. vīra qz pmissa istoz sylloz est vā: r tū pōlo est falsa. C. 4. i poltrema figura. oē eēntiale est pī. oē essentialē est filius: g filius est pī. vbi conclusio negat simplr vīra qz pmissaz simplr pcessa: r tū foia syllogistica nō patit vt ex veris sequat falsuz. C. Ergo bec foia militare pira articulus trinita tis. C. S; antedēdū est qz istū sylli solēt solui 4. C. Pri mo a dicentib' qz forma sylli nō tenet in diuinis: qz ibi vnū est tria: cū istis est oīno suppositū disputare de diui nis: qz abyciūt disputationis formā. C. Un cōcessa vīra qz pmissaz istū negaret dñem: r sic deducti nō pnt. C. 2. qz dicit aliq qz in istis sylis est figura dictionis: pp transi tū ab eēntialib': que sunt cōia: ad psonalia q sunt ppria. Istud tū nō valz: qz essentialia aliquo mō nō pnt sumi qn vē dicant de psonalib' r eēntior: r iō nō pōt eē p postio vera in vno sensu: r in alio falsa: sicut cōtingit in figura dictionis. C. 3. qz dicit aliq qz h est falsa accētris pp variationē medū aliqñ: fm qz ad extrema differūt coparat. Istud tū nō valet: qz fm idē fm qd essentia q ponit mediū: est idē cū vna psona fm idē est idēz cū alia: r iō istud mediū variari nō pōt: vī cūz istī termini sint simplicissimi r fm se totalr idēitāt: pī sane intuen ti qz h nulla falsa accidere pōt: si seruet debita forma. C. 4. qz dicit aliq qz istū sylli solumnt p alia r alia sup positionē in pponib' diuersis eiusdem termini. Istud tū nō valz: qz vbi eadē idēitas: tū eadē suppositio esse pōt: h aut idē modus vnitatis. i. essentie cū vna psona: r cū alia: r iō quāciqz supponē pōt hie i bitudie ad vna: pōt hie in bitudie ad alia. C. 3. dico qz istū sylli pnt saluari p cōueniētes mixtiones pponū supra declaratas r nō alr: qz cū nullus istoz sylloz peccet in mā nec in for ma: nec iō est pcedēda. C. Et tūc vī ad pīnā instātas: cū dicit pīmus sylis: oē psonale est ad aliud in diuinis: ista est qdditatiua: r cū vī in minorī. oē psonale est eēntial: ista est idēica: r seqt h idēica. g oē eēntiale est ad aliū: qz sicut eēntia est respect' idēice: ita est ad aliud idēice.

N
Hō oēs mix tōes tradidit Aristo.

Realitas 2.

O
Hōa bene.

Quid 4° for niā sylli in cōi obuiaranti culo trinitatis

P

Solones alio rā ad h argu menta.

Q

Et. i. idēitatis Solo ppria.

Quolibetti

I est aut p se notu vl demfabilis: r firmat qz tale necius aut est mediatu aut imediatu. Si imediatu est p se no...

Instantia 4. De totu esse maius r esse demfabilis.

Per se notu duplex.

Per se notu posse demfari

Demfatio pp qd duplex.

L Cognoscibile naturaliter duplex. Coelo 4.

Articuli trinitatis necessaria vlt veritatem ee no p se no...

M Obicit 4.

Alia resu qm p se no r qm no.

Quo aut lucidu mouet: qz ime motus ille inest lucido vel qto. Ad 2m di. qz lz notitia inuitiua scoz no fit...

N Luz inuitiua dicitur scire demfationes de eidem.

In metaphyca no esse pp qd demfationes r est qz semp quodlibet.

Adhilitatem theologie arguit no posse pp qd demfari

Determinatio refoluta huius partis.

3. pbr. r. c. 3.

Coelo duplex. Articuli trinitatis fore de demfabilibus. ga duplex.

P Demfatio ga duplex.

Et. Lad

Dudo origis duplex.

Dubium 2.

Est trinitas: aliter edicibilis licet conuenit nae diuine.

Quoz p posteriori demfari.

Coelan

Articuli trinitatis fore de demfabilibus. ga duplex.

Ref. pnti. Alia fore posse. c. r. d. b. b. b.

Alia. c. r. d. b. b. b.

Demfabilis de deo fore in quadruplici dicitur.

Demfabilis de deo fore in quadruplici dicitur.

Demfabilis de deo fore in quadruplici dicitur.

Quantum ad 2m punctu: si iste articulus est de demfabilibus in se demfatio ga. ponitur due pnes. p est. qz demfabilis ga. ponitur...

Quantum ad 3m punctu: si iste articulus est de demfabilibus in se demfatio ga. ponitur...

Demfabilis de deo fore in quadruplici dicitur.

Questio

II.

A sicut per rōne sube sic demfā q̄ deus est ens subsistēs...
B Nūc igit ad p̄pō^m iste articulus nō est nobis demō...
C Nūc igit ad p̄pō^m iste articulus nō est nobis demō...

1. rōnem.
Resolū hui⁹ p̄cāi nōbilitis.
Dubium.
Confidera in hancas.

N Luz inuinitia bōz flare de m̄fationes de eisdem.

In metaphy/ sica nō esse pp qd b̄mfonca: 7 est q̄ semp quēstūstū.

Adbilitatem theologic ar/ gūit nō posse pp qd b̄mfonca

Determinatio resolūa hui⁹ parū.

3. p̄p̄. 7. c. 3.

Ecclō duplx Articula trinitatis fore de nōstrāblem. q̄ duplx.

P Deuotio q̄ duplx.

2. Lad

Ordo origis duplx.

Dubium 2°.

Alr trinitate: aliter cōdicab/ lina conuenit nāc dicitur.

Q

Quorū q̄ po cūōre passio cōdemfari.

Resolūo h⁹ p̄ncipi.
Istud est pos se defēdē: alitō posse demfāf credita.
2. 1. s̄stūtere
2. 2. 4° nota bilitis.

Platonici fuerū in p̄b⁹ theologi.

Perfēctio 2° v̄s scō. 3. d. 2.

emfabilia deo forū in iadruptici la.

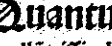
sibi silia. Et ad 3^{am} instātia q̄ sicut de⁹ b̄z infinitam bonitate: ita b̄z infinitā causalitate: 7 nō pōt sibi infi...

Eritia questio est. Utrū diuina essentia sit in tribus personis beatissime trinitatis distincte. Et v̄z q̄ sicut v̄t scribit...

Circa istam q̄ōnem primo est nego⁹ ad partem affirmatiuam. 7 2° ad negatiuam.

Quantum ad p̄mā p̄tē. 10. dicitur. cuius sc̄daz moderni doctores: que faciunt non nullā difficultatē circa articulu trinitatis. quoz p̄^m est...

E Dei calitas 7 vis creatura si cut ei⁹ cōica/ bilitas 7 vis p̄ ductua sunt infinitē.

F

Impugnatio 2° p̄ncipalis.

De incidit in id q̄ vitare volebat ad modū sylle 7 caribdis ostē dū 4°.

H

Et sic op̄mā do ponit cum paganus p̄tes dos oīdū 4°.

Et. 1. talis d/ uisio.

Quolibettri

I no erit eade numero deitas in tribus psonis in tali ee re...

Uide de fide ad pe. cap. i. z alibi Aug.

Secundum deum istius doctoris est qd vna eentia fm esse suu ppru n e...

Impugnatio quadruplex.

K

Instat qdru pliciter p opt nante.

L

Solones pre elare. i. r. i. z alibi. vide vt nosti.

M

Tertium istius doctoris deum est qd p lone diuine distinguunt se totis...

Impugnatio quadruplex.

ipfas cõstituerit. vt pz ex. 7. de tri. z lo si psona se tota di...

Error Sposi tini.

Dubia non da

In simplicibz nec pte resp r p p p ac s ex taulis.

P

Essentia diuina multiplicari no merari diuidi...

Quartum deum istius doctoris est qd essentia diuina in tali esse relatio...

Dubium.

Uide sco. 5. di. i. z vbi ibi notauit.

Quintum deum istius doctoris est qd si diuina eentia distinguat z numeret...

Et accipere

Impugnatio quadruplex.

Et scilicet

Quolibetti

I stingans. nō s̄m̄. quia sic essentia per te, non distinguit. si aut des 2^m cum esse relatiuus sit ipsa relatio. ergo ratione relationis negatur. ¶ 2° quia pater in diuinitis est id qd filius eo qd continentur in essentia. ergo si essentia aliquo mō est distincta: tunc illo mō pater nō erit id qd filius: p̄ p̄ns nec essentia r̄ idē. cū istud sit nota idēntia tis eēntialis. ¶ 3° qz si nō neg^o vna psona de a^o rōne relationis: tūc opz an oēs relationes psonas eē distinctas: sic p ab^o p̄ntia: cū negatio illa nobis p̄supponat eē psonale q̄ distinguit psona a psona. ¶ 4° qz sublati relationib^o a deo p ipole: nulla eēt in diuinitis nega^o psona a psona: vt oēs pcedat: cū distō relationis psonalis sit cā talis distinctio. ḡ negatio q̄ nūc est nō est nisi p ipsos re^o: cū ipsi sublati nō maneant. ¶ 3° dico qd cū pcedit fili^o eē id qd p̄: istud est rōne essentiae: cum vō negatur filius esse id qd pater: istud est rōne proprietatis. r̄ cū dicit doctor qd relatio non facit ad esse vniuz: hoc est ad esse simplr: bene tū ad esse personale: qd est determinatum.

K

Decimū dicitur est. qd hoc qd dicit de distōne eēntionē psonaz r̄ relationū: sic vitare intēdit oēm errorem q̄ poni posset. ¶ 3° istud dicitur iducunt quoz absurditates q̄ accipiunt ex dicitis suis. ¶ 1° p̄ia est. qd cū eadē distinctio nō possit eē seipsa maior r̄ minor: tanta erit distinctio iter eēntia p̄ns r̄ filij: sicut iter eoz p̄prietates re^o. ¶ 2° est. qz cū fm̄ ip̄y relationes sint oīno idistincte in eē ab^o: sic eēntia in eē relatiuo distincta: non plus erit oīne psona idē cū eēntia: q̄ in relatione: qz fm̄ eē ab^o in vtroqz idē: r̄ eē relatiuū i vtroqz distinctū. ¶ 3° est. qz sic ista est simplr va: p̄ nō est fili^o: nā cū additō: ita ista erit simplr va: eēntia p̄ns nō est eēntia filij: cū vtraqz vere eque verificaret in eē ab^o r̄ falsificaret in eē relatiuo. ¶ 4° est. qz sicut repugnat p̄i cōicare suā p̄nitatē filio: ita r̄ suā diuinitatē: cū vtrūqz fm̄ istū cōicet in esse ab^o r̄ neutruū in eē re^o. ¶ 3° p̄ qd fm̄ doctoris istius dicta: nō itat in sola psonaz distinctione: aut relatione: quia ipse ponit qd eēntia sit distincta distōne fundamentali: r̄ tū psona r̄ p̄prietates nō distōne fundamentali: s̄ formalī.

Impugn^o 4° quadruplici absurditate illatione.

L

Circa 2^m p̄ntē q̄ntis istius insitēdo erga hui^o q̄ntis p̄ntē negatiuā cōcurrūt alia. r̄ dicta qd p̄m̄is sit sunt opposita. ¶ 1° p̄m̄ū est. qd diuinitas nullo mō distinguit numerat: aut multiplicat in esse aliq̄ in psonis beatissime trinitatis: qz eo mō quo multiplicarent diuinitates eēt multi dy. qd nullaten^o est admittēdū: sicut eniz multe hūanitates faciūt multos hoīes: ita multi aliquo mō diuinitates: eo mō quo multiplicarent facerēt multos deos. ¶ Et cōfirmat iste p̄cessus. Tūqz psonalis repugnat eēntie tā in abstracto q̄ in concreto: sic gnāre repugnat diuinitati r̄ non deo. r̄ iō si nullo mō p̄ntē esse plures dy: nō debēt aliquo mō p̄cedi plures diuinitates. Tū qz maius incōueniēs v̄ qd idē de^o sit de^o pluribus diuinitatib^o q̄ qd eadē diuinitate sint dy multi: cū p̄ sit fm̄ multitudinē nārū: r̄ 2^m sit fm̄ multitudinē indiuiduoz: vel suppositoz. Si igit dy multi nullatenus esse p̄ntē: nullo mō v̄ qd diuinitas possit multiplicari in quocūqz eē. Tūm qz b̄nis Diony. in lib. de v̄nica r̄ discretā theo^o dicit. qd sic nō opz illa q̄ p̄tinet ad discretā theo^o cōfundere: ita nec illa q̄ ad v̄nicā diuidere. Tū qz beatus Aug. 5. de trinitate declarat ex inierōne qd illa q̄ in trinitate ad se d̄nt nō plurali aliquo mō: sed singulr d̄nt. ¶ 3° p̄cessus p̄ntis deductiois ista 4°. ¶ 1° p̄ntis qz l̄ v̄nū suppo^o possit eē q̄le p̄ plures q̄ntitates: r̄ nō plura q̄ntia p̄ v̄nicā: ita nō min^o appet pole v̄nū deū eē plures diuinitates aliquo mō distinctas q̄ eē plures deos per eadē oīno diuinitatē. ¶ 2° qz ch̄is est suba p̄ nās duas. vna ex̄ns supposito: vt fides r̄ nūq̄ appet pole qd p̄

Obiecto 4°.

Et vno ex̄s. r̄ nec.

eādē nām plura supposita sunt p̄les sube. ¶ 3° qz si v̄bū assūpserit tres hūanitates fuisset vnus dō: sicut vnum suppositū a trib^o naturis denomiātū: r̄ ita multiplicatis diuinitatib^o nō est tūū deū eodē mō multiplicari. ¶ 4° qz magis ipole reputat tres psonas diuinas assumere vna nām: q̄ vna psona assumere tres nās: vt declarat multiplici in 3° s̄ntaz a doctozib^o: r̄ iō cū tunc tres essent denotiati ab hūanitate eadē: tūc v̄nū a trib^o: minus v̄ ipole tres diuinitates aliquo mō in deo vno: q̄ vnaqz in tribus dy. ¶ Ad 1° qz q̄ntitas est nā inherēs: r̄ iō v̄nū suppo^o est aptū natū denotiari a plurib^o talib^o: non sic aut nā diuina q̄ est sūmē subsistens. ¶ Ad 2° qz nā humana in ch̄io r̄ modū inherētis: nec d̄ subsistēs p̄ p̄ia subsistentia fm̄ s̄ntiam sc̄oz r̄ doctoz. ¶ Ad 3° qz illō fuisset forte: qz tres hūanitates nō fuisset p̄ se subsistentes. Si tū in verbo: qd plurib^o d̄nt^o repugnet. ¶ Ad 4° qz istud nō negat. s̄a supposito eūsdē hūanitatis a trib^o psonis cōiter pp̄ l̄m̄ nāe assūmptē ad suppo^o v̄nū: que in diuina nā assignari nō possit. ¶ Sed oīū disti. qz istē doctor p̄cedat deitatem multiplicari in esse relatiuo: tū pluralitatez diuinitatū nullo mō ad huc cōcessit: sed tū vna per talē modū multiplicatam. ¶ D̄ aut qd B nullo mō capit intē qd aliq̄ multiplicet fm̄ aliq̄ modū qn̄ illō mult^o sit cōcrem multitudinis. ¶ Et confirmatur. qz aut est eadē diuinitas in esse relatiuo: r̄ sic in tali esse non est distinctio illa. aut nō eadē deitas: s̄ alia in tali esse: r̄ sic due.

N

Solenteno. tabiles.

Dubium.

Secundū dicitur est. qd esse relatiuū repugnat diuina essentia nō p̄t distingui in esse relatiuo qd ei repugnat. ¶ D̄ aut eē relatiuū repugnet diuina essentia: p̄bat p̄ b̄m Aug. 7. de tri. qd dicit. qd si eēntia est ad aliud: iam nō est eēntia. ¶ Dicit tū aliq̄ defendētes istū doctozē i hac p̄e. qd auctas beati Aug. est intelligēda in eē ab^o attinē eēntia: nō in eē relatiuo: r̄ sic nō est 3° p̄po^o. ¶ Contra istā eppōnē sic arguebat: cū ista p̄batio b̄i Aug. sit cōditionalis: r̄ p̄ns sit qdā p̄ntia. in ista p̄ntia: aut accipitur q̄ntis r̄ p̄ns in esse ab^o: aut vtrūqz in esse respectiuo: aut p̄m̄uz in esse ab^o r̄ 2^m in esse relatiuo: aut p̄m̄uz in esse relatiuo r̄ 2^m in esse ab^o. non est dare p̄m̄uz qd si essentia est ad aliud in esse ab^o: qd ipsa non sit essentia in esse ab^o: qz nulla res est qd sit ad aliud in esse ab^o: sicut nec eēntia nec psona: r̄ tū h̄ eo mō quo p̄cedit psona eē ad aliud negat de eēntia. nec est dare vtrūqz eē respectiuo: r̄ iō tūc p̄ns nō esset incōueniēs: sic itēdit b̄nis Aug. nec est dare an̄s in eē ab^o: r̄ p̄ns in eē relatiuo: sic supra. Nullū incōueniēs in cōsequēte habere: r̄ iō sequit nec cessario 3°. qd si eēntia est ad aliud in eē relatiuo: eēntia non est eēntia in esse ab^o: qd est 3° p̄po^o. ¶ Et p̄fir ista deductio. qz in oī bona p̄ntia ad oppo^o p̄ntis: seq̄t oppo^o an̄tis: r̄ iō h̄ cōuertēdo p̄ntis h̄i. qd si eēntia est eēntia: essentia nō est ad aliud: r̄ q̄ntū ad vtrūqz est v̄ez: tūc nō vtrūqz in esse ab^o: qz falsificat p̄ns. nec in relatiuo: qz illud falsificat an̄s. nec p̄m̄ in esse relatiuo: r̄ 2^m in esse ab^o: qz hoc falsificat vtrūqz: r̄ iō seq̄t qd an̄s in esse ab^o: r̄ p̄ns in respectiuo: qre directe p̄positū. ¶ Dicit tū aliq̄ qd ista cōsequētia est intelligēda fm̄ rōnē: r̄ nō fm̄ rōnē: r̄ ad istā sequit: essentia nō est ad aliqd. ¶ Tūc aut si an̄s sit in re: nā ipole est qn̄ p̄ns sit in re: nā: cū ablato p̄ntē auferatur an̄s in re: nā. ¶ Dicit tū qd ista p̄ntia est intelligēda nō fm̄ r̄: sed h̄z modū significādi: istō nō valz: qz eēntia diuina est essentia in re: r̄ nō per mō^o significādi: qz ipsa nō sit essentia fm̄ qd inferit p̄ntia p̄ntia: r̄ nō est falsum per rationē: cum ratio semper distinguat inter subiectū r̄ predicatū. Sed talis falsitas est in re.

Est relatiuū essentia repugnat.

Euasio.

Impugnatio notabilia.

Q

Enasiones s̄r uolē quas facti liter infringūt.

Questio

III.

tertium dicitur est. qz dicitur essentia non sit distinc...

11. cl. c. 10.

Essentia quia non distincta est...

du. 5.

Alr substantia...

B

Prædicatio idem...

Non obstat...

Essentia ut...

Essentia ut...

quartum dicitur est. qz essentia divina ut est p...

Essentia ut...

D

Regule nobi...

Essentia ut...

essentia filii est realis pinitas. qz essentia filii a filio distin...

quintum dicitur est. qz essentia divina ut est ide...

sextum dicitur est. qz essentia divina non distinguit...

septimum dicitur est. qz essentia ut est ide...

Dubia nonda

Solones sol...

Hec ut idem...

F

Præpō 4...

Dubia nonda

G

Hæc ut idem...

Præpō 4...

Hæc ut idem...

H

Dubium.

Hombanz.

A. l. generat.

Essentia ut...

Vertical marginal notes on the left side of the page, including 'bu m', 'Soloncanso', 'Dubium', 'Essere relatiu', 'Enatio', 'Impugnatio', 'Euationes sri', 'Soloncanso', 'Dubium', 'Essere relatiu', 'Enatio', 'Impugnatio', 'Euationes sri'.

Quolibetti

I r essentie est oino eadez r penitus indistincta: cum sint oino vna res: r tunc si no multiplicat realitas essentie: ita nec realitas pprietatis. C Di aut q eadem realitas oino vt est realitas essentie idistincta/ distincta est: r nuy merat vt est realitas pprietatis: vt alibi declarat. C 2° distict. qz eentia dina vt est ide pmitati est ipsa paternitas. r ideo si no distinguit vt est persone eodez mo non distinguit vt est psona: r p ois nec psona distinguitur. C Di aut q lz eent^a sit psona: r no oimode: r io fm q est psona no opz q sic: qz fz q est pz est aliqd aliud pter pzem. C 3° dist. qz qn aliq sunt ide inqntu sunt ide no coueniut eis opposita: sed inqntu distincta: r io cu eent^a r psona sint ide inqntu eent^a est psona: si psona distinguit r eent^a. C Di aut q inqntu eent^a est psona non solu sunt ide: sed sunt aliquo mo distincta: qz fm sua rone est eentia realr r no formalr. C 4° dist. qz eade realitas que e in ipsa vt est realitas eentie no multiplicat: fz vt est realitas retonis: tuc aliq distictio erit in realitate: vt est eentia r retonis p extrema dictionis. C Di aut qz talis disto no est realitatis in se: sed fm habitu dinem alias r aliam ad essentiam r relationem.

In pmo.

R

Essentia in psonis no disticta: qz eentia

Dubia curiosa r solones valde nonde:

1. cano. c. 5.

L

M

Spm articulo pcedere no oia euz ppositum erroris: fz cum alijs qtuor ap ppropinquado dicitur.

Decimum dictu est q sicut dina essentia in psonis no est distincta: ita psona in essentia no sunt eede: qz sicut eentia fz suu esse ppiu est ide cu psona: cu ti no multiplicet persona multiplicata: ita psona in ee psonali sumpta est ide cu diuina eentia: r in esse psonali no est in diuis vna psona. C Et confirmatur isto p dicum beati Dionysii in c. de vnica r discreta theo. vbi declarat ex intentione q sicut no licet eentia lia diuideretia nec psonalia cofundere. C 3° dist. dist. qz oia que sur in diuis sur ide aliquo mo: dicitur Jo. euangelista. Di tres vnu sur. C Di at q psona diue sur vnu r ide neutralr: qz sur ipsa eent^a: no aut vn^o r ide: aut vna r eade masculina r feminine. C 2° dist. quare ita bñ no pcedit i masculino vel in feminino: sic in neutro. C Di aut qz p neutru designat vnitas eentialis: r p masculinu aut femininu vnitas psonalis: vñ bñs Aug. in lib. de trinit. vt panit: pcedit qz p est ide qd filius: r tñ dicit qz p no est q filii. C 3° dist. qre magis identitas subalis designat in gñe neutro: qz in ceteris. C Di aut fm qd gramatici docet: solu gen^o neutru in seipso substantiari: r io qñ adiectiuu sumit in neutro gñe no idiget substantio: eo q signat subaz: masculinu aut femininu no sine substantio: r io eoz signatio no est p se subalis. C 4° dist. qz tres psona no solu sunt vnu: fz vn^o de^o r vna na: r sic in solo neutro gñe no vi idetitas pcededa. C Di aut qz cu talib^o dat subm: tuc fm nam substantiu pot cōcedi nihil negari: r io lz tres psona sint vnu: no tñ vnu sup positu: r sic no vn^o sumpt: bñ tñ vnus de^o. C 3° remanet dubiu: qz fm pmissa ita vi se hie eent^a ad psonas in distione: sic psona ad eentia in idetitate: r tuc regula qua assumit supra dicitur doctor est va. C Di aut qz si intel ligat sane est verissima: tñ no inferit^o ppositu: qz sicut eentia no est distincta feminine r adiectiu: sic est disticta neutralr r substantiu: qz sunt tres res distincte: qz sic est tria supposita: r eodem modo tres persone non sunt vna: bene tamen sunt vnum: ppter causas predictas.

Nonum dictu est q opinio que distinguit diuinas essentia in psonis: coincidit cu opinione ppositanti: qz ipse posuit q psona diue sur p diuerse: r se totis distinguit: qz ita simplex est psona sic eent^a. Et io sicut eent^a a quocūqz distinguit se tota distinguit: ita r psona se tota erit distincta. Et ista rone assignat iste doctor de vbo ad vbu ad pbadu qz dina eent^a est in psonis disticta: qz oē simplex: a quocūqz distinguit se toto distinguit: vt patuit supra. C Intelligentu est tñ q ista positi

tio pter illu q dicitur est: appropinquat errori qduplici. Qz pmo appropinquat errori Arri qui posuit q psona diue distinguit fm libam: vt pz p beatu Aug. ei^o rō: ne solueret in gnto de trinita. C 2° appropinquat errori Sabellij. quia sicut ponit q vna eent^a in ee ab^o est tres eentie in ee relatiu: ita e^o q tres psona in esse relatiu sunt vna in esse ab^o: r sic vna in diuis psona est ab^o: sic ponit Sabellius: vt dicit Aug. de origine heresuz. C 3° appropinquat errori Porphyry: qz sicut ille posuit tres boies ee vnu boies: ita ista ponit tres psonas vnu deuz collectu in eis nam distincta: r vbiqz est distictio nāe ibi est vnitas collectiua fm qdūqz ee. C 4° appropinquat errori Porretani: q ponit retones afflites: r non insistentes: qz rō fundamētalis oius q iste dicit vnitas retonis est: qz res fz suu totu ee est ad aliū r no in alio.

N In 3. c.

Decimum dictu est. pprietates no penominat dina essentia: fz sicut ipsa eentia: qz denotatiua pdicatio sit i pcreto: r est bñs modū foialis pdicationis: vt supra fuit declaratus. vñ lz diuinitas sit gnō: no tñ gignens: vt fuit ostensuz. C Iuxta istud sunt quoz ppones. Quaz pma est: qz dina eent^a no dextermi nat a pprietatib^o: qz oē qd dextermi nat post sua dextermi natione est ppo^o: eentia aut nullo termino aut signo est alicui ppria. C 2° est: qz eentia dina no appropiat alicui psona: qz eentia dina p sua singularitate q est bec in trib^o psonis appropiat: cu in eis sit nūo vna: aliogn si alicui psona foret appropiata eēt nūo in psonis disticta: que ad modū nā bñana. C 3° ppō qz dina eentia no dicit: qz oē dicit ad aliqd est adequatu illi ad qd dicitur: aliogn iam no eēt dicit si in plus se hie: dina aut eentia nunq est alicui adequata. C 4° ppō qz dina eent^a p pprietates no actuat: qz dina nā est purus actus r ifinur: r io ipse est ipm actuari: sicut calefieri calidissimum: r ista oia a scis vitata sunt: vt diuinitas distictio negar licet in psonis: vt pz p magistrū in pmo finaz. C 5° dist. dist. qualr pot ee pprietas in nā qn ipsa dextermi nat ap propriat dicit r actuet. C Di aut qz sic pñitas: vt supra patuit: no dat suu ee potēte gnātis sed totu supposito ee pñitas: ita in diuinis multo magis p actum posuit.

O Proprietates eentia no de nominare. als. sint Scz. 3. dco b^o articuli. Ad 2° 4° nonabilis. Nec dextermi nam: nec appropiat: nec dicitur: nec p pprietate: diuina essentia.

P di. 5. r alibi.

scd. 3. bñis articuli.

Undecimum dictu est: qz vlt vitandū est qd: cuiqz vocabulu significans aliqua multitudinē circa dina essentia adiectu: ne forte cogamur ad deoz pluralitate: qd absit more paganozoz. C Et pp hoc vitandū sunt quoz ppones que a quodā emanasse dicit: quaz pma est: qz diuina eentia in psonis est triplicata: que ppositio eē pmissis pz esse falsa: r iterū. esse triplicatu est multiplicatu: r multiplex. deus aut nullo mo est multiplex: vt docet catholica fides. C 2° est: qz eent^a in patre r filio est genita: r ista de se satis pz ee vitada: qz geminatio no pot esse nec itelligi sine dualitate r dualitas sine nūo: r sic eēt nūerata: cuius oppo^o patuit: r disticta. C 3° est: qz eentia dina in psona filij r. s. l. est iterata: r ista est suspecta: qz nō sit ita noxia: qz iteratio distictoz solo nūo successiuo: sicut dicebat rex israel pphre. 3. r. eg. 22. ca. Iterū atqz iterū adiuro te. vñ dō rone peccasse q adiurati nūo distictio: solo nūo peccauit. C 4° ppō est qz eent^a dina in psona filij r. s. l. est replicata: r ita abycat: qz illū dō replicari: qd solo nūmero distictū verū profert. diuinitas aut nullo mo: vt patuit: est disticta nūo. vñ dō de Josue. 8. ca. qz ipse oia replicauit que fuerat dicta als. C Sed oū distict. qz diuina eentia alio mo bz esse in filio: qz ab alio: r alio mo in patre: qz a se fm quos mens est origis ordo. Et vñ qz fm tale ordinem essentia sit iterata r replicata sicut eadem res numero fm diuerfos modos accepta: r ideo iste vltime non sunt ita permissiose sicut pime.

Vocabula vltima i diuis q

Ad 2° 4° alioz suspecta

Q Nec triplicata nec geminis nec iterata nec replicata recte dicitur essentiam

Dubium.

A Essentia diuina
trina non esse
eandem nominem.

B Regula sco-
lica.

B Regula sco-
lica.

B Regula sco-
lica.

B Regula sco-
lica.

C Hierar^a sup-
celestis que?

C Hierar^a sup-
celestis que?

D Dubium notabile

D De bor uoce
nitas. vide
nominem: et add
plura v. scilicet.

D De bor uoce
nitas. vide
nominem: et add
plura v. scilicet.

Quoddecimum dicitur est: quod essentia diuina non est trina: quod quoniam abstractum est de abstracto et concretum de concreto: ut si albedo est color: albus est coloratus: cum esse tale concretum non sit nisi habere illud formam quod dicitur in abstracto: et quoniam aliqua ita se habent quod unum est reliquum habens unum est habens necio reliquum: et ideo si trinitas est numerus in abstracto trinum est numeratum. Et ideo quod non vult concedere eentiam numeratam: non concedit ea esse trina uniformiter accipiendo. **C** 2° declarat utrum quod sunt aliquid eentia ordinata posteriori sine poteri inueniri non potest per nam talis ordinis: trinitas autem et multiplicatio sunt ordinata sicut superius et inferius. **C** 3° trinitas sine multitudine quorum est intelligi non poterit. **C** 4° si firmant iste rationes: quod ubique est trinitas ibi est dualitas eo modo. Et ideo si essentia est trina necio est bina: et sic geminat et triplicat. **C** 5° per quod non multiplo proprie essentia diuina non est trina: eadem ratione quod non multiplicata: quod quoniam subest abstractum ultimata abstractione: et predicatum non potest predicari nisi formaliter: ut pote adiectiuum illa predicatio non est veram nisi sit in primo modo dicendi per se: ut declarat subtilis doctor in primo sententiarum. **C** 6° **C** 7° **C** 8° **C** 9° **C** 10° **C** 11° **C** 12° **C** 13° **C** 14° **C** 15° **C** 16° **C** 17° **C** 18° **C** 19° **C** 20° **C** 21° **C** 22° **C** 23° **C** 24° **C** 25° **C** 26° **C** 27° **C** 28° **C** 29° **C** 30° **C** 31° **C** 32° **C** 33° **C** 34° **C** 35° **C** 36° **C** 37° **C** 38° **C** 39° **C** 40° **C** 41° **C** 42° **C** 43° **C** 44° **C** 45° **C** 46° **C** 47° **C** 48° **C** 49° **C** 50° **C** 51° **C** 52° **C** 53° **C** 54° **C** 55° **C** 56° **C** 57° **C** 58° **C** 59° **C** 60° **C** 61° **C** 62° **C** 63° **C** 64° **C** 65° **C** 66° **C** 67° **C** 68° **C** 69° **C** 70° **C** 71° **C** 72° **C** 73° **C** 74° **C** 75° **C** 76° **C** 77° **C** 78° **C** 79° **C** 80° **C** 81° **C** 82° **C** 83° **C** 84° **C** 85° **C** 86° **C** 87° **C** 88° **C** 89° **C** 90° **C** 91° **C** 92° **C** 93° **C** 94° **C** 95° **C** 96° **C** 97° **C** 98° **C** 99° **C** 100° **C** 101° **C** 102° **C** 103° **C** 104° **C** 105° **C** 106° **C** 107° **C** 108° **C** 109° **C** 110° **C** 111° **C** 112° **C** 113° **C** 114° **C** 115° **C** 116° **C** 117° **C** 118° **C** 119° **C** 120° **C** 121° **C** 122° **C** 123° **C** 124° **C** 125° **C** 126° **C** 127° **C** 128° **C** 129° **C** 130° **C** 131° **C** 132° **C** 133° **C** 134° **C** 135° **C** 136° **C** 137° **C** 138° **C** 139° **C** 140° **C** 141° **C** 142° **C** 143° **C** 144° **C** 145° **C** 146° **C** 147° **C** 148° **C** 149° **C** 150° **C** 151° **C** 152° **C** 153° **C** 154° **C** 155° **C** 156° **C** 157° **C** 158° **C** 159° **C** 160° **C** 161° **C** 162° **C** 163° **C** 164° **C** 165° **C** 166° **C** 167° **C** 168° **C** 169° **C** 170° **C** 171° **C** 172° **C** 173° **C** 174° **C** 175° **C** 176° **C** 177° **C** 178° **C** 179° **C** 180° **C** 181° **C** 182° **C** 183° **C** 184° **C** 185° **C** 186° **C** 187° **C** 188° **C** 189° **C** 190° **C** 191° **C** 192° **C** 193° **C** 194° **C** 195° **C** 196° **C** 197° **C** 198° **C** 199° **C** 200° **C** 201° **C** 202° **C** 203° **C** 204° **C** 205° **C** 206° **C** 207° **C** 208° **C** 209° **C** 210° **C** 211° **C** 212° **C** 213° **C** 214° **C** 215° **C** 216° **C** 217° **C** 218° **C** 219° **C** 220° **C** 221° **C** 222° **C** 223° **C** 224° **C** 225° **C** 226° **C** 227° **C** 228° **C** 229° **C** 230° **C** 231° **C** 232° **C** 233° **C** 234° **C** 235° **C** 236° **C** 237° **C** 238° **C** 239° **C** 240° **C** 241° **C** 242° **C** 243° **C** 244° **C** 245° **C** 246° **C** 247° **C** 248° **C** 249° **C** 250° **C** 251° **C** 252° **C** 253° **C** 254° **C** 255° **C** 256° **C** 257° **C** 258° **C** 259° **C** 260° **C** 261° **C** 262° **C** 263° **C** 264° **C** 265° **C** 266° **C** 267° **C** 268° **C** 269° **C** 270° **C** 271° **C** 272° **C** 273° **C** 274° **C** 275° **C** 276° **C** 277° **C** 278° **C** 279° **C** 280° **C** 281° **C** 282° **C** 283° **C** 284° **C** 285° **C** 286° **C** 287° **C** 288° **C** 289° **C** 290° **C** 291° **C** 292° **C** 293° **C** 294° **C** 295° **C** 296° **C** 297° **C** 298° **C** 299° **C** 300° **C** 301° **C** 302° **C** 303° **C** 304° **C** 305° **C** 306° **C** 307° **C** 308° **C** 309° **C** 310° **C** 311° **C** 312° **C** 313° **C** 314° **C** 315° **C** 316° **C** 317° **C** 318° **C** 319° **C** 320° **C** 321° **C** 322° **C** 323° **C** 324° **C** 325° **C** 326° **C** 327° **C** 328° **C** 329° **C** 330° **C** 331° **C** 332° **C** 333° **C** 334° **C** 335° **C** 336° **C** 337° **C** 338° **C** 339° **C** 340° **C** 341° **C** 342° **C** 343° **C** 344° **C** 345° **C** 346° **C** 347° **C** 348° **C** 349° **C** 350° **C** 351° **C** 352° **C** 353° **C** 354° **C** 355° **C** 356° **C** 357° **C** 358° **C** 359° **C** 360° **C** 361° **C** 362° **C** 363° **C** 364° **C** 365° **C** 366° **C** 367° **C** 368° **C** 369° **C** 370° **C** 371° **C** 372° **C** 373° **C** 374° **C** 375° **C** 376° **C** 377° **C** 378° **C** 379° **C** 380° **C** 381° **C** 382° **C** 383° **C** 384° **C** 385° **C** 386° **C** 387° **C** 388° **C** 389° **C** 390° **C** 391° **C** 392° **C** 393° **C** 394° **C** 395° **C** 396° **C** 397° **C** 398° **C** 399° **C** 400° **C** 401° **C** 402° **C** 403° **C** 404° **C** 405° **C** 406° **C** 407° **C** 408° **C** 409° **C** 410° **C** 411° **C** 412° **C** 413° **C** 414° **C** 415° **C** 416° **C** 417° **C** 418° **C** 419° **C** 420° **C** 421° **C** 422° **C** 423° **C** 424° **C** 425° **C** 426° **C** 427° **C** 428° **C** 429° **C** 430° **C** 431° **C** 432° **C** 433° **C** 434° **C** 435° **C** 436° **C** 437° **C** 438° **C** 439° **C** 440° **C** 441° **C** 442° **C** 443° **C** 444° **C** 445° **C** 446° **C** 447° **C** 448° **C** 449° **C** 450° **C** 451° **C** 452° **C** 453° **C** 454° **C** 455° **C** 456° **C** 457° **C** 458° **C** 459° **C** 460° **C** 461° **C** 462° **C** 463° **C** 464° **C** 465° **C** 466° **C** 467° **C** 468° **C** 469° **C** 470° **C** 471° **C** 472° **C** 473° **C** 474° **C** 475° **C** 476° **C** 477° **C** 478° **C** 479° **C** 480° **C** 481° **C** 482° **C** 483° **C** 484° **C** 485° **C** 486° **C** 487° **C** 488° **C** 489° **C** 490° **C** 491° **C** 492° **C** 493° **C** 494° **C** 495° **C** 496° **C** 497° **C** 498° **C** 499° **C** 500° **C** 501° **C** 502° **C** 503° **C** 504° **C** 505° **C** 506° **C** 507° **C** 508° **C** 509° **C** 510° **C** 511° **C** 512° **C** 513° **C** 514° **C** 515° **C** 516° **C** 517° **C** 518° **C** 519° **C** 520° **C** 521° **C** 522° **C** 523° **C** 524° **C** 525° **C** 526° **C** 527° **C** 528° **C** 529° **C** 530° **C** 531° **C** 532° **C** 533° **C** 534° **C** 535° **C** 536° **C** 537° **C** 538° **C** 539° **C** 540° **C** 541° **C** 542° **C** 543° **C** 544° **C** 545° **C** 546° **C** 547° **C** 548° **C** 549° **C** 550° **C** 551° **C** 552° **C** 553° **C** 554° **C** 555° **C** 556° **C** 557° **C** 558° **C** 559° **C** 560° **C** 561° **C** 562° **C** 563° **C** 564° **C** 565° **C** 566° **C** 567° **C** 568° **C** 569° **C** 570° **C** 571° **C** 572° **C** 573° **C** 574° **C** 575° **C** 576° **C** 577° **C** 578° **C** 579° **C** 580° **C** 581° **C** 582° **C** 583° **C** 584° **C** 585° **C** 586° **C** 587° **C** 588° **C** 589° **C** 590° **C** 591° **C** 592° **C** 593° **C** 594° **C** 595° **C** 596° **C** 597° **C** 598° **C** 599° **C** 600° **C** 601° **C** 602° **C** 603° **C** 604° **C** 605° **C** 606° **C** 607° **C** 608° **C** 609° **C** 610° **C** 611° **C** 612° **C** 613° **C** 614° **C** 615° **C** 616° **C** 617° **C** 618° **C** 619° **C** 620° **C** 621° **C** 622° **C** 623° **C** 624° **C** 625° **C** 626° **C** 627° **C** 628° **C** 629° **C** 630° **C** 631° **C** 632° **C** 633° **C** 634° **C** 635° **C** 636° **C** 637° **C** 638° **C** 639° **C** 640° **C** 641° **C** 642° **C** 643° **C** 644° **C** 645° **C** 646° **C** 647° **C** 648° **C** 649° **C** 650° **C** 651° **C** 652° **C** 653° **C** 654° **C** 655° **C** 656° **C** 657° **C** 658° **C** 659° **C** 660° **C** 661° **C** 662° **C** 663° **C** 664° **C** 665° **C** 666° **C** 667° **C** 668° **C** 669° **C** 670° **C** 671° **C** 672° **C** 673° **C** 674° **C</**

Quolibetti

I
Abstrahit deo
carina.
Intel. pto. 2.
Aide sco. 2. d.
1. q. 2.
Notitia intuitiva
4. cetera
nere a qd abstrahit abstracta
cuma.
H. l. p inde.
L. i. q. 2.
K
H. l. suscepi
uum.
Aide hunc in
plo. q. 13.
Poderit val
de idem. q. e.
quante.
H. l. cognoscit
Ecce qd qris.
L
Difficultates
e du' curiosa
H. l. b realit'
M
H. l. beat.
Deu' abstracti
ne creaturas
cognoscere: qd
caute sidera
qre' pmo h'
di. 36. q. 4.
Seco in vba
gditates ab
stractiue cog
noscere.
Preterita r
futura in vbo
pntine cogici

ius celli sit simplr necessarius. Ad 3m qd demōstrat
subas separatas existere p motu: nō hz notitiaz precise
abstractiua: qz motū qui est mediū in tali demōstratōe
cognoscit intuitiue existere: r sic argumētā. l. c. 3. mor'.
Ad 4m qd qui demōstrat deus existere in tbeo: qz q
maius nihil cogitari pōt: r exis est maius nō exite: tūc
cōcipit exntia cōtra rōne sua f3 quā de ipsa pōt forma
ri sciencia. Intellegendū tū est qd notitia intuitiua cō
cernit qtuor a qbus abstrahit abstractiua: qz pmo pcer
nit obiecti sui actualē exntia: qz est de exite f3 qd exis
est in oī cōditiōe exntie significat. C. 2o. concernit sui
obiecti pntia: qz illud qd intemur de cōi lege opz eē
pens in rōne obiecti: cū p idē sit actiū eē absens r nō
existens quātū ad actionē. C. 3o. concernit sui obiecti cau
sationē: qz intuitiua notitia imediata causat ab obiecto:
pro eo qd fm beatū Aug. de trini. a visibili causat visio.
C. 4o. concernit sui obiecti motiōe: quia illud qd causat
actū ipimit ipsū in suo susceptiōe: r tunc mouet illud
subm ad talē formā. C. 2o. aut nō vī incomue
niens qd deus faceret de absente inuiriōe: vt qd oculis
videret posteriora. C. 3o. aut r 4o. cōsist: qz deus potest
vicē supplere cuiuslibet efficientis r mouentis. C. 3o.
notitia abstractiua abstrahit. C. 2o. ab actuali existe
tia r nō existētia: qz per ipsam nō pōt cognosci. vtrum
obm sit existens vel nō exis: pmo cū similitudo illa equa
liter representet tā existēs q nō existēs. C. 2o. abstrahit
a presentia r nō presentia: qz p illā spēm tam presentia
q absentia cogitantur. C. 3o. abstrahit ab omni causa
tione: quia notitia abstractiua non causatur immedia
te ab obiecto: sed a representatiuo supplente vicē obie
cti. C. 4o. abstrahit ab oī motiōe: qz obm nō mouet po
tentia nisi actū causando: sicut omne mouens pūs cau
sar formā q ipumat: cū pūs sit esse: qd est p causationē:
qz in esse qd est per motiōe r ipulsionē. Sed oritur
difficultas: qz fm datā diffōnem deus non cognosceret
in sua potentia r essentia qd ditates realiū ab eterno in
tuitiue sed abstractiue: cū nō cognoscat eas vt existētes:
nisi per voluntatē per quā futura cognoscit. C. 3o. qz
si per essentiam tū cognosceret qd ditates r existēntias
tū determinate nō nisi p voluntatē: tūc notitia quas hz
de creaturis in essentia d3 pōt abstractiua: vt videtur
fm datā diffōne. C. 2o. diffi. qz deus cognoscens entia
pibita nō cognosceret ea intuitiue: cū non possint esse
existētia. C. 3o. fm datam diffōne sequit qd de enti
bus pibitis nō pōt esse nisi abstractiua notitia: r ideo
deus talia cognoscit abstractiue. C. 3o. diffi. qz fm pmissa
sa cū nō habeat nisi vnā cognitionē: tunc eadez notitia
erit intuitiua r abstractiua. Deus enim vnā simplici co
gnitione cuncta cōplectit fm beatū Aug. 15. de trinitate.
C. 2o. qd sicut eodē actu volēdi deus fruatur seipso r
vtit creatura: ita eodē actu intelligendi pōt inueniri se: r
abstractiue alia cognoscere. C. 4o. diffi. qz tunc sancti in
patria nullā notitiā intuitiua haberēt de creaturis in di
uina essentia: cū nō videant in ea inqūatū existētes: sed
in voluntate. C. 2o. qd pnt in essentia vidēt qd ditates: est
eoz notitia abstractiua: r vt vidēt in voluntate qd ditiōes
existētie est intuitiua. C. Sed remanet dubiū: qz tunc
minus pfecta erit notitia in diuina essentia qz in volun
tate: cū diuina essentia sit pmo obiectū: r intuitiua est pfe
ctior abstractiua. C. 2o. qz hz intuitiua in eadē potentia
r de eodē obiecto videat pfectior: tū h est aliud r aliud
obiectū: qz qd ditates apprehendunt in essentia: r existe
tie in voluntate. C. 2o. dubiū. si fm ista pterita sint a do
vel in deo cognita intuitiue. C. 2o. qz pterita sunt deo
cognita r a sanctis in deo fm oēm cōditiōe existētie:

vt sunt existētieō possunt dici intuitiue cognita. C. 3o.
dubium. si futura a deo r in deo sunt cognita intuitiue.
C. 2o. qd cū deus futura respiciat fm oēm cōditiōnem
existētie determinate: r sancti in. eoz eodē mō de noti
tia intuitiua: qz futuroz vt existunt. C. 4o. dubiū: qz f3
premissa notitia sanctoz bñfica erit abstractiua: qz vi
dedo diuinā essentia vidēt in ea qd ditates creaturaz
nō vt existētes: cū hoc videant in voluntate: r sic p noti
tia beatificā videbūt abstractiue creaturas. C. 2o. qz si
cut actus beatificus est sapiēntialis vt terminat ad deū:
r scientialis vt terminat ad creaturas: ita pōt esse pmo
actū intuitiuis: r scdo mō abstractiuis: quē ad modū idēz
actū volēdi est fruitio r vsus in actu beatifico voluntatis.
Circa scōz 3
accipiendo eā sub rōne ppta: qz nulli dubiū qn de deo
habeam' aliqua notitia abstractiua: sed talis est cōica
bilis viatori. C. Et dicit vulgus theologoz qd nō: qz nul
lus repñtatiū singulare r limitatū pōt distince r per
fecte representare ens infinitū: cū finiti ad infinitū nul
la sit pportio: r inter repñtans r repñtātū debeat esse
pportio. Sed ista inductio: in qua ponunt totū pon
dus magis est ad oppositū considerādo qtuor q sunt in
aia nostra. 1. potētia: actū habitū: r spēs: ita pfectior est
potētia actū: sicut subm suo accidere: r pfectior actū ha
bitū: in quo nō cōsistit beatitudo r pfectior habitū:
spēs: qz se tenet ex pte potētie que est tā vltis: r spēs ex
pte obiecti qd est tā picularis: sed entitati create repu
gnat rōne iperfectiōis representare obm infinitū p mo
dū speciei. ergo multo magis repugnat eadē rōne at
tingere p modū habitū: r plus p modū actus: r maxie
p modū potētie: r tū cōstat qd creatura hz potētiā actus
r habitū respectu diuine essentie sub rōne ppta: vt p3
in pmo: id multo magis pterit spēm habere. C. Et cō
firmat. Aug. qz illi cui repugnat qd minus est rōne sue
iperfectionis: repugnat qd maius est: tūc hoc sit magis
pfectū: r cui nō repugnat qd maius est rōne sue iperfe
ctiōis: nec qd minus est. h aut nō repugnat rōm: nisi imper
fectio creature. C. 2o. qz ex pssior similitudo obiecti est act'
qz species: cū cognitio fiat per assimilatiōe: r id pfect'
repñtat obiectū in actu qz in specie: r id cūz p modum
actus obm infinitū representet nullo dubitante in actu
beatifico: multo meli' poterit p modū spēm. C. 3o. dico
qd nō vī incōueniens: si deus p aliq' spēm reuelat suam
essentia alicui viatori. C. Et istud declarat qd drupt' qz
fm beatū Aug. 2. r. 10. de trini. ptes imaginis sūt eqles:
r tū habēt obiecta adequata: r qd p ea pōt intellige
tia intelligere pōt memoria memorari. pstat qd itellec
t' noster pōt disticte attingē diuā essentia sub rōne ipsa.
ergo memoria: r nihil memoramur nisi p spēs. C. 2o. qz
fm beatū Aug. de trini. eo aiā imago dei est: quo est ca
pa: ipsius: r id sicut itellec' r voluntas possunt esse de
deo: ita vī qd memoria cū sit ps imaginis fm ipsuz: me
moriam aut de deo esse nō pōt nisi p spēm. C. 3o. qz quelz
itellec'io trāsies nāl' relinqt dispōne i memoria: p quā
de ipso recordamur: vt docet experientia: r id cū vīsto di
uinitatis possit transire: sicut di trāsisse impando relin
quit dispōne p quā sit recordatio de vīso. C. 4o. qz act'
intelligēdi qto est pfectior tāto relinqt dispōne perfe
ctiorē r distinctius actū trāslatū: r eius obiectū repñtā
rez: vt exprimur: act' aut bñificus est pfectissimus. ergo
si trāseat illa dispositio distinctissime ipm r ei' obiectū
repñtabit. C. Dicit tū aliq qd recordat talis d obo pco
gnito sub rōne cōi r cōfusa nō sub rōne ppta r distin
cta. C. Istud tamē nō valet: qz si nō sit recordatio sub
eadē rōne pmo cognita iam nō est recordatio: sed noua

N
Ad act' itell'
beatificatiōe:
voluntatis r
denotat nōnt
D. d. i.
relligō
tenēdi
tūc rō
se ipm
fōntis
lica qua
E. p. 7. r p cell
Impugnatio
nomabilis.
Quatuor sūt
in aia. 1. pō
tū tria ponit
ethicor. dic co
sequēter.
Aide sco. 3. d.
2. q. 9. opūc.
P
Aide sco. vbi
s. 2. 3. d. p.
E. d. 1. r 2. s.
Deo r rōnis
h' artic.
Declaro 4.
De deo not
tiaz p spēm a
viatore haberi
posse.
Aide ma. 3. d.
1. ad bec.
L. 1. 4. c. 8.
D
Nec speci
accatus
cōne in
infinū h
ntoz sine
sentia: r
bñ podera
Aide sco. 3.
2. q. 10. r 1
ibi notat
Deū posse
tūcū esse
ut nouā
spēm causa
qd nō vid
nū dū cog
nūdo.

A. Quatio.

Obv 4.

cognitio. ¶ Dicitur in aliq q recordatio est de actu r no de obiecto. ¶ Et istud no videtur act cognoscendi inqntu talis est alicuius obiecti: r io si recordat cognovisse di stincte recordat r de cognito. ¶ Sed contra hanc opinio: ne. pzo qz in nobis non acgrit notitia abstractiva nisi eius: cuius notitia intuitiva pcessit in sensibz corpis: vt pz inductive: de divina aut essentia nulla intuitiva pccellit. ¶ 2^a qz ppter hoc est notitia beatifica: non qz ab obiecto bnfico causat effectus: s; qz ad spm terminat: ista aut abstractiva ita terminat ad obm bnficuz: sicut intuitiva. ¶ 3^a qz notitia intuitiva est exnis vt exnis: di stincta aut notitia no pot haberi de deo nisi vt exnis: cu de se sit purus actus. igit no pot sic intelligi abstractivie. ¶ 4^a qz talis species videtur infinite pfectionis p eo qz excederet infinitas spes: si essent distincte spe creatu: rarū subordinatas in infinitu. pcedendo: in talibz nuqz pueniret ad istius pfectionem. ¶ Ad 2^m qz lz de facto sit ita: tñ nullus dz negare: quin de sps color infunde: re posset ceco nato. vñ vñ mix qz doctor aliqz imitatur illi roni. ¶ Ad 3^m qz no vñ est notitia bnfica: qz est ad obm bnficuz terminata. alioqn nra notitia de deo esset beatifica. s; qz ipz attingit pfectissimam: qualis est sola in: titiva. ¶ Ad 3^m qz no est forte inconvienis qd dicitur di: uina concipi sine exntia: sic r sine ifinito: qz ipz aut sine eternitate: quibz in re sit idē. ¶ Ad 4^m qz sicut in figu: ris r numeris est pcessus in ifinitu: r tñ nuqz attingunt ad tantā pfectionē quāta est pfectio nri: albedinis: qz est ex gne meliorita in pposito: r io posset eodem mō fieri de actu r bitu. ¶ Sed out dicitur si hñs talē spz p ipz pot cognoscere oia diuina attributa. ¶ Dicit aut qz sic qz hñs spm intelligibile alicui obm: p ipz cognoscit disti: cte ei⁹ qd dicitur: r p ois pot demonstrare pp qd oem ei⁹ passionē: vt pz de triangulo: attributa aut diuina sūt sicut per se passioes de deo demonstrabiles. ¶ 2ª dif. si p talē spm possent cognosci diue resones: vt intelligat p ipz trinitas psonaz. ¶ Ut aut qz cōica qua diuina eēntia est cōicabilis tribz psonis in sit p se diue essentia: r talē qd dicitur notitia pot haberi p quā demonstrant oia qz insunt p se scdo mō. ¶ 3ª dif. si per talē spm intelligunt creature. dz aut qz ita vñ qz spz representans speculum: cadē rōne representat oēs imagines in speculo relucen: tes. ¶ Et si qz videret diuinā essentia recordari posset de oibz creaturis visis in diuina essentia p illā visionēz dispōne relicta: per quā sit recordatio. ¶ 4ª dif. qz cu in diuina essentia reluceat ifinita potia: nūc in illa spē re: lucebit actuali ifinita: r sic sit intellectus creatus intel: ligere p illā spm ifinita in actu. ¶ Dicit aut qz plus est intelligere vñ ifinitu transcendēs r cōtinēs oia: qz si ifinita sūt in illo: r io nullū inconueniēs si spēs ifinita representet sicut diuina essentia: aut act⁹ attingēs ifini: ta in diuina essentia. ¶ 5ª dif. qz cu pfectus sit cogscere duo sūt qz vñ distincte sūt: pro eo qz maior ibi conatus regrit: r tria qz duoz vt expimur: infinite pfectionis vñ cognoscere ifinita distincte: aut representari in tali spē. ¶ Dicit qz sicut no est maioris pfectionis videre deus r creaturā qz solū videre deū s; beatū Aug. 3. dicitur ita no est maioris pfectionis deū r creaturas ifinitas: qz vñā diuinā solā essentia. ¶ 6ª dif. qz no vñ quare talis noti: tia no possit esse intuitiva p spm cōcernetē existētia: sicut illa que causat visum: cum spēs intelligibilis sit ita efficax ad representandā existētia sicut sensibilis. ¶ Dicit qz no appet euidēs rō: qz deus no possit ita creare spe: ctem in intuitiuē representantē suā essentia sicut posuerit antiqui doctores speciem in beatifica visione intuitiva. ¶ Ad argumentū factuz in principio questionis: dicitur qz ibi intendit loqui apostolus ex puris naturalibus.

B.

Dicit spm in intelligibilem r sensibilem pot esse creati possit eximere. Notitia beatifica qualis?

Essentia eius concipi no concipit eius existētia possit: s; sicut ambiguum.

Ecce qd qz de creati spe ctm notat. Dubia curio: sa r vilia vbiqz.

C.

Aide sco. vbi supra. Attributa re: laucioe trinitas psonarum creature r ifinita cognosci p ipz eēntia possit.

D.

Hic specia: nec actus pfe: ctionē inferre ifinita si in: itoz sūt resp: sentantia: qd hñ pōdera. Aide sco. 3. d. 2. q. 10. r vbi ibi notat. Deū posse in: tuituaz essen: tiam notāre per spm causari: qd no videt: nisi dñ expo: nendo.

¶ Quinta questio. Ultra de possit reuelare sua essentiaz intuitiuē alicui viatori. Et vñ qz no: qz Exo. 33. ca. dicit dñs ad Moysen. no videbit me dō r viuet. s; vñ ta mortalit: sicut exponit beatus Aug. r sic viatori no est possibilis talis reuelatio. ¶ Sed ptra qz scribit in eodē caplo. qz loquebat dñs ad Moysen facie ad facies: sicut solet dō loqui ad amicituz suuz: s; facialis notitia est intuitiva: igit viator Moyses vidit deum facie ad fa: ctem que est notitia intuitiva.

Circa

Quantum

ad p^m qz in titulo tagunt duo termi: ni vñbia hñes significacionē. s; intui: tio: r viator. ¶ Ideo pmo videndum est quid est intui: tiua notitia. r scdo quid est viator.

Quantum

ad pmas pculā qd est intuitiva no: titia. dicitur cōiter qz intuitiva notitia est illa qz est de re in seipsa: qz tūc res intuet cū in seipsa cernit. ¶ Sed istā diffōne arguit 4^a. pzo. qz de⁹ in: tuitive cognoscit creaturas: cūz talis notitia sit certissi: ma: r tñ no nouit eas vt sunt in seipsis: s; vt sunt in eius eēntia s; beati Aug. ¶ 2^a qz sancti in pzia vidēdo di: uina est. ntia intuent in ea creaturas fm beatū Aug. r tñ no cognoscit eas in seipsis. ¶ 3^a qz deus r sancti in vbo cognoscit futura cōingētia notitia matutina r no in seipsis: r tñ talis notitia dz intuitiva cū sit euidētissi: ma. ¶ 4^a qz deus r sancti in pzia intuitiue vident pte: terita: cū talis notitia sit expmētalis: r tñ no in seipsis. ¶ 5ª dicit doctor subtilis. qz notitia intuitiva est illa qz est de re in seipsa: vel in aliquo representatiuo eā sup: eminetē cōtinēte: r qz diuina essentia supeminētē cō: tinet oia talia. id oia cognoscitur in ea intuitiue. p eo qz melius representat quilibet rē qz ipsa seipsas. ¶ Sed vñ dicit arguit 4^a. pmo. qz visio corpalis: sicut docet beatus Aug. 11. de tri. sit per spm sensibilē r est intuiti: ua fm oēs: cū tñ illud representatiuū no cōtineat obiectū supeminētē. ¶ 2^a qz recordatio sit p spm no cōtinē: tē supeminētē: r tñ ipsa vñ intuitiue cū sit eius euidē: tia expmētalis. ¶ 3^a qz pmissio futuri reuelati vñ esse in: tuitiua cū respiciat futurū fm oem cōditionē sue existē: tiē. ¶ 4^a qz ois notitia est de re in seipsa: cū notitia non terminet ad representatiuū: sed ad illud qd per ipsum repñtat: r p tāto est notitia de re p quāto terminat: ad ipsaz: r tñ no ois notitia est intuitiva. ¶ 5ª dico qz ista diffō no vñ pueniēs: qz no est determinata: s; distinetā qz no dz esse diffinitio: cū talis ois sit ambigua: r tunc dz qz notitia intuitiva est qz est exnis vt exnis est: siue fiat imēdiatē p obm: sicut cū angelus intuet suā essentia: siue fiat p repñtatiuū: quē ad modū de⁹ intuet creaturas per sua exēplaria. ¶ Sed hñc diffōne instat 4^a. ¶ pzo. qz astrologus p suā artē que dz abstractiua notitia: pot hñc notitiam de exntia actuali eclipsis: r tñ talis notitia no est intuitiva. ¶ 2^a qz recordatio de pterito vñ esse s; oem cōditionē sue exntiē: r tñ non vñ intuitiva. ¶ 3^a qz pmissio futuri reuelati est fm oem cōditionē sue exntiē: r tñ cōiter no ponit intuitiva. ¶ 4^a qz qd pot de⁹ cau: sare me⁹ cā scda in gne cāe efficiētis pot imēdiatē p se sine illo efficiēte. cū qz p obm possit causare intuitiuam notitā poterit p se obto nō exntē. ¶ Ad p^m dz qz astro: logus hñs notitia de eclipsi quā nuqz vidēt non cogno: scit eā vt exntē simplr: s; sub cōditionē: si curius e est nūc pñuat: sicut cōtinuari solet. ¶ Cū si p diuinā vñ tē mō: tus celi fuisset irrump⁹: aut i aliq variat: sic fuit tpe Jo: sue r Ezechie: astrolog⁹ tūc cēt decept⁹ nisi suppone ret

E.

Aidem plo. q. 17. bāc. q. in isto.

Quantum aut.

F.

pma pars. Descriptio cō: munitis intuiti: ue notitiae. Impugn⁹ 4^a.

Swp gñ. r abbi.

G.

Descriptio sco: n vide vbi notat. q. pte. cedēt. pte. 1. in principio. Impugn⁹ 4^a.

Descriptio p: puz: s; in de: sende sco.

H.

Obv 4.

Barims.

Notitia astro: logoz cōditio: nata r ipsecta: quo ad factuz de cōitacionē bus. scus de mēsuratōibz.

N. Et act⁹ hñs beatitudinis r voluntatis r denotat nōnt

O. Sp. cōis. Et l. sintus.

Ep. r pcell Impugnatio notabilia. Quator sit in gna. s; pbe un trā ponit ethicoz. dic cō sequeter. Aide sco. 3. d. 2. q. 9. optie.

P. Aide sco. vbi s. 2. 3. d. p.

Loco rñna b⁹ articu. Declatio 4^a. De deo notitiaz p spm a viatorē habet posse.

Q. Aide ma. 3. d. 1. ad huc. Et. 14. c. 5.

Et l. in paulo

uaio.

Quolibetti

I
Et opposit
infra textu
ritho sanctae
difficultati.
Vide q. p. r.
de m.

D
Difficultates
et d. curiosa

S
Summa et p.
ria intuitiva
cognosci.

A
Absentia int
tue cognosci
lz non nati.

D
Dm 4.
Eicm et sp
gen 2. quod
vbiqz non.

S
Spes i sensu
exteriori du
plicitate p.
p.

M
Spem sine
obo in sensu
actu no care.

E
Ecce qd qris.

S
Scda ps.
Descriptio
eius viatoris.

I
Impugn 4.
14.

Illam conditione. Ad 2^m dicitur mala noticia ponat ab
tractiva effic. tunc intuitiva est existens: vt existit nunc in
presenti: et non vt fuit in preterito: aut existet in futuro. Et
per hoc ad tertia instans. Ad 4^m dicitur. coter: qz lz de
posset effectiue causare intuitiva noticia in rone efficien
tis sine obiecto ipso: no tñ in rone trinitatis: qz obiectus
vt existit terminat tale noticia: et istud pñnet ad rone dif
finitiva istius noticia. Sed occurrit diffi. qz fm pre
missa astro no esset vere scientia: cu no sit in ea de ecl
psibus: aut cõunctionibus emidens noticia: nisi cõditio
nata: que no sufficit ad rone scientie. Dicit qz lz lz ibeo
logos no sit scientia quãtu ad factuz: bñ tñ quãtu ad re
ctã motus mensuratione. 2ª diffi. si noticia aliqua de
futuris pot esse intuitiva. Dicit qz si deus intuitiue co
gnoscat futura: vt cõmunitè cõcedit pro quanto videt
ea: vt existentia: et noticia reuelatoru pphetis de fu
turis vt esse intuitiva: qz sub omni cõditione existentie.
3ª diffi. si recordatio de preterito pot esse intuitiva.
Dicit qz si deus cognoscit intuitiue preterita: sicut cõce
ditur: qz vt existit in sua preteritione eadẽ rone et nos:
cum species aut dispositio per quã sit recordatio sit ex
perimetalis noticia cõcernens oẽm cõditione existentie.
4ª diffi. si de absente pot fieri intuitiva noticia: esto
qz no de no existente. Dicit qz non fm nãm: qz obm
ab lens ipsaz causare no pot: nec spem eius representa
tem existentia: tamen bñ per diuinã virtutẽ: qz lz respec
tus causantis requirat approximatione no tñ ratio ter
minantis: et lz intuitiva cõcernat necessario existentia:
no tñ necessatio presentia. Sed remanet dubiu quõ
intuitiva pot fieri per spem: cu species representet tam
existens qz no existens. Dicit qz sicut sunt duo gene
ra notiaru. intuitiva et abstractiva: ita duo modi spe
cieru: quaz quedã cõcernunt reru existentias: sicut ille
que sunt in sensibus que no manent nisi presentibus obie
ctis: et alia que no cõcernunt: sicut que sunt in potetys in
terioribus: et ille faciunt intuitiva: sicut iste abstractiva.
2ª dubiu qz no videt necessarius in sensu exteriori
ponere spem cu obiectu immediate sit preteritus: spẽs no
requirit nisi ppter obiecti absentia. Dicit qz dupl
solet poni species in sensu exteriori. Uno mo vt non sit
causa videndi: sed pns causet ab alio qz visio: sicut sol
prius illuminat qz calefaciat: et tunc no est nisi ppter po
tentias interiores. Alio mo vt sit rõ cognoscendi: sicut
interior ratio imaginãdi: et ita videt magis intentio bñ
Aug. 11. de tri. 3ª dubiu. si deus faceret specie concer
nentẽ existentia: vt eam que est in sensu particulari sine
obiecto: aut cõseruaret ipso destructo: si tunc obiectu vi
deret per ipsaz. Et dicit qz no: qz tunc ab^m talis spẽi
causaret amittẽdo respectu ad obiectu: per quez respec
tu ipsuz representat formalitẽ: lz aliqui ponant ipsaz se
parationẽ impossibilẽ. 4ª dubiu est. si deus faceret
actus intuitiue noticia: supposita possibilitate sine obie
cto: si tunc esset intuitiva. Dicit qz no esset intuitiva: nec
abstractiva: nec oino noticia: lz quedãz qualitas ab^m: qz
de rone noticia est respectus ad obiectu. Utrũ autẽ
talit respectus possit separari: nondũ est clarum.

Circa
scdm particula pme partis: quid est viator:
dicitur cõter qz viator est ille qui nondũ attingit
vltimũ sinez vere felicitatis: qz viator immediate diuidit
tur cõtra cõprehensore: et cõprehensor no est nisi ille q
talẽ attingit felicitatẽ. Cõtra istã diffõnẽ arguit 4^a.
Pziõ. qz cõis fuit viator dicente Hieremia de ipso:
quare quasi colonus futurus es in terra: et quasi viator
declinans ad manẽdi: et tñ ipse perfecte attingebat vlti
mũ finẽ. 2^a. qz illi qui sunt in purgatorio: cõter non
dicunt viatores: et tamen no attingunt adhuc vltimum

finẽ. 3^a. qz illi qui sunt in limbo nunq attingit vlti
mũ finẽ: et tñ nullus ponit eos esse viatores. 4^a. quia
illi de inferno nunq dicunt viatores: et tamen a sine vlti
mo totali sunt auersi. Ideo dico qz ad diffõnẽ viato
ris no sufficit qz no attingat vltimũ finẽ: sed requirit qz
tendat in ipsuz: qz nullus dicit esse viator: ex eo qz no atin
git illius vie terminũ: nisi tẽdat in ipm: et id illi q sunt in
inferno no dicunt viatores: qz no tendunt ad felicitatẽ
a qua perpetuo sunt exclusi. Sed oit diffi. qz diuisio
hois per viatorẽ et cõprehensore videt esse p immediata:
et ideo cu illi qui de inferno no sint cõprehensores: vide
tur esse viatores. Dicit qz illa diuisio no est per ime
diata respectu hominis in cõmuni: sed respectu hois in
finẽ vltimũ ordinata: quo illi totali sunt exclusi. 2^a
diffi. si illi qui sunt in limbo sunt viatores: dicit qz no. nec
cõprehensores: qz no cadunt sub illo ordine q est tendẽ
tiũ ad verã felicitatẽ. 3ª diffi. si illi de purgatorio pnt
viatores dici. Dicit qz sic. qz ipsi tendũt in vltimum
finẽ et illũ nondũ attingunt. 4ª dif. quõ cõis fm istã
diffinitionẽ dicit fuisse viator: qz terminũ pfecte atting
ebat. Dicit qz ipse no fuit viator: qz ad aiã p quã
erat beatus: sed tñ qũ ad corpus: et sic tendebat in fi
nẽ sue felicitatis corporis: quã no habebat: donec resur
rexit. Sed remanet dubiu. si soli pdestinati sunt via
tores cu sint a deo preordinati ad verã felicitatẽ. Dicit
qz no solũ preordinati: sed et psciti in vita ista sunt via
tores: qz lz no sint ordinati in finẽ a deo: voluntate cõse
quenter: tñ bene voluntate antecedere dicente Aplo. qz
deus vult oẽs hoies saluos fieri. qz ad istaz voluntatẽ.
Intelligẽdu tñ est qz quoz modi hois in cõi dicit
gunt. qdaz n. sunt ita viatores qz no cõprehensores:
sicut nos qui nullã felicitatẽ attingimus in eandẽ tẽde
re satagentes. Alij sunt ita cõprehensores qz no via
tores: sicut alij beati q nullã sperant felicitatẽ: cum sint
vltimate felices. Alij sunt sicut cõprehensores et viato
res: sicut cõis viator existens fm corpus: sicut cõprehens
or fm aiã: qz beatus erat interius: lz exterius afflige
ret. Alij no sunt cõprehensores: nec viatores: sicut illi
qui sunt in inferno vel in limbo: q sunt in vltimo termi
no: et no attingunt vltimũ finẽ. Sed oit dif. si sancti
qui sunt in pã qũ ad aiã separatas sunt viatores: sic
cõis: cu per aiã sint felices et expectant beatitudinem
corporalem sicut cõis. Dicit qz lz aliquo mo possent
dici viatores p talẽ tendentia: tñ no oimode sicut cõis:
qz no bñt illud corpus: in quo spectant beatitudinẽ vel
felicitatẽ illaz: sicut habuit cõis: eo tñ mo quo cõis fuit
viator in triduo. sicut istaz sic caruit corpe. 2ª diffi. si
angeli sancti sunt viatores in eo qz tendũt in finẽ bñi
dinis accõtalr quã merent per ministrũ suum. Dicit
qz sic accidat: qz isto mo tendunt in finẽ: qz tñ istud
no pertinet nisi ad tãtũ no assũhetes. 3^a Jo illi sunt solũ
cõprehensores. Intelligẽdu est tñ qz cu qõ ista in
tendat de illis qui tñ sunt viatores. Istoz viatoz inue
niunt quoz modi. Quoz aliqui sunt in statu meredi
et in vita mortali sicut nos: qz sumus mortales et mereri
valemus cu auxilio dei. Alij in statu merendi et non
in vita mortali: sicut fuerunt angeli ante suã confirma
tione: qz mereri poterant cum essent imortales et puri
viatores. Alij no in statu merendi sed in vita morta
li: sicut credunt Delyas et Enoch in paradiso terrestri:
qz adhuc sunt morturi: vt in Apoc. de duobus testibus
quos interficiet anticõis: et tñ no vident in statu meriti:
alioqz transcenderet oẽs sanctos ex diuturnitate meri
toz. Alij sunt viatores no in statu meredi: nec in hac
vita mortali: sicut illi de purgatorio: quia nec mozinec
mereri pnt dicente dño in Joanne. pro tẽpore mortis
venit

N
Alator qz
vide in plo.
ocba et seqca

D
Dm notada.
Diuisio hois
in viatorẽ et cõ
prehensorem
qualitã

O
Esti no dano
tñ in purgato
rio tant entes
viatores fore.

L
Lhs qualr
fm qd viator
fuerit.

M
Medã pdest
natos lz psci
tos viatores
dici.
Soluntas dei
duplex.
1. primo. 2.
2. dno. botam
qdruplex.
P

S
Sicut dat via
toz et cõprehe
sor cu pscio
ne et vtozaz
mõsic datur
necurõ mo.

A
Animas bea
tas et viatores
vn in vita ista
sunt cõis: vt
sicut est vnũ.

A
Angelos qd
da vsq ad in
diciũ viatores
esse.

A
Viatores sũ
in dõta qdru
pliciã ad sta
tũ meredi vel
no. et quo ad
vita mortales
vel non.

I
I. C.
E. L. merendi

Questio

VI.

lra... Notanda... Dicitur in... etc.

venit notari: qm nemo pot operari: et de oibus istis pos...

Circa autem scdm

neops considerare de felicitate nra. et fuerit 4. opinata. Primo q beatitudo humana consistit in actu viden...

ue beatitudinis existens in gne. Et isto modo non possit via... B... 3. xto. 4. xto.

Secundum occurrit diffi. qm pot intelligi talis viator q attig... C... 2. xto. 3. xto. 4. xto.

Extra qd. pertinencia ad scias theologic. Et quidem ad istius qonis declaratione est...

Ratio pro quidditate et diffone que dicitur esse ratio... D... 1. xto. 2. xto. 3. xto. 4. xto.

Ratio pro quidditate et diffone que dicitur esse ratio... D... 1. xto. 2. xto. 3. xto. 4. xto.

te p notitia declarativa: ga ad illas pertinet exprimere... E... F... G... H... 4. 5. 6. ma. 7. alibi quer. 8. alibi. 9. 3. de aia. ter. 10. co. 38.

Quilibet. Fran. 2. D. 55

Quolibetti

I 83. q. 9. 32.

3° et 5° m. sup. Den. 7. 12. ci. talibi quere: talios.

Maxima cre dia.

Declatio. q. consistit in. 20. articul. Descriptio en tis rationis ab alijs. Impugn^o 4°

K

Descriptio p pria.

Dubium 2°.

Entia ratiois produci 2 de pcedere rone

L

Opio cois. 6 pma diuisioe entis qua mul ti sequunt sco esse. Impugn^o 4° 7 facis appa rens: sed in co sidera causa/ neo.

M

Conclusio 4°

ille intellectus est falsus qui itelligit rez aliter q sicille autē qui fingit illa que nō sunt in re: itelligit rez aliter q sic: ideo est falsus itelligit: talis aut falsitas est rōnis. ¶ 4^a ga alia regula ipsius est: q in omni effecta crea ture deus pcurrat: cū cetera agentia agant nō independē ter: sic cōcurrat ad istū rōnis effectū actione pue niente actionem nre rōnis que nō est rōnis: imo realis. ¶ Et confirmat: ga quicqd pōt deus causare mediante causa scda effectiue potest immediate 7 per se: sic potest facere effectum rationis per se sine ratione.

Et ad istam questionē sūt plures articuli decla ranti. Quoz pimus est. qd est ens rōnis. ¶ Dicit autē cōiter q ens rōnis est illud qd ē ab aia nra fabricatū: ga dicit ens rōnis in habitu ad rōnes. Et ista habituō nō pōt esse nisi originis: vt per se ps. ¶ Et ptra hāc diffōnē instat 4°. p^oimo. ga habitus intellectuales originant a rōne: 7 tñ nō ponunt entia rōnis. ¶ Scdo. ga actus itelligendi fabricant a rōne: 7 tñ ponunt entia realia. ¶ Tertio. ga dispōnes ad vtu tes intellectuales sunt realia: 7 tñ sunt ab ipsa rōne ori ginata. ¶ Quarto. ga spēs itelligibiles in nro itellectu possibili fabricant ab itellectu agēte: 7 tñ nō sunt entia rōnis. ¶ Ideo dicit magis pprie q entia rōnis sunt il la que sunt facta a rōne obiectiue negociate per modū cuiusdā figmenti. ¶ Sed oc. dif. ga dicunt aliq q ista entia rōnis nō pducunt: 7 aliquo mō ipsaz rōne subse quant. ¶ Istud tñ stare nō pōt: ga nō capit ratio q ali qd transeat de nō esse ad esse: qn pducatur in esse. ¶ Et iteruz omne q attingit esse: aut est a se qd est ipoleat ab alio: 7 istud est producent. ¶ Scda dif. ga dicit ali qui q ista entia rōnis pprie nō depēdent ab aliquo: 7 ipsam rōne cōcomitent. ¶ Istud aut stare nō pōt: ga ab illo depēdet aliqd actu rōnis non manent talia entia: 7 ideo non sunt independentia ab cor: iteruz indepen tia est conditio perfectissimi entis.

Secundus articulus est: si pma entis diuisio est in ens reale 7 rōnis. ¶ Dicit autem cōiter q sic. ga postqz diuisum est ens in reale 7 rōnis: ens reale diuidit in decē pdicamēta que est diuisio p pe primā. ¶ Sed istud arguit 4°. p^oimo. ga qualis est ordo diuidētū talis est ordo diuisiōnū inter aliqua: cū diuisio sequat ipsa diuidētia: sed cū ens diuidatur in subam 7 accidēs: ista diuidētia pcedūt illa cum ens rōnis sit posterius actu rōnis: qui est de gne qualitatis: 7 ens pus diuidit in subam 7 accidēs qz descendat in aliquam qualitatis spēm. ergo diuisio illa est posterior. ¶ Scdo. ga ois diuisio ptesupponit extrema illius di uisionis: cū sit habituō iter illa: 7 ois habituō est po sterior suis extremis: sed in diuisiōne illa ens rōnis est vniū extremū. ergo ens rōnis est prius ea: sed istud ens est posterius actu itelligendi: qui est spēs qualitatis. q cū ante istius spēs cōstitutiōnē ens multipl^r sit diuisus: ista diuisio nō est pma. ¶ Tertio. ga pus est esse qz di uidi per se: notū enī videt q diuidi ptesupponit esse: 7 ideo diuisio in ens rōnis ptesupponit ens rōnis. ¶ Istō autē vt patuit est posterius genere notitiē. ergo diuisio eius est posterior diuisiōne cuiusqz superioris ad istō genus. ¶ Quarto. ga diuisio entis in ens reale 7 rōnis nō pōt ee realis cū eius extrema nō sint realia. diuisio autē entis in subaz 7 accidēs est realis: ppter extremo rū realitatē: 7 ideo cū entia rōnis sint posteriora entib^o realibus: maxime necessarijs sicut sunt ista: diuisio ista est posterior. ¶ Ideo ponunt hic quatuor pnes. Quaz pma est: q prior est diuisio entis in subam 7 accidēs q in reale 7 rōnis: ga ens rōnis est posterius illo qd est

sub accidentē: 7 tñ inferius est posterius. ¶ Scda 5° q prior est diuisio entis in ab^o 7 respectiū q in ens reale 7 rōnis: ga ens rōnis est posterius ratione cōtenta sub ab^o. ¶ Tertia 6° q pōt est diuisio entis realis in decē pdicamēta qz entis simplr in ens reale 7 rōnis: ga ens rōnis est posterius (vt patuit) pdicamēto qualitatis: cuius spēs est actualis cōsideratio. ¶ Quarta 7° q prior est diuisio qualitatis in corporeā 7 in incorporeaz ad modū sube qz illa que dicta est: ga sub ista diuisiōne sequit illa per quā genus cōsiderationis cōstituit: a quo ens rōnis dependet. ¶ Sed oritur difficultas: ga sub diuisio semp videt ee posterior diuisiōne: 7 sic diuisio entis realis posterior qz illa in qua ipsum est diuidens. ¶ Dicit q verum est vbi vtraz diuisio quidditatiua: non tamē nisi pma quidditatiua nō est sicut in propo sito: 7 vterius h est ordo tñ accidentalis.

Tertius articulus est: si ista diuisio entis in reale 7 rōnis est recta. ¶ Dicit autē cōiter q sic: ga ista ponit in pma phia. ¶ Sed istud nō videtur stare posse qdruplici rōne. p^oimo. ga omne diuisum abstrahit a suis diuidētibus cū sit superius: 7 sic istud diuisus nō esset reale: nec rōnis: qd nō videt possibile. ¶ Scdo. ga omne diuisum est pus diuidētibus suis cū sit cōius directe: 7 tamē nihil pōt esse prius ente rea li: a quo oia pcedūt. ¶ Tertio. ga omne diuisus videt imperfectus suis diuidētibus cū sit potētiū illis: 7 cōstituta per diuidētia se habeat vt per additionē ad diuisus: sic esset aliqd ens magis diuisum qz ens ra tionis. ¶ Quarto. ga omne diuisum includit in p^oio per sua diuidētia que adueniūt ei: sic in quolibet ente rationis includeret aliqd q nō est fabricatū ab anima: 7 sic nō erit rōnis fm se totū. ¶ Ideo dico q si ens di uidat in reale 7 rōnis: istud diuisum opz vt ponat vno quatuor istoz modoz: aut q illud cōe ponat ens rea le aut rōnis: aut crit neutru: aut vtrūqz. nō ens reale: ga tunc ens reale esset cōmune ad ens rōnis: 7 de illo dice retur in quid. nec rationis: ga tunc ens rationis diceret de ente reali in quid. nec vtrūqz: quia tunc vtrūqz cōye niret alteri. nec neutru: qz fabricatū ab aia 7 non fa bricatū sunt extrema pdictionis: 7 de nō fabricatū ab aia ponit ens reale: sicut fabricatū ab aia ens rōnis fm dicit: ga ideo talis diuisio videt tñ esse fm voce: sic cū ens diuidit in p^oio 7 nō p^oio: nec p^oio p^oio p^oio p^oio ad p^oio p^oio. ¶ Sed oritur diffi. ga idē pceptus nō pōt esse certus 7 dubius. aliqz aut itelligit certus de rōne q est ens. dubitat aut vtrū sit ens reale aut rōnis: 7 ideo opz vt ens illud cōe beat aliū pceptū a reali 7 ra tione: 7 non solū nomē cōmune. ¶ Scda diffi. ga aliqz est certus de motu 7 tepore: q sunt entia: 7 dubitat vtz in aia vel extra aiaz: 7 sic alijs est pceptus entis ab eo qui est in aia 7 extra aiam. ¶ Dicit autē vtrūqz q talis nullā bz certitudinē nisi de noie: sic ille qui dubitat vtz pdictōis vitas sit ens p^oio: aut nō p^oio: nō nouit eni de ipso pceptū: cū ille nō coincidat cū ente. p^oio.

Quartus articulus a quo entia rōnis sūt pducta. ¶ Dicit autē cōiter a ponētib^o illa q ipsa producta sunt per actus rōnis nre negociantis: aut cōparantis vniū obiectū ad aliud. ¶ Sed ista pductio videt ee impossibilis qdruplici rōne. ¶ p^oimo. quia ois causa realis bz effectū realē: aliqz in re cēt cā sine effectū: actus rōnis nre est semp realis cā: cū vere fit in rerū nā. q non poterit hie effectū rōnis. ¶ Scdo. ga si dicat q actus rōnis nre: 7 sit realis: nō tñ causa realis in ppositio: tūc sic arguit. causa vt causa pcedit suum effectū fm ordinē cū sit illi hoc ab hoc: 7 ideo ratio no stra vt causa entis rōnis puenit ipsum: vt ipsum fue rit: nihil

N. Dico diuisio nū entis: 7 oia castigabū vt alio nouissū.

Dubium

Eccc qd qris

Esio of.

Impugn^o 4°

Et. l. diuisioe.

Opio p^oio. Diuisio entis in reale 7 rō nis sit itelligi qdruplici: que oia excludit.

Tu dic p^oio q tor^o 5° m^o p^oio p^oio anu laratur. Dubiū vtrūqz 8° regula scō. Et. l. de ente rationis.

Certitudo 2° Vide in plo. qōnez. 7 alibi istum.

Opio cois de cā pductus entū rōnis. Impugn^o 4° 7 facis cōs/ sionis.

N. Dico dicitur in entia: sicut in aliis notat.

Dubium

Eccc qd qro

Cōio qd.

Impugnatio 4.

H. l. dicitur.

Opio ppria. Dicitur in reale et rōnis p̄ itelligi qd dicitur: que dicitur.

Et dicitur qd opio 5. mēta: h̄p̄tice am̄i: arcu. Dubia dupl̄: s̄ regla scoti. H. l. dicitur: rōnis.

Certitudo. s̄. Side in plo. rōnis: et alibi sum.

Opio cōio de a p̄ductiua nū rōnis. Impugnatio 4. s̄ facill̄ a casu rōnis.

Dubia nōnda. Dicitur aliter.

A

Determinatio ppria que nō sapit. Dubium 4.

B

Et dicitur de p̄m dicitur vel resit t̄re: vel sequi v̄ causationē p̄ia: sed vere p̄o dicitur entia rōnis.

C

Opio cōio de subio entium rōnis. Impugnatio 4. qua facill̄ eua dicitur.

D

Opio ppria. Nō in rebus subiectiue: rōnis: r̄ entia rōnis.

Scotus cōio: sed castigado

Impugnatio

Dubia nōnda

Dicitur aliter.

nitribil bz fm rōne. ergo est causa fm rez. Tercio. ga pductio qua pducit ratio nra ens rōnis: aut est realis aut rōnis. si realis ois actio et pductio realis bz terminū reale. si rōnis: tūc ante omne ens rōnis erit pductio rōnis: qd est incōueniēs. Quarto. ga accipio p̄m mū ens rōnis: et istud nō pōt pducī vt accipiat esse per pductiōnē reale: tūc enī esset res. Ideo dico qd nō video per quē modū ista entia rōnis accipiat esse a causis realis: quin ipsa sint realia. Sed oritur diffi. ga dicunt aliqui qd ista entia rōnis accipiat esse a causis realis: cū ipsa depēdeat a rōne nra: nō tūc pprie causant ab eo: ga entium diminutoz nō est pprie causa. Istud tūc dicitur nō enadit difficultatē: ga sicut arguitur est de causalitate: ita pōt argui de dependentia: si est realis aut rōnis. Sed dicitur difficil. ga dicunt alij qd ista entia pprie nō pducunt: sed resultat: et tūc pōt formari ratio sicut p̄us: ga ista resultatō est realis aut rōnis. Tercia dif. ga dicitur qd ista p̄cessus ad eē ipoz entia rōnis est per modū cuiusdā sequelē: istud magis cōfirmat ppositū: ga sequela inquantū sequela ostēdit posteritatē ad id qd sequit: et tūc aliud est p̄us realiter: sic aut realit̄ posterius aut p̄us rōne: tūc ens rōnis et nō ens rōnis. Quarta difficil. ga dicitur alij qd talia entia seipsis pducunt et seipsis causant: sicut quedā causationes. istud tūc nō enadit difficultatē: ga cū p̄ causationes et productiones aliquid accipiat esse: fm dicta cōminia nihil accipit esse per seipsum.

Quintus articulus est. in quo rōnis entia recipiuntur. Dicit aut vulgus theologoz qd ipsa sunt in rebus: nō realit̄: s̄ per attributionē nri itells. Sed cōtra istud arguit 4. p̄mo. ga cū ens dicitur: fm istos in ens in aia et extra aiam: ens in aia dicitur ens rōnis: sic istud ens nō est in rerū nā: s̄ solū in aia. Sed dicitur qd si dicat qd talia entia dicunt esse in aia: ga ibi sunt obiectiue nri: sed in rebus quibus attribuuntur sunt subiectiue. Istud nō valz: ga entia realia eodē modo sunt in aia: s̄ obiectiue: tūc sunt subiectiue in rebus et. Tercio. qd si talia entia eēt in reb: extra: tūc quoties entia rōnis circa talia fabricarent i seipsis mutarent: cū trāsiret in se formali de p̄uatione ad formā: et aliter se haberet nūc r̄p̄us. Quarto. ga intellectus noster est potētia operatiua ad actiones imanētes: et iō nō videt qd itells sic impunitat rebus tales entitates.

Ideo dico qd entia rōnis nō sunt in rebus: ga qd est in re est reale: sicut qd est in singulari est singulari: r̄ cū realitas sit p̄ singularitate: quē ad modū quicqd est in ente est ex̄ns. Et cōfirmat. Tūc ga si essem in re dependere a re per modū recipiētis: tūc illa receptio nō esset realis: ga talis dicit receptū reale nēcio. nec rōnis: ga per suū inesse nō reciperet rōnē. Tūc ga recipiēs inquantū recipiēs p̄uenit receptū fm originē aut nāz: et receptio ipsum recipiēs inquantū tale: sicut causa formalis suū effectū: et tūc in illo p̄oz: ante p̄mū rōnis actū erit realis receptio. Ideo dicit aliqui sollicitiores: qd ista entia rōnis causent a rebus mouentibus itellm effectiue: tūc nō sunt in reb: subiectiue. Et istud nō videt valere: ga nō est magis intima dependentia ad subiectū qd ad efficiēs: cū nullus effectus possit esse sine causa efficiēte. h̄c tūc sine mālī: et ideo si ex hoc qd aliqd est in re ostēdit esse reale per suū inesse: multo magis ex hoc qd aliqd est a re ostēdit esse reale: et sic ista entia nō erūt in rebus: nec a rebus: sicut entia p̄hibita. Sed oritur dif. qd ratio nra sit quedā res: ita ostēdit qd nec sit in rōne nostra: nec a rōne. Dicit qd vniformiter currunt rōnes: et ideo ista viderent entia p̄hibita.

Sed dicitur difficil. ga dicunt aliqui qd nō est inesse qd

sint ab actu reali nre rōnis effectiue: aut in eo subiectiue. si obiectiue in eo et ab eo. Istud tūc nō valet: quia eodē modo arguit de isto modo essendi et ineffendi: sic in p̄a: ga tale inesse et eē ab aliquo: aut est reale: aut rōnis.

Sextus articulus est. si entia rōnis prebarent esse in po subiectiua. Dicit aut qd sic illi q ponūt entia rōnis in rebus: ga omne subiectū bz potētia receptiua eius qd est natū in eo recipi: et talis po est subiectiua. Sed cōtra istud arguit 4. p̄mo. quia po ista subiectiua p̄ueniēs oēm actionē rōnis in quibz re est realis nēcio: ois aut po realis v̄ q nēcio recipiat reale actū: cū sit pp ipsum sic pp finē: et ois effectus realis bz cām reale. Sed dicitur qd po ex sua rōne additatuua videt dicere ordinē ad actū: cū sit pro re alicuius potētibilib: sed ordo realis nō pōt esse ad ens rōnis: sic nec relatio: cū ordo sit quidā re. Ga ad entia rōnis nō est potētia subiectiua. Tercio ga ois po que nō pōt reduci ad actū in re nā est frustra: sicut po ḡnatiua chimere eēt frustra in aialib: nisi chimera possit gigni in nā: et ideo potētia ista realis esset frustra si nō posset realit̄ ad actū reduci. Et si dicat qd sufficit qd possit reduci ad actū per itellm: istud nō valz: ga entia p̄hibita isto modo reducunt ad actū sine vlla reali po. Quarto. ga entia p̄hibita cū intelligerent a nobis simdarēt entia rōnis nre negociātis circa ipsa et cōparant: sicut cōparatur entia realia: et tūc ibi nulla realis est po receptiua cū ibi nulla sit realitas polis: sic entia rōnis nō requirēt vbi sit potētia subiectiua. Ideo dico qd entia rōnis nō p̄habēt esse in po subiectiua: et per p̄ns sunt impossibilia esse in subio: cū omne pole inesse sit natū ibi recipi. Sed oritur diffi. ga dicitur qd istud nō p̄babeat esse in po subiectiua realiter: tūc bene fm suū modū efficiētū dimi natū. Et istud nō valet: ga ostensum est qd ante suū esse actuale p rōnē nō est aliqd esse nisi reale. Sed dicitur qd dicit qd istud esse subiectiuz sit reale in se: tūc nō in ordine ad talē actū. Et istud nō valet: ga ille ordo p̄uenit istū actū: et ante illū actū nullū ens est rōnis.

Septimus articulus est. si entia rōnis p̄barent esse in po effectiua. Et dicitur cōiter qd sic. ga nisi ratio nra haberet virtutē productionis talium effectuz nūqz fabricaret eos: sicut nec sensus. Sed istud arguit 4. p̄mo. ga talis po productiua entia realia cū p̄ueniat omne ens rōnis est realis: et ois po pductiua realis videt esse respectu pductiōnis realis que semp realit̄ terminū habet. et p̄bat assum ptum: ga sicut pductiū est qd pōt pducere: ita productiū realit̄ qd pōt esse producēs realit̄. Sed dicitur qd potētia pductiua dicit fm se ordinē ad p̄mū: et ideo potētia realis ad talē ordinē reale: sed realis ordo nō est ad entia rōnis. ergo nō p̄babeat esse in potētia productiua. Tercio. ga omne productiū ad aliud est pductiū: aut ergo ad aliud fm rez: sic habet intentū. aut ad aliud fm rōnem: et sic oportet qd sit productiū fm rōne: qd nō pōt esse ante primū rōnis actū. Quarta. ga posito vno relatiuo in re: sicut p̄cedunt: nec cūz est ponere aliū in re: et relatiua posita se ponat: et p̄cepta se perimant: et ideo si est dare pductiū in re: nec cūz est dare p̄mū in re et eo. Ideo dico qd sicut entia rōnis nō p̄babeat esse in potētia subiectiua in rebus: ita nec in potētia effectiua: apparet quō possit esse p̄ius qd sint in actu: sicut entia p̄hibita que in nulla potētia h̄nt eē. Sed oritur diffi. ga dicunt aliqui qd cū dicit aliqd productiū realiter: istud realiter pōt eē determinatio principij: aut termini. p̄mo modo entia rōnis habent realiter principij productiū: et nō scdo. Istud tamen nō valet: ga ex ordine reali principij productiū ad ter-

E Imaginatio apparet.

Entia rōnis esse in potētia subiectiua.

Impugnatio 4. qua facill̄ soluetur si v̄o.

Aide. g. ma.

H. l. acco.

F

Determinatio propria.

Dubium 2.

G

Opio cōio.

Impugnatio 4.

H

Determinatio propria.

Entia rōnis esse in potētia effectiua: qd facill̄ dubiū est.

Quolibetti

I minimum fm premiffa declarata est termini realitas.

Opio cōis. **Octauus** articulus. si entia rōnis p̄bent esse in in po^o obiectiua. ¶ Et dicunt cōiter q̄ sic ga omne p̄ductū de nouo ante erat p̄ducibile; alioquin p̄ductū nō potuisset. omne aut p̄ducibile; vt sic, est in po^o obiectiua. ¶ Sed contra istud arguit 4°. Pr̄mo. ga omne p̄ductū est p̄ducibile ab aliquo p̄ductiuo: entia autē rōnis: vt p̄s; nullū h̄nt p̄ductiuū. ¶ 2° ga omne p̄ducibile nō subsistēs bz p̄n^o susceptiuū: z tū fuit ostensum q̄ isto carēt entia rōnis. ¶ Tertio. ga ista p̄ducibilitas: aut esset fabricata ab aia: aut nō. si sic tunc ante ens rōnis esset ens rōnis: ga fabricatū ab aia. si nō: tūc p̄fētatiūs esset ens rōnis ante suā p̄ductionē: q̄d p̄s: ga ante non fabricatū: z postea fabricatū ab aia. ¶ 4° ga ex ente extra aiām nō pōt fieri ens aie: aut e^o. z si ponant p̄mo distincta: tūc aut per p̄ductionē entis rōnis fieret ex p̄ducibili extra ens in aia: z p̄ eius cessationē ens rōnis fieret ens reale. ¶ Ideo dico q̄ sic entia rōnis: nō p̄habēt esse in po^o subiectiua vel effectiua fm premiffa: ita nō vidēt esse in po^o obiectiua: ga aut eēt p̄ducibilia realia: aut fm rōnē. si p̄mo modo possent eē realia producta. si sc̄do modo iā essent actu entia rōnis. ¶ Sed ouitur diffi. ga illa que nō sūt p̄ducibilia in potentia obiectiua: sunt entia p̄hibita qualia nō sunt entia rōnis. ¶ Dicit aut q̄ oīa que dicta sunt vidēt inferre hanc p̄nez: ga oīa impōtia sunt entia p̄hibita: z illa sunt ipōtia que nō sunt in aliqua potētia. ¶ Sc̄da dif. ga si entia rōnis sunt entia p̄hibita salte eo mō quo est dare entia p̄hibita est dare entia rōnis: z sic cū entia p̄hibita rōnis sunt talia p̄ter itē^m est dare entia rōnis p̄ter itē^m. ¶ Dicit aut q̄ esse entia p̄hibitorū est non esse: eoz positio est ablatio inesse p̄hibitorū: z sic dico q̄ entia rōnis realia sunt ablata nec sunt entia rōnis.

Impugn^o 4° ex dicit.

Alia aia.

K Determinatio propria. Entia rōnis nō p̄habere esse in potētia obiectiua q̄ dubio.

Dubium 2°.

Aut entia rōnis p̄hibita sōte impōtia.

Alia fine.

L Opio cōis.

Impugn^o 4° solubilis tū.

Entia bona.

M Caplo de relatione in p̄dicamentis.

Determinatio propria. Entia rōnis nō intelligit̄ tu dic p̄r. Dubia tripliciter notabile.

Determinatio propria. Entia rōnis ad rationē referri dupli.

Determinatio propria. Entia rōnis referri dupli.

Determinatio propria. Entia rōnis referri dupli.

Determinatio propria. Entia rōnis referri dupli.

Determinatio propria. Entia rōnis referri dupli.

Determinatio propria. Entia rōnis referri dupli.

Determinatio propria. Entia rōnis referri dupli.

Determinatio propria. Entia rōnis referri dupli.

Determinatio propria. Entia rōnis referri dupli.

Determinatio propria. Entia rōnis referri dupli.

Determinatio propria. Entia rōnis referri dupli.

Determinatio propria. Entia rōnis referri dupli.

Determinatio propria. Entia rōnis referri dupli.

Determinatio propria. Entia rōnis referri dupli.

Determinatio propria. Entia rōnis referri dupli.

Determinatio propria. Entia rōnis referri dupli.

Determinatio propria. Entia rōnis referri dupli.

Determinatio propria. Entia rōnis referri dupli.

Determinatio propria. Entia rōnis referri dupli.

Determinatio propria. Entia rōnis referri dupli.

Determinatio propria. Entia rōnis referri dupli.

Determinatio propria. Entia rōnis referri dupli.

Determinatio propria. Entia rōnis referri dupli.

Determinatio propria. Entia rōnis referri dupli.

Determinatio propria. Entia rōnis referri dupli.

Determinatio propria. Entia rōnis referri dupli.

Determinatio propria. Entia rōnis referri dupli.

Determinatio propria. Entia rōnis referri dupli.

Determinatio propria. Entia rōnis referri dupli.

Determinatio propria. Entia rōnis referri dupli.

Determinatio propria. Entia rōnis referri dupli.

Determinatio propria. Entia rōnis referri dupli.

Determinatio propria. Entia rōnis referri dupli.

Determinatio propria. Entia rōnis referri dupli.

entia rōnis sunt realia p̄hibita. ¶ Sc̄da dif. ga dicunt q̄ intelligit̄ realia quātū ad ab^o intellectiois: nō tamē quātū ad re^o que bz intellectio ad obm. istud nō valz: ga nullū obm intelligit̄ intellectioe nisi vt est ei^o vt obm. omne aut alicuius iquātū tale est respectiuū. ¶ Tertia dif. ga dicit q̄ re^o realis pōt terminari ad ens rōnis sic illa que nō sunt actu actuali intelligunt̄ cū sint in pura po^o. Istud tū stare nō pōt: ga tūc posset esse re^o sine oī termino rei z rōnis: cū sublato ente rōnis maneret re^o realis. Et si dicat q̄ tūc cessaret re^o realisticū habet q̄ ens reale dependeret ab ente rōnis: z esset posterius.

Decimus articulus est si ista entia diminuta sūt ad rōnē relatiua. Dicunt autē qdā q̄ nō: ga sunt ipse rōnes referēdi. Istud tū dictū includit manifestā dictionē: q̄ sint entia rōnis z non referant ad ipsas eo mō quo sunt entia rōnis: z istud demōstrat q̄druplici via. Pr̄mo. ga fm diffōnē datā a p̄his: relatiua sunt quēcūqz hoc ipsuz q̄ sūt alioz dicunt̄: z ideo q̄ entia sint rōnis: z nō dicant̄ vt sic referri ad rationē videt̄ dictionē patēs. ¶ Sc̄do. ga fz diffōnē relatiuoz datā a sc̄is relatiua sunt ad aliud: vt p̄s ex 7° de tri. z iō cū entia rōnis nō sint ad aliud: vt p̄s ex 7° de tri. z iō q̄ referunt̄ ad ipsas iquātū talia. ¶ Tertio. ga oē p̄ditctiū referit̄ ad p̄ducens: z oīs originatis ad originans relone sc̄di modi: ista aut entia originata sunt a rōne z p̄ducta. z assumptū p̄s in p̄o p̄bia. ¶ Sc̄do. ga oē depēdens ab aliquo referit̄ ad illud ad q̄d depēdet cū depēdentia sit re^o: sed p̄stat q̄ entia rōnis depēdet a rōne. q̄ vt depēdētia referunt̄ ad eā. ¶ Ideo dico q̄ nullus ponēs entia rōnis pōt negare qn ipsa referant ad rōnē. z tūc accipiunt̄ due regule. Quaz p̄mā exp̄mit̄: sc̄daz inuit̄ b̄n̄ Aug^o 7° de trini. Pr̄ma est: q̄ oē q̄d relatiue dī est aliqd̄ excepta ipsa relone: z iō si entia rōnis iquātū talia referant̄ ad rōnē sunt aliqd̄ aliud p̄ter esse rōnis: q̄d est rō ipsa. ¶ Sc̄da regula est q̄ oē q̄d est ad aliqd̄ p̄s est aliqd̄ ad se: z ideo si ens rōnis est ad rationē prius erit in eo aliqd̄ ad se: istud erit reale cum p̄ueniat habitudinē ad rōnē. Et p̄firmat̄ istatū quia ens rōnis fundat̄ in ente q̄d dī rōnis: cū habitudo fundat̄ in eo q̄d denoiat̄: ista habitudo denoiat̄ istū ens. Tū ga si ista habitudo. s. qua dī q̄d rōnis fundaret̄ in alio ente: ipm denoiaret̄: sic foret ens rōnis. ¶ Dicit tū aliqui q̄ ista habitudo qua dicit̄ rōnis: nō intelligeret̄ fundata eē in ente rōnis: tūc em̄ illū p̄cederet̄ ip̄s rōnis originē: sed ip̄s habitudo ad rōnē est totū ens rōnis. ¶ Sed 3° istud arguit̄ 4°. Pr̄mo. ga cū in entibus rōnis ponit̄ idē z diuersuz fm rōnē: tūc habitudo idēt̄itatis esset ad rōnē: z sic tūc ens rōnis iniquātū tale esset oīno idē cū rōne. ¶ Sc̄do. ga cū prius z posterio^o ponant̄ in entibus rōnis: accipiēdo istud p̄s si eēt oīno habitudo ad rōnē: tūc in rōne eēt posterio^oritas ei oppōsita: z sic rō posterior ente rōnis. ¶ Tertio. ga cū superior z inferior in entibus rōnis sint rōnis entia accipiēdo superioritatē se tota esset ad rōnē: tūc rō eēt inferior tali ente. ¶ Quarto. ga cū cā z effectus in entib^o rōnis sint rōnis entia: tūc causalitas rōnis eēt totali in habitudine ad rōnē: z sic rō esset effectus ipsius. ¶ Ideo dī co q̄ si ponant̄ entia rōnis: vt puta dextri z sinistri in colūna: alia est habitudo eoz ad iuicē: vt dexteri ad sinistru: z alia habitudo eoz ad rōnē. vñ dextri respicit̄ rationē sic cām z sinistri sic oppōsitū nō cām: z sic cū qd ditas dextri sit ad sinistru nō poterit qd dicitur fm illā habitudinē esse rōnis: sed denoiatiue: z sic cū qd ditas in quolibet p̄cedat denoiatiue: prius erit ens nō rōnis q̄ rōnis. ¶ Sed ouit̄ dif. ga dicit̄ cōiter q̄ sicut tota entitas creature est in ordine ad deū: ita tota entitas rōnis

N Entia rōnis vt p̄hibita intelligit̄.

Relatiua intellectiois ad intelligibile. nō saluari in casu b^o rōnis posse

Opio alioz.

Impugn^o 4°

O In p̄dicamentis ubi supra.

Determinatio propria. Entia rōnis ad rationē referri.

Regula 2° ex Augustino. Castigabit prudēs lector omnia.

Ma p̄blemata ce z gra exercendi ingenia disputant in tota hac mā.

P Entia bona sed nō v̄b̄a.

Me oī q̄d rō formatur eē ens rōnis.

Q

Determinatio propria. Entia rōnis referri dupli.

Quelibet

nt N
Enia ratiois
vt pbibita in
telligi.

Relatiu hel
lectonis ad u
telligibile. nō
saluari in ent
bō ratiois posse

Epio alioz.

Impugn⁴

In p'dicamē
tis vbi supra.

Determinatio
propria.
Enia ratiois
ad rationē re
ferri.

Regula 2^a ex
Augustino.
Castigabit
prudēs tector
omnia.
Nā pblemati
ce r gra exer
cendi ingenia
disputat in to
tabac mā.

Enatio bona
sed nō vltā.

Ne dū quo h
qō re format
cē ens rōnis.

Determinatio
propria.
Enia ratiois
referri duplx.

Caue hic.

A
Dubium.
Est vt sic rē
non.

Solo cōs.

Impugn⁴

B

C
Enia rōnis nō
simplr sed di
minuta entia
dicit.
Dubium.
Superi² r sic
mas duplx.

Epio alioz.

Intr ens r si
ens rōnis me
dium.
Impugn⁴

D

Determinatio
propria. vide
Sco. 3. q. 41.
vide in q. legi
calibus ipsuz
i hac tota dis
putatione.

tas rōnis in ordine ad rōnē. Et istud pfirmat ppositū:
ga sic ab¹⁰⁵ creature qd est sua realis entitas nō est hñs
ordine ad deum quidditative: sed denoiative: pro eo q
re² nō pōt esse de qdditate ab¹⁰⁵ ita in pposito. ¶ Et cō
firmat. ga dextrū iquātū dextrū nō est nisi ad sinistrū:
r iquātū est nota qdditative pōtionis: tū ga sinistrū
inquantū sinistrū non est rationis: aliogn ratio esset ad
dextrum eius: quod est absurdum.

Undecimus articulus est: si entia rationis sunt
entia simplr. Dicit aut cōiter po
nētes talia entia q sic: ga ens simpl² dicit in ens rōnis
z reale in pma pbia: r diuisus cōe iuenit simplr in suis
iferiorib². ¶ Sed h istud arguit 4°. pmo. ga qbus
ciqz iuenit subm simplr eis: cōuenit passio illius subm
simplr: r iō si entia rōnis sunt entia simplr: idē r diuer
sum fm rōnē erūt idē r diuersuz simplr: r ita eius attri
buta ponant in deo distincta fm rōnez: erunt distincta
simplr: qd est falsuz: aliogn ista cōcederet simplr. oina
essentia nō est sua volūtas aut bonitas: r eius opposita
negaret simplr. ¶ 2° ga cum de² r creatura iueniāt in
ente f3 rōnē: vt istoz solertiores pcedūt: est ibi vnitas
rōnis: r tñ nō dicunt vñū simplr: r si de deo r creatura
negaret: nō possent effugere gnīs vnitate fm rōnē: r tñ
vñū gnē nō ponit simplr vñū. ¶ 3° ga qncunqz aliqua
ppō est vā simplr opposita ei² nō v3 posse verificari nisi
forte fm qd: r ideo si pp distinctionē rōnis: quā isti po
nunt iter eentia r ppietate ista est simplr vera. eentia
nō est ppietas: ista nō poterit verificari nisi fm quid.
essentia est ppietas: sic ista erūt plus distincta qd sunt
idē. ¶ 4° ga vbi cūqz iuenit aliqd simplr ibi iueniunt
oīe ipm pcomitantes: sed simplr r cōpositū sunt oīe
cōcomitantes sic ens: r ideo si ens rōnis est ens simplr:
cōpositio rōnis est cōpositio simplr: r cū ipsi ponāt cō
positiōnē in diuina psona ex eentia r relone fm rōnez:
poneret eā cōponi simplr: qd absit. ¶ Ideo dico q en
tia rōnis nō sunt entia simplr: ga omne tale fm deter
minationē diminiuet: est fm quid r nō simplr tale. ens
autē rōnis dī ens diminiuit: r iō simplr nō est ens: sicut
nec hō mortuus hō. ¶ Sed orit dif. ga super² iuenit
in suis iferiorib² simplr. Dicit aut q illd superius qd
ponit cōe ad ens rōnis nō est ens simplr. nec superius
nisi f3 nomē: sic si ens diuidat i pbibitū r nō pbibitū.

Duodecimus articulus est si entia rōnis me
diat iter ens simplr: r nihil. Et
dicit q iter ens reale simplr ens r nihil reale est dare
entia rōnis: ga nec sit entia simplr: nec sunt nihil oppo
sitū eis. ¶ Sed h istud arguit 4°. pmo. ga iter dī
ctoria nullū est mediū assignare: ens autē reale r nihil
sunt dīctoria: r ideo nullū est dare mediū inter ipsa.
minor pbat: ga creatio r annihilatio ponunt iter termi
nos dīctorios: r ita ponunt iter ens reale: r nihil sibi
oppositū. ¶ 2° ga ens r nihil que sunt termini creatio
nis r annihilatiōis. aut sūt pna. aut dīctoria. aut pna².
aut relative opposita: r p3 q nullū aliud oppositoz nisi
dīctoria p inductionē: r sic oīno vñū immediata. ¶ 3° ga
iter ens r nihil est maxia oppositio cū in nullo iueniāt:
r se totis opponant. maxia autē oppositio est dīctoria:
r accipiunt ens r nihil fm rē: que nihil positū cōe ha
bent. ¶ 4° ga ens simplr dīcat nō entia simplr: cū dī
ctio sit fm idē: r ideo cū nō ens realr sit nō ens simplr:
sicut ens reale est ens simplr. Sequit q ens reale r ni
hil sibi oppositū reale dīcūt: r sic ens rōnis nō mediat
inter ipsa. ¶ Ideo dico q entia rōnis nō mediant iter
ens simplr: qd est reale: r illud nihil qd directe sibi op
ponit: ga nō est dare q nō sit ens: aut nihil realr: cū de
quolibet esse vel nō esse simplr: sicut accipit pmoz pna^m

cōplexū. ¶ Sed orit dif. ga dicit isti q h in re ista que
dicta sunt dīcūt: r nō sit dare mediū in re nō hñ in rō
ne. istud tñ nō valet: ga illa que dīcūt in re nō pnt fie
ri nisi dīctoria per actū rōnis nre: r ideo nec mediata:
cū aut rōnē sint oīno imediata. ¶ 2° dif. ga dīcūt alij q
nō est dare entia rōnis sic media iter ens realr r nihil:
ga sicut ipsa nō sunt entia realr: ita sūt nihil realr: r tūc
hī itē: ga cū nihil realr sit tale cui circūscriptio oī ope
intells: tūc entia rōnis erūt talia isto modo. ¶ Sed re
manet dubius. ga dicunt q h entia ista rōnis sunt nihil
realr: tñ sunt entia a rōnē: r istud videt esse impole: q
illud qd realr h3 esse positū vel pnatū: per actū rō
nis fiat ens tñ rationis.

Tertiusdecimus articulus est: si per actum
rōnis nre formantis ista
entia rōnis fm ponētes ea: pnt verificari illa q nō sunt in
rebus ita simplr. ¶ Dicit aut q sic. ga h hō r humani
tas sint idem in re: tñ ppter distinctionē quā facit intel
lectus nī iter abstractū r cōcretū verificat ista pposi
tio. homo nō est humanitas. ¶ Sed h istud arguit 4°.
pmo. ga vbi cūqz nō est entitas simplr. ibi nō ē simplr
vitas que est passio entis. entia aut rōnis: vt patuit non
sunt entia simplr. ergo in eis veritas simplr eē nō pōt.
¶ 2° ga cōpositio rōnis est cōpositio tñ fm qd: vt fuit
ostēsus. Sed veritas pssit in cōpōne. ergo veritas fm
rōnē nō est simplr veritas. ¶ 3° quia oīs negatio rōnis
verificat fm distinctionē rōnis. r cōstat q talis distin
ctio est fm qd: vt patuit supra. ¶ 4° ga oīs affirmatio
rōnis verificat fm idēitate rōnis: ista aut idēitas est
fm quid: r nō simplr: vt patuit de idēitate gnīs: r ideo
ista nō pōt simplr esse vera. hō est afinus p idēitatem
rōnis. nec ista. deus nō est diuinitas. ppter rōnis solaz
distinctionē fm viā istoz. ¶ Ideo dico q nulla verifi
catio que fit per entia tñ rōnis est verificatio simplr:
ga ille intells fm btñ Aug. qui itelligit rem simplr ali
ter q sit est falsus. sic aut itelligit rē: r nō fm q in se est
realiter. ¶ Sed orit dif. Si illa que verificant tñ fm
rōnē sunt simplr falsa. ¶ Videt aut q sic. ga talia que
a rōnē sola verificant: nō sūt vera ea circūscripta: r sic
in re sūt falsa: r ideo ga talia realr sunt simplr talia: sūt
falsa simplr. Et cōfirmat. ga oē tale fm quid est oppo
sitū immediatū simplr. sicut homo fm qd simplr est nō
homo. ¶ 2° dif. si illa que falsificant fm rōnē tñ: sunt
simplr vera: r oī eisdē rōnibus q sic. ga falsum fm qd
est verū simplr: r falsuz fm rōnē tñ est verū fm rem.
¶ Sed remanet dubius. ga ista verificant simplr. hō
nō est humanitas per solā rōnis distinctionē: r ita falsi
ficat. hō est humanitas per eiusdē rōnis idēitate sub
latā. ¶ Dicit q illi qui hoc dīcūt semetipfos illudunt
cū veritas que est in re nō possit auferri per rōnē: r rea
lis falsitas nō possit tolli per nram cōsiderationē. vnde
si nra cōsideratio verificaret falsa realr: nullus hō pos
set errare cū talia sint obiectiue in rōnē cuiuslibet: quia
itelligit pprie. vnde in rōnē Arry. persone diuine erant
essentialiter distincte: r in ratione Sabellij. vna tñ pso
na diuina: quia sic in esse intellecto ipsorum.

Quartusdecimus articulus est: si ista entia
rōnis verificant sciam
theologie. ¶ Dicit aut q nō ga minima scire de maxi
mis est pfectissimū: sic or in pma pbia de substātz se
paratis: r ideo h3 fecer oīa faciāt in theologia fm rōnis
ordine: tñ nō putāt hāc sciaz ignobilitare. ¶ Sed ptra
istud arguit 4°. pmo. ga veritates pculares ad en
tia rōnis sunt diuine sic entitates ille: r ideo qui pos
sunt f3 rationē verificare pnes theologicas faciūt ipas
diuinitas. ¶ 2° ga oīa vera fm rōnem: vt patuit: sunt
Quolib. Franc. M. 85 3

F
Dub⁴ nōnda
Et solutioes
ingentose.

F
Epio cōs

Impugn⁴

G
Determinatio
propria.
Enia tñ f3
qd in entibus
rationis.
83. q. 32.
Dubia nōnda
sed solutioes
suspecte.

H
Enle breiter
nullū ppones
cē vera vī fal
saz p rōnē
op² nisi sit hñ
in re: que dñ
pondera.

I. t. vltimē.
11. or. alib²
vī. r. de pib²
animalium.
Impugn⁴

Quolibetti

I vera tñ fm qd vt fult onfuz: r oē tale fm qd est impfe cū tale. C 3: ga oē vez fm qd est simplr falluz: sic fal sum fm qd est simplr vez: r ideo faciētes vitates tbeo logicas veras tñ fm rationē faciūt illas simplr fallas. C 4: ga oē ens reale est pfecti: quocūqz ente rōnis: ex illa entis famosa diuisione: sic ois suba pfectior est acci dente qūqz: ga sub pfectiori entis oīa pteca. Et ideo si dñes tbeo: verificant fm rōne: r phyfice fm rē nobi: liores erūt ille pñes: r pñs scia. C Ideo dico q illi q vitates theologicas itelligūt fm rōnes tñ vificari mul tū faciūt theologā dīminute pfectionis: sic ille vitates multū sunt dīminute: sic cū qñ. Urū essentialia in di uinis pcedat psonalia: sicut dēterminat bñs Dionysius in caplo de vnica r discreta tbeo: illi qui istā veritatez exponūt fm nras rōne vificat eā: plus qz illas que de mōstrat in geometria q triāgulis bz tres angulos eq: les duob: rectis: cū istud sit vez in rez: iō istud est me: lius scire qz essentialia pueniāt psonalia in rōne nra. C Sed oīz dīf. ga bz tales vitates que sunt de ordine diuinoz ponant ab istis fm rōne: tñ pncipales sunt de esse: vt q: deus est eternus trinus r vnus: aut itelligunt idē in re: q: deus: r istud itelligit ita bñ. pñs: aut nō idē in re: r tūc habet ppositū: aut dīstinctū tñ rōne. r sic illud qd nouit theologus supra pñm est rōnis tñ. C 2: dīf. ga cū in tbeo: p vñū attributū demfat aliud: vt p calitatē ifinitas p ifinitatē icomprehēbilitas: aut addicif aliquid qd ignorabat in re vel in rōne. Si in re: habet intentū. si nō: acquirif notitia nīl in rōne: qd est: curanduz de tali notitia. C 3: dīf. qūo veritates pnt eē necie cum depēdeant a rōne. C Dicitur aut q cum nullū neciūz possit depēdere a rōne: nullatenus ap: paret qūo de entib: rōnis possit esse scia que nullaten: possit eē de pñgētib. C 4: dīf. ga dicit aliq q ista ne: cessitas scie q assumit quo ad entia rōnis nō sumit: ex hoc q sic actu pncipiunt: sz ex hoc qd sic nata sūt pncipi: r istud est neciūz. C Dicitur aut q istud non valet: ga talis apmudo ad sic concipi non est a ratione: sed in rez r istud pertinet ad realia entia.

Quintusdecimus articulus est si passiones entis rōnis pnt inueniri in rebus: sicut idē r diuersim: aut prius r posterius po: nunt passiones entis dīstincte: r ponunt hic 4: pñes. C Prima est q idēitas rōnis nō pōt inueniri in entib: realib: vt sint idē reali: ga nlla passio excedit suū subz cū puerat cū ipso. idēitas aut rōnis est pma passio en: tis rōnis: r id nō pōt puenire nisi enti rōnis. C 2: q dīf. dīstinctio rōnis in entib: realib: esse nō pōt: ga sic dīstin: ctio realis est adeqta enti realita rōnis dīstinctio entis rōnis. Et ideo sic dīstinctio realis repugnat enti rōnis: ita v: repugnare dīstinctio rōnis enti reali eadez rōne. C 3: q dīf. pōrtas rōnis nō pōt esse in realib: entib: ga sicut pus esse p supponit esse: ita pus esse tale p supponit esse tale: que admodū pus esse fm: nām iesse fm: nām: r pus esse duratiōe: esse fm: duratiōe: r iō prius esse sz rōne: esse fm: rōne. C 4: q dīf. pōrtas rōnis non pōt esse in entibus realibus: ga ois ordo in aliquo p sup: ponit esse in illo: r ideo ordo in rōne esse rōnis in ordi: natis: entia at realia eē nō pnt nō realia. C Dicit tñ ali: qui q idē aut diuersuz aut pus r posterius nō sunt pas: siones entis rōnis cū sumit fm rōne: imo sūt ipsa entia rōnis. C Istud tñ dicitū nō est appārē. Tu qz idē r diuersuz in re sint entia realia pp bz nō negat qn sint passiones entis rōnis cū sumant fm rōne: imo ipsa sūt entia rōnis: r ita lz idē r diuersuz in rōne sint entia rō: nis: nō d: tñ negari qn sint entis rōnis passiones. Tum ga sic de entibus realibus demonstrant pp qd idē r di:

uerfus: ita de entibus rationis idem r diuersuz fm: rō: nem r demonstrat pp quid sicut ppria passio. C Sed oīz dīf. ga dicit aliq q qñ aliqd est passio alicui: adeq: ta pōt puenire alicui alteri subto si in eo sit suū subz: sic passio accitū nō solū est in accitē: sed est in suba cui in est accitū. C Istud tñ nō valet: ga lz in esse qd est passio accidētis sit in suba: tñ repugnat sube qz insit: r ita lz dī: stinctio rōnis esset in ente reali: tñ repugnaret sibi dīst: gui per ipsas. C Et si dicat q dīsgregatiū est passio co: loris: r tñ corp: dīsgregat: qd est coloris subm: r ita in p: posito. Istud nō facit ad ppositū sicut corpis passio: ois aut passio dīstinguit iquātū est passio dīstinctoz. vt p: sic vnitas dat esse vñū iquantū est passio eoz: que sunt vñū. C 2: dīf. ga dicit aliq q dīstinctio rōnis nō est ita adequata passio entis rōnis: sicut dīstinctio realis entis realis: r ideo lz illa pueniat soli enti reali ista puenit tā enti reali qz rōnis: vt sit passio adequata enti reali: qd diuidit in reale r rōnis. C Dicit aut q istud dicitū du: pliciter peccat. pmo: ga sic ens diuidit in rōnis r rea: le: ita r dīstinctio per dīstinctionē realem r rōnis: r ideo cōior est dīstinctio diuisa qz dīstinctio rōnis: r tūc pba: demfatue q dīstinctio in cōi se habeat in plus qz ens in cōi: ga cuiuscūqz iferius est passio adequata eius su: perius nō pōt esse adequatū: imo in plus: sed dīstinctio rōnis: vt ponūt: est adequata enti in cōi: ergo dīstinctio in cōi in plus se habet. C Secdo peccat: ga ponit dīstin: ctione rōnis esse passione entis realis: cū ei cōueniat p accidēs r pñgēter: si puenit cū accitū itelligit cō:

Sextusdecimus articulus est: si entia rōnis sunt in aliquo p dīcamento. C Dicit aut q sic: r istud ponūt in q d r plicie gie. pmo: qdē in gie quātūtatē discrete: ga numerū ponūt in aia tñ. C Secdo in gie quātūtatē p tūue: ga tps quātūz ad suū formale ponūt in aia tñ: r quātū ad suū formale vnaqueqz q d ditas ponit in p dīcamento. C 3: in gie re: lationis: ga oia relatiua fm dīcā ponunt a nō nullis fm rōne: vt relo scibilis ad sciaz. C 4: in gie qñ: ga cū qñ sit re: ad tps: r tps sit formalē in aia: r ad ipm nō pōt esse in rez nā. C Sed istud arguit 4: pmo: ga sz istos ens pma sui diuisione diuidit in ens in aia: r extra aiam: r ens ex aiaz diuidit in decē p dīcamentā: r sic de: cē p dīcamentā cadūt sub ente reali. Sz q d dīcādī g d dī: tatue sub iferiori: cadit q d dītatue sub supiori p illam regulā: qñ alterū de altero: q oia gie r spēs sub decem p dīcamentis pnta sūt realia. C 2: ga p dīcamentū quā: titatis fm suā rōne: aut est ens rōnis: aut reale. Si rō: nis: nulla ei: spēs erit realis: aut idīuīdū: cū ens rōnis nō sit de q d dītatē entis realis. Si est reale rō eius cō: munitis erit realis: r sic nullū idīuīdū sub ipso cōtentū erit rōnis: cū ens reale nō sit de quidditate entis rōnis. C 3: qz si p dīcamentū relontis est reale: nullū sub eo q d: dītatūe contentū erit rōnis: aut si ipm p dīcamentū est rōnis: nullū sub ipso cōtentū erit reale: sic supra. C 4: ga si qñ esset in aia tñ ens rōnis: tūc nō esset accitū: aut ens reale diuidat in subaz r accidēs: sicut in decēz p dī: camentā. C Ideo dico: q illi qui ponūt entia rōnis: non debet ipsa ponere in aliquo gie: cū oia gie sub ente ex aiaz sint cōtēta: nec p oīs esse subaz: aut accitū: r ideo vident esse vt entia p bilitas: quoz nulla dīstinctio pōt dari. C Sed oīz dīf. ga respectibus rōnis puenit tota dīstinctio rōnis: que est esse ad aliud cū sint ad aliud dīstinctiue: r sic sunt in illo p dīcamento. C Dicit aut q nō puenit eis illa dīstinctio nisi sz qd: sicut hō moztuus vñ: est: hō est aīal rōnale: fm quid. C 2: dīf. ga fm pre: missa: opz tenere q oia vñia que sunt gie aut spēs sunt realia: cū cadāt sub ente reali fm q cōia sunt. C Dicit autem

Determinatio propria.

Diffinitio theologica: que sp ad entia rōnis fugiunt.

R Vide Seco. q. 3. qd. cū hoc cōcordant. Dubia rōnis: sa r solones singulares.

I

Obiectio 4. Passiones entis rōnis non cōuenire entis reali sicut nec cōtra.

M

Quaestio.

Et tamen. Impugnatio notabile.

Dub. nōnda.

Nota qd qñe tñde Seco q. finak sup poz pphrio. Nota bz plura

Dicit vñfor miter dīstinctio nē reale r rō: nis cōuenire entī sic r sic sumpto.

Spio alioz.

P Entia rōnis t q d r plicie p dīcamento ponit

Impugn. 4. In anteq dīca: mētia.

Notabent.

Q

Determinatio propria. Entia rōnis in nullo gene re ponit. Du. duplex.

Entia rōnis: sz qd referri. Unitatē gie: cā r specificā realem fore.

N... Dub. nōnda... Nota qd qñe... tñde Seco q. finak sup poz pphrio. Nota bz plura... Dicit vñfor miter dīstinctio nē reale r rō: nis cōuenire entī sic r sic sumpto... Spio alioz. P Entia rōnis t q d r plicie p dīcamento ponit... Impugn. 4. In anteq dīca: mētia... Notabent... Q... Determinatio propria. Entia rōnis in nullo gene re ponit. Du. duplex. Entia rōnis: sz qd referri. Unitatē gie: cā r specificā realem fore.

Questio

A autem qd istud sequit ex premiffis: r per conseques qd vnitas omnium talium est realis sicut entitas.

Decimusseptimus

articulus est: si de entibus ronis pot ee scia: r ponunt dic qtuor pambula. C. Primum est q nulla ppositio affirmatiua fm rone pot ee vera: ga nulla affirmatio verificat nisi p identitate subti r pdicati. C. d. B. est hoc. Sed in omni complexione affirmatiua subm r pdicati distinguunt fm rone: inquantu hoc est subm: r illud pdicatu. g vt sic. ppositio vera esse no pot affirmatiua: ga put aliq distinguunt fm rone vnu no est aliud fm rone. termini aut put ponunt in coplexione distinguunt fm rone. C. Scds pambulu q nulla nega ppositio fm rone pot esse falsa: ga sicut affirmatio verificat p identitate: ita negatio per distinctione. Sed no pnt iue/ niri termini q no distinguunt fm rone iquatu sunt cu/ iuslibet coplexionis: cu alia sit distinctio subti: r alia pdi cati: vt talia sunt. g nulla talis complexio pot esse falsa. C. Tertiu pambulu q ex falsis pponib affirmatiuis no pot seg s scientifica que deducit p demstratione: quia demostratio est ex veris. C. Quartu pambulu q ex veris negatiuis no pot sequi s scientifica: ga ex puris negatiuis nihil sequit in aliqua figura. C. Istis aut pmissis pambulis manifestu est q de entib ronis no pot esse scia. Et pfirmat istud 4. via. p. d. i. o. g. a. v. i. t. a. s. s. c. i. e. n. t. i. f. i. c. a. est veritas simplr: cu sit euides: r euides falsuz ee no possit simplr. Illud vo qd est veru fm quid: opz vt sit falsum simplr: r veritas ronis no pot esse simplr veritas: sicut nec entitas eius. C. Scdo. ga vbi no pnt esse per se nota: ubi no pot esse vera scia: cu demfatio scientifica pcedat ex per se notis. nulla aut veritas ronis pot esse p se nota: cu notitia sua r euidentia accipiat a rone: r ito ab alio nota. C. Tertio. ga nulla neqz pot depedere a cotingente. actus aut nre ronis est rtingens: r ois veritas scientifica est neqia. Et cofirmat. ga oia entia ronis sunt per accns: cu possint no inesse amota rone: ex talib auri nqz sit scia que est ex p se. C. Quarto. ga ista scia q ponit de entib ronis est realis scia: r per ipaz realr sciunt talia entia: r no pnt realr sciri nisi pur scia referat ad scibile. g si realr sciunt realr referat ad ipsa scia: r tñ relatio realis no pot esse ad entia ronis. C. Sed orif diffi. ga frustra disputamus de entibus ronis si no possum deuenire ad eoz scientia: r frustra de ipsis tractamus. C. D. aut q sic rtingit tractare de entib rpbibitis. aut de nullis: aut de hoie irrationali: cu tñ de istis nulla pot esse scia: ita forte de entib ronis in habitudine ad realia: nisi forte dicat q talis tractat est frustra. C. Scdo. dif. ga lz veritates entuz ronis de facto sunt a rone: tñ aut rone sunt in po. r fm hoc esse icomutabilr: bnt esse neqio. C. Istud tñ non facit ad ppo. ga si tale esse bnt in po: illd ab aia no est fabricatu: r sic est reale. C. Tertio. dif. ga fm istu modu vident ee euacuate scie rona/ les: pur distinguunt r reales. C. D. q ille dñr rona/ les q snt de actib ronis realib: no de figuris: sic in logica.

Decimusoctauus

articulus est: si ista entia ronis pdicant a volutate diuina. C. Et dicit aliq q sic. ga ipsa concurrat ad actione cuiuscuzqz cae efficientis scde: r ideo ro nra non pot causare effectiue ista entia nisi cõcurrere volutate diuina. Et cofirmat istud dicit. tu ga nullu ens creatu pot agere independenter ad pmi: sicut nec esse: r istud pcludit quo ad entia ronis: sic ad realia. tu ga qd qd rtinget vtuallr in creatura / rtinget in deo vtuallr in quovvua liter rtinget ois potentalis creatura. C. Scdo. dicit aliq q talia entia no pnt cari a diuina volutate: ga oẽ cãtuz a diuina volutate est creatuz: r talia entia no snt creatuz.

Et cofirmat. tu ga qd deus facit cu ca scda facit pueniendo ipsam: cu causalitas diuina sit prior: sic vltior: r sic eius creatio pueniens nraz rone eet realis: r per ois terminus realis. Tu ga qd pot de facere mediãte causa scda effectiue pot imediate sine ear: sic faceret entia ronis nre sine ipsa rone. C. Ideo dico q si entia ronis ponant pducit a diuina volutate cõcurrere cu quibz ca scda no videt qre non sint realia: r a deo creata. Si vo ponant pducit a sola rone nullo alio cõcurrere: tuc opz dicere q aliqua vnitas realis in aia est que pot aliquo modo agere sine volutate diuina: imo no pot agere cõcurrente ipsa: imo neqio ager ipsa a se: que videntur oia incõuenientia: r ideo vñr entia ronis ee pibitã: quia a deo no pducibilia: cuius snt extra actiones realissime. C. Sed orif dif. ga dicit aliqui q lz de pcurrar omni actioni reali creature: aut possit quãtũcuqz effectũ realẽ per se tñ hoc no est neqium in entibus ronis: ga sunt entia diuina r imperfecta. C. Istud tñ non valet: ga pducere iperfecta nulla dicit pducetis perfectiones: r ideo de ponit ca efficiẽs in qbuscuqz pfectioz. r itez. si potetia pductiua entũ ronis no est subordinata diuine: sicut productiua entium realiu: est magis independentis r plus perfectam: nec etiã poterit impediri a voluntate diuina: que videntur incõuenientia.

Decimusnonus

articulus est si ad diuinuz intellectũ pertinet fabricare entia ronis: sicut ad nrm. Et dicit aliqui q sic. ga no est minus efficax intells diuinus ad negociãdum circa suuz subiectũ q intells noster qui ex tali negociatione format entia ronis. C. Sed istud arguit 4. p. primo. ga ista negociatio intellectus nri no fit: nisi ga intells humanus no pot capere re oim sicut est in se. Intells aut diuinus no bz istu defectu: r ideo frustra fingeret entia talia. C. 2. ga ille intells qui intelligit obiectũ pfectissimẽ: vt est in se tñ: no fingit circa suũ obm. entia ronis: cu illa no cõueniant obiecto: vt est in se. Sed intells diuinus intelligit perfectissimẽ obiectũ suũ vt est in se: tñ iste sit modus verissimus intelligendi. g non facit talia figurẽ. C. 3. ga qd deus cogit vñssimẽ cogit: lz veritas ronis non est simplr veritas: vt fuit ostensum. g no cogit aliqua cu veritatib ronis. C. 4. ga notitia intuitiua no est fictiua entũ ronis: sicut ex pntis vt existens est: sed sola abstractiua. notitia aut diuina que vnica est no est abstractiua: sed intuitiua: vt cõter conce dit: r ideo no est talu entũ fictiua. C. Ideo dicit cõter doctores moderni q diuinus intells no format entia ronis: ga deus vna simplici r externa visione cuncta cõplectũ fm bñm Aug. 25. de tri. r notitia vñssimã no est fictiua talu entũ. C. 5. orif dif. ga intells diuinus intelligit entia pibitã que no videntur entia nisi fm ratione. Dicit aut q entia pibitã no sunt pibitã fm ratione: aliqñ in re no eent. pibitã: r sic pducibilia. C. Scdo. dif. ga diuinus intellectus videt intelligere entia rationis: cu intelligat oia a nobis intelligibilia. Dicit aut q diuinus intells dicit oia intuitiue cognoscere que cognoscit: r ideo si entia rationis no sunt intuitiua: vt nonnulli putant: vident ignota deo: r talia non sunt ponenda.

Angelimus

articulus est: si entia ronis sunt formaliter in deo. C. Et dicit vulgus theologoz q sic: ga multa verificant de deo que non pnt saluari nisi fm entia ronis: sicut dicit creator: aut dñs: que sibi ex tepore cõueniunt: tñ ex tpe nihil deo realr possit puenire. C. Sed ptra istud arguit 4. p. primo. ga quicqz est in deo formalr est formalr de: cu simplex sit qd bz. vt habet. 1. de ciuita. dei. c. i. c. i. t. i. a. autẽ rationis no sunt deus. ergo no snt in deo formalr: Quolib. Grant. M. 65 4.

m. rō. N Sed adeq bz: sic cui in passio lz oi i disti ho co in p. o. ois r ps. sunt it ita entis ut tā liqō du r rea ideo bal cns

nis ito. 2io aia ad ale r m qñ ot rā e/ if n n v s i Q

Determinatio propria. Entia ratio in nullo gene re ponit. Du duplex. Entia ratio s qz referat. Anitã gñi cã r specificã realem fore.

Determinatio propria. Entia ratio in nullo gene re ponit. Du duplex. Entia ratio s qz referat. Anitã gñi cã r specificã realem fore.

Pambulu quadruplex.

Nulla ppoñe affirmatiua fm rone fore verum.

Sit in negatiuis q ad falsitates ee tenendum.

Nec ex falsis affirmatiue nec ex veris negatiuis sciuntur ee inferri. p posteriori. p priorum.

De entib ronis no ee scias. orif 4. via. Scda vbi. s. s. dicitur.

Duo alioz.

Entia ronis i qdruplici pdicantio ponit.

Du curiosa.

Enti non scia: tractat? tñ dif putamus de entibus ronis esse potest.

Duo logica scia realis. vnde notantur.

Duo alioz: s entibus ronis in ordine ad diuinã volutate.

Et i. potetia creare.

Determinatio propria.

Entia ratio vñ pibitã a nullo pducibilia esse. Du no dicit. Me ois realis sed oi actioni creature deus volutate cõmunicare.

Duo alioz: est sco. i. q. quoll. r in p. pletias. Impugn. 4. lz solones cõsidera vt scis.

Determinatio propria cum modernis. Intells diuinus entia ronis no fabricare. Dubiu duplx.

Diuinu intells entia rationis no intelligere.

Duo cõs.

Cap. 10.

Quolibetti

I alioquin per ipsa deus est formalr imperfect... ens ronis cu sit ens diminutu includens formalr imper...

Determinatio propria. Entia ratiōis non eēt in deo

Dubiu duplx vocabile.

K

Refoto. q. cu vocabilu pte ratione.

Alde. 30. dif. 2. ad h. r. alibi

p. p. r. alibi.

Septima questio. VII. rōnis sunt necessaria. Et videt q non ga in paucioribus via magis fm regu...

2. apicoz. c. 9

p. perberme. 2. 4. posterior. Talia aliq esse entia rōnis.

M

Locatio 2. Talia aliq esse entia ratiōis: s; in oia malicia bis.

Quorum primus est de vltibus: ga vltia sunt que sunt apta nata in plibus esse. nulla autē...

laria in quatu sunt singularia: fm coia dicta: r. t. abstar... du est q: no intelligat nisi entia rōnis. Tum ga ois scia...

N

Dub. nōnda

Coicabilitas nāc dicit r. na ture create va ria.

Ens equivo cam esse.

Annūale rea lequid dicit.

O

De scōis intē nomib: s; nō multuz sapit: dicit p. r.

Intentionem duplx sumi.

A. l. reale.

Intentiones scōas vult cr: tia realia esse.

Dub. nōnda

P Coicabilitatē gñis r. speciei realem esse.

Ecce qd gñis

Q

A. l. vltibus predicari r. sumitur. Bis mēstra: bis cauzer: s; pra dicit.

Ea que cōiter ponunt relo nes ratiōis: vt p; in q drupli ci exēplo: ois dicitamen rea les esse. Angu. 12. n. cap. 4.

Secundū punctū est de scōis intentionibus: ga s; forte nō videat. aliquibus absurdū q... vltia: vt significant. noibus primaz intentionū sic in re...

Tertium punctum est de relationibus: que qdē rones: s; sint in quibusda; corporib... fm rem: nō attribuunt quibusda; alyz quibus nō pnt...

bsar: N
 scia
 s ro:
 nita: Dub* nonda
 p pfo
 r iul
 itas: Licabilitas
 nre create va
 r iul
 r iul
 u ad
 Sed
 ura.
 l nu
 : vel
 que

O
 De scda int
 nonib: s no
 multus sapit
 dic in pnt.

Intentionem
 duplr sumi.

Intentiones
 unt scdas vult en
 ua realia esse.

Dub* nonda
 ca:
 P
 ois
 us
 ro:
 tu.
 tes
 isti:
 di
 yt
 is
 r:
 er
 ut
 u:
 le
 e:
 a
 ei
 li

Exe qd qris.

Q
 H. l. vrbis
 r dicitur a
 sumitur.
 Dia mltura
 dis cauert su
 pia dicit.

Et que coter
 ponunt relo
 nes ratios vt
 p in qdrupli
 a ex pto: on
 ditamen res
 les esse.
 Bagu. 12. ut
 cap. 4.

A
 s. cor. 4.
 s. p. 3.
 109.
 Ex pto r. lre
 r iul sumi r.
 Interior hō r
 exterior qd?
 B
 Dextrā r. lre
 r iul in colūna
 realr et duplr

rior. Scdm est qd lz interius r exterius nō sint realr
 nisi in corporibus: tñ quo ad aīas ponit homo interior
 r exterior fm nram rōnē: r illud ponit Apls sicut pñū
 posuit Aug. Ternū est: ga lz dextrā r sinistrā sint
 realiter tñ in corpibus aīas: tñ ratio nra qñqz attri
 buit in aīas: vt patet cū dicunt in colūna. Quartus
 est: qd lz dextrā r sinistrā forte realr essent in quibusdā
 corporibus: tñ spūalibus nō pnt attribui nisi fm rōnē:
 r tñ diuina scriptura attribuit deo dextrā r sinistrum
 loquente patre ad filium in psal. sede a dextris meis.
 Probo autē qd oīa ista verificant fm rem: ga cum
 in aīa ponit portio superior r inferior: h accipit superi
 r inferior: nō localr sicut in corpibus: sed perfectionalr:
 r isto modo dicit qd realr portio superior est de perfe
 ctiorib⁹ obiectis. Scdm iterius r exterius accipiunt
 transumptiue: r istas transumptiōne facit realr nostra
 ratio r volūtas: fm hāc transumptiōne: iste dicit hō
 interior: ga respicit spūaliter realiter spūalia: ille exte
 rior: qui realr respicit tēporalia. Tertio dextrā r sin
 istrā in colūna pnt ponit realr duobus modis: aut qd
 dextrā r sinistrā de colūna dicant denotatiue: denota
 tiue extrinseca accepta a dextro r sinistro: qd est realr
 ter in aīalī sicut actio dicit realr humana: ga est ab ho
 mine: aut quia ponunt duo respectus in colūna reales.
 vnus ad dextrā aīalis r alter ad sinistrā: r fm analogiā
 realē respectus ad dextrā aīalis dicit colūna dextrum
 r respectus ad sinistrā dicit sinistrum eius. Quarto
 dextrā r sinistrā ponunt realiter circa deū: qñ meta
 phorice requirunt: ga ibi accipit dextrā pro potiorib⁹
 bonis: sicut autē qd filii realr existit in bonis potiorib⁹.

Quartum punctū est de complexiōibus que fiūt
 per actū cōponēdi r diuidēdi: quia
 iste nō sunt in rez nāz sic pñere vident ad entia rō
 nis. Intelligentiā est tñ qd iste complexiōnes pnt acci
 pi duplr aut subiectiue: sic hnt ēē in aīa nra realiter
 sicut reales actus intelligēdi: cū cōpositio r diuisio p
 tineant ad scds actū rationis. Aut accipiunt obiectiue:
 r sic sunt in re extra vbi sūt ea: termini r habitudines
 que designant per ipsas cōpositiones: r sic possunt di
 stinguī duplr. Prīmo actū rōnis qui est simpli⁹ appre
 hensio: r scdo qui est act⁹ discursiuis. Sed out dif.
 ga in predicatiōne in qua idē predicat de seipso: subm
 r predicatū distinguunt aliquo modo: aliqñ nulla eēt
 inter ipsa cōpositio: r tñ nō distinguunt realr: r per ple
 quēs r rōnē. Dicit autē qd qñ format talis complexio:
 tunc sicut isti duo termini sunt distincti in nōo voce: ita
 in imaginatione figurant duo termini: ista sunt semp
 realr distincta: tñ apud rōnē nō respōdet nisi vnus ter
 minus isti complexiōni: r in re eodē modo. Et ideo istud
 declarat: ga cū querit de ppōne imēdiata: qre homo
 est aīal rōnalis: solet rīderi: ga hō est hō: r tñ constat qd
 ppō imēdiata nō resoluit nisi in terminos: vñ si apud
 rōnē essent duo termini: tñ fm rōnē nō esset eūdē
 oīno de seipso. Scda dif. si oīs ppositio in qua idēz
 de seipso predicat vt cū dicit. hō est hō. oīs alia hz di
 stincti subm a pdicatio. Dicit at qd si enī sint noīa
 synonyma: vt cū dicit. theos est de⁹: ga cōpositio in ra
 tione non esset vera nisi respōderet cōpositio in rez:
 sic dicit qd imaginatio est falsa cū format cōpositiones
 sicut nō respōdet cōpositio in rez. Dicit qd sicut nō di
 cit falsa cū imaginat deum cū lineamētis corporis: aut
 si tunc: r nunc simili modo. Terna dif. ga ppositio
 nes falsē nullū habet obiectū sibi respōdēs in rez: ideo
 videt qd solū recipiant obiectū in rōnē. Dicit autē
 qd ppositio falsa est realiter per difformitatē ad obz:
 r istam difformitatē realr habet: vt cū dicit. homo est

C
 Ale cū dicit
 complexiōi. cor
 respōdet ali
 quid in re.
 Cōponē r di
 uisiōne duplr
 cū sumi.
 Hnt cōpo
 nes esse entia
 realia.
 Du* curiosa.
 Nonabilis su
 ga de officio
 nepredicat a
 subro: nō idē
 de se pdicat.
 D
 Subm a pdi
 catio in quib⁹
 pponibus di
 stinguatur.
 Quid pponit
 falsē corādet
 in re.

affin⁹: r ideo est bona: r lz nō hz obiectū in re quantū ad
 cōpositionē extremoz: tñ bñ quantū ad ipsa extrema.
 Et si dicat quō itētio talis habitudinis pōt ēē sine obo.
 Dicit qd eo mō quo itelligunt entia phibita. 4. dif.
 qd lz cōponis r diuisionis actus hēat aliqd sibi corru
 dens in re: puta habitudinē talū terminoz r cōnerio
 nē r diuersitatē in negatiuis: tñ tert⁹ act⁹ rōnis qui est
 discursiuis a magis notis ad minus nota nō vñ ibi hēat
 aliqd corruēdēs. Dicit autē qd sicut terminoz bitudo in re
 fīdet cōponi r diuisioni: ita ordo illoz habitū cōpo
 sitioni r diuisioni. Sed remanet dubiū. qd si cōple
 xioni in rōnē rīdet semp cōpō in re partū bitū iūicē
 habitudinē: tūc qñ formabunt ppōnes de simplr sim
 plici vel de deo erit sibi cōpositio. Dicit autē qd lz iterius
 in actib⁹ intelligēdi semp sit cōpositio mouētis: tñ isti
 cōponis sufficit terminoz inueni habitudo: que ab
 strahit ab omni cōpositione: vt alibi patet.

Quintum punctū est de puatiōibus r negatio
 nibus: que qz non sunt entia realia: cū
 aliquo mō existant: vident tñ entia rōnis. Et qñ ad
 istud punctū ponunt due pnes. Prīma est. qd puati
 ones nō sunt entia rōnis: vputa cecitas: qz si hō esset
 cecus per rationē circūscripto actū rōnis fieret vidēs.
 Et confirmat. Tum qd oppō puatiōz est realis oppo
 sitio. Tum qd mutatio realis est inter reales terminos:
 forma autē r puatio sunt p termini realis mutationis.
 Tum qd fm peripatheticos puatio est vnū de trib⁹ p
 mis pncipis nāe: qd non pōt conuenire entibus rōnis.
 Scda p. qd negationes non sunt entia rōnis: vpute
 nihilitas pura: qz si nihil esset per actū intells nostri: eo
 circūscripto non esset nihil. r tunc aliqd: r sic ab eterno
 ante oēm actū nostre rōnis omne creatū est aliqd: r sic
 sola entis rōnis ablatione fieret rez creatio. Et pñr
 mat. Tum qd creatio q est de annihilato hz terminos
 non fabricatos ab aīa. Tum qd annihilatio non sit ab
 aīa: r tñ p annihilatiōne deducit ens ad nihilitatem. Tū
 qd dicitio est realis oppō: r tñ negatio est ei⁹ aliter ex
 tremū. Sz out dif. qz sicut affirmare est act⁹ rōnis:
 ita r negare: cū negare pñeat ad itellm. Dicit qd affirma
 tio r negatio accipi pnt duob⁹ modis: aut pro actū affir
 matiuo r negatiuo: r sic sunt reales act⁹ itelligēdi: sicut
 in voce actus loquēdi: aut pro obto affirmatiuis: talis
 r negationis: r sic est in re affirmatio: r suo mō essēdi
 negatio. Sz dif. qz puatiōnes r negōnes non sunt en
 tia realia: cū ens reale sit positiuū. r ista distinguūt p
 situa: r per pñs sunt entia rōnis. Dicit autē qd non sunt
 entia rōnis nec realia entis puatiōnes: eo qd entibus in
 re opponunt. Sz dif. qz non vñ qz talia sunt itelligi:
 eū nō sint aliquo mō entia: cū ens ponat adequatū nri
 intells obm. Dicit autē qd istud est itellndū de itelligi
 bilib⁹ per se: ista autē per se non itelligunt: sed in analo
 gia ad positua. Sz dif. qz cū oppō sit respect⁹ nō vñ
 in dictione: qñ affirmatiōni opponit negatio: cum ad
 nihil nō possit ēē respect⁹: qd ex sua rōne dicit ēē ad ali
 qd: r non ad nihil: r itez oppō negōnis ad affirmatio
 nē opz vt sit in nihilo: sicut in ifinito: r iō qdā follertis
 simus doctor ponit ipm tunc aliquo modo realem.

Sextum punctum est de entibus positibus: qz oīa
 posita possunt itelligi r esse in intellectu: r
 tñ nō vident esse entia realia: cū nō sint in rez natura:
 vt ouz sunt in po obiectiua: r iō vident entia rōnis. Et
 quantū ad istud punctū ponunt 4. pnes. Prīma
 est qd ens dicit fm eandē rōnez formalē de ente in po
 tentia obiectiua r in actuali existentiā: qd actus r po
 tentia nō diuersificant essentiam. Et cōfirmatur: qz di
 sunt artifice qd actus nō largitur multitudines sed per

E
 De cōponi
 b⁹ formatio s
 deo notat.
 Et in pmo.
 F
 Nec puatio
 nes nec ne
 gatiōes entia
 rōnis esse.
 I. pñr qz.
 G
 Du* notida.
 Affirmatio
 nē r negōnes
 duplr sumi.
 H
 Ne ouz possi
 tua rea dicit.
 Intelligēdi
 duplr.
 4. metaphy.
 ar. cō. 4.
 H
 Exclūsiō 4.

Quolibetti

I Comenta. 8. meta. co. 15.

Ens reale vni uoce s amb in po obiaz acta entiana dicit: qd satis poderanduz: r fougat.

Dubium

Realitas du- plic accipitur.

R

Uide in pmo r alibi.

Entia pibitua no ee entia ro- nis: r de eis riaz no pibitio ens equo- recidi.

El. possibil.

I Du' curiosa.

Reale dupli-

Compario en na pibitioi fore in imagi- natione r qd ei conuicta. Aduert.

Uobilis fuga

M

Nota bene.

Opio alioz.

fectione. ¶ Tu ga dicit q in eode gne est qdditas in actu r in potetia: r per pns eadem diffinitio ytrobiqz. ¶ 2^a qd istud ens qd sic diuiditur in potetia r actu no pot esse ens ronis: ga tuc entia ta in actu q in potetia essent entia ronis: cu superius de suo ifertori qddita tue dicat. ¶ 3^a qd est qd istud ens cde est ens reale: acci- piendo reale p oi no fabricato ab aia: ga no est dare me- diu iter ens fabricatu ab aia r no fabricatu: p dicitio- nis extrema. ¶ 4^a qd entia in po^a obiectina que dnr entia no pibitua: no sut entia ronis: ga ens comune qd in eis icludit: vt patet in pcedentib⁹ est reale. Et cofir- mat ista qd ga si entia no pibitua essent talia: per acuz nostre ronis: circumscripto tali actu fierent prohibita: r sic essent impossibilia. ¶ Sed ouz difficul. quo possumt ista entia esse realia: cum no sint existentia: r realitas r existentia vidant adequata fm pncipia nostra. Dicit q accipit h realitas stricte pro modo intrinseco: sed no pro fabricato ab anima quoqz in comuni.

Septimum

puncti est de entibus pibitis: que dnr esse impolis: sicut dicit ee chi- mera: r ista cu intelligunt a nobis vident esse entia ro- nis: cu no sint entia realia: r quaru ad istud punctu po- nunt: hic 4° pnes. ¶ Prima est q istd ens qd diuidit in pibitua r no pibitua: no est ronis: ga ista est diuisio solius uocis in significata: vt alibi fuit ostensuz: r tamen vox no est aliqd ronis. ¶ Secda qd illud diuisum est quid reale: ga vox est qd reale. ¶ Tertia qd entia p- bilita no sunt talia per rone: ga si essent pibitua p actu nre ronis: tali actu sublati fierent no pibitua: r sic pos- sibilita: cu amota causa amoueat effectus. ¶ Quarta qd entia pibitua sunt talia in re: ga sicut ho est realr p/ dncibilis: ita chimera est realr ipolis. Et cofirmat. ga omne tale aut est tale fm re: aut fm rone: vt patuit: ens istud no est pibitua fm rone: r ideo sequit qd fm rem. ¶ Sed ouz difficul. quo entia pibitua pnt dicere ali- qua realitate: cum no sint in aliquo pdicamento: qd ens reale diuidit in decē pdicamenta. Dicit aut q non sunt realia positine: sicut sunt possibilis que ponunt in gie. Sed sunt ipsuz nihil pnatue: ga ens prohibitu no dicit nisi partiu incopo⁹. ¶ Secda dif. ga intells nr cocipit talia entia positine affirmado r negado aliqui de eis: r ipsa coponedo. Et ideo cu ista copositio no possit esse in re: videt in ratione. ¶ Dicit aut q ista copositio rea- liter est in imaginatione: nihil tñ ei respodet in re extra nisi partes: r eode modo in falsa rone realr: sic arguit verā ratione fieri ista copositio realiu r cepuū de par- tib⁹ istius entis: tuc ista copositio erit realis. ¶ Tertia dif. ga is partes istius entis pibitua sunt in re: tñ coposi- tio no pot ee nisi i rone. Et sic illa erit ens ronis. videt aut q ista copositio bene est in falso: aut in vero in me- te: tñ ipsa est ibi realr: chimera est in pictura: r sicut fm copositiones picture nihil respodet in re: ita nec isti co- positioni in mente. ¶ Quarta dif. ga est impole inueni- re intellectione sine obiecto. Et ideo cu apud intellectū sit intentio de ista copositione: opz vt ei respondeat ali- qd obiectū: r no pot in re: r per cosequēs in rone. Dicit aut q isti cocepuū respodet qdditatie copositio que inuenit in entibus coposibilibus: r in hoc falsificat co- cepus: quia ista copositio incoposibilibus applicat. ¶ Sed remanet dubium. quia directe ista entia pbi- bita: quia impossibilia essent entia pibitua: r ista ponit- tur impossibilia. Dicit aut q isto modo no sunt nega- da quedā entia prohibita esse entia pibitua: ipsa tamē non sunt prohibita per actum rationis: sed in re.

Octauum

puncti est de entibus successiuis: que ponunt pro tanto esse in aia: ga nulla

eorz pars existit actu in rez: na: qd qd est in eis prete- ritu: totu est corruptu: r qd quid futurū: moduz est. Et io ista entia soler ponit entia ronis. Et tñ istud stare no po- test. ¶ Tum qd ante humanā rōnem: que fuit creata die sexta: fuerunt quinqz tepozis dies: vt testat diuina scri- ptura. ¶ Tum qd motus celi causat ab itelligetia: r no ab aia nostra. ¶ Tum qd nulluz ens ronis pot percipi p sen- sum. motus aut solis: cu sit ens successiuū: per visuz pci- pitur. ¶ Tuz qd scie reales pducunt per motū: r tñ entia realia no possunt accipere ee per entia ronis. Ideo di- co q entia successiua quaru ad suū modum eēndi: sunt realia: qd pars earū pū succedit in rez: na. ¶ Sed ouz diffi. qd totū tepuz pteritū. nūc no est in rez: tñ est in ra- tione: r sic est in re: qd totū pteritū est realr in sua pre- teritione: r eo qd realr pteritū. ¶ Secda diffi. qd futura no dnt ee in re: r tñ circa ipsa negociat animus noster: r sic vident tñ entia ronis. Dicit aut q sicut pterita pterierit realiter: ita futura erūt: r sic in sua su- turitione sunt realia: sicut pterita in sua pteritione. ¶ Tertia dif. qd si pteritū iam pterierit realr: r futurū realr sit sumuz: tñ ista no sunt nunc in rez: na: r tñ nunc itelligunt. ¶ Dicit q nūc itelligunt no tñ pro nunc: s; qdlibet pro suo mō: sicut de⁹ videbat ab eterno futura: no tñ p eterno. ¶ Quarta dif. qd qd opatio itellectua- lis elicit: tuc tñ alias ad suū obiectū remanet: qd tuc re- fert. Et io intetio de pterito r futuro in instati termina- tur ad ipsa: cu tñ ipsa tuc no sint nec pro tunc: nisi forte in rone. ¶ Di aut q sicut ad entia in po^a pot termina- ri acualiter opatio aliqua itellectua: ita ad ista. ¶ Sz remanet dubiu: qd pōis ad posterius re⁹ semp ponit: r in successiuis no pot poni realis: qd termin⁹ no est in re: qd est finitū. puta qd poster⁹ est pns no est: r sic vī re- spectus ronis. ¶ Di aut q sicut respectus potetie mīe ad formā que no est: est realis: qd respicit ens in potetia qd no est fabricatū ab anima: sic in proposito.

Nonum

punctus est de entibus relatiuis: qz is in posuerit periparata: sit relatio realis mutua: tñ in re- lationib⁹ tertij modi est in vno extremo relatio realis: vtpote scie ad scibile: r tñ mēsure ad mēsurati r scibi- lis ad sciam no est relatio realis: r per pns rationis. Et istud declarat 4°. ¶ Primo in habitu scientiali: qz co- tingit scire illa que realiter no existūt: vtpote angeli no uerant creaturas anteqz existerēt: sic scibilis ad sciam no potuit ee relatio nisi ronis. ¶ Secdo in operatione itellectuali: qz in actu beatifico: si deus realr in ratione obiecti referri ad actū: acgreret talē relationē de nouo. ¶ Tertio in opatione uolūtaria beatifica. cuius obm est diuina cētia: sicut in itellectu: r tñ realiter ad ipas referri no pot. ¶ Quarto in opatione uisua: qz uis so- lez uideā sicut uisibile realr referri ad actū uideā. tuc quoties sol uideret per acqfitionē noue relationis rea- liter mutaret. ideo dicit cōiter q nēcia est relatio rō- nis in tali extremo: vt terminet relationē realē alteri. ¶ Sed cotra istud arguit duplr. ¶ Primo. qz si no pōe- depēdat ab ente ronis: cu ois re⁹ depēdat a termino r fundamēto. ¶ 2°. qz circūscripto re⁹ ronis remāet rea- lis relatio: r tuc si no pot terminari: nec realr: nec p rō- nez. ¶ Io dico q nulla est ibi nēcia ad terminādu re- latio ronis: s; relatio realis mēsurati terminā ad ab⁹ mēsure: sic declarat doctor subtilis. ¶ Sz ouz dif. qz ista mēsurā quāqz no est realr: vt cu scibile no est in reb⁹: vt supra patuit. ¶ Di aut q is scibile non semp fit in esse existētē: tñ semp est in ee cētie: qd no est fabricatū ab aia: r in tali ee terminat realē respectū. ¶ 2° dif. qz sci-

N

Sci. r. r. Ide

Entia succes- fina realia fore. Du' notāda. Quas pteri- tā r futurū. sunt realia.

O

Hō bñ de m- tellectuē pte- ritū r futurū si gnantur.

P

Ecce qd qrit

5. meta. r. c. 10.

p^o posterioz.

Q

Op. cōis de relationibus. 3. modi qd fit ra- tionis. Impug⁹ 2°.

Determinatio ppria. Termin⁹ re- lationū. 3. mo- di quoz. Hō. 5. meta. r. 30. dist. p. vbi ibi noui. Du' notāda.

Est scibi 2°

2. p. m. c. p. 10. 20

D. hic no

Im- lca- ubi

Dne prop- esse- no ee

prete
t. Et io
no po
ata die
na scri
no ab
p cen
luz pci
n entia
deo di
di: sunt
ed orif
t in ra
sua pre
futura
noster:
ceteria
sua fut
itione,
futuru
nunc
umc: s
tura:
lectua:
tuc re
mina:
i forte
mina:
Es
onif: r
t in re
vi re
e ma
otena

N

Entia succel
fina realia
fore.
Du^a notada.
Quasi fieri
n^o r sumum,
sunt realia.

O

Abbi de in
tellectioe pre
riti r futuri si
gnanter.

P

Ecce qd qris

5. meta. r. c.
10.

6° posterior.

Q

Sp. coia de
relombus. 3.
modi q fit ra
tionis.
Impug^o 2°.

Determinatio
ppria.
Lamin^o r
lationi. 3. mo
di quis?
Eid. 5. meta.
r. 30. dist. p.
ubi ibi notat.
Du^a notada.
Esse scibi 2°.

A

Ratio duple
notabilis.
Notabilis do
ctina qd sco
11. ca.
Extrema rela
tione pteit.

B

Impugn^o 4°

Determinatio
propria.
Respect^o r
nis in deo ad
creatura non
ponit necio: r
lcoeat.
Denotatio 2°
Dub^a nonda

C

De denotio
ne extrinsec
notanter.

D

Impugn^o 4°
sed facile sol
uitur.

Determinatio
propria.
Esse cogniti
no ee ronia ee

bile. Iquatu scibile: aut intelligibile: no di ad se itelligibi
le: sed ad actu itells: r ideo videt ad ipsum referri: r no
relone reali: r per ois ronis. ¶ Dicit aut q referi ad
ipm relone fundametalit: aut di scibile vel scitu denota
tione extrinseca ab actu sciendi. ¶ 3° dist. ga si scibile refe
rant ad sciam funda: tuc melius poterit terminari re
latio sciencie ad ipsum respectu qd ad ab^m. ¶ Dicit autē
q no: ga relativa sunt simul natura: terminus puenit
ratione ab ipso r fundamento dependentē.

Decimum punctus est de habitu^o extrinsecis:
ga deus ad extra bz multas habitu
dines: sicut est oium creator r cōservator: r iste habitu
dines no sunt respectus reales: cu pueniat deo ex tpe: r
nihil reale ex tpe ei pot puenire: r io vnt ee re^o ronis.
¶ Et declarat istud in exeplo qdruplici. Primo. in eo
q dicit in tpe: deus oium causa. Secdo. in eo q di oium
ois. Tertio. in eo q dicit oium p. Quarto. in eo q di
oium superior. Isti sunt re^o ad creatura r no reales: r p
ois ronis. ¶ Sed istud no pot stare: sicut ostendit via
quadruplici. Primo. ga de^o est realr ois causa: r p ens
rationis nihil pot esse realiter tale. ¶ Secdo. ga ipse est
ois ois circūscripto omni actu nre ronis. ¶ 3° ga nos
no facimus deū ptes ois: cu faciamus oia entia ronis.
¶ 4° quia si deus esset superior per nostra cōsideratio
nem: tuc non esset melior realiter creatura. ¶ Ideo vi
to q ista que sic dicunt de deo non pnt saluari per re
spectus rationis: cu talia sint realissima: sed saluant per
hoc q deus denotat denotatione extrinseca a relatione
reali que est in creatura: sicut dicit realr humana deno
tatione extrinseca ab humanitate que non est in ea.
¶ Sed orif diffici. ga illa denotatio est ad placitū: r
no in re ipsa: r ideo videt esse reuersio ad entia ronis.
¶ Dicit autē q is talis denotatio sit ad placitū: r in se
est realr: r per ipsam intelligimus aliquid qd est in re.
¶ 2° diffi. quid itelligimus in re per illa extrinsecā de
notationē. ¶ Dicit aut q cu dicit deus creator: no nel
ligimus nisi notā dependentiā crea^o ad ipm fm suum
ab^m. quo terminat talē respectū: sicut supra. ¶ 3° diffi.
ga si deus vt creator no referat ad creaturam: realr: r
nos itelligim^o deū per modū habētis respectū ad crea
turas: r illud est fm respectū ronis. ¶ Dicit aut q ille
intells qui sic cōcipit itelligit saluum: ga attribuit deo
illud qd est rela^o q ei repugnat: vt patuit in alia qōne.
¶ 3° dist. vni correlatiū infert alius per lo^o a correlati
uis. sicut creatura est. ergo creator est alio correlatiū:
r no fm re: r io fm rōne. ¶ Dicit aut q is ferat aliud
correlatiū: no nisi fm denotationē extrinsecam.

Undecimū punctus est de pductis in esse cogni
to. Et quidē cū intells noster produ
cat obta sua in esse cogno illud esse cogno no est rea
le: cu no maneat circūscripto opere nre intensionis: r io
illud ee cogno videt pūnere ad entia ronis. ¶ Illud
tū stare no pot: qd ostendit quadruplici via. Primo ga
talia obta producant in tali esse per opationē itells rea
lem: r realis opatio no pot esse ad ens ronis. ¶ 2° ga p
hoc dicit tale obm ite^o. ga ad ipsuz terminat itellectio.
cōstat aut q ad ipsum realr intellco terminat: cuz scia
ad scibile realr referat. ¶ 3° ga itelligere r itelligi sunt
relatiue opposita: r ideo si vnu ponat in nā r reliquuz:
r ideo cū glubet itelligat realr: opz q o^o realr itelligat:
r illud est in esse itellecto produci. ¶ 4° ga quāto intel
lectio est pfectior tāto pfectius obm itelligit: r sic cuz
intuitiua sit pfectissima pfectissime pducit obm suum
in esse cogno: r tū ad ipsuz no pūnere entia ronis fabri
care. ¶ Ideo dico q ee cogno in quo pducunt obta
pactū cognoscēdi no pūnere ad entia ronis: cu realr ta

lia cognoscatur: r talia entia ronis distinguunt 3 entia
realia. ¶ Sed orif dist. qz entia q no manent circūscri
pto omni ope ronis dnt ee entia ronis: r talia sunt illa
esse cogno. ¶ Et di q illo mō no sunt negāda illa entia
r ronis: qz a rōne derelicta: no qz a ratione negociate
pnt. ¶ 2° si ee cogno in obiectis pnt dici esse realia.
¶ Dicit q sic cōiter. qz no confunduntur ad aia: no tū
stricte cū mō realitatis: qz tam polia qz impolita illud
esse cogno accipiunt eo mō quo cognoscunt.

Duodecimum punctus est de pductis in ee
volito: qz sic humanis intel
lectus pot pducere in ee cogno: ita volūtas humana
in esse volito suū obm: r talia no pnt ee entia realia: vt
ostendit: r p ois necituz est vt sint entia ronis. Et q sit da
te entia ronis apud volūtatē: declarat exeplo qdrupli
ci. ¶ Primo. In pncipe spūaliū que instituit solus pten
sus quozidā fidelituz: r tū no vī care aliqd in eo reale.
¶ 2° qz solus pten sus p ab initio instituit reges. ¶ 3° qz
pnceps spūaliū instituit sola volū^o dat alicui dignitatē: r
illa dignitas no vī esse realis. ¶ 4° qz pnceps rpalituz
instituit pncipes suos in dignitatis officis: qz no videntur
tur importare nisi re^o ronis. ¶ Sed cōtra. qz oia illa
sunt realr volūta: r sic esse volūta no est a rōne cōficti.
¶ 2° qz illa sunt p^o sanctorū opōnuz: dum iuste potest
aliqd facere sic instrū^o: qz no poterat ante institutionē:
nullū aut ens ronis potest esse p^o realis actus iustitie.
¶ Ideo dico q illa entia no sunt a rōne cōficta: s; sunt
ab actu voluntatis humane: vel diuine derelicta realr:
sicut talia realr sunt volūta. ¶ Sed orif diffi. qz si talia
entia sunt realia quo pnt cari a volūtatē sola: r in quā
tatiqz distātia: r in qlicūqz multū. ¶ Dicit qz sunt entia
respectiua: quē ad modū vna albedo noua cat respectū
sistūdinis in oibus alijs albis: r quātiūqz distātibz.
¶ 2° dist. qz volūtas circa inaiata no videt q de nouo
aliqd reale imprimat in institutione aut mutatione mi
nistriatuz: r tū hoc pertinet ad illa esse volūta. ¶ Dicit
aut q sicut ad quēlibet effectū nouiter pductū omnia
creata acgrunt nouū realē respectū. s. cōformitatis aut
dissimilitatis: ita no est incōueniens q a noua pncipis
volūtatē mimisima mutet pūū realr respectū. ¶ 3° dist.
qz cessante volūtatē pncipis: imo ipso mortuo manent
ei^o instituta: r tunc no vident esse realia: qz non est rea
lis causa. ¶ Dicit aut q talia possunt saluari in ordine
ad volūtatē diuinā: aut ad legem scriptā: aut in menti
bus subditōz retentam: que omnia sunt realia. ¶ 4°
disti. quia illa non vident manere circūscripto opere
rationis: cu esse volūtam pūponat esse cogno: r sic
videntur entia ronis. ¶ Dicit autem q illo mō acci^o
illa non sunt negāda entia rationis: qz. s. a rōne de
relicta: non qz a ratione cōficta.

Tertiūdecimum punctus est de inditū^o
qz illa que sunt inditū^o
in rei natura diuidunt a nostra itelligētia: r sic talis di
uisio pūnere ad ronis entia. ¶ Illud autē declarat 2°.
Primo. qz cū pūctū sit oino iditū^o in gte quātitatis cō
tinue: diuidit in duo signa: fm q vni r idem pūctū est
p^o vni^o linee: r finis alteri^o. ¶ 2° declarat. qz cū istans
in tpe sit oino iditū^o: tū diuidit in duo signa fm qd est
finis pteritū r initūū futuri: r sic illa signa vident ee en
tia ronis. ¶ Sed istud stare no pot duplici rōne. Pri
mo. qz sicut vna linea realr terminat in vno pūctio: ita
alia ibidē realr icipit: r sic pūctū no pot pūnere ad en
tia rationis fm q vna lineam terminat r alia inchoat.
¶ Secdo. qz nisi tēpus pteritū in instanti terminaret
tur realr ee itū^o: r nisi futurū ibi inchoaret foret eternū:
r sic illa sig^o no sunt ab aia fabricata. ¶ Io dico q illa

E

Du^a notada
Ene ronis 2
r est qd qris.

Esse reale 2°.

De ee volito.
Sp. rōis q q
druplici exc
pio soludat.

F

Impugn^o 2°.

Et volūta no
ee rōnis esse.

G

H. L. n. quid
manus.

Ecce qd qris

Abditissima
gmauo.

H

Sp. coia.
De inditū^o
bilibus.

Impugn^o 2°.

Quolibetti

I Determinatio propria contra cōtra scōla.
Du curiosa.
signa que dicta sunt: nō sunt entia rōnis si vñū punctus p respectū ad diuersas lineas hz duas habitudines rea les: fm quaz vñā dī pñ^m vñūus: r fm aliā finis alterius: r ita idē istās fm diuersos respect^o dī intitū futuri r si mis pteriri. ¶ Sed ouit dif. si extrema dictionis pnt ducere istis idūi^o fm ista signa vt iūnt in eodē istāri. ¶ Dī aut q sic ga cū istās fm vñū signū sit pñ^m futuri: r fm aliud nō sit pñ^m futuri: s; finis re^o pteriri: extrema dictionis isūr. s; eē pñ^m futuri r nō eē pñ^m futuri. ¶ 2° dī. si iter ista extrema est vera dictionis oppositio. ¶ Et dicit q nō: ga nisi fm idē signū applicata: nec ad idē: illud tñ nō valer: ga quicūq; aliq ex suis rōnib^o forma libus opponunt: vbi cūq; ponant extrema semp rema net oppositio: sic albedo r nigredo ad qūq; applicat: nūc aut est pñ^m futuri: r nō est pñ^m futuri: ex suis rōnib^o dīcunt: sic affirmatio r negatio: r iō siue applicent ad idē: siue ad diuersa semp sūt dictiones. ¶ 3° dif. ga tūc dicitio frustra poneret iter ipollia: cū iueniat ita in rei nā. ¶ Dicit aut q dictiones entitas nō est ens phibitū: sed soluz cōpossibilitas: sic manifestius pz in dicitate. ¶ 4° dif. ga cū entitas r veritas puerant: si p dicitio ria sint entia: erunt r vera. ¶ Dicit aut q eo mō q sunt entia illa dictiones eo mō sūt vera quantū ad dictione icōplexā que opponit dicitate r rōnē: r nō quātū ad dictione cōplexā que opponit subcontrarietati r subal ternatione: nec sic est vera dictione: nisi sint fm idē subz: r tale est ens phibitū. ¶ Sed remanet dub^o: ga tunc talis dicitio nō erit nisi in relone: cū nō possit eē in re: r sic erit ens rōnis. ¶ Dicit q ipsa est realr in rōne no stra sicut in voce realiter: qūis in re nō habeat pformi tatem realem: r ideo nō vera realiter.

K Notabilis do ctrina s; adde vt facta.
Nō singula rillime.
Contradictio duplex: r dīa eoz notanter.
punctū est de oba^o cōditio: nib^o: qz iter ceteras obti cō ditiones est ista: q nulla potētia extendit vltra cōdicat^o sui obti. Et iō cūz obiectū pñū itellectus nostri sit ens: vltra rōne entis nō se pōt extēdere p dicitatio nostra: r sic cū entia phibita r pnatua: vt patuit itelligant a no bis: sequit q sint entia aliquo modo: r nō fm rem. Igit^o fm rōne. ¶ Sed illud stare nō pōt duplici rōne. pma est: qz ista vt terminat actū nostruz itelligēdi puenit nostra p dicitatione: cūz habitudo sit posterior suo ter mino: r per psequēs respectus actus ad obiectū: r sic in priori illo nō sunt entia rōnis. ¶ Scōda ratio est: qz diui nus itellectus qui nō fingit talia entia rōnis: fm cōia vi tra itelligit talia: cū oīa a nobis itellecta sint deo not^o. ¶ Sed ouit diffic. quō itells noster pōt se extēdere ad talia obiecta: cū abiciant rōne sui pñū obti. ¶ Dicit aut q cū lux ponat apud nōnullos: pñū obm visus no strū p visum pēpif nō solū lux: sed r tenebra negati uo modo: ita p itellectū nihilitas. ¶ Et si dicit q ille est actus positiuus quo itelligunt entia phibita. ¶ Di citur q ille terminat ad partes: vt sunt entia ad cōposi tionē: que est in nō phibitū. Et forte pura nihilitas: p se nō itelligit. ¶ Scōda diff. qz cū in talibus entib^o in ueniat veritas: vt cū dicit: chimera est ens phibitū: r vnitās que sunt entis passioes: ibi entitas eo modo ne gari nō pōt. ¶ Dicit autem q sicut ibi est entitas fm quid: ita vnitās r veritas. ¶ Et si dicit q illud fm qd est a ratione. ¶ Dicitur aut q nō: qz esse ens phibitū est esse fm quid ens: r illud est ens phibitū non a ra tione. ¶ Tertia dif. qz illud qd est verū tñ fm qd: est simplr falsum: cū nō sit verū simpliciter: r iō si ista est vera tñ fm qd: chimera est ens phibitū: illa est sim pliciter falsa: r tūc eius opposita est vera simplr: chime ra nō est ens phibitū: r tūc poterit causari. ¶ Dicit q illa: chimera est ens phibitū: itāuz valet sicut illa: ptes chimere sūt icōpossibiles: r illud est vep simplr pp ve ram pñūm entitatē: si aut dīcas nihil est nihil. h non est nisi vñus terminus: vt patuit supra. ¶ Quarta diff. qz sicut negās loquelam. negādo loquelaz cōcedit loque lam: q ostendit negādo: ita videt de entib^o rōnis: cum quis negat ea videt q ipsa ponat: cū oīs cōplexio p sup ponat terminos suos: r ideo qui dicit: ens rōnis nō est: negat. ¶ Dicit aut q h supponitur ens rōnis: sicut ens phibitū cū dicitur: chimera non est: r tūc ens rōnis est phibitū ante oīm actū rōnis: sicut chimera.

L Quartumdecimū punctū est de numeris: ga numerus quo nume ramus: cū nō possit esse in rerū nā: videt esse tñ in aīa: r sic esse ens rōnis. Ex aut nō possit esse in rei nā decla rat: ga in entib^o realib^o nō videt esse pcessus in infinitū: sicut est in numeris s; btū Aug. ¶ Illud aut stare nō pōt. Tū ga in figuris est pcessus in infinitū angulus nul tiudo: eadē rōne: r tñ sunt entia realia. Tū ga in quātū tatibus: pñ^m in infinitum diuidēdo. ¶ Ideo dico q nu merus est realis entitas: ga est vñū de cōibus sensibili bus: r tñ rōnis entia nō percipiunt per sensus. ¶ Et cō firmat: ga sicut vñū r multa sunt passio distiuncta entis rōnis in rōne: ita in re entis realis: que admodū idē r di uersuz. Et itēz qz hōies sūt gngz in re. ¶ Sed ouit dif. ga numerus iuenit in entibus phibitis: que admo dū chimera r bircoeruus dicant entia duo phibita: r tñ in talibus nulla iuenit realitas. ¶ Dicit aut q talia hnt pluralitatē fm quid: sicut r entitatē: r iō non est ibi pluralitas vera. ¶ 2° dif. numerus dicit cōpositionē ex partibus suis: r si est realis realē cōpositionē: r iō si est realr in deo trinitas: ipse est realr cōpositus. ¶ Dī aut q in deo sunt tres pōne realr: aliogn vep dixisset Sa belli^o negās trinitatē realē. numerus aut in sua ratione trāscēdenti nullā facit cōpositionē que est entū in pote tia cum actua: quo abstrahit trāscēdēns multitudine.

M Numerus in dīnis nō facit ad cōpōnem. Numerus 2°
Numerus nō entū qualis?
Numerus in dīnis nō facit ad cōpōnem. Numerus 2°
Dīo alioz. De actib^o re flexiuis. 15. trini. c. 12.
Impugnatio
punctū est de reflexio: bus: ga reflectēdo actū irells: aut volūtatis sup actū: est pcessus in infinitū fm btū Aug. r rō illud docet: ga eadē rōne qua possumus itelligere vñū actū possumus r aliū: r sic in infinitū: r ita de volitione: cū qlibet actus cadat sub nālī obiecto illaz potentiaz: r ille pcessus in infinitū nō videt fm rē possibilis: r iō talis multiplicatio vī eē fm entia rōnis. ¶ Sed illud stare nō pōt. Tū ga realr quilibet actus itelligi pōt: r sic est realis reflexio r nō rōnis. Tūz ga

quālibet itellectionē in nobis experiri possumus: r ta men experiri non possumus entia rōnis. ¶ Ideo dico/ pcessus illaz reflexionū est realis qūcūq; vadat: sicut cōtinui diuisio: aut augmētū fm eius diuisionem. ¶ Sed ouit diff. qz cū posterior reflexio semp p sup ponat actu oēs piores itellectiones: tunc vltra omnem numerū erit dare simul itellectioes. ¶ Dicit aut q ita videt eē possibile: aut dare terminū vltimate reflexio num. ¶ 2° diff. qz nos experimur q ex scōda cōsidera tione prior remittit: qz itellectus nō pōt eē ita perfecte ad plura itentus: r sic multiplicatio reflexionum poste rior remittit potes actus donec ipsos corūpar. ¶ Di citur aut q talis remissio cōcurrit in actibus disperatis nō in cēntialr ordinatis: sic sunt isti: que admodū ex co gnitioe pmissaz nō remittit cōclusionis notitia.

Sextumdecimū punctū est de oba^o cōditio: nib^o: qz iter ceteras obti cō ditiones est ista: q nulla potētia extendit vltra cōdicat^o sui obti. Et iō cūz obiectū pñū itellectus nostri sit ens: vltra rōne entis nō se pōt extēdere p dicitatio nostra: r sic cū entia phibita r pnatua: vt patuit itelligant a no bis: sequit q sint entia aliquo modo: r nō fm rem. Igit^o fm rōne. ¶ Sed illud stare nō pōt duplici rōne. pma est: qz ista vt terminat actū nostruz itelligēdi puenit nostra p dicitatione: cūz habitudo sit posterior suo ter mino: r per psequēs respectus actus ad obiectū: r sic in priori illo nō sunt entia rōnis. ¶ Scōda ratio est: qz diui nus itellectus qui nō fingit talia entia rōnis: fm cōia vi tra itelligit talia: cū oīa a nobis itellecta sint deo not^o. ¶ Sed ouit diffic. quō itells noster pōt se extēdere ad talia obiecta: cū abiciant rōne sui pñū obti. ¶ Dicit aut q cū lux ponat apud nōnullos: pñū obm visus no strū p visum pēpif nō solū lux: sed r tenebra negati uo modo: ita p itellectū nihilitas. ¶ Et si dicit q ille est actus positiuus quo itelligunt entia phibita. ¶ Di citur q ille terminat ad partes: vt sunt entia ad cōposi tionē: que est in nō phibitū. Et forte pura nihilitas: p se nō itelligit. ¶ Scōda diff. qz cū in talibus entib^o in ueniat veritas: vt cū dicit: chimera est ens phibitū: r vnitās que sunt entis passioes: ibi entitas eo modo ne gari nō pōt. ¶ Dicit autem q sicut ibi est entitas fm quid: ita vnitās r veritas. ¶ Et si dicit q illud fm qd est a ratione. ¶ Dicitur aut q nō: qz esse ens phibitū est esse fm quid ens: r illud est ens phibitū non a ra tione. ¶ Tertia dif. qz illud qd est verū tñ fm qd: est simplr falsum: cū nō sit verū simpliciter: r iō si ista est vera tñ fm qd: chimera est ens phibitū: illa est sim pliciter falsa: r tūc eius opposita est vera simplr: chime ra nō est ens phibitū: r tūc poterit causari. ¶ Dicit q illa: chimera est ens phibitū: itāuz valet sicut illa: ptes chimere sūt icōpossibiles: r illud est vep simplr pp ve ram pñūm entitatē: si aut dīcas nihil est nihil. h non est nisi vñus terminus: vt patuit supra. ¶ Quarta diff. qz sicut negās loquelam. negādo loquelaz cōcedit loque lam: q ostendit negādo: ita videt de entib^o rōnis: cum quis negat ea videt q ipsa ponat: cū oīs cōplexio p sup ponat terminos suos: r ideo qui dicit: ens rōnis nō est: negat. ¶ Dicit aut q h supponitur ens rōnis: sicut ens phibitū cū dicitur: chimera non est: r tūc ens rōnis est phibitū ante oīm actū rōnis: sicut chimera.

Decimūseptimū punctū est de disti nctis passioib^o: quia sic par r ipar sūt vna numeri passio distiuncta: ita vñū r multitudine r diuersuz: puz r posteri^o: simplex r cōposi tū: sūt entis passioes: r ita sic ipossibile est iuenire par r

N Determinatio propria.
Du notāda.
Nota bene.
Si act^o vñ^o itellectus remittit: r quādo non?
O De entib^o phibitis itelligēdi.
Du notāda.
De act^o vñ^o itellectus remittit: r quādo non?
P Cognitio 2°.
Entitas r hnt vnitās r veritās duplex.
Notatōis.
Q 4. ma. t. c. 10.
De passioib^o distiunctis.

Questio

VIII.

ms: ta N.
20 dico/
vadar.
ionem.
p p sup
minem
it q ita
flecto/
sidera/
erfecte
1 poste/
C Di/
peratis
1 ex co/
i odinio/
hti co/
dica
sit ens:
oftra:z
if a no
m.igit
p ma
tenuit
uo ter/
z sic in
qz diui
cōia di
noti
ere ad
Dicif
sus no
regati
ille
C Di
cōposi
ates p
ib: in/
biti:z
lo ne/
as fm
im qd
ibitū
1 a ra/
ideft
ta est
t sim/
bime
cif q
ptes
p ve/
m est
fi. qz
que/
cum
p sup
est/
e: qd
ens
ōnis
im/
pua
nū z
ofu/
ar z

A
impar sine nō dōta nec aliquas illaz quattuor sine ente.
nūc aut vnu z multa iueniunt in puris negationib: idē
z diuersum in pua: prius z poster: in vltib: cōpositio
aut simplicitas in entib: pibitib: z iō illa nēctio exiunt
entia: z pstat q nō realia: z per pns rōnis. C Dicit aut
q ille passiones distumte nō pueniūt talib: simplr: sed
fm qd trā: sic enī humanitas conuenit boi mortuo fm
quid: ita z vnitas humanitatis: z fm hoc vnuz z multa
idem z diuersum zc. que istis attribuunt nō sunt vnuz
z multa simplr: sed fm quid trā. C Sed orit difficul/
ga si in tali esse fm quid sunt entia cum nō sit dare esse
sine entitate: z nō entia realia: z per pns rōnis. C Dicit
q imo sunt realia fm quid sic imago vel pictura aialis
dicit aial fm qd realiter: qd est aialis: z ita iste negatio/
nes z nūbitates: ga sūt entū realū pibitiones. C 2^a
difficul. ga esse alicui⁹ dicit habitu dīne ad illud: z respe/
ctus nō pōt fundari nisi in ente. C Dicit q sunt alicui⁹
fm rez sicut cecitas realr est puatio visus: z ideo nō est
incōducens si dicant ens per ano^m ad suū opposituz:
ga dicit bitis Aug. de trini. q in eodē pdi: sunt affirma/
tio z negatio sibi opposita: z per hoc ostendit igenitum
esse relatiuū. C 3^a difficul. ga si ista sūt entia in anolo⁹
ad opposita. i. p attributionē ad illa: z per cōparationē
intellectus ad illa: dicit respectū fundatū in illis que dnt
attributionē: z sic cū relo presupponat suū fundamētū:
habebūt entitatē ad illā attributionē. C Dicit q fm
se vt pscindunt ab omni ordine hnt suo modo esse pua/
tine: z fm hoc fundat respect⁹ pua^m ad suū modū essen/
di: quib: modo positio expmānt. C 4^a dif. si iste mo/
dus essendi est entitas realis aut rōnis. C Dicit q nō
entitas rōnis cū nihil ibi faciat ratio: nec entitas realis
foza: s; nō entitas: z illud est pprie dicitū nō eē: z iō iō eē
qd est sit ens: z nō eē qd nō eē: z istoz eē trā: hēc nō eē.

B
4^a mōphy.
10. cō. 4.
2. d. 5. c. 14.
z alibi.
H. l. ens.
H. l. ontatio.
H. l. de respe/
ctus.
Respect⁹ entis
realis termi/
nari ad nō ens.
C

Decimū octauū
puncus est de respectibus
terminib: ga cum respectus
ois ex sua rōne diffinitua sit ad aliū: opz vt respectus
arguat i termino alicui entitatē: aliqñ nō eēt ad aliū.
z iō cūz ad illa oia. s. negationes puras z entia pibitua
terminat respect⁹: opz q vt sic sint entia. C Et q rea/
les respect⁹ terminent ad illa declaraf. 4^a. Primo qdē
in cōtradictione que est realis oppositio: z oppositū in/
quātū tale referat ad suū oppositū: z sic ens ad nihil re/
fert: z nihil est aliquid: z per cōsequēs ens: z nō reale: z
cōsequēs rōnis. C Secōdo in creatione que realr est p/
ductio de nihilo: ga esse de nihilo non pōt intelligi sine
ordine ad nihil. C 3^a in annihilatione qua realr creatu/
ra annihilat: z illa annihilatio nō pōt intelligi sine respe/
ctu ad nihil: cū tendat in ipsuz. C 4^a in nra intellectio/
ne: ga nos intelligimus ipsa nibila: cū de nihilo disputa/
mus: z sic intello est nibili vt obi me^m vel ime^m. eē aut
alicuius est ad ipsū referri: eo modo quo est ipsuz: z
sic dicit ad nihil aliud qd est aliqd. C Dicit aut oibus
istis q respectus ad illas negationes nō videt posse ne/
gari: z tunc ille re⁹ est ad nihil nō vt oino nihil: sed vt ni/
hil est aliqd puauiū. C Sed orit dif. ga aliqd z ens cō/
uertunt: z ideo si talia sunt aliqd: eo modo sunt entia.
C Dicit q aliqd z ens pnt accipi pprie: z sic nō se ex/
tendunt nisi ad positua. aut cōiter: z sic se extendūt ad
puauiā: vt dicit aliqd extra aiām eo mō quo sunt pua/
tina: z sic termināt illos respectus qui sunt ad aliquid.

Decimū nonū
puncus est de negatiuis remo/
tionib: ga quādo cūqz aliqua
propositio negatiua verificat: veritas illius surgit ex
rōnib: formalib: s; opz terminoz: s;ue me^m s;ue ime^m:
sicut in ppōnibus affirmatiuis: ga sic bō est aial ex ra/
tionibus terminoz: ita bō nō est aianus ex rationibus

formalibus eorūdem: z ideo cūz illa sit vera: ens rōnis
nō est: segur q illud verificat ex rōnib: formalib: ter/
minoz: z sic ens rōnis hz rōne formalē: z per psequēs
entitatē. C Dicit aut q sic nibila sunt entia largo mō:
ita entia rōnis: cū ponant nibila: sicut entia pibitua: z
illo mō h veritas nō negat. C Sed orit dif. si negatio
entū rōnis est itelligēda fm rōne. C Dicit aut q nō:
qz tūc circūscripta rōne esset ens: aut eoz affirmatio: z
sic nō entia rōnis. C 2^a dif. si illa negatio est itelligēda
fm rez. C Di q sic: qz qd pcedit nōstrā cōsideratio/
nē est itelligēdū fm rez: z illa entia oēs nō negāt aī no/
strā cōsiderationē. C 3^a dif. cū negatio nō possit aufer/
ri: nisi per positionē oppositē affirmationis. C 4^a dif.
qz fm illa nō videt nisi q entia rōnis in realia cōuer/
tunt: cum entia pibitua z vniuersalia sint talia realr: z
tunc ponunt maxime entia rōnis. C Di aut q nō po/
nunt realia positua: sed puauiue: sicut medium inter
cōtradictoria realiter negata: z ideo nō ponitur.

Agelimum
puncus est de identitatē affirma/
tio: vt
cūz dē ens rōnis est ens rōnis: qz illa
ppositio negari nō debet: aliqñ sua opposita esset ve/
ra: ens rōnis nō est ens rōnis: sed cōcedit affirmatiua
eo mō quo cōceditur q entia rōnis ponunt: qz h affir/
mant de seipsis. C Et confirmat. Tum qz veritas est
passio entis: z iō vbiqz est iuenire veritatē est iueni/
re entitatē. Tum qz vnitas eodē mō ponit passio entis:
z h est vnu subm z vnu pdica^m: z per pns ens: nō reale:
z iō rōnis. C Di aut q h illa cōplexio sit apud imagi/
nationē: nō trā apud intellm: nisi vnus terminus simp:
z eo mō quo est vnus: non pōt negari: qñ sit ens: vt ens
se extendit fm pmissa ad positua z puauiā. C Sed
orit dif. qz illo mō quo cōcedit illa cōplexio: ponitur
entia rōnis: z sic oino nō negant. C Dicit aut q illa q
oino negant hoc mō cōcedunt: sicut cōpossibilitas ex/
tremoz: z dictionis oino negat: z trā cōcedit q ipsa est
impolis. C 2^a dif. qz fm istū modū: ista entia rōnis nō
sunt nisi reales negōnes: z sic nō sūt entia rōnis. C Di
q sunt entia rōnis in esse pibitio: sic chimera est chi/
mera: aut nihil est nihil. C 3ª dif. qz nihil est nihil: qz
pollēt ad qdlibet est aliqd: z in eē affirmatiuo ponitur
dum oīr esse nihil. C Di aut q qñ nihil se hz p modū
negōnis negatis: tūc est talis egpollētia: qñ p modū in/
fi^m sumptū māliter pro iplo nihil: qe quo nūc sit men/
tio: tūc est ipm ens rōnis: qd sit negans. C Dico trā ad
qstionē: q entia rōnis simplr nō sūt negāda: nisi ppter
dicta cōia: tunc illa q pnt sustineri debent fieri realia:
si pnt declarari. C Et ad illud laborauit qd ista: z gra
exercitū dimittēda sunt argumēta. C Qd. VIII.

Stana
questio est. Utrum esse essentie
creabiliū qdditarū fuerit eter/
num. C Et circa istā qōnem sunt. 20. articu/
li declarandi. Quoz primus est. Ab initio z
ante secula creata sum. Eccl. 2. 4. Quia vō
nulla creatura ante secula fuit nisi forte quantū ad esse
essentie. Idcirco ad istius declarationem introducun/
tur plures articuli.

Quozum
primus est. qd est esse essentie. C Et
dicit q illud est esse essentie qd perti/
net ad cuiuslibet entis qdditatem: qz in rebus hntibus
essentiā: qdditas z essentia idē sunt: sicut cum dicimus
boiem esse aial: illud pertinet ad esse eēntie: qz animal
est de bois quidditate: z in hoc differt illud esse ab esse
exītie: qz illud nō pertinet cōiter ad qdditatem: sicut cū
dicit. hō existit in rez: nāqz illud est cōtingens. C Sz
cōtra banc diffōnem instat qdrupl. Primo. qz sic est
flos in esse eēntie: ita est pulcherrimus flos in tali esse:

Wacermanio
ppua.
Du^a nōnda.
Nota bene.
Est act⁹ vn⁹
itelligituz re/
mittit: z quā/
do non?
De entib: p/
dibitua itellē/
gendis.
De entib: p/
dibitua itellē/
gendis.
Du^a nōnda.
z. de aia. z ali/
bi quere.
Logatio 2^a.
Entitas z sit/
vnitas z veri/
tas duplex.
Horatio.
4. m. c. 1. c. 10.
Refoluto di/
corum.
Nihil duplex.
Eneqz aliquid
dupl⁹ sunt.
Veritas ppō/
tio vñ ozim.
De passiois/
b⁹ dūctio.
De negōnib:
entium rōnis
nouiter.
Entitas rōnis
qñ entia?
Du^a nōnda.
De negōnib:
entium rōnis
nouiter.
Entitas rōnis.
F
De fiducio/
ne identica in
entib: rōnis.
Comple 2^a
nouiter.
Du^a nōnda.
De pcedit id
qd negat ali/
qualiter. ad
de plura.
Entitas rōnis 2^a
Nihil sunt
dupliciter.
Refolto qñt
cū pcedēdo.
Etide hūc q.
dragimafe.
cēda dūctioe
pmi. copiose
in hac mā.
H
Esse eēn⁹ qd.
7. m. c. 20.
z inde.
Obiqz 4^a.

Quolibetti

I r tñ talis excellētia cū sit ad aliud nō est de ipsius qddi-
tate. ¶ 2^a q̄a in esse essentia rosa est alba vel nō alba: r
tñ nullū illoz est de ipsius qdditate: cū alteruz sit eius
accidēs: r alterū negatio. ¶ 3^a q̄a esse existētie in omni
videt esse de quidditate illius existētie sicut super^o de
inferiori: r tñ illa nō pertinet ad esse essentia: qd est di-
stinctū p̄tra esse existētie. ¶ 4^a q̄a cū deus in sua qddi-
tate sit purū necesse esse: fm p̄bos existētia eius sibi est
quidditativa: r sic nō est illa distinctio p̄pria ipsius esse
essentia prout distinguit ab existētia. ¶ Ad p̄mū q̄ illa
excellētia pulchritudinis est demfabilis ex eius ratio-
ne formali: r ideo pertinet ad scōz modū dicēdi per se:
qui oīz ex quidditate: r ita p̄tinet ad esse essentia ex cō-
sequēti: s̄ non p̄marie. ¶ Ad 2^m q̄ rosa in esse essentia
abstrahit: vt pleriqz putāt ab vtroqz dictionis extre-
mo cū neutri illoz pertineat ad quidditatem: tñ melius
dicit q̄ affirmatio quelibet r opposita negatio sub vi-
sionatione: sicut hic accipit: inest scōdo modo: r sic perti-
net ad esse essentia. ¶ Ad 3^m q̄ istud cōe se habeat p̄
modū quidditatis ad p̄positū: nō neutri eozū pertinet
ad quidditatem: sed sūt modi quidditatis vt alibi patet.
¶ Ad 4^m q̄ nō sic distinguit esse existētie in deo contra
esse essentia: sicut in creatis: vt existētia accidit et q̄uis
forte illud necesse esse nō sit de qdditate diuine eēntie
directe. ¶ Sed oīz disti. q̄a dicit aliqui q̄ nō est dare
aliquō esse essentia tale sicut infer. ¶ Isti aut negāt oēm
distinguitōem: r per cōsequēs oēm demōstrationē p̄pter
quid: cū istud esse. essentia nō sit nisi esse quidditativū:
r qui negat quidditates habet omnia negare.

Secundus articulus est: si qdditates creabilis
ante suaz creationē habēt esse essen-
tes creabilū ante suā creationē sūt mere nihil: cū crea-
tio sit de nihilo p̄ductio: si aut creabilia illa habeāt qd-
ditatem ante suā creationē: quō de nihilo producantur.
¶ Sed cōtra illud arguit 4^a. p̄mo. q̄a nullū neciūz
pōt accipere esse per cōtingens: cū oīno dependēs a cō-
tingente: neciō sit cōtingens: sed creatio est actio cōtin-
gens: vt docet fides catholica: r esse essentia est neciūz:
cū oīs p̄positio de esse tali sit in nātū nā: que distinguit
cōtra cōtingentē. igit ante creationē habēt quidditates
tale eē. ¶ Scōdo. q̄a nullū certū r per se notū in notitia
abstractiua pōt esse per actū cōtingentē: sed veritates
de illo esse sunt certe r per se notē: q̄a in p̄mo vl in scōdo
modo dicēdi per se. q̄ nō sunt per creationē: r sic ante.
maior probat: q̄a spēs representans quidditatem obiecti
nō representat euidēter: nisi illa que in sunt obto necie:
alioquin si cōtingēter deciperet cū variatione facta in
obiecto quo ad talia spēs nō variet sed vniformiter re-
presentet. ¶ Tertio. q̄a quidditates creabiles an suaz
creationē fuerūt in potētia obiectiua: sed ens in potētia
r in actu sunt in eodē ḡnē: r illud esse essentia p̄tinet ad
esse in ḡnē. ergo in illa potētia h̄t esse essentia. Or autē
sunt in eodē ḡnē p̄bat: q̄a esse in genere: nō est p̄tingēs
vt patuit. ¶ Quarto. q̄a ille qdditates creabiles in po-
tētia r in actu h̄t eandē penitus diffōnē: q̄a sic angelus
in actu est suba spūalis: ita etiā in po-^o: r tñ q̄ in actu eē
nō sit de qdditate angeli p̄s: q̄a nō est necē eē per fidē:
r per p̄ns nec esse in potētia: r sic remanet distinctio pe-
nitus vna. ¶ Ideo dico q̄ quidditates creabiles ante
suā creationē habēt esse essentia: q̄qd sit illud esse: q̄a
ante suā creationē sunt entia in po-^o: r actus r potētia
nō diuersificant essentia: sic confitent p̄bi: r constat q̄
essentia r esse essentia sunt idēz. ¶ Sed oīz disti. si
illud ante suā creationē: intelligit fm ordinez duratio-
nis. Dicit aut q̄ non: q̄a duratio nō est nisi existētiūz:

ante creationē vo nulla est talis existētia. iō intelligit ante
fm ordinē nāe: tñ q̄ qdditas cū sit p se puenit existētiāz
fm ordinē nāe: q̄ inest p accūs. ¶ Scōda disti. si p̄habent
illud eē essentia: quō pducunt de nihilo p actū creatio-
nis. ¶ Dicit aut q̄ illud pōt duob^o modis intelligi: aut de
oīno nō existē: aut q̄ nō fuit aliqd ante fm ordinē du-
rationis: nec q̄ ad eē eēntie: nec quo ad eē existētie.

Tertius articulus est: si qdditates creabilū in ta-
li eē: eēnt idē cū diuina eēntia. ¶ Dicit
aut q̄ sic. q̄ sola diuina eēntia est ante rez creationē: r
ille qdditates (vt patuit) in eē eēntie sūt an creationē.
¶ Sed 3^a illud arguit 4^a. p̄mo. q̄ qdditates creabi-
liū ante suā creationē sunt in po^o obuiā: r nō in actu: di-
uina aut eēntia nunq̄ est in tali po^o: cū sit purus actus:
r iō diuina eēntia nō pōt eē tales qdditates. ¶ Scōdo.
q̄ qdditates creabilū sūt in tali eē ap̄te nate creati: cū
hoc sit eē reale: s̄ diuina eēntia nullatenus est creabilis.
q̄ ipsa nō est qdditas talis. ¶ Tertio. q̄ q̄sta est q̄libet
res in actu: tāta p̄sūt in po^o: aut saltē nō maior est i po^o:
cū p̄ductio fm p̄bos largiat p̄fectionē: s̄ qdditas crea-
ta est finita. q̄ creabilis nō est infinita: r sic nō est diuina
eēntia: que est infinita. ¶ Quarto. q̄ illa eadē res q̄ p̄e-
sūt in po^o postea est in actu: alioquin res in actu nunq̄
p̄sūt in po^o: r sic fuisset ante ipoliz: s̄ res in actu crea-
ta nō pōt eē idem cū diuina eēntia: cū sit ab ea causata.
ergo nec q̄n est creabilis in esse eēntie. ¶ Ideo dico q̄
qdditates creabilū in illo eē eēntie: vt p̄ueniūt earuz
actualē existētia: nō sunt idē cū diuina eēntia: q̄ diuina
eēntia cū sit purus actus: semp est actuali existēs: r ille
qdditates in tali eē abstrahunt ab actuali existētia: imo
sunt sine ipsa. ¶ Sed oīz disti. q̄ eē eēntie: cū sit neciō
illis: quoz est fm p̄missa: inest tam in po^o q̄ in actu:
sic in eē eēntie qdditates nō sunt semp sine actuali exi-
stētia. ¶ Dicit aut q̄ ille qdditates taz in actuali exi-
stētia q̄ sine ea h̄t eē eēntie: tñ h̄t sermo vt h̄t eē
in eē eēntie potētiāl̄ ab oī existētia sequestrato. ¶ Scō-
cūda disti. quō eē eēntie pōt aliquo mō p̄uenire crea-
tionē: cū p̄ creationē accipiat esse simplr: qd est esse exi-
stētie. ¶ Dicit aut q̄ eē existētie accidit ipsi eē eēntie:
cū illa sit cōtingēs: qdditas creabilis existit: ideo nō
solū esse existētie est eē simpliciter: sed r eē eēntie. Or
aut esse eēntie p̄ueniat ipsam p̄ductionē hoc demon-
strari videt: q̄ ipsa p̄ductio fundatur in essentia: r oīs
re^o. p̄supponit suam fundamentum.

Quartus articulus est: si qdditates creabilū in
tali eē a diuina eēntia realr distinguit.
¶ Et ponunt h̄ q̄mōz r̄elones. Quartus p̄ma est q̄ ille
qdditates in tali esse distinguit a diuina eēntia ex nā
rei: q̄ q̄buscūqz pueniūt ex nā rei extrema dictionis:
illa sūt ex nā rei distincta: cū eīdē r fm idē p̄e^o nō pos-
sunt p̄ p̄m p̄m. istis aut cōueniūt extrema dictionis ex
nā rei. i. circumscripto omni ope rōnis: q̄ ille qdditates
sunt oba secundaria diuini itellz: r diuina eēntia nō est ei^o
obm scōdariūz: igit sic sunt distincta. ¶ 2^a q̄ illa non
solū distinguit ex nā rei: s̄ r formāl̄: q̄ q̄scūqz aliq̄
duo ita se h̄t q̄ aliqd dicit in qd de vno: qd non dicit in
qd de alio: illa sunt qdditates distincta: q̄ est formāl̄:
sed de hōie in eē essentia dicit in qd corpus cum sit de
eius eēntia: qd nō dicit de diuina eēntia. q̄ illa sunt formāl̄
distincta. ¶ 3^a r̄elō. q̄ illa nō solū distinguit formā-
liter: sed et eēntialiter: q̄ p̄ hoc qd est eē in diuersis ge-
neribus distinguit aliqua eēntialr: cū oīa p̄ genus r
spēm sit. pp̄ue eēntialis: r tūc eadē rōne r maiori illud
qd est in genere ab eo qd est extra genus: sed qdditates
creabilū sunt in determinatis generib^o: r diuina eēntia
omne genus trāscendit. q̄ illa sunt distincta eēntialiter.

12^a meta. 2^a p.
r in Zenica.
8^a meta.
Solones no-
tabiles.

Predica^o. 2.
modi p̄tinere
ad esse eēntie.
ex cōsequēti.
K
Tide in p̄ vbi
5. r alibi sepe.

Vide Scō. r
h̄cō. dist. 2. p. r
alibi.

Dubium.
Videntur opi.
scholasticoy

Lib^o op. theo-
logozum.
Tide scō. 36.
disti. p.

L
Impugn^o 4^a
apparens sed
solubilis.

M
Determinatio
p̄p̄ria.
Quidditates
creaturarū ha-
bent esse essen-
tia ante suam
creationem.

N
2^a an itell.
si duplr.

Op. alioz.

Impugnatio
quadrupes.

O
Cōmentar.
8. meta. c. 15.

Determina-
tio p̄pria.
Quidditates
an creationes
nō eē eadē di-
uine eēntie.
Du^a notāda.

P

Eē eēntie ipsa
eē eēntie p̄e-
tre oīditicē:
nō demfā:
h̄ vbi videbit.

Scōlo 4^a.

Q

Et si ex nā
rei formāl̄:
eēntialr: si ōi
realr: qd dicit
res an creatio-
nē a diuina eēn-
tia distingui.

Questio

VIII.

242

ante... N... Lp an icelli... g duplex... Dicitur... Sp. alioz... Impugnatio quadruplex... S. m. ca. c. 15... Determinatio ppria... Quidditates... Nota... Loco 4o... Q... Et si ex na...

A

Objat 4o

Me dum actu... ex nā... rā distingui.

B

Essen forma... lia essentialis... rā illa reales... ita et natura... rā formalis... dūta dūta... rā...

Locutio 4o

C

Trāceder... gence speci... ficāz nū... rālicz qd dū... rā creabile... rā rā dūz... rā...

Obiecto 4o

D

Solutioes... rā...

4o qd illa nō distinguunt realia: qd vbi nō est res: qdlibet extremū nō pōt esse realis distinctio. qd dicitur aut creabile ante suā creationē nō sunt res: cū oīs res aut sit creata: aut icreata in actu: rō ibi nō pōt esse realis distinctio. Sed 3 has 3nes instat 4o. Primo. ga nō videt intelligibile qd sit distinctio ex nā rei: vbi extrema nō sunt in re: nā: sicut est in pposito de gdditatib9 creabilib9. C 2o: ga distinctio formalis videt esse eadē cū illa que dicit: ex nā rei: sicut vniū cōter qui eas ponunt: r sic videt coincidere 2o pōlo cū p9. C 3o: ga distinctio essentialis nō videt alia a formali cū vtrāqz sit gdditativa. C 4o: ga oīa que distinguunt essentialit9 vident distinguunt realit9: cū realis distinctio sit pncipalissima distinctio. Ad pmo qd ista distinctio dicit ex nā rei: ga qdlibz extremū est res in p9: h nō aliter in actu: r post sit dicit realis aliquo mō in potētia. Ad 2o qd distinctio ex nā rei se bz formalis simplr: ga multa distinguunt ex natura rei: vtpote idividua eiusdes spēi que formalit9 nō distinguunt. Ad 3o qd in plus se bz formalis qd essentialis: h oīs essentialis sit formalis: r sic vtrāqz gdditativa: sed nō adequate: vñ in diuinis re: rōnes oppositē distinguunt gdditativē: r nō essentialit9. Ad 4o: verum assumit quādo essentia sunt in actu: quādo tamē in potētia obiectiva: ga ibi nullā hnt realitatem: abstrahunt a reali distinctioe.

Quintus articulus est: si gdditates ille: vt sūt an creationē in esse puro essentia: sunt alie a seipsis: vt post creationē hnt eē exītie. Et ponunt hic 4o 3nes. Quarū pma est qd illa sunt idē vnitāte trāscendēris: puta entis: ga ens diuidit in actu r p9: diuisione meta: r gdditates ante creationē cadūt sub ente in p9: r post creationē sub ente in actu: oīa aut que cadunt sub differētis diuidentibus: sunt idē in cōi diuiso. C 2o qd illa sunt idē vnitāte gnis: ga sicut ens diuiditur in ens in actu r in p9: ita ille dñr esse in pma pbia pme dñe cuiuslibet gnis actus. r p9: r ideo cur suba diuidat sit ens in actu r potētia: r gdditates ante creationē sunt sube in p9: sicut post creationē sube in actu: opz qd sic vtrōqz pertineat ad idē genus: cuius sint sub eius differētis diuidentibus. C 3o cōclusio qd illa sunt idē vnitāte: puta angelus in potētia: r angelus i actuali exīstentia: ga qd dicit cōtinet in aliquo genere cōtinet in aliqua eius specie: r ideo cū angelus in p9 sit in gñe sube: vt patuit: opz qd sit in aliqua eius specie specialissimā: r nō est dare aliam: nisi illa in qua erit in actu. C 4o pōlo qd illa sunt idē nō solū specie: sed etiaz numero: ga illud idē numero qd est nūc creatus: aut fuit an creabile aut non. si sic: habet intentū: qd idē nūero qd nūc est in actu fuit p9 in potētia. si aut nō fuit creabile: tūc fuit ens p9: bibitur: r sic nūqz potuit in esse produci. Sed cōtra has 3nes instat 4o. Primo. ga dicitur aliqui qd cū ens diuidit in potētia r in actu: illa diuisio nō est entis qd est extra aliam: sed entis rōnis: r ideo illa diuisio nō declarat entia in tali potētia esse idē cū entibus in actu: nisi fm rōnē. Sed oīa dicitur aliqui qd cū diuidit suba in potētia r in actu: illa diuisio nō est in potētia obiectiva: ga illa nō est dare: sed in potētia subiectiva: r illa nō facit ad ppositū. C 3o: ga si sunt idē specie angelus in potētia obiectiva r in actuali exīstentia: tūc plus distabit termini gñōnis: qz semp differūt specie qd termini creationis: qui sunt speciei vniūs. C 4o: ga si sunt idē numero nullo modo vident esse distincta: r tunc frustra creabunt cum nihil aliud acquirat qd prius. Ad pmiū qd si ens rōnis tūc diuideret: cum omne superius in qd dicit de inferiorit9: tūc ens in actu qd cadit sub tali diuisio esset quidditativē ens rōnis: r ideo illa fuga nō valz:

sed terminat ppositū: qz illud diuisum nō est ens rōnis: aut ens rōnis diceret de entibus in tali potētia: r in actu: r illa via videt demonstratiua. Ad 2o qd illa diuisio sube nō videt esse pōlis: nisi in p9 obiectiva: qz illa diuisio puenit sube fm sui generis cōmunitatē: r cū suba diuidat per corporale r spiritalē: nulla suba spiritalis pōt habere esse in p9 subiectiva: nec etiā substantie corporales incorruptibiles: r ideo solertes semp in tali diuisione intelligūt p9 obiectiva. Ad 3o cū termini creationis nō sunt gdditas in p9 obiectiva: sed in actuali exīstia: cū eadē gdditas sit vtrōqz: r termini talis mutationis sint oīno incōpōles: h nō exīstētia est terminus a quo: r exīstia p9 obiectiva est p9 obiectiva: r terminus ad quem: h nō dicitur artiste qd pducitio nō largit multitudinē: sed pfectionem. s. modi.

Sextus articulus est: si ille gdditates in tali esse eētie: puro sunt vē nihil. Dicunt aut qd sic: qd an oēm creationē nō est aliqd dare fm fides: nisi deus: nō aliqd aut r nihil eqpollēt: r iō oīa alia sunt vē nihil. C 2o: qd illud arg 4o. Primo. qd de ab eterno habuit p9 creativa: oīs aut p9 pductiva est pductiva alicui9: pducibilis: r sic fuit ab eterno aliquid pducibile sibi corādens: r qd est aliqd nō est oīno nihil. C 3o: qd oīs opatio intellectiva hz aliqd obm ad qd terminat: vtpote obm qd p ipaz intelligit: vna aut intellectio ab eterno intelligebat oīa creabilia. g ipsa erāt aliqd: cū eēt a deo ite. C 4o: qd actus voluntatis sp bz obm: diuina aut voluntas ferebat ante creationē sup ista creabilia: r sic non erant oīno nihil: cū haberent rōnē obiecti. C 5o: qd in deo an oēm creationē fuerūt idee oīum creabilū fm beatū Aug. 83. q. r illa sunt exēplaria: sed oē exēplar in quātu tale: respicit exēplariū. g gdditates istoz creabilū fuerūt tūc exēplare: r nō in eē exīstentia: sic pñr in eē eētie. C 6o: ideo dico: qd hz gdditates illoz creabilū ante suā creationē fuerūt pure nihil fm carentiaz esse exītie: nō tñ oīno nihil fm carentia ipsius esse eētie: qz eētie creabilū ante oēm creationē sunt obiecta secundaria diuini itells: r oē obm p̄supponit eētie modo quo hz esse obm: sicut pars in mō p̄supponit suū totū. Dicunt aut aliqui: qd oīa illa que dicunt de istis eēntiis ante suā creationē: r qd pñr pducibiles: verificant fm denominationē extrinsecā a diuina virtute actiua: r ideo nō opz ponere nisi illā virtutē. C 7o: qd illud tñ non valet: qz oīs denotatio est ad placitū: sicut r noīs impositio p9: r tñ nullo posito placito: diuina virtus est alic9 pductiva r nō sui: ergo alterius a se in re. Dicunt et qd talia secundaria obiecta sunt intellecta denotatione extrinsecā ab intellectu diuino. C 8o: qd illud tñ non valet: qz circūscripto oī noie: r per oīs denotationē: diuinus intellect9 intelligit aliqd aliud a se: r illud est esse rei creabilis. C 9o: qd dicitur dif. qd dicitur aliqz: h diuina virtus sit pductiva talū pducibilū ante creationē: tñ talia pducibilia sunt oīno nihil pro tunc. istud aut stare non pōt: qz diuina virt9: aut est pductiva alicuius: r bz intētum: qz aliquid est qd est pducibile r nō oīno nihil: aut est pductiva nihil: r nihil pōt producere: r sic dicitio. C 10o: dif. qz dicitur ista: qd intellecta a diuino intellectu ante creationē sunt penitus nihil: r sic ex B non habet intentū. C 11o: qd dicitur qd istud stare nō potest: qz tunc nihil intelligeret diuinus intellectus nisi se: r tñ concedit fm fides qd intelligit alias essentias a se: r sic intellecta ab eo habent esse essentia: cum sint essentia,

E

F

G

H

I

Comentatoz vbi supra.

Sp. alioz. Vide Sco. vbi supra.

Impug 4o.

Et dicitur aut intellecto.

Determinatio ppria. Quidditates an creationē nō esse nihil. Nihil duplex scilicet in omnia pondera.

Eusio nobil Impugnatio dicit pñr.

Omnia motus furabio.

Dubium 3o.

Apparenter confringit consider.

I Septimus

articulus est. si gdditates creabilis in tali esse puro essentie: hnt esse fm rone. Dicunt aut q sic. ga esse tale gdditatu est ee abstractiu: abstractio vo fit per itellm. Sed contra istd arguit 4. pmo. ga circscripto omni ope ronis nre. tales gdditates sunt a deo pducibiles: r p hoc ostendunt in illo esse. 2. ga amoto oi tali opere: sunt a deo volite. 3. ga eode mo sut itel. 4. ga circscripta nra rone sunt explate r ideate. Ideo dico q tales gdditates in tali esse no hnt esse per actu ronis nre: aut nre ronis nre puenat oem creatione: r gdditates ille. vt panit. ante oes creatione: r gdditates cum tr aliq q tale esse no dicit in illo esse po: nisi po obiectiu: r illa no dicit nisi no repugnata terminoz: r illa dicit po logicalis. Istud tr affirmat ppositum: ga cu repugnata sit ide q in copossibilitas: tr est non repugnata sicut no icopossibilitas: r sic cu due negationes faciart cofirmatione: habet coeessa affirmatio: r oe tale dicimus esse essentie. Dicebant aut qdaz q ille negationes no sunt nisi per ratione. Istud stare non pot. ga si illa no repugnata est a rone nra: cu amota ratione erit opposita repugnata in re: r tunc circscripta nra rone: oia producibilia erunt entia prohibita.

Propria de terminato. Quid dicitur creabilis non hic ee ronia.

Elberatio no pabilis.

Octauus

articulus est. si tales gdditates sut realiter in tali esse. Et dicunt qd q sic. ga no hnt ibi ee p actu ronis nre: r ideo cu inter esse reale r ronis no sit dare medius: hnt ibi esse realiter. Sed ptra istud arguit 4. pmo. quia illa no sunt realia: que no sunt in reru na: illa aut ibi non sunt vt sic existia. 2. ga ois realitas crea est cotingens: in tali esse nulla est pgenia. 3. ga ois realitas crea est effectiue a deo cata: in tali aut esse nulla est calitas effectiua. 4. ga ois realitas citra deu: aut euo aut tepore mensurat: ille aut gdditates in tali esse no sut reales nec euiterne: cu ibi nuq iceperint. Ideo dico q 4. sunt modi in creaturis tota r adequat: sed tr oes sunt distincti. septia: actualitas: ptn r realitas: ga gdditates in tali ee sunt ab exntia sequestrate r ab actualitate: eode mo di de ptingetia r realitate: r sic no sunt ibi realit: sed tr essentialr. Sed ouit disti. ga omne ens. aut est reale aut ronis: r ista vt panit: no sunt entia ronis. Dicit aut q reale pot dici aliqd duplr: aut quia hnt de facto realitate: aut ga natu est recipere realitates: r sic ille gdditates oes sut reales. 2. dif. ga ens r res puerunt. Di q vez est res 2. mo accepta: r id entia phibita: p modo sut realia: r p nis entia nullo modo.

Determinatio propria. Quid dicitur an creatione no hic esse realit: r congar. Dub nonda

Reale duplr sumi.

Nonus

articulus est. si tales gdditates in illo esse sunt entia fm quid tr. Dicunt aut q sic. ga omne in po tale est fm qd tale: que admodus pz de calido in po: aut de igne in po. Sed istd arguit 4. pmo. ga illd qd est tale in pmo mo vdi per se no est fm qd tale: imo simplr tale: cu illa sit pdicatio psta: rissima: talia aut sunt entia in pmo modo: cu ens diuidatur in actu r potera: r diuisum dicat in quid de pstitur to per alteru diuidentiu. Sed ga oe per se noni de aliquo dicit simplr: r no fm qd de eo: aliogn ppo p se nota no esset simplr vera: sed de omni tali est ens per se notu: cu ille sit pmo pceptus: r mlta de entibus in po demostrent. 3. ois talis gdditas est ens simplr. 3. ga illud qd est tale fm determinatione no diminuez est tale simplr: sicut solct argui per locu a parte in mo: ens aut no phibitu est tale fm determinatione non dimiuuent. qd probat: ga ens phibitu est tale fm determinatione dimiuuent: r ideo nullus dubitat quin sit ens fm quid: r si phibitu dimiuuit: opz vt no phibitum addat vel salte no dimiuuat. 4. ga illd qd distiguit

Spio alior.

Impugn 4.

M

a vere niblo: inquam recedit ab eo: opz vt sit vere ens: cu illa sint sic pdictiois extrema imediata. scns r nibil: sz ens no phibitu distinguit vere ab ente phibito: aut illud sit facibile simplr: r no illud. sz ens simplr distin: guatur ab eo: simplr cadet sub illo: r sic ee ens simplr. 3. dico q cu ille gdditates i tali ee sint entia no p bibita: ipsa sut simplr entia: qz oe pducibile pot ee pdu ctu: nullu aut pducti pot ee gn sit simplr ens. Sed ouit disti. qz sic dicit p r d: qd est i po: tale est sz qd tale. Di aut q tales gdditates no dnt tales in po: qz sint in po ad entitate: sic aq est in po ad caliditate: sz sic aq cu sit simplr aq est i po ad caloz: ita ille gdditates cu sint simplr entia: sunt in po ad exntia: r id dicitur entia in po. Sed ouit disti. qz qn ens diuidit in po: r actus: ille gdditates in tali ee cadunt sub ente in potera: r sic vident in potera esse entia. Dicit aut q cadunt sub ente in potera: illa aut potera no dicit in habituinez ad ens: sz in habituine ad actuale exntia: sicut potera aie sunt poterie no in habituine ad aiam: sed ad o.

N

Determinatio ppia. Et. pducibile. Esse gddita: eum est esse simpliciter. Du nonda. Ens in potera qd dicitur

Decimus

articulus est. si gdditates creabilis in tali ee eentie sunt cate. Et sz q sunt 4. calitatis gha: ponunt 4. nes. Quaz pma est: q iste gdditates no sut in tali ee cate p modu cause efficietis: qz ois catio effectiua deducit effecti ad actuale exntia: gdditates aut in tali ee actualr no existit: vt panit. Sed qz ille gdditates in tali ee no sunt cate p modu ma: qz calitas malis sicut r ma: includit multu impfectione poterie pa. Et id deus ad creatur tas no pot coparari aliq mo i gne cause malis. Et Ter tia qz ille gdditates in tali ee sunt cate a deo p modu cause formalis: eo mo quo ponit exreplar ca formalis exem plari: qz in deo sut ab eterno exreplaria oium creabilis fm beatu Aug. 33. q. r exreplaria ita sunt rez i po: sicut exntius in actu. Quarta qz ille gdditates in tali ee vident cate a deo p modu finis: qz i fine no requit maior actualitas in effectu sz in caimo vt minor: r finis in po ponit effecti in actu suo calitatis genere: sicut sanitas medicina: r ita vt q finis in actu possit hie effectum in po. Sed h has nes instat 4. pmo. qz qd bz ea bz a deo: cu no sit ens a se: r id cu habeat ee eentie: illud bz a deo: ee ab h: dicit ordinem originis ad pduces. Sed qz qd est de eentie alicui: i actu: est de gdditate eius in po: r id cu ca malis sit de eentie cuiuslibet copo in actu: eode mo erit in po obiectiu: cu act r po no diuersificet eentia. Tertio. qz no solu p modu forme exreplaris: sz et p modu forme liberetis videntur tales effecti hie caz formalis: qz ois ca formalis est de eentie sui effecti in actu: r eade est eentia in po: r i actu. Quarto. qz finis causat motu do efficietis: r id cu ois effectus efficietis sit in actu efficietis finis no pot ee in pura po. Ad p qz crea bz ee in tali ee a deo ipsam cate: vt panit p modu finis r forme: si tu exreplartas dicit calitate. r cu di q ee ab alio: dicit origine pducentis: qz no e vez vlr: qz ois effecti pcedit a sua ca. Ad 2. qz no pnt negari esse cate tales gdditates a ca mali intrinseca: ni bene a deo p modu ma: sic currit sed a. Ad 3. qz eode mo di de causis formalib r intrinsecis: nec hoc directe tendit ptra tertia pclone. Ad 4. qz illa motio qua finis mouet agens: vt qd amatur r desideratu est qda esse: sicut bonu mouet appetitu: calitas finis cui gra preuenit omne agens: qz medicina in potentia est ad sanitatem in potentia ordinata.

O

Genus causa lita 4. Quid dicitur esse eentie et effectiue et m luer: ni tr fo: malr r finalr: icatas formali: oia castigab. Nota bene.

P

q. 46.

Obiectio 4.

Est ab alio duplizer.

Oba duplr r sit forma. Quid r calitas finis qd lo.

Undecimus

articulus est. si gdditates creabilis in tali ee sunt creature. Di disti. qz de rone crea est q sit a deo facta: r les aut gdditates: vt panit: no sut in tali ee ab eo facte. Istud

Spio alior.

Istud

Quolibetti

I tatione: qz motus z mutatio no sunt sine mutua actio- ne z passione. Et confirmat: qz illud esse essentie: cum no sit couingens: vt patuit: no est variable: sine q varie- tate motus z mutatio intelligi no conueniunt. C. 3. oia predi que pertinet ad situ z locationez: qz alicubi esse presupponit esse: z id que no existit locari no possunt: z id cu querit: vbi sunt ille qdditates: cu ponuntur in esse essentie: vbi qz nuscq: qz facili pot intelligi qz pscindant ab oi locali pntia: qz ab actuali exstia: que est magis intrinseca. C. 4. oia pdi que pertinet ad tempus z dur- ratione: qz qd est abstrahit ab oi duratiōe: z istud est mere qdditatu: ac per hoc ab oi duratiōe: sicut ab oi locatione esse vt abstractu z pscis. Sed orit diffic. qz cu oē qd pcedit in actu pferit in potētia: sicut est dare hoiem albu in actu: ita vt qz sit dare hoiem albus in potētia: ita de alijs predicamētis que sunt dicta per accūs. Dicit aut qz hoiem esse albu in potētia pot intel- ligi dupl: aut qz qdditas hois in illo esse potētia beat in se albedinē: sicut hz rrsibilitate. z istud negat: qz tunc illa esset nēcia: hō est albus formalr. Aut qz sit albus in potētia: qz ens in tali potētia hz apm ad habendaz ab- he post existētia: z sic cōcedit. C. 2. dif. qz cu dicit: hō iustus in actu: totū hoc inuenit in potētia preter actuz: qz in potētia est hō z iustitia: z ibereia iustitie ad homi- nē: z plus no dicit: hoies eē iusti: z sic iusti: z in po obie- ctia: z in tali esse. Dicit aut qz quidditas iustitie in cōi- vt intelligi in po: cu de ipsa sit sciat: qz hic hō sit iust: determinate no videtur nisi simul sit iustus z iniustus: cum vtrūqz sit in potētia.

4. pdicamēto- rum modi qd dicitur in eē essentie repu- gnare. Et l. nullibi.

Dubia nōda

K

Essē albi i pō dupl: intelligi respectu qddi- tatis.

Nota bene.

L

Quidditates sūt in duplici dīa q ad exi- stētia: z fm mēbr spcālī: aut octo mē- brā.

Quintusdecimus

articulus est: si oēs qd- ditates entis citra p- dicit esse in illo esse essentie pure. Dicit aut qz quedā sūt qdditates que abstrahit ab actuali existētia: sicut in- differētes ad esse z no esse: vt est qdditas hois vel ange- li: que fm se nullā cōcernunt existētia: z tales qddita- res oēs hnt esse in hoc esse puro: qz sublata existētia re- manet qdditas que abstrahit ab illa: alie sunt qddita- res que cōcernunt actualē existētia: sicut determinare ad esse: vt est qdditas actionis vel passionis: qz existen- tia est cōditio ad talia requirit: ille non vidēt poni in tali puro esse: qz cōcernunt actu existētia a quo tale esse pscindit. C. Intelligētiū nō est qz iter ceteras sunt qd- ditates octo. Prima dicitur. Secūda tempus: qz in tali esse (vt patuit) nulla est duratio. tertia motus. quarta muta- tio: (vt patuit) in tali esse nulla contingit variatio. 5a creatio. 6a cōseruatio: qz in tali esse causalitas effectiua: vt patuit locū nō hz: z ista pūnet ad deū in qstū est effi- ciens. 7a est gnatio actiua. 8a passiua: qz illa nō sunt nisi existētia: z illa que cōcernunt existētia nō sunt in tali eē fm pmissa. Sed orit diffic. qz ille qdditates sunt entia nō phibita: sicut alie qdditates. Et id vidēt illa habere esse in potētia obiectiua. Dicit aut qz vtrāqz sūt entia nō phibita: tū aliter: qz alie sicut illa q nō existunt sunt nata deducta ad existētia. Iste vō sicut illa ad que ille deducunt: qz pductio no est nata pducti: s ad ipsaz pductionē pducibile est natū deducti. C. 2. dif. qz ille qdditates hnt rōnes diffinitiuas dicitas de eis necessa- rior: z in pmo mō: sicut alie: cu sint ita bñ in gñe: oia ta- lia sunt vere inesse essentie: fm pmissa. Dicit aut qz non vī posse negari qn ille qdditates habeant esse in tali eē fm eaz rōnes cōmunes fm quas formalr de ipsis scia: nō tñ fm rōnes pūnas z singulares modo iam dicto.

M

Dicitur curiosa.

Nota vbiqz.

Considera alique.

Et l. illi dicitur.

Sextusdecimus

articulus est: si omnes mo- di qdditatus pūne entium in potētia illa z puro esse essentie sunt cum eis in tali eē. C. E. qdā dicit qz sic: qz ibi nō variāt rōne forma-

lem qdditati adueniētes: fm hoc ponunt in pposito quatuor modi. quoz pūmus est: quātitas vūnis: fm quā sit intēssio z remissio: qz illa nō variāt alicui rōne qddi- tatiua formalē. C. Secūdos modus est actualis existētia: qz sicut actu existat res sine in potētia: eadē oīno est rō diffinitiuā. C. Tertius modus est pūngentia: qz eiusdē rōnis ponunt corpora supracēlestia sine sint cōtingen- tia: sicut ponunt theologī. sine forent nēcia: sicut postue- runt phī: z de int: lligētijs idē. C. Quartus modus est hecēctas: qz indiuiduales pūrietates nō variant rōne formalē indiuiduoz sub vna spē spē. Et fm illos 4. modos ponunt quatuor dīes. C. Quaz pma est: qz mo- dus quātitatis vūnis est in tali puro esse essentie: qz ille modus pūentit qdditatu p se in scdo mō: cu ex rōne diffinitiuā hois sit dōmōstrabile qz hō sit pfectior equo: z ille excessus pfectionis est fm qūtitatē vūnis. C. 2. a pclusio qz actualis existētia nō est in tali esse: qz in quo- cūqz est actualis existētia illud est. actualr existēs: sic in quo est entitas illud est ens: sed talia nō sunt actualr existētia fm oēs ipsa ponētes: ergo ibi nō est existētia actualis. Dicit aut qz illa assumpta est vera vbi est ta- lis existētia cu nō actualitatis: z tūc arguit de illo mō: vbi est actualis existētia cu tali mō illud est actu existēs: z si dicat qz ibi nō est cu tali mō: tunc habet vūnis mo- dus q nō est in tali esse: illū vocam⁹ existētia actualē. C. 3. a pclusio qz pūngentia nō est in tali esse: qz vbi cūqz est cōtingentia ibi est possi- ad alr se habēdū: cuius illa sit diffinitio continē. In tali aut esse nō est possibilitas ad alr se habēdū: cuius ibi oia sunt inuariabilia: qz qd. n. est pole necessario est pole. C. 4. a pclusio qz hecēctas inuenit in tali esse: qz illud idē numero qd est pmo pdu- cible postea fit pductū z ecōuerfo. idēitas aut nūmer- ralis nō est nisi cū i vtroqz extremo est eadē hecēctas. C. Sed orit dif. qz actualis existētia: sicut a deo creat ex tpe: ita sūt creabilis ab eterno: sicut ille qdditates: z ita creabilitas est declarās esse existētie. Dicit aut qz actua- lis existētia nō est in illo esse essentie subiectiue: sed tñ determinatiue: qz ipsum est aliquo mō terminus illius potētie obiectiue: z sic negari nō pot: qz creatio ipsaz re- spicit nō sicut illud qd ad esse deducit: sed sicut ad qd p- creabile deducit per creationē. C. 2. dif. qz de cōtingē- tia est diuina itelleccio: z vera nostra scia: que declarat obm esse in tali esse: fm pmissa. C. Dicit aut qz non pot negari qn talis motus sit in tali esse: nō tñ formalr. S3 qz talis potētia obiectiua aspicit pro obto cōtingentia: sicut existētia actualē. C. Sed remanet dubiū q fuit necessitas negādi aliqūe modū: aut qdditatem poni in potētia obiectiua: sicut ibi sunt ipse qdditates. C. Dicit qz necessitas pmi pncipy cōplexi: qz eidē z fm idē non pnt cōpetere ptradictionis extremā: multa. n. extrema cōtradictionis cōpetunt eidē qdditati in potētia: z in actu: vt esse mutabile z imutabile. Et id opz qz fm aliō z aliud: qd nō esset: si aliquid nō haberet hō qd nō hz ibi.

N. Dicitur in istis pncipales mōi quatuor.

Quātitas quā- tas vūnis z hecēctas qd- ditatus in eē essentie pūnas: sec⁹ ē de exi- stētia z pūngentia, cōndera.

P. Dicitur curiosa. Existētia actua- lis qz in esse obto seu cō- nie z similitr de pūngentia.

Et l. p termino

Nota ponde- rando

Op. alioz.

Impugnatio quadruplex.

Decimusseptimus

articulus est: si ille qd- ditates creabilium in tali esse eterne. Dicit aut aliqui qz sic: qz de est exemplar oīum ab eterno: z ideo opz vt habeant exē- platum ab eterno: z qdditates in tali esse: vt patuit: sunt exēplare: z sic vidēt eterne. C. Sed ptra istud arguit qdrupl. C. Primo. qz solus deus est eternus sicut oi- potens. vt dicit in orōne neemie z Machab. pmo ca. Sed ille qdditates in tali esse: vt patuit: nō sunt deus. g. nō sunt eterne. C. 2. qz duratio ois cōcernit existētia: cu res nō dicant durantes nisi dum sunt existētes. S3 quidditates in tali esse nō sunt existētes: fm oēs. ergo non sunt durantes nec per cōsequens eterne: cum eter- nitas

A nitas sit duratio qda. ¶ 3. qz duratio & cōseruatio vñr esse cōuertibilia in creaturis: cum tādū dicant durare quādū cōseruant: & cōuerso. Sed in esse puro essentie nō dñr cōseruari: sicut nec creari: cū creatio sit cōseruatione pōz. ergo tūc nō durāt. ¶ 4. qz destructio oppōnit durationi: nulla. n. res dicit durare cum destruit. vt pz in quolibz ente. sed post totale annihilationez res dū manere in esse essentie: sicut ante oēm creationez: q̄ tūc nō durat. ¶ 3o dico qz gdditates crea^m in tali esse eēntie nō sunt eterne: qz qd est abstrahit ab oī duratiōe: sicut ab oī existētia: istud autē esse est esse qd est qz oī esse gdditatur: & esse essentie. ¶ Sed out diffie. qz ab eterno fuit cā eoz deus (vt patuit) per modum forme exēptiaris & finis: & cā ab eterno regit effectus ab eterno. ¶ Dī autē qz hz causa regrat effectū: nō tñ in eodem esse: sicut cā nēcia nō regit effectū necessarii: nec cā p^r existens effectū formale aut finale sic existētē: & ita nec durāt. ¶ 2ª diffi. qz oē qd est: aut est factū: aut eternū: fm diuisione antiq̄ p̄hoz. Et iō cū ille gdditates in tali esse non sint facie: vt patuit ops qz sint eterne. ¶ Dicit autē qz ista diuisio p̄hoz fuit existētiū tñ: illa aut non sunt existētia. ¶ 3ª remanet dubiū. si est icōueniētius ponere mundū eternū in esse essentie. sicut posuit ille qz dī doctor magnus: qz ipsum eternus in esse exēntie: sicut posuit p̄bz. ¶ Dicebat autē qdā doctor emulus pōis: qz sic: qz ille ponit eternitatē nō solū q̄tū ad spēs: imo etiā quo ad indiuidua. Arist. autē nō nisi quo ad spēs genea^m & corrup^m. ¶ Istud tñ nō valz: qz nō currit ceteris paribus. vñ plus est ponere pauca in actu q̄ multa in potentia: cum infinita sint in potentia: & finita in actu: & iō plus est ponere species in actu eternas: q̄ species & indiuidua in potentia: sicut posuit ille doctor.

B eadiditate vt sic nec et ne nec facie.

Confidera an sit Henrico an Aureolus. Confidera an sit yaro an Ocham. Opt. Arist. dī nator.

C Decimus octauus articulus est: si ille gdditates in tali esse sunt necessarie. ¶ Dicit autē aliqui qz sic: qz qd p̄uenit oēs creationē: vt sic: est necessariū: cū ipsa sit p̄ma cōtingēs opatio. Iste autē gdditates in tali esse p̄ueniunt oēm (vt patuit) creationē. ¶ Sed p̄tra illud arguit q̄drupl^r. ¶ 1^a p̄mo: qz solus deus est necesse esse: cum dicit Ap̄ls. p̄ ad Thimo. 6. c. qz ipse solus hz imor^m: & accipit immortalitē pro vera necessitate & incōmutabilitate: fm beati Aug^m. ¶ 2^a qz illud qd est necesse esse: nō pōt a cā contin^r operante acci^r esse. Iste autē gdditates accipiunt esse existētie: qd est esse sim p̄r: per creationē. ¶ 3^a qz nullū necesse eē pōt destrui. ista vō p̄r destrui: qz outz exist possunt fm fidē per diuinā potentā annibiliari. q̄ nō sunt vere necesse esse. ¶ 4^a qz ens diuidit p̄tingens & necessariū: sicut p̄ finitū & infinitū: aut oēs gdditates essent in tali esse necē: cum illud non possint amittere: tūc oē ens esset necūz. ¶ 3o dico qz sicut ille gdditates abstrahunt ab oī duratiōe in tali esse: ita ab oī cōtingētia & necessitate: qz nō hz maiorē cōmixtiōnē modus cōtingētie ad actualē existētiā q̄ modus necessitatis: & tñ cōstat qz cōtingētia ita p̄cernit actualē existētiā: vt nullū possit esse cōtingens nisi sit actualiter existēs. ¶ Sed h̄c h̄nc h̄nc instat q̄drupl^r. ¶ 1^a p̄mo. qz illud qd est impolē nō esse est necesse esse: cū illa equipollent: ille autē gdditates in tali esse sunt iposibvles nō esse. aliqñ possent tñ remoueri. ergo sūt ibi sim p̄r necesse esse. ¶ 2^a qz illud qd ita est qz nullo mō per aliqua potentā destrui pōt: vt esse necūz: fm p̄missa. Iste autē quidditates in tali esse nullatenus destrui p̄r: aliqñ si deus posset facere angelū nō creabilem posset seip̄s p̄uare potentā creandi. ¶ 3^a qz oē ens: aut est cōtingens: aut necessariū: cum illa videant imē^r. Et p̄stat qz in tali esse non sunt cōtingētia. ergo ibi vident ne-

cessaria. ¶ 4^a qz omnis scientia est de necessarijs: fm documēta p̄bica: sicut de impossibilibus alr se habere: scia aut est de gdditatibus: vt patuit in illo esse. ¶ Ad p̄^m dicit: qz acci^ro largo mō necessariū p̄o eo qd iposibile est alr se habere: nō pōt h̄ negari necessitas: tñ p̄prie accepta cōcernit existētiā: & tūc diuidit cōtra imp̄ possibile nō esse: fm existētiā. ¶ Ad 2^m. qz illud est necessariū qz est indestru^m in existētia: sicut supra. ¶ Ad 3^m. qz omne existens: aut est cōtingens: aut necessarium: sicut eternū vel tēporale: cum gdditas fm se abstrahat ab vtroqz. ¶ Ad 4^m. qz ibi accipiunt necessaria largo modo: p̄o iposibilibus aliter se habere in quocūqz ee. ¶ Sed out diffi. qz p̄positiones formate de gdditatibus in tali esse dicuntur necē: cum sint in tali mō: necē: scilicet. Istud nō esse: nisi iste gdditates forēt necē: que sunt mā talium p̄positionis. ¶ Dicit qz sunt necē non acci^ro necessitatem pro modo positio necessitatis: sed pro sola carentia contingētie.

Decimus nonus articulus est si gdditates rez creabiliū sunt de se indeterminate ad esse: & nō esse modo existētie. ¶ Dicit autē aliqui: qz imo sunt determinate de se ad non esse: qz de se nō habēt esse: cū ab alio esse habeant. Sed illō stare nō pōt. Tuz qz possunt esse & oppositū eius qd inest p̄ se inesse nō pōt. Tuz qz per accidēs cōuenit eis non esse: accidit eis gdditati rose nō existere. Tuz qz ipsa sunt cōtingētia nō esse: & p̄tingens nō inest de se. Tuz quia illa que sunt determinata ad non esse: dicuntur entia p̄hibita. ¶ Ideo dicit alij qz ille gdditates sunt determinate ad tale esse: qz tale esse est eis intrinsecū: & in re penitus indistinctū. Et istud stare nō pōt. Tuz qz gdditas creata pōt nō esse: & illud qd pōt habere vñ op̄positū nō est determinatū ad sui cōtrariū. Tuz quia cuiuslibet creature accidit existere: sicut accidit & creari. Tuz qz omnis creatura est cōtingens existere: & ad cōtingens p̄dicatū nō est talis determinatio. Tuz quia illud qd est determinatū simplr ad aliqd: necessario est sub illo: aliqñ nō est sic determinatū: sicut h̄ loquitur: nulla autē gdditas creata est necesse esse. ¶ Et cōfirmatur: qz p̄positio in qua passio de subiecto dī est necia: qz subm̄ ad passiōe est sic determinatū. ¶ Ideo dico qz gdditates creabiliū de se sunt indifferēs ad esse & nō esse: cum possunt existere & nō existere: quātis de facto alterū extremoz inest per accidēs & cōtingenter. ¶ 3^a out diffi. qz illud qd cōuenit talibus gdditatibus: & non ab alio: vt eis continere de se: inesse aut essentie querit eis nō existere: & istud nō habent ab alio: cum deus nō sit p̄m̄ nō essendi. ¶ Dicit autē qz illo mō nō est negandū qz cōuenit eis eo mō quo puatio continere pōt de se: qz nō ab alio: tñ nō p̄ se: imo per accidēs: & cōtingenter. ¶ 2ª diffi. qz illud qd cōuenit alicui ab eterno vel saltē sine p̄ncipio & ab alio: nō dī ei cōuenire. cōtingenter: cum nō inest per actu cōtingentem: nō esse autē istis gdditatibus cōuenit sine p̄ncipio istius nō esse: & nō ab alio. ¶ Dicit autē qz illa assumpta regula habet veritatem in positio: & nō in puationibus contingētis: que sunt eterne: cuz ipsa contingētia nō sunt eterne: & ideo puationes ipse sunt cōtingentes. ¶ 3^a diffi. quia si puationes iste sunt ab eterno. i. sine p̄ncipio p̄tingentes: tūc ab eterno poterunt nō esse: cum omne cōtingens dū est cōtingens possit nō esse: & suum nō esse est positio cōtingentis sibi oppositū: cum remōrio puationis sit positio positiois: & sic omne p̄tingēs ponit esse eternū. ¶ Dī illa deductio hoc videt ostendere: & tunc eadez rōne de omni cōtingente q̄tūcūqz indiū. ¶ 4^a diffi. quia si per hoc tales gdditates sunt ad esse & nō esse indiffe-

N Obi irrefect p̄ncipales eniū quatuor.

A Quāuis quātāo virtus & hecetas qd dicitur in eē essentie p̄ciat sec^o e de exētia & p̄tingētia. cōsidera.

O Quāuis quātāo virtus & hecetas qd dicitur in eē essentie p̄ciat sec^o e de exētia & p̄tingētia. cōsidera.

P Quāuis quātāo virtus & hecetas qd dicitur in eē essentie p̄ciat sec^o e de exētia & p̄tingētia. cōsidera.

Q Quāuis quātāo virtus & hecetas qd dicitur in eē essentie p̄ciat sec^o e de exētia & p̄tingētia. cōsidera.

R Quāuis quātāo virtus & hecetas qd dicitur in eē essentie p̄ciat sec^o e de exētia & p̄tingētia. cōsidera.

S Quāuis quātāo virtus & hecetas qd dicitur in eē essentie p̄ciat sec^o e de exētia & p̄tingētia. cōsidera.

T Quāuis quātāo virtus & hecetas qd dicitur in eē essentie p̄ciat sec^o e de exētia & p̄tingētia. cōsidera.

V Quāuis quātāo virtus & hecetas qd dicitur in eē essentie p̄ciat sec^o e de exētia & p̄tingētia. cōsidera.

X Quāuis quātāo virtus & hecetas qd dicitur in eē essentie p̄ciat sec^o e de exētia & p̄tingētia. cōsidera.

Y Quāuis quātāo virtus & hecetas qd dicitur in eē essentie p̄ciat sec^o e de exētia & p̄tingētia. cōsidera.

Z Quāuis quātāo virtus & hecetas qd dicitur in eē essentie p̄ciat sec^o e de exētia & p̄tingētia. cōsidera.

E p̄mo posse. & z. mca. Solutiones notande. Necessaria duplex.

F Nota bene.

G Nota bene.

H Nota bene.

I Nota bene.

J Nota bene.

K Nota bene.

L Nota bene.

M Nota bene.

N Nota bene.

O Nota bene.

P Nota bene.

Q Nota bene.

R Nota bene.

S Nota bene.

T Nota bene.

V Nota bene.

X Nota bene.

Y Nota bene.

Z Nota bene.

Quolibetti

I rentes: qz possunt esse z non esse: eadez ratione actuales existentie: cu possint existere z no existere. C Dicit aut qz lz alia ro formalis que abstrahit ab existentia sit in differens: n ipse modus pputus existentie no est indifferens: cu ipse contradictorie opponat no existentie. Et ideo cu ea ponit no pot: sed remanet dubiu: qz cuqz modus datur ille pot esse z no esse: cuqz no sit necesse esse. C Dz aut q no pot esse z no esse qz ad istu modum: qz ille modus no manet sub no esse: nisi terminatiue aut obiectiue: vt supra fuit ostensum.

Eccl 4°.

Agelimus articulus est: si ille qdditates post sua creatione: dnt a suo esse existētie. z ponunt h quatuor cōclusiones. C Quarū prima est: qz qdditates post suam creationē distinguunt a sua epntia distinctioe ab aia nostra nō fabricata: qz qñcūqz aliqd est in potentia ad duo opposita: illud non pot esse idem cum aliquo illo: aliqñ vñū oppositū esset in potentia ad reliquū. qdditas aut creabilis est in potentia ad esse: z nō esse: cu possit esse z nō esse. Et si dicat q eade rōne pbaret q existentia dnt a suo esse: z pot esse z nō esse. dicit sicut supra. q existentia fm pposituz moduz nō pot nō existere: nec destrui: sicut illud qd amittit esse: sed sicut illud qd amittit ab illo qd vadit ad nō esse. C z^o conclusio qz ista distinctio non est realis: qz ibi nō est stricte realis distinctio ybi nō est res: z res: h aut non est realitas z realitas: qz si essentia: vt prescindit ab existentia/est res: tunc in puro esse essentie forer respectus. C Et confirmat: qz pns per diuinā potentia potest fieri sine posteriori: nulla aut essentia sine existentia fieri potest. illa vō assumpta intelligitur in reali distinctis.

Nota bene.

Esti nō reali nec essentiali nec formalis ex nā nō rei extētia ab essentia distinguit.

Du^a nōnda. Distinctio existentie ab extētia est modus.

Et. I. sūdm. Emodū extētie nō accidit essentia.

M

Qna questio fuit. Utruz chilanus sufficienter in theo^o instructus: possit defendere articulu creationis: cōtra aduersarios veritatis qñcūqz pntos. C Et arguit pmo q no: qz cōmūnis cōceptus fuit apud phos: qz ex nibilo nibilū fuit. Sz ille articulus ponit q aliqd fuit factū ex nibilo per diuinam potentiam. ergo ille articulus est cōtra cōmūnem antimi cōceptuz. Illud autē qd est cōtra cōmūnem cōceptuz defendi nō pot cum sit cōtra rōnem. C Sed cōtra. quia catho^o firmiter tenent qz deus potest aliquid de nibilo creare: si aut nō possent hoc defendere: nō possent B firmiter renere: cu possent cōiūci: z p nō ab illa veritate venelli.

z. p. 7. z alibi sepe.

Prīm^o artic. tertioz octo ratiōis.

Circa istā qōne p negociādū est circa vboz significatiōne. Et z^o circa rerum inuestigatiōnem. Quantum ad pīmā partem sunt quatuor termini possit in titulo qōnis. Prīmus est:

christianus sufficienter in theo^o instructus. C Scōs est: posse defendere. C Tertius est: articulus creationis.

Quo ad p^o terminū: per christianuz sufficienter instructū intelligi boiem fidelem: nō instructū fide tm: sed etiā vigentem nālī ratione: z sufficientia in scientia naturali: vt sit potens in disputatione. C Quo ad z^o terminū: per posse defendere: intelligo posse resistere ad obiecta ne duci possit ad cōtradictionē: z nō intelligi qz possit per hoc demōstrare: cū h nō pertineat ad defensionē. C Quo ad 3° terminū: per articulu creationis: intelligo illā veritatē creditā quā describit bēus petrus in suo artic^o dicens: creatorē celi z terre. C Quo ad 4° terminū: per aduersariū veritatis: intelligo pbm emulantem contra fidem: veram: sicut fuit dōrphyr^o militās contra christi apostolos: z eius discipulos.

N Christian^o sufficienter instruct^o quis? Posse resistere ad obiecta? Et sic creatio onis quis? Aduersariū veritatis vcruius qd?

Circa scōam partē qōnis insistentē erga rerū inuesti^o: sunt duo pncipalr faciendā: qz pmo videnduz est: si iste articulus potest defendi. scōo videtur si potest demonstrari.

O 2° arti^o rez in ueligiatus.

Quantum ad pīmā partem: dicunt aliqui q illa que sunt a nobis credita in fide: catholica nō possunt defendi a fidelibus qñcūqz doctis in theo^o: qz cū rōnes pboz pcedat ex sensitiuis: nullus cōtra talia resistere pot: que sunt euidentia. C Sed cōtra istud arguit quadruplr. C Primo. qz ois rō facta contra veritatē peccat: cuqz verū nō cōcludat: z tunc aut peccat in mā aut in forma. si in mā: tunc pot negari altera premissarū: cū nō sit per se nota: eo q falsa. si in forma: tunc sciens logicam pot cognoscere illū defectū z negare cōclusionē. C 2°. qz ois rō euidenter cogens quēcūqz pcedit ex p se notis: aut ex demōstratis: cū in alijs non sit euidentia: sed nullū falluz pot esse per se notū: aut demōstratū: tunc enī esset cognitū aut scitū. ergo falluz: qd est cōtra fidē: nō pot ostendi per rōnem cogentem. C 3°. qz ois deductio apparēns est pbabilis: aut demōstratiua: aut sophi^a. si pbabilis: nō cogit: si sophi^a nō ligat doctū. si demōstratiua: est ex veris: z sic nūqz sequit cōclusio falsa. C 4°. qz omnis deductio cogens intellectu necessitat ipm ad assentienduz sue cōclusioni: alioquin nō esset cogēs: si ergo deductio aliqua contra fidem esset cogēs: necessitaret intel^o nostruz ad discenduz a fide: qd abst. C 3° dico q lz fides sit supra rōnem: nō tm est cōtra rationē: alioquin multum vilificaretur: cum vna veritas alteri non sit opposita. C Sed oritur diffi. qz solutio dubitationū est manifestatio dictorum. Ideo qui bene soluit oia obiecta vī sufficienter declarare sui intentū: z tūc si theologus potest obta solvere: possit per pns oēm veritatē que transcendit nostrā facultatē. Dico q nō sufficit ad pbandū intentū solvere illa que obiciunt: sicut tenes qz astra sunt paria pot solvere ad opposituz: qz valide rōnes fieri nō possunt: tm nō potest ostendere suum intentuz ex hoc: aliqñ oē illud contra qd nō potest fieri demōstratio: esset demōstratū. C 2° diffi. qz ille qui sufficienter respondet ex B ostēdit q dictū nō includit repugnantia: cū afferat oia impossibilia que adducunt. Et ideo cum in diuinis sit de facto qd nō includit repugnantia: pzo eo q in perpetuis nō differit esse z posse: ille qui sufficienter ridet circa obiecta: videt suū ppositū: nō potest demonstrare. C Dz aut qz soluens pfecte ostēdit q dictū suū non includit repugnantia argutā: sed nō ostēdit q nulla repugnantia possit inducti: aut inesse: quāuis ignozetur a nobis. C Dico ergo q lz veritas fidei nō potest a nobis euidenter demōstrari: tm pot a nobis sufficienter defendi: qz ad hoc fuerunt nixi sancti doctores contra hereticos z infideles

p^o para. Spi. alioz. Impugn^o 4° fortissima. Et de sco. in plo. v. rōz z in. 3. in mā de fide.

P

Determinatio propria. Esti supra: nō tm rōnes est fides. Dubia curiosa. Et. I. manutendo.

3. met. c. 5. Soluere oia nō inferre altera puz forā veram.

Et. I. Lantera.

3. p. 7. c. 3.

Resolutio b^o paria.

Quolibetti

I No qcad est... necessario. Dicit aut q qcad est deus in re est sume ne... K Affirmatio duplex... L Verificatio p pona vñ: sed pñdera... M Hoc esse hoc pñgit mult pliciter expñ 5:2.6. pññi... D: nō incipit esse formalit quod nō fuit realiter. Etia. pññi. qñ bñ pbat.

tradictio: qz nunc est creans r pus nō. ergo est mutatus. Di aut q impossibile est aliqd transire de ptra dictione in negatione r ep. deus aut nō transit in se de vno tali extremo ad aliud extremū. Sed denominat extrinsece a nobis de nouo ac si trāsisset se p pmissa. De cū octava r vñ. qz illa est regula vulgatissima: qz iposibile est transire de dictione in dictione nulla mutatione facta in aliquo extremo: in illo aut transitu non sunt nisi duo extrema: deus r creatura: sed mutatio nō fit circa creaturā. ergo circa creatorē. Assumptū pbat: qz illud qd est nūc r pus nō fuit: non se bz aliter nunc qz pus. habere enim pñponit esse: r qz creatura pus non habuit esse: ideo ibi nulla fit mutatio: mutatio. n. nō pot intelligi sine dictionis susceptione. Tradictio autem esse nō pot nisi circa idē: r nō nulla est identitas: si tñ purū nihil erat creatura. Di aut q illa mutatio intelligi nequit sine aliqua idēitate creature i potētia r in actu: nec illa idēitas sine aliquo esse in potētia. Decima nona diffi. qz deus ab eterno precognouit se facturū mundū: sed nō pro eterno. Et ideo illa fuit falsa ab eterno: deus pro nūc scit se facturū mundū. Et sic fuit ptra dictione vera: in illo aut instanti quo mundū creauit fuit vera illa. deus pro nūc cognouit ipsū facere mundū: qz est transitus de dictione in ptra dictione aliqua mutatione facta: r nō in creatura: qz deus pus nā in illo instanti precognouit eaz pro nūc faciendā: qz fiat: cū deus agat precognoscēdo per modū artis. Et iō in illo priori non est facta mutatio in creatura cū nondū sit pducta: s; in creatorē: qd est intentum. Di aut q nisi ponat mutatio in creatura pro eo q de nouo pducta est in esse cognito pro nūc: nō bñ apparet q possit vitari diuina mutatio. Vigesima diffi. qz deus ab eterno voluit mundum pducere nō pro eterno. Et sic ab eterno illa fuit vera. deus pro nunc nō vult pducere mundū. Et sic fuit transitus de dictione in dictione: qui sine mutatione intelligi nequit: r nō videt mutatione creature in esse reali: qz deus pus vult pducere creaturā p nūc qz p nunc sit pducta: cū iō sit pducta: qz de vult: r nō ē: trāsisset aut dictionis pñponit mutationē. Di aut dupl' buic rōni. vno mō q nō est h dictione: qz nō p eodē. alio mō q nō est pus diuinū velle respectu illi creature qz suū. Prīmū nō valet: qz illa ppositio que format de illo nunc: deus pro nūc vult: eadē oīno nullo mutato termino fuit falsa in eterno. Nec 2. qz omne agēs p liberū arbitrium agit precognoscēdo r p uolēdo: qd facit: deus aut in talibus agit p libez arbitriū fm Ansel. Et ideo dico q mutatio est in creatura que pus accipit esse volū per actus volūtatis diuine q esse in se: de illo aut esse volūto als opz dicere. Sed pro nunc instat 4. d illud. Prīmo. qz nō vñ q deus possit aliqd velle pro nūc qd pus nō volebat pro nunc qn sit mutatio in volūtate diuina: r nouus actus volūto. Sed 2. qz oē volūtatum nō vñ aliud ab actu diuine volūtatis: sicut esse vñsum a visōe. Et sic si est mutatio in esse volūto est mutatio in diuina volūtione. Tertio. qz h est transitus realis de dictione in dictione: r mutatio in eē volūto est: tñ rōnis: sicut in esse cognito. Et iō nō vñ sufficere. Quarto. qz h est transitus talis simplr: illa aut mutatio est fm qd: cū esse volūto sit esse diminutū: r sic nō vñ sufficere. Ad p. qz sicut deus de nouo creat p suā volūtatem sine aliqua mutatione: ita de nouo velle pōt sine nouo actu volūto: aut sine noua sui mutatione. Ad 2. qz esse volūto nō est formalit in deo: sicut scōariū obiectū: cum oia talia sint obiectū pma que sunt in deo formaliter. Ad 3. qz realis transitus apud opōnē intellectū: r volūtatiū

N Trāsire inter dictione ou pler. De creando de nō trāsire ptra dictione vno in aliud

Nota vne. O Ecce qd qria.

Quar creatio fit: mutat. o. vi de i. 2. r i. sco. ibi. di. i. q. 4. ad finem.

Dic pñ ali ex sco. P Et. l. oino.

Rññio aliorū duplex quam impugnat.

Rññio pññi.

Q Aic. 45. d. l. r alibi. Instantia 4.

Et. l. realit.

Dei de nouo velle: qd cause consider. Aic. sco. vbi qz. Enerōnis 2.

Et... m... o... da... da... da

Questio

IX.

N Transi' inter dictiona ou pter. Q' i creando de' no' trasi' d' p'radictio vno in aliud

Nota bene. Ecce qd' q'ris.

Quasi creatio fit mutatio. v' de i. 2. r' i. sco. ibi. di. 1. q. 4. ad finem.

Die p'nt ali' ex sco. P. Et. i. oino.

R'ntio alioz' duplex quam impugnat.

R'ntio p'p'ia.

Q' d'ic. 45. d. 1. alibi. p'ntantia 4.

I. i. realis.

ca de nouo ille qd' caste m'fidera. ide sco. vbi. n' r'ntio 2.

A Nota r'ntio.

1. p'nticula. Laplo. 8. fieri d' n'p'ntio p'nt' p'nt' d'nt' r'nt' quadrupl.

B

Quasi deus de n'p'ntio p'nt' d'nt'?

Et de Euge. super d'nt' r' Boan. Dn' curiosa circa d'nt' r' sunt b'nd'nt' d'nt' d'nt' d'nt' q'nt' q'nt' ad r'nt' ad n'p'nt' d'nt'.

C

Respect' q'nt' dam actualis no' requirit termino. imo no' stare cu' termino in actu.

D

Et qd' q'ris. Et si addita tem p'nt' r'nt' l'nt' r'nt'io magis a termino q' a fundamento de p'ndere.

Quasi creatio tam ex n'p'ntio fieri arbitrandam. Q'nt' d'nt' r'nt'.

r' volunta' pot saluari per entia r'ntis que sut ab aia de relicta: quis no' per illa que sunt coficta. Ad 4. q' transitus simplr in opationibus obiectiuis pot esse simpliciter p' mutatione fm quid ex parte obiectiui: tales opones no' imutet suu' obm' simplr: sed fm qd' tm.

Quantum ad 2. difficile pncipale: quatr potest deus aliqd' facere de pura negatioe: est intelligendu' fm documentu' beati Ansel. in monologion: q' fieri aliqd' de n'p'ntio pot itelligi q'nto: modis: aut q' fiat de n'p'ntio subiectiue r' m'ltiter: sicut fit forma ex m'lti elem'nto. aut q' fiat d' n'p'ntio: sicut dies ex nocte. aut p'nt' sue: vt illud qd' fuit nihil fit nunc aliqd'. aut ne g'nt'ue: sicut ille qui taceret: d' loqui de n'p'ntio: q' no' loquitur de aliquo. p'ntio mo' no' pot fieri aliqd' de n'p'ntio: q' ipote est q' nihil fit subm' entis: aut receptaculu' vel q'nt' terciaz' male p'nt'. Nec tertio mo': q' vnu' oppositoy' no' pot fieri reliquoy' r' si hoc vez' est in alys multo magis in d'ntioy'. Nec q'nto mo': q' negatiue fit vbu' diminitu' de n'p'ntio: quia. i. no' fit de aliquo: sicut loquitur de n'p'ntio tacens. Et io sequit' scds modus conueniens: vt fiat ois creatura de n'p'ntio successiue: sicut fit dies ex nocte q' post no' existentia' inducit deus rebus existentia': sicut quada' luce. Sed circa modoy' illius p'ductionis de n'p'ntio oriunt' difficultates. Prima est: q' illa p'ductio de n'p'ntio p' hunc modu' inte'nt' est realiter de n'p'ntio: inter ens r' nihil no' pot esse realis successio: cu' ordo realis requirit extrema realia: vti entis ad nihil no' pot esse realis respectus nec ordo. Di' aut' q' illud de n'p'ntio successi' no' fieri: sicut dies ex nocte: no' pot itelligi esse reale sine reali successione r' ordine: r' talis ordo no' pot esse ad illud nihil oino: qd' est no' ens: sed b'n ad illud nihil qd' est oino no' existens: q' vtruz' extremu' est ens: s' fit vnum in actu: reliquu' in potetia. 2. d'nt' d'nt' q' ois relatio: r' ois respectus in actu requirit terminu' in actu: cu' ex vtroq' extremo depe'deat in actu. Di' aut' q' de natura aliqua' r' relationu' est q' cu' sint actu no' solu' regant' terminu' in potetia: imo no' possunt esse actu termino existente in actu: sicut positus motus no' est in actu: nisi p' posteriori ad qua' est no' existente: r' de posterioritate r' p'ntis respectu p'ntis: r' talis ordo est in creatione r' annihilatione. 3. d'nt' d'nt' q' magis v' esse intrinsecus terminus relationi q' fundamentu': cu' relatio per suu' inesse co'p'at' r'ntur ad suu' fundatu': r' per esse aliud ad terminu': r' t'n esse ad esse de q'd'ditatu' r'one r'ntis r' no' esse in. quia in hoc conuenit cu' accide'nt' absolutu' que in sunt no' q'd'ditatu'. Et cofirmat: q' in eode' signo quo esse ad se p'nt' nit absolutu' esse ad aliud p'nt' relatiue: sed ab' p'nt'ius est in se q' in sit. 4. re' p'nt' est ad q'nt' in sit: q' d'nt' d'nt' p'nt' eode' signo in sit suis co'stantiis. Et io cuz' no' possit esse realis sine fundam'nto reali in actu multomin' sine termino reali in actu. Et sic non erit de n'p'ntio creatura reali r' p'nt'ia. Di' aut' q' s' re'lo plus respiciat terminu' q'ntu' ad suu' q'd'ditatu': sed magis fundam'ntu' q'ntu' ad suu' realitate' r' actualitate'. Et q' realitas r' actualitas est p'nt'io r' q'd'ditatu' r' p'nt' p'nt' est ad aliqd' q' fit in aliquo. 4. d'nt' d'nt' q' cu' vnu' oppo' no' fit reliquoy': vt al' r' n' gre' aut p'nt'itas r' fillia: vel cecitas r' vltus: s' ex vno fiat reliquu' p'nt' eo q' illud qd' est sub vno trasi' ad aliud. cu' r' no' est: q' q'd'ditates oppositoy' fm quas opponunt' sunt inuariabiles sed oppositio d'nt'ionis est maxia: eo q' extrema sume d'nt'ionis: q' cum nihil r' aliqd' d'nt'io r'nt' opponant: ipm' nihil no' pot p'nt' in aliqd' vel fieri: r' sic aliqd' no' fit ex n'p'ntio. Di' aut' q' no' fit sic creatura de n'p'ntio q' ipsa n'p'ntitas con'errat in aliqd'ditates. Si cut nec albedo in nigredine: aut cecitas in vltus: s' sicut aliqd' trasi' de tenebra ad luce'na creatura de n'p'ntia.

te ad aliquidditate. Et tuc opz' q' n'p'ntitas r' aliqd'ditas habeat fundam'ntu' co'e: qd' successiue est sub vtroq' qd' no' pot dari nisi q'd'ditas r'ntens de no' esse ad esse. Et sic de n'p'ntio: q' ipsa est: sed qd' b'z' fm p'nt'ia. 5. d'nt' d'nt' q' creatura ante creatione: aut est n'p'ntitas: aut non n'p'ntitas: cu' talia sint d'nt'ionis extrema: r' illud negas negat p'nt' p'nt' de quolibet affirmatio vel negatio. Sed no' pot esse n'p'ntitas: q' ipsa no' fit aliqd'ditas sic nec tenebra lux: fm p'nt'ia. Si aut' creatura no' fit tuc n'p'ntitas: ergo est d'nt'ioy' eius: per locu' a d'nt'ioy'. Et illud est aliqd'ditas: q' q'nt' res creat fit de aliquo: q' de ipsa aliqd'ditate: r' no' de puro nihil. Dicit' aut' q' ipsa creatura ante creatione no' est ipsa n'p'ntitas: q' cu' eade' sit creatura que fuit p'nt' creata: ipsa n'p'ntitas nulla h'z' identitate cu' creatura. Et ideo est aliqd'ditas: q' qd' in potetia. Et tuc creatio est de aliquo in potetia: r' de nihilo in actu. 6. d'nt' d'nt' q' creatura ante creatione suaz' no' fit n'p'ntitas in abstracto: est t'n nihil in co'creto: q' a. s. h'nt' carentia' actualis ex'ntie. Et tunc si arguit: nihil est nihil equipollet huic: qd'libet est aliqd': si illa est in materia necia qd'libz' est aliqd': ergo illa: nihil est nihil: no' est p'nt'ges. Et sic omne nihil est nihil necio. Et tuc cu' creatura sit nihil: necio erit nihil. Et sic no' poterit esse no' ni bil: sicut ens no' pot esse no' ens. Dicit' aut' q' cu' qd'libet ens creati possit annihilari: r' no' esse aliqd': imo tuc nihil: qd' illa no' est necia: qd'libet est aliqd' accipiedo ali quidditate p'nt' co'm'nta' ex'ntia: r' illo modo: nihil est nihil: est co'tingens. i. no' ex'ntes. 7. d'nt' d'nt' q' ois p'nt' in qua p'dicat' ide' de seipo' est per se nota r' necia: r' p'nt' cu' sit per se nota in notitia abstractiua: nec pot' itelligi qd' ide' possit a se negari. Et io cuz' v' nihil est nihil: q' ide' dicit' de seipo': illud est simplr necio: r' sic deus no' pot' face' de eo: qd' est nihil q' sit nihil: r' sic nec creatura. Dicit' aut' q' illa p'nt' albu' est albu'. aut sedes est sedes: pot' duplr' accipi. vno modo in sensu co'posito. Et sic est necia: q' aliqd' sit albu' r' no' albu': illa sunt d'nt'ioy'. Alio mo' in sensu diuisionis. Et sic est co'tingens: q' illud qd' est nunc albu' denotatiue pot' esse no' albu'. i. subm': r' illa nihil est nihil: est necia in sensu co'ponis: sic no' ex'ntes in illo sensu: necio est no' ex'ntes: q' illud qd' no' est no' pot' ee' ex'ntes: sic in sensu diuisionis est p'nt'ges: s' ista. no' ex'ntes est no' ex'ntes: sicut ata antec'nti. 8. d'nt' d'nt' q' sensus co'ponis r' diuisionis no' h'z' locu' nisi in p'nt'is r' adiectis que p'nt' supponere p' fundam'nto t'n: r' tuc est sensus diuisionis: aut pro suo p'nt'nto: r' est sensus co'po sitionis. In p'posito autz' sumit' nihil pro nihilo qd' est quedaz' puatio: r' sicut puatio est puatio necio in quo: cu'q' sensu ita ipsum nihil sic sumptu' est necio nihil: in omni sensu. Dicit' aut' q' nihil pot' accipi adiectiue: r' sic accipit' pro no' existente: r' ita nihil est nihil p'nt'nter. aut substantiue. Et sic accipit' pro ipsa n'p'ntitate que est pura puatio. Et sic nihil est nihil necio. Et tuc de illo nihil no' fit aliqd' per creatione: sed illud qd' erat nihil fit aliqd': q' n'p'ntitas (vt patuit) nunq' fit aliqd'. 9. d'nt' d'nt' q' si affirmatio d'nt' de affirmatione necio: r' negatio d'nt' de negatione necio: illud nullu' h'z' dubiu' in terminis ad equans p'nt' imedia' d'nt'ionis: vt si bo' est r'ntibilis necio r' adequat' no' bo' est no' r'ntibilis necio r' adequat' te: s' ens est ens necio r' adequat'. q' nihil est nihil necio r' adequat': r' sic nihil no' poterit fieri per creatione no' nihil. Dicit' aut' q' illud nihil qd' est negatio entis: no' pot' fieri no' nihil. Sed illud qd' est negatio ex'ntis: q' a' ta' le est ens in potetia: r' de ente in potetia fit ens in actu. 10. d'nt' d'nt' q' sicut entitas d'nt'it' no' entitatu' ex'ntia no' ex'ntie. Et ita sic necio entis est entitas: ita ex'ntia est necio ex'ntia. Et ideo sic de negatione entis non pot' Quolibz' s' r'nt' d'nt' d'nt' 4

B

Resol' r' in genit'ia vbi 3. 5.

E

Creatio d'nt' quo fieri r' nihil fore p'nt' g'nt' sicut r' qd' liber ee' aliqd'

G

P'nt' d'nt'io ne cuius d'nt' in ma' p'nt' in duplr' sui sensu: notat' Et. l. ita.

H

Nihil adiectiue r' substantiue sumi.

p'nt'io possit' ter. 30.

Nihil sumi negatiue r'.

Quolibetti

fieri ens: ita de negatione existit non pot fieri existentia. Di aut qd non fit de no existia existia per creatione: s3 de eo qd pns non erat exns: sicut de aere tenebrosio fit aer lucidus: r ista oia ostendunt qd illud qd per puatio: sed vere aliqd positum. C 11^a diffi. qz illud qd copetit alicui ab eterno: r no ab alio r ab eterno puenit contigentiu sit causa volutas diuina ex tepore: sed esse nihil. n. no exns couenit cuilibz creabili ab eterno. ergo illud inest ei necessario: cu a se: r no ab alio. r sic no pot terit per creatione adduci ad existia. C Di aut qd oē positum qd puenit alicui no ab alio r ab eterno puenit ei necessario: sed no puatuu. Et io s3 qd dicitur creabilis caruerit ab eterno existia: no in illa carentia est necessario no h3 p^m ptinges: aut necius. C Intelligendū m est q ante creatione fuit contingens illa puatio eadez rone pro eterno: qz no esset dare qm cepit esse contingens: si. n. ante inerat/ semp inerat: r tuc ab eterno r pro eterno pot tuit no inesse: r hoc v^o pvincere possibilitatem creature ab eterno: aliogn eius no existia inuisisset necio pro tuc. C 12^a diffi. qz ee in po^o obiectua an creatione no dicit purā puatione: cu actus r po^o sint dūe entis positue. Et io cu oē posituu eternum sit necius: r illa po^o obiectua sit eterna: v^o q creatura necio sit in po^o obiectua: r sic no poterit ynquā esse in actuali existia. C Di aut qd po tēna obiectua dicit duo. s. p^m dūe r carētia existie. C Quo ad p^m dicit posituu: r quo ad 2^m merā puatio/ ne. Et io est necia quo ad p^m: qz deus no pot facere qn ois creatura sit creabilis et dū actu creat: sicut hō est rī fibilis dū actu ridet: tū pot facere qm ad puationez qd no sit puata sua actuali existia. C 13^a diffi. qz magis v^o no ens illud qd est ipossibile vt chimera: qz illud qd est ipose: vt angelus in po^o: cum illi repugnet entitas ex sua rōne formalit: r no isti: sed ipossibile est qd aliquid sit minus no ens: aliogn eo ipso sit aliquo mō ens: cu dīscel sus a dīctozio no possit intelligi sine accessu ad dīctoz riu. ergo creabile anteqz creetur h3 aliqd entitatis: r sic non sit creatio de puro nihilo. Di aut qz h3 fiat de puro nihilo per carentia actualis existie: no tū p carentiam esse essentie: r sic sunt entia aliquo mō. C 14^a diffi. quia extrema dīctionis no possunt intelligi appli^o aliqbus sine alie^o nec alietas sine dīstinctione: nec dīstinctio sine entia: cum idē r diuersuz sint passiones entis: r io curz talia extrema applicent creabilibus in habitudine ad im possibilis: cu illa sint facibilia r ista no: opz ibi ponere aliqz entitatē. C Et cōfirmat. Tū qz extrema dīctio/ nis no possunt esse sine affirmatione: nec vera affirma/ tio opposita negatiōi sine positio: r vbi affirmatio pu/ uariua: ibi negatio positua. Tū qz possibile negat ab impo^o: r sic a vero nihilo: r sic ē no nihil r p pns aliqd. Di sicut pns: p^mo aliquo mō. C 15^a diffi. qz illud de q dī fieri est ens in potētia: curz sit pole fieri r esse: sed ens in potētia no est nihil cu sit ens: ergo creatio no est sim/ plr ens de nihilo. C Dicit aut qd ens in po^o est fm qd ens: r io est simplr nihil. C Illud aut stare no pot. Tū qz ens diuidit in actu r potētia fm suā rōnez formales vna: r ideo eius rō formalit saluat vtrobiz. Tūz quia actus r potētia no diuersificant essentia: cum sit eadem dīff^o vtrobiz. Et io no video qn istud qd est nihil fm existie carentia: sit vere ens s3 esse essentie. C 16^a diffi. qz illd qd sit p creatione ante ipsaz est ens no pbibitū: curz entia pbibita sint ipossibilia: illud aut qd est ens no pbibitū est ens fm determinatione no dūm^o: r sic no est nihil simplr. Di autē illa determinatio sit non dimi/ nuens/ pbat: qz cum dī ens pbibitū: illa determinatio

diminuit: r illa negatio aufert illam diminutione: r ab/ latio no est diminutio: ynde no video qn ens no pbibi/ tū sit ens positue: curz ablatio positionis sit puatio: s3 ca/ reat actuali existia: r p tanto dicat nihil: q. l. non exi/ stens. C 17^a diffi. qz cōmūiter dī qz possibilitas crea/ ture anteqz sit creata no dicit nisi no repugnātia termi/ noz. Et tunc sic arguit: repugnātia dicit incōpo^o ter/ minoz: r ita no repugna^o no incōpo^o: r vbiqz sunt due negationes equipollet vni affirmationi: ergo hic est vna affirmatio. Et si dicat qd v^o est in rōne sed no in re. Illud no valet: qz illa no repugnātia est in re: aliogn si no repugna^o no esset in re esset ibi opposita repug^o: r tunc in re esset ipole tale ens: qd est falsuz: r vbiqz sit due negōnes in re: ibi est eodē mō vna affirm^o i re: r sic h3 aliqd posim^o. C Di aut qd verū est qm ad essentia: no quātū ad existia. C 18^a diffi. qz ipole est qd vere ens deat idēitate cu nihilo puro: cu nulla sit inter ea vnitas vel cōformitas: sed illud qd creatū est: est illud idē qd ante fuit creabile: aliogn illud idēz qd est nunc creabile non posset esse creatū: ergo inter illa est vera identitas: r sic creabile no pot esse purū nihil: r per pns creatio no sit esse nihil oino. Di aut creatio de nihilo: qz nihil p^m exi/ stentia: no pot ei copetere p actu contin^o: cu necius a contin^o no possit dependere: s3 creatura est ens simplr necessario: qz in pmo mō dicendi per se: illud non h3 a creatione: r p pns ante creatione: r sic creatio est de en/ te r no de no ente. C Di aut qd ens pot accipi nomina/ liter: r tūc notat ee essentie: qnqz accipit participialit: r tūc significat existia: r sic creatio est de no ente: no pmo mō. C 20^a diffi. qz illud qd copetit alicui necio no pot auferri per qdēqz contingens: curz sit impole alr se habere. Sed creatura esse ens: est necessariū: cu sit per se notū: r plus qz demonstratū. ergo no potest auferri a creatura p annihilatione: que est contingens destructio: r sic remanet creatura ens: r tūc no est plus qz an crea/ tionē. ergo tūc non fuit purum nihil: qd videt esse ve/ rū fm essentiam r quidditatem: qm no fm actum.

Quantum

ad scdm partē qōnis pncipales: vi/ dendū est si ille articulus. s. creatio/ nis potest ptra infideles demonstrari: supposito/ fm pze missa: qd possit cōtra ipsos defendi. C Dicit aut quidaz doctor qd sic. qz qnqz est aliqd qd no est impole ipos/ sibilitate pmi modi dicendi p se: illud est possibile agē/ ti infinte potētie: sed qd creatura fiat de nihilo istud no est impole in pmo mō dicēdi per se. ergo istud est pole deo. Maior pbat: qz illd qd est ipole agentī sūme po^o est sūme ipossibile: nihil est sūme ipossibile nisi illud qd est ipossibile ipossibilitate pmi modi: qz illa est necitas suprema. Minor pbat: qz fieri de aliquo no est de rō/ ne formalit creature. Et ideo fieri de nihilo no est ipole ipossibilitate pmi modi: s3 impo^o scōi modi. Et ideo pbi posuerunt hoc ipossibile. C Dicit aut impo^o pmi modi: sicut hominē no ee aial: qz hoc ei copetit in pmo mō per se: r impo^o sibilitate scōi: vt qd homo no sit rīstibilis: qz rīstibilitas ei conuenit in scōo mō. C Et con/ firmat illa ratio: qz illud qd no repugnat rebus ex suis rationibus formalibus/ videt deo possibile: cum in eis no sit repugnātia pma. illud aut qd no repugnat repu/ gnātia pmi modi no repugnat ex rationibus forma/ libus. Et additur qd repugnātia scōi modi est repugna/ tia fm quid: r no simpliciter. Et fm illum ordines pro/ cedendū est ordine cōmutato. C Primo infistendū est circa additionem. C Secundo circa confirmatio/ nem. C Tertio circa principalem rationem.

I
Et de no en/ re sic no exi/ stia non fit ali/ quid: casse de/ clarando.

Bia nobilis puant r po/ sitū q ad ne/ cessario i esse. Nota vbiqz.

K
Creatura pro eterno posse.

L
Creaturas an creatione aliq mō ens esse.

M
Rūto alia quā ipugnat.

Rūto ppria dē sit ee eno r m. ut.

N
Eno no pbibi/ tum esse possi/ tunc ens.

Enatio.

Antea oiam causa.

Creabile non esse nihil. Creatio qre de nihilo dz.

Eno nomina/ luer r pncipa/ luer sunt.

2° articulus pncipalis.

q. s. alioz m. Artic. crea/ tionis a viato/ re demonstran/ posse.

Impole r.

Impugn^o.

Quantum

Questio

ne: ab... N... Enasio... Antea oium... Creabile non... Enonominat... P... Q... D... Impugn... 2a particula...

A... B... C... D... 1a particula... 2a particula... 3a particula...

Quantum ad pma parte ostendit qd impossibile... liciter qd triplici rone... Prima est: qd illud conuenit... Veritas sit demonstrabilis: r no fm gd: sed impossibilit...

Quantum ad 2m punctum insistendo circa co... firmationes: que dicit qd illa que no... repugnant ex suis ronibus formalibus sunt possibilis...

cuqz: qd no est de ratione formali ipsius... Et contra... illam radicem arguit per multa impossibilia... Primum est qd per diuinam potentiaz: sicut potest esse ens...

Quantum ad 3m punctum de rone doctoris: illa... ro quis esset de se vera: si no est de... monstratiua: qd euidentior est conclusio qd altera pmissa...

E... F... G... H... 3a particula...

Quolibetti

I eo qd plures concedunt qd deus possit creare de nihilo... qd possit qdqd no includit incoppossibilitate pmi modi...

Rone pncipa le op. reduc ad oppo 5o

Dant gradus in psciare pzi mi modi.

Al. necessitas

R Al. qd scdo.

L

M

Ala rone pncipale op. Samu ipole duplr sumi.

In ipolla eq talia: no eq pncipalia. Al. l. 15. art. 1. dicit enchir. in lib. 5. spm bolor. 7. 8. q. 1. ato. qd actum.

Al. l. qm pnt. Subm a ppa p istone sepa re dea no pos se on dit 5o.

tia positiva ad recipiendu actu ridendi: cui ridet pote tia activa in deo ad iprimendu actus ridendi: cui deus sit...

N Al. passiva.

Cosidera p d rando.

O

P

Relato hui pto r tou h arculi i qua lago r funda metal pectu ondit ipollia te seponis pas sionis a subor r qd no modo ipolla pum modis: cuaz scdi sunt sim plr talia in or dine ad dnas portua 5 op. lupti postiaz. Ecce qd qra de veritate.

Q vel motu.

Horabilla d scurias.

Al. po

Al. m On ad can fm ad ne h pto

Questio

poterit... N... A... O... P... Q... R... S... T... U... V... W... X... Y... Z... Considera p... derando... Nonnulli... Hominibus... Scia est ipso...

Et p. actus... Et l. entm... Ergo suo... Et p. pmo... Principio... Omnis certitudo... Nonnulli... Hominibus... Scia est ipso...

facere homines sine non asinitate: et per consequens erit... Et confirmat. qz nalis aptitudo ad omne p accides... Et confirmat. qz creaturitas est passio demonstrabilis de creatura ex sua qdditate... Et confirmat. qz sicut exccabilitas pot demonstrari de oculis...

fificari potest cum non includat repugnantiam pmi modi... Et confirmat. qz nalis aptitudo ad omne p accides... Et confirmat. qz creaturitas est passio demonstrabilis de creatura ex sua qdditate... Et confirmat. qz sicut exccabilitas pot demonstrari de oculis...

E... F... G... H... I... Principia... Scia est ipso... Hominibus... Scia est ipso...

Quolibetti

I Eutho. 1. posterior.

Impugnatio

Resol. q. nobilis satis.

R Articulus tripartitus: et si in seno cu nob de coi lege de monstrabil e.

Regula logi ca.

Ingeniosa deductio.

I

Li. 4. r. 8. et alibi. Et de in. 3. b. d. i. r. q. 10. z i 3. Sco. d. i. f. 2. q. 2. z vbi ibi notant ad h.

M Precabula d clari. uili. q. In boie 4. of entitates poi. z. p. h. 2. 9. mca.

9. mca.

z. mca. z all. bi.

naturam: no ppter hoc qd esset de facto risibilis simplr sciremus: z sic esset p qd omnis veritas scita. Dicit vterius isti qd Aristo. qn posuit demonstrationem esse semper ex veris z necessarijs bn dixit aspiciens ordinē naturale rerum z no supernale: quia oppositu esse potest: z illuz ordinem reru supernale non vidit. Istud aut non valet. Tum quia pfitetur qd Aristo. illud qd no est veruz: imo veritatis oppositu: ex defectu sue notitie determinavit. Tum qz non plus errasset circa veritate diuine essentie z trinitates personaz: aut vltimu hoijs finem: qd demonstra. cum ibi verum dixerit: sed qd ibi respiciebat ordinem rerum in natura fm naturalez rationem: z ideo supra naturam: vt hic dicit.

Respondeo ergo ad questiu: qz articulus creatio nis sit demonstrabilis in sextame no est demonstrabilis nobis: sicut dicit de articulo trinitatis: z ideo nullus posuit se ad hoc demonstrandum ex intentione nisi doctor iste: cuius ratio (vt patuit) patitur multiplicem calumiam: z dato qd maior esset vera. Dicerent forte philofopbi qd b est repugnantia pmi modi: tñ melius interimitur maior fm premissa. Et confirmatur illa interemptio: quia regula manifesta est: qd quando cuqz est aliqua consequentia bona ad oppositu consequentis sequat oppositu antecedentis: z id si ex premissis demonstrationis possime sequatur co clusio scientifica. si consequens ad antecedens: ad oppo situm conclusiois qd dicit esse possibile: sequitur oppo situm premissarum: z quia altera premissa est de pmo modo. Ideo sequit repugnantia pmi modi. Et confirmatur. quia quelibet premissa est antecedens ad co clusionem: cuius entimema sit syllogismus reducibilis ad formas syllogisticam per appositiones alterius pmissa: z ideo illa consequentia est bona: homo est animal ronale mortale. ergo homo est risibilis conuertendo: ho non est risibilis. ergo homo non est ronale mortale: z sic habetur intentus. Ad rone factam in principio qdntis: dicitur qd iste comunis conceptus eoz: no fuit euident: sed sicut error est in vulgo. ergo zc.

Ecima questio fuit. Utruz in chū humanita te sit aliqua perfectior entitas eius anima rationali. Et videt qd non: quia fm beatum Aug. de tri. Homo fm melius sui factus est ad imaginem trinitatis: z no per aiām: vt ibi dicitur p. Sed contra. qz sicut habetur in libro de articulis si dei: sicut forma oritur a materia z copositu ab vtroqz sic spiritus sanctus procedit a patre z filio: a solo patre filio procedente: entitas autez procedens a materia z forma est nobilior ipsi.

Circa istam questionem: est prius intelligendum qd in homine ponunt quatuor entitates essentiali: ordinare. Quorum pma est materia pma oium fundamētū. Et scda est forma q est nobilior ipsa: quia materia est ppter formam: sicut potentia ppter actus. Tertia est humanitas ex istis resultatans: que est vtraqz perfectior. Tum quia in essentialiter ordinatis eiusdem generis semper posterior est perfectius. Tum quia materia z forma sunt ppter copositum: sicut materia ppter formā. Quarta est accidētū: que sunt igno. quia sicut omnis materia est ppter formā: sic omne accidens ppter subiectum: cum substantia sit finis omnium predicamentorum. Tercia nullum indiuiduum generis inferioris attingit ad perfectionem superioris. Quia ergo tota questionis di. est in positione tertie entitatis. Idcirco vidēdū est p qd est tertia entitas, scdo vtrū illa tertia entitas sit ponēda.

Circa primam partes introducunt quatuor pma est. qd illa tertia entitas no est forma totius: quam qdam distinguunt a forma partis: quia no se habet illa entitas per modū inherētis: sicut forma ois: sed p modū resultatū. Tercia aia ronalis ponit vltima forma sicut nobi. Sed conclusio est qd illa tertia entitas no est vnio anime cum corpore christi: qz talis vnio est accidētis z no illa tertia entitas: cu sic de genere substantie. Tercia illa vnio est respectiua. Tercia co clusio est. qd illa tertia entitas no est effectus formalis totalis: ga oēs cause intrinsece pcurrit ad causandū effectum: de cuius essentia sunt: mā autez est de essentia copositi: sicut forma. Tercia causa totalis no regit aliā pcurrentē: z sic aia ronalis sine mā posset causare humanitatē. Quarta co clusio. qd illa tertia entitas no est totalis effectus aie ronalis: cu prima mā: qz tunc non currentibus alijs formis: que sunt de necessitate in homine: posset ab ipsis causari humanitas. Tercia tūc quis haberet humanitatē sine aia sentitiua: si differat realiter ab intellectu. Istis aut pmissis ponitur affirmatiua conclusio. qd illa tertia entitas est totalis effectus aie rationalis et prime materie z aliāz formarum: substantialium: que sunt in boie cōcurrentium ad causandū adequatē talē effectus z intrinsece. Sed remanet difficul. qd itelligimus per illam tertiaz entitatē. Dicitur aut qd quā dupliciter signat. primo noie copositi: vt diuiditur cōtra mā z formam. Secūdo nomine humanitatis: vt distinguit ptra aiaz z corpus. Tercio noie totius vt distinguit ptra ptes. Quarto noie pncipiat: vt distinguit ptra sua pncipia distinctiua: qz omnes illas habitudines hz ad illa quatuor ista tertia entitas.

Circa secundam partem questionis: an illa tertia entitas sit ponēda. primo negociādūz est ad partē affirmatiuam. Et secūdo ad negatiuam.

Circa primam partem ponitur primus ordo fundamētōz ex habitudine cause ad effectus: quia omnis effectus differt realiter a suis causis: copositum autem ponitur effectus mae z forme. Nec valet dicere qd assumpta non est vera in causis intrinsecis: qz vniuersaliter causa est ad cuius esse sequit aliud. et nihil sequitur ad seipsum. Tercia maiorēz distinctiones requirit ordo causalitatis inter extrema: qz ordo originis: cum causalitas includat originem: z non eōuerso. z tñ beatus Augusti. pmo de trinita. ex ordine originis demonstrat reale personaz distinctionē. Tercia ois effectus depēdet a cā: z nihil a seipso depēdet. Tercia ois effectus est causa posterior: z nulla res est posterior seipso. Sed ordo fundamentōz sumitur ex nā generationis: quia materia nullo mō generatur ex forma non nisi per accidens: copositu autez per se generatur. ergo differt a materia z forma. Nec valet dicere qd materia z forma simul sumpta per se generatur: qz si multas est respectus fm qd. i. quidditatē: nullus autē respectus includit in per se termino substantialis generationis. Tercia materia z forma non generantur: cum categorica de copulato subiecto equipolleat copulatiue de eisdem terminis: z ad veritatē copulatiue requiratur vtraqz partē esse verā: z per sequens: cu ista sit vera: materia z forma no generant: copositum autē generatur. ergo non est mā z forma. Nec valet dicere qd materia z forma simul sumpta sunt copositu: z no seorsum: quia nullus respectus includit in substantia: si autem ista similitas diceret aliqd absolutū: habet propositū de tertia entitate absoluta. Tercia ordo fundamentōz sumitur ex natura vnitatis: qz mā et forma

N pmo ar. Cōclo 4. negatiua.

Nec sozaz to n: nec vnio nē: nec effcti totalē: nec totalē ex mā p aia fore: rō nī entitatē: s pnam calle occlara.

O

Cōclo rōnū hui' artic. Tercia cōclū quid? Dubium.

Tercia cōclū 4' expi p.

P articulus.

Pria pars.

Duplici fū damēto pnd pati ofidit ter aiaz entitatem poni. Et qd. 5. me. z. 2. p. h. z in pculo z. Et c. z alibi. c. i. z inde.

De vn cōclū

Collit enako nem.

Collit nem.

Collit instan tiam.

Collit e nem.

1102
 rum
 nam
 illa
 mo/
 ma
 itas
 to est
 ibstā
 est.
 is:ga
 n:de
 ti: fi
 rren/
 natē,
 talis
 enti/
 e: pos
 deret
 b in/
 nfo.
 lis et
 que
 talē
 itelli
 qua/
 litur
 unita
 e to/
 ai: ve
 illas

 P
 ta en
 l ad

 fun/
 tu:z
 o:po/
 C Va
 eciz:
 d:et
 onez
 igit/
 rfo.
 inis
 s ef
 ois
 se/
 ge/
 ma
 ur.
 : q/
 si/
 urē
 ne/
 im
 it/
 iu/
 ye
 re/
 q/
 :oz
 ut/
 or/
 a/
 ra

A
 2. de oia. 7. c.
 22. mca.
B
 2. de oia. 7. c.
 22. mca.
C
 2. de oia. 7. c.
 22. mca.
D
 2. de oia. 7. c.
 22. mca.

faciunt unum per se simpliciter ipsa autem non sunt sic unum
 per se. ergo non sunt sic unus quod causant. Quod autem materia et
 forma non sunt per se unus probatur. Tum quia materia
 et forma: ut sic sumpta secundum suas rationes specificas sunt di
 stincta: et per consequens plura: secundum autem rationes comu
 nes non quantum talis unitas: cum illa sit inter substantias
 et accidentia. Tum quia impossibile est eadem et forma idem habe
 re ad invicem unitatem et pluralitatem: sicut nec convenien
 tia et differentiam: materia autem et forma secundum suas pro
 prias quidditates sunt ad invicem distincta: et per conse
 quens plura. Tum quia passio eadem numero non potest
 fundari in duobus subiectis distinctis realiter: unitas autem
 ponitur passio. Tum quia unitas non differt realiter a re
 vna: cuius est per se passio: et tamen unitas hominis differt
 realiter ab anima et corpore: cum sine ipsa esse possint.
C Quartus ordo fundamentorum accipitur ex natura
 divisionis: quia supra dividitur in materiam et compositum.
 et ideo oportet compositum aliud esse a materia et
 forma: aut membra divisionis coincidunt. Nec va
 let dicere quod materia et forma simul sumpta faciunt ter
 tium membrum: et scilicet duo prima: quia scilicet et simul ni
 hil adduntur: et converso. pertinens ad substantiam secundum ipsos
 formaliter: in divisione autem substantiali: nullum membrum
 includit nisi substantialia. Item compositum ponitur ter
 tia substantia: tertia autem non potest esse prima et secun
 da: tunc enim positus duobus necesse est ponere tertiam.
C Item membra illius divisionis coincidunt necessario:
 sicut si diceret: alia substantia est materia: alia forma:
 alia materia et forma: cum tamen tertius membrum in nullo
 differat a duobus primis. Item videlicet est triplex sub
 stantia: ubi est triplex entitas: quia multi inferiori multi
 plicat superius: et sic compositum erit tertia entitas: sicut
 tertia substantia: et non potest esse respectus: cum sit ge
 neris substantie. ergo est tertia entitas absoluta: quod est po
 situm. Quintus ordo fundamentorum accipitur ex
 natura originis: quia nihil est seipso posterius: compositum
 autem potest posterior materia et forma ordine essen
 tiali. Nec valet fugere ad posterioritatem unionis
 aut similitudinis: cum illa non sit posterioritas alicuius de ge
 nere substantie. Item videlicet est ordo: oportet extre
 ma esse diversarum rationum: cum sit respectus: disjunctiva
 tie: cum ergo compositum sit posterius materia et for
 ma: secundum omnes oportet ipsum esse alterius rationis. Item
 ille respectus posterioritatis non potest fundari in mate
 ria et forma: quia ibi fundat prioritas: nec in similitudine. cum
 ipsis: quia idem respectus numero non potest esse in sub
 stantia et accidente. ergo fundat in tertia entitate. Sed
 instaur de uno per accidens: cum ponat sine tertia en
 titate posterior. Dicitur autem quod non est intelligi pos
 terioritas vera ex natura rei: sed tamen secundum rationem totius:
 nisi accipiendo respectum. Sextus ordo fundamē
 torum sumitur ex natura perfectionis: quod compositum
 ponitur perfectius materia et forma: et idem non potest
 seipso esse perfectius. Nec valet dicere quod materia et
 forma simul unita sunt perfectioza seipsis non unitis: quia
 respectus nullam addit perfectionem absolutam: ut pa
 tet in divinis. Item sicut materia est propter formam:
 ita materia et forma propter compositum: itaque propter
 finem: et nihil est propter seipsum. Nec potest dici quod
 sint propter unionem: cum illa sit respectus. Septimus
 ordo fundamentorum sumitur ex natura predicationis:
 quia materia et forma non ponunt per se in genere: sed
 per reductionem: compositum autem per se: et non per
 reductionem. ergo compositum non est materia et for
 ma. Non potest esse quiddam ad seipsum aut unionem: quia
 nullum tale facit ad quidditativam predicationem. Item

si ex materia et forma non resultat alia entitas de gene
 re substantie: et per consequens ab omni materia et for
 ma quantuscumque separata erunt quidditative in gene
 re: cum nulla quidditas apponatur per unionem substantia
 lem. Octavus ordo fundamentorum sumitur ex natura
 essentialis distinctionis: quia posita quidditate alicuius to
 ta: omni alio circumscripto quod non est de quidditate eius: po
 nitur illud cuius est quidditas in actuali existentia: per lo
 cum a distinctione: sed si non est tertia entitas in homine
 alia ab anima et corpore: tunc tota quidditas hominis erit anima
 et corpus. ergo posito corpore et anima circumscripta unio
 neque non est de quidditate hominis ponitur homo: ut
 pote anima existente in limbo et corpore in mundo. Sol
 vitur primo modo quod unio habet respectum: est tamen de
 essentia substantie: sicut de respectu creature ad deum.
C Sed contra: quia differentie opposite: ut sunt ad se et ad
 aliud: nunquam concurrent in eadem quidditate: cum omnes
 tales sint subalterne. Secundo dicitur quod illa unio dicit
 aliquid ab omni pertinens ad hominis quidditatem. Sed
 tunc habetur propositum: quia est dare tertiam entita
 tem ab omni resultantem ex materia et forma: qualitercumque
 vocetur. Tertio dicitur quod illa unio habet respectum de essen
 tia hominis: est tamen ad eius essentiam: necessario re
 quisita. Sed contra. Tum quia per hoc non dicitur
 ad alteram premissarum. Tum quia deus est: necessario
 requisitus: sicut unio: et tamen si circumscripto deo existe
 ret quidditas: necessario existeret illud cuius est quiddi
 tas. Tum quia per se tota essentia hominis est anima et
 corpus: et tamen illa sine unione stare possunt: itaque
 saltem materia et anima: et sic tota hominis essentia in qua
 fundatur et sic non requiritur. Quarto dicitur quod maior
 est dubia. Sed contra. hoc est contra primum principium:
 quia cum distinctio et distinctio sunt penitus idem: si fa
 cta a motione quacumque remanet quidditas et non diffini
 tum: idem simul est et non est. Secunda ratio est: quia non
 corrupto aliquo pertinente ad naturam alicuius prece
 dentis remanet tota eius natura: cum omne existens sem
 per maneat: donec destruat: sed si non est tertia enti
 tas in morte christi non fuit destructum aliquid de natura
 humanitatis. ergo christus fuit in triduo verus homo.
 Minor probatur. quia in natura humanitatis nihil ponitur
 nisi animam et corpus: aut primam materiam: que integra
 remanserunt. Tertia ratio est: quia per corruptionem
 solius accidentis non definit esse substantia: habet autem
 hoc sola accidentia essentia corruptiva: cum nihil pertinet
 ad essentiam. Quarta ratio: quia in essentialiter ordi
 natis et realiter distinctis deus potest facere plus sine po
 steriori: sed unio est tota humanitate posteriori: si non po
 natur tertia entitas: cum fundatur in materia et forma
 que dicunt totam hominis essentiam. ergo deus poterit
 facere totum hominem sine tali unione. Si dicatur quod
 illa unio prequirat humanitati: habetur propositum
 quod humanitas addit aliquid materie et forme posteriori
 ipsis: cum ipse talem unionem precedat. Sed instaur
 tur. Tum quia eodem modo videretur induci tertia en
 titas in compositione subiecti et accidentis: cum albedi
 ne separata a subiecto non sit album: et tamen sit accidens
 et subiectum. Tum quia eodem modo poneretur resul
 tans entitas in totis artificibus: cum separatis partibus
 non maneat totum: sicut patet in archa. Ad primum quod al
 bum non solum includit albedinem et subiectum: sed imbe
 rentiam et receptionem: quod non est in quidditate substā
 tie. Sed contra. quia album dicitur quiddam absolutum.
C Dicitur quod non precise: sicut hominem est sic unus per se.
C Ad secundum quod tale totum addit respectum ad suas partes solius:
 et ille respectus corruptivus partibus separatis: quod habet esse non potest.

E
F
G
H

Tollit casum

Tollit casum

Quolibetti

I
Dificultates
curiose. 16.
circa dicta Da
mas. lib. 3.
c. 26.
Plura amittit
que semel as-
sumptis.
Ecce notat.

Circa scdm qonis parē negociando ad partem
negatiua: occurrit plures difficultates. Qua
ru p est qm doctrina bti Ansel. in Tur de hō. q de
semel assumpit: nūq dimittit: r n̄ illa tertia entitate: si cēt
dimississet in morte. C Di aut q illō intelligit quātū ad
pncipia pstituta hois: que sunt corp⁹ r aia: nō quātum
ad pncipata. Tū qz nulli dubiū est qn in morte dimise-
rit humanitātē: cū nō fuerit hō in triduo. Tū qz de san-
guine effuso: idē aliogn deus remansisset in cruce: sicut
latuit in sepulchro. Tū qz idē de multis accitib⁹ in ipso
corruptis. Tū qz idē de partibus mae per calorē nā-
lē transmutatis in eius nālī deperditione. C 2⁹ diffi. qz
fm beatū Diony. de ecclesiastica hierarchia. Dei mors
nō est alicuius rei corruptio: sed tñ. cōiuncti: sicut in ce-
teroz. cōpositoz corruptioe corrupit terminus forma-
lis: r ex psequēti terminus totalis: h̄ aut formali p̄n̄ re-
manente in corrupto: dissoluit totalis terminus: qui est
cōpositū. C 3⁹ diffi. cūz igit fit prior actibus r realr ab
ipsis distincta: cur nō pōt deus facere subam hois sine
vnione mae cū forma que ponit accidēs respectuum.
C Di aut q h̄z accitū fundata in aliquo subiecto sint
ipso posteriora: n̄ fundata in aliquo pmo subiecto non
semper: ista aut vnio fundat in mā r forma que pcedunt
tertia entitatē: r iō pcedit tertiā entitatē: sicut quātitas
interminata dī in mā pcedere formā. C Sed cōtra.
ois suba v̄ posse fieri sine accide: cū ab ipso nō depē-
deat. Tū qz ois entitas absoluta substātie v̄. a quoz
accidente r respectu abstrahere: r sic nō necessario req-
rere. Tū qz tota hois suba v̄ per accitū cōnexa: cum
nō fiat cōpositū nisi interposita vnione. C Ad p̄m. qz h̄z
suba cōposita nō requirat vnionē tāq̄ sui cām: bñ tū si-
cut effectū p̄m ordinē essentiali. C Ad 2⁹. qz tertia entī-
tas hois abstrahit aut p̄scindit ab hac vnione: sicut a
p̄ri essentiali ordine: qz nō est de sua qdditate. C Ad
3⁹. qz nō est incōueniens si adsit talis cōnexio: sicut p̄-
uia exēssione mae dī fieri informatio in corporalibus.
C 4⁹ diffi. si deus poterit tūc causare vnionē mae cūz
forma: cōpositio nō resultant. C Di aut q sic: qz in cēn-
tialr ordinatis r realiter distinctis: deus pōt facere p̄s
sine posteriori: ista aut vnio nō est tertia entitas: sed ab
ipsa realr distincta. C Sed instat. Tū qz cause intrin-
sece ex quo cōcurrūt: necessario vn̄r causare. Tū qz cau-
sa formalis p hoc qz informat cōpositū v̄ causare. Tū
qz mā r forma sic vnita nō faceret vnū p se nec in gñe
fm pdicta. Tū qz talis vnio v̄ esse: sicut vnio angeli
cū corpore cū plus ibi nō fiat. C Ad p̄m. qz non causant
nisi p̄rrente volūtate diuina: r ideo est simplr causa-
litas cōtingens. C Ad 2⁹. qz informatio ista nō est cau-
satio sed aliqd sibi p̄mū: sicut approximatō ad actio-
nē. C Ad 3⁹. qz nō est incōueniens per diuinā potentiaz:
sicut dī de mā p̄ma. C Ad 4⁹. qz est vnio q̄lis est mae
cū forma: qz h̄z talis vnio p agens diuinū possit fieri sine
tertia entitate: nō tñ creatū: sicut in angelo. C 5⁹ diffi.
cū vnio nō sit nisi in mā r forma: r p̄ns cōpositio que
est ps subiectiua ei⁹: qualr pōt esse ad cōpositū a mā r
forma: cū in alio nō fundet cōpositio: sicut nec vnio.
C Di aut q sicut libertas fundata in volūtate deno-
minat effectū libe: r ita cōpositio fundata in mā r foia
denoiat effectū cōpositū. C Sed instat. Tū qz in quo
est formāl cōpositio ips est cōpositū: sicut de albedie:
talis aut cōpositio est in mā r forma: sicut r vnio. Tū qz
in quo nō est cōpositio nec ipm cōpositū: in tertia

aut entitate nō est talis cōpositio: sicut nec vnio. Tū qz
omne cōpositū opz esse vnū: sicut omne motū mu-
tati: r tñ illa tertia entitas vnita esse nō pōt: cū in se nō
habeat extrema. Tū qz talis tertia entitas infra se nō
v̄ resoluibilis cū sit vna: r tñ omne cōpositū est resolu-
bile. C Ad p̄m. qz accitū cōpositionē pro vnioe: materia
r forma sunt cōposita: si aut pro effcū cōpone⁹ sic so-
la tertia entitas. C Ad 2⁹. per idē. C Ad 3⁹. per idem.
r ad 4⁹. v̄ h̄ accipit equiuoce cōpositio. C 6⁹ diffi.
est. si illa tertia entitas dī totū. C Et qdaz dicunt qz est
totū essentialē: r nō totū integrale: qz totū essentialē ad-
dit vltra suas partes aliquā entitatē: r nō totū integra-
le: v̄ h̄ m̄ r forma cū tertia entitate sit vnū totū inte-
grale: qz illa tertia integrant hois entitatē: ex mā r foia
fit alio mō vnū totū essentialē: qd est ipsa tertia entitas.
C Sed quō illa tertia entitas pōt esse totū cum infra se
partes nō habeat. C Di qz imo mām r formā que sūt
eius partes essentialē. C Sed quō: cū nō sint de essen-
tia illius. C Di qz imo: aliter qz alterius generis pres-
sicut pncipia pstantia sunt de essentia p̄stī. C 7⁹ diffi.
est. si illa tertia entitas dī humanitas. C Di aut q sic:
vt includit aliam r corpus: qz ista tria inueniunt in ho-
minis qdditate. C Sed nūquid v̄ p̄scindit ab ipsis.
C Di aut qz nō: qz tūc corpus r aia nō essent infra hois
essentiā. C Sed qre dī humanitas nō fuisse in triduo:
ex hoc solo qz illa tertia entitas nō fuerit. C Di autē qz
altera parte totius integralis destructa: nō manet totū.
C Intelligendū tñ qz q̄qz accipit humanitas pro illa
tertia entitate nō remanere: sicut lapiditas pro forma
lapidis. C 8⁹ diffi. est si illa tertia entitas ita resultat in
omni cōposito ex mā r forma: sicut in hoie. C Di autē
qz sic: qz in omni tali cōposito materia r forma sunt ve-
re cause alicuius effectus substācialis realiter distincti.
C Item ibi inuenit vnū per se formāl qz nō pōt fieri
sine illa tertia entitate. C Item in oibus gnatio per se
terminat ad cōpositū r nō ad mām r formā. C Itēz
in oibus materia r forma sunt ppter cōpositū. C Itēz
cōpositū semper in oibus est posterius. C 9⁹ diffi. si illa
tertia entitatē sic est inuenire in cōpositione ex genere
r dīa. C Dicit aut q sic: qz species h̄z vnitate forma-
liter: r illa nō pōt fundari in rōnibus generis r differen-
tie: cum formāl distinguit: r iō opz vt fundetur supra
aliā entitatem. C Sed instat. Tū qz genus r differē-
tia nō dicerent totam essentiā species: sicut nec aia r cor-
pus dicūt totā essentiā hois. Tū qz diffinitio nō adde-
ret species: cū nō capiat nisi genus r differētiā. Tū qz
species adderet ad vltimā differētiā: sicut humanitas
ad formā. Tū qz in specie esset alia entitas perfectior
eius vltima dīa: qd videt absurdū. C Itēz tūc videt
ref̄ dicere qz talis vnitas fundaret in realitate generis
r dīe: ex quo eoz formalitates nō sunt distincte realr.
C Sed cōtra. Tū qz nō semper sunt idem: realiter vt in
corpore r animato. Tū qz vnitas formalis nō potest
nisi supra formalitatē fundari. C 10⁹ diffi. si illa tertia
entitas: quātūcūqz precise includit mā r formā. C Di
aut q sic: qz nūquā aliqd tñ pōt p̄scindī qn includat
illa que sunt de essentia eius: mā aut r forma ponuntur
de essentia illius tertiē entitatis. C Sed instat. Tū qz
nullū distinctū realr ab aligbus videt esse in sua p̄sci-
sione iclusiuum ipsoz: cū esse distinctū sit esse p̄scisuz.
Tū qz tertia entitas diuidit cōtra mām r formā: cū
tñ oia diuidencia inquantū talia se excludant: aut coin-
cidant. Tū qz ista tertia entitas fm se p̄siderata p̄cise
depēdet a mā r forma p̄ se totā: r tūc si ei⁹ totalitate
includerent mā r foia: a seipsis ipse depēderet. Tū qz
illa tertia entitas h̄z cōuenientiam cum mā r forma r

R
Eide Daifi.
vbi supra.
Hōis dicitur ex
posiō in
Dion. r dām.

Vnionē p̄-
dere tertiā
entitatem.

Obijciat 3⁹

I

Ecce qd̄ q̄rio

Nota bene.

Ecce qd̄ q̄rio.
f̄z latius dicitur

Obiectio 4⁹.

M

Parab⁹ cēn-
tialib⁹ vnitas.
tertia entitatē
non resultare
posse sustinet.

Extr̄secer-
tiam entitatē
cōpo⁹ deno-
mari notat.
Obiectio 4⁹.

N
Lōpōnē du-
p̄r accipi.

Tōnī duplet
Tertiā entita-
tem totū cō-
uale dicit

Dū nōnda.

Tertiā entita-
tē i hoie h̄z
mā r foia p̄cise
dīa r p̄cise
cōtra.

Nota bene.

In oī cōposito
ex mā r forma
subalib⁹ ter-
tia entitatem
resultare.

In qdditate
specificā q̄m
qz tertiā entita-
tē reperiri.

Obijciat 4⁹.

Dīe p̄ter ad
h̄z oia illam
viam: vt scio.

Alr⁹ modus
dicēdi que r
probat.

Immo modus
dicēdi.
Tertiā entita-
tē a pubus nō
posse p̄scindī.
Impugnatio
quadruplex.

Diffe-
ra in
p̄sci-
sione

N

Exponē du-
plr accipi.

Locū duplex
Terū entia-
rem totū eā-
iale dicit

Du^o nōnda,
O

Terū entia-
tē i hoīe hū-
manē pōtē dī-
cī si pōtēte
eōtra.

Nota bene.

In oī pōtēto
ex mā r foīa
subalī^o ter-
tīa entiatem
recurrere.

In qd dīate
specīca qā-
qz terū entia-
tate reperit.

Obīctur 4°.

Dīc. pōter ad
5 obīa illam
nam: vt scīo.

Ill^o modū
dicēdi quē rē
robāt.

mus modū
dicēdi.

Terū entia-
tē a pūbū nō
ōsse pōtē dī
Impugnatio
quaduplex.

Dīfōnē ex nā
rei in quadru-
plicit dīa rept
rīnōnāt.

A
Ill^o modū
dicēdi.

Includi in alī
quō duplr.

Est dī eēntia
alīcū^o duplr.

B
Est pōtē dupl^o

Est pōtē ali-
cū^o duplr.

r. mod^o dīl.

C
Impugnatio
quaduplex.

Illū mod^o
dicēdi.

Terū entia-
tē abīcū mā r
foīa pōtē dī
pōtē dīcī.

Quēda foīa
licet r nā reali-
qā dī cōcū rō
qdam vt rōqz
mō: qdam vō
neuro abīcū
ē dīstīngūl.

D

Terū entia-
tē pōtē dī
est in secūdo
grāda.

Nota bene.
In terū entia-
tate pōtē foīa-
lītas includit
Instantia.

Dīfōnē ex nā
rei in quadru-
plicit dīa rept
rīnōnāt.

differentiā cū resoluant donec veniat ad pmo diuerfa:
r tunc erunt oīa excluda. ¶ Jō vī qz terū entitas quā-
tū ad illud qd addit ad mā r formā nō includat ipsa:
tūc adderet idē eidē. ¶ Ad rōnē aut oppositā. vī qz si
vltimate pōtē dīcī illa terū entitas: mā r forma non
vident de qd dīate eius: nisi alio mō. ¶ Iī^o dīfīc. est si
illa terū entitas quātūcūqz non pōtē dīcī: includit mā r
formā. ¶ Dī aut qz si accipiat nō pōtē dīcī: includit mā r
formā. ¶ Sed qz cōcernit mā r formā: sine qbus talis entitas resul-
tare nō pōtē dīcī vō pōtē dīcī vō pōtē dīcī. ¶ Intelligendūz
nī qz duplīciter pōtē intelligi aliqd includi in aliquo: aut
sicut in toto suo essentiali qd resultat ex suis pōtē dīcī: aut
sicut in toto integrali: qd est ipse pōtē dīcī. ¶ Primo mō inclu-
dunt mā r formā in terū entitate: qz intrīnsece eā cau-
sant: r nō scdo mō: qz nō sunt ipsa. ¶ Jē duplr potest
aliqd esse de essentia alīcūcū: aut qz eius essentia intrīn-
sece causans: aut qz eius essentia intrīnsece integrans.
¶ Jē duplr potest aliqd dīcī esse pōtē dīcī: aut essentia-
le aut integrale vt supra. ¶ Jē duplr aliqd est pōtē dīcī ali-
cūcū: aut sicut ipsi in pōtē dīcī: aut sicut ipm effectūe cōsti-
tuens. ¶ Iī^o dīfīc. est si illa terū entitas pōtē ab intel-
ctū pōtē sine mā r formā. ¶ Dī aut qz nō: qz nulla res
pōtē cōcipi sine eo qd est de sua essentia. mā aut r forma
sunt de essentia illius terū entitatis: que vī cōpōsitus.
¶ Sed qz inter quēcūqz separāt nā separāt intellectus:
lī nō eō: mā aut separāt inter mā r formā r terū en-
titate: cū reali dīstīngunt. ¶ In multo magis fm intellm.
¶ Jē oīa ab^o abīcūcū dīstīncta vident sine se inuicē
pōtē dīcī: cū qd līz cōcipiat ad se. ¶ Jē oīs foīalītas
ab^o vī per se intellis cum p se dīcī qd dīate: illa autēz
terū entitas est quēda ab^o foīalītas: cū cōpleat boīs
rōnē foīalē. ¶ Jē rō specīeī r generis fūdat in ipsa
terū entitate: cū mā r formā nō sint in gñe nisi per re-
ductiōnē. rōnes autē iste per se sunt pōtē dīcī intellē. ¶ Jō
vī qz terū entitas sine mā r foīa itelligi pōtē: nec valet
rō: qz nō sunt de essentia eius: sicut intrīnsece causantia.
¶ Iī^o dīfīc. est si illa terū entitas differēt foīalr a mā
r formā. ¶ Dī aut qz sic: qz in oī dīuīsiōne foīalr: opz
esse dīuīdēda foīalr dīstīncta: dīuīsiō autē subē in mā-
teriā r formā r cōpōsitū vī foīalr. ¶ Sed qz mā
r formā dīcīnt de cōpōsitō in pmo mō dicēdi p se: ta-
līa autē nō ponunt foīalr dīstīncta. ¶ Jē dīcīo intelli-
gendū qz aliqua sunt dīstīncta reali r foīalr: sicut
bō r asīnus: qz oīa specīfica est realis r foīalr. ¶ Jē
alīa reali r nō foīalr: sicut foī. r plato quīa sunt eūs-
dē rōnis foīalr vltimate: līz pōtē abīcūcū separari:
alīa foīalr r nō reali: sicut essentia creature r ei^o pa-
creatio: qz abīcūcū sunt inseparabilia: r nī dīstīncta: alīa
nec reali nec foīalr: qz nō rei sicut actualītas r
realr: qz cū nō sint foīalr: nō dīnt foīalr nec
realr: cum sint vna res. Terū entitas līz dīat reali a
mā r foīa: nō tū foīalr totalr: qz per se faciat vna pze-
cīsz foīalr: cū in rōne specīfica oīs pcurrant: nisi
forte rōnes generū r specīerū fundent in sola terū en-
titate. ¶ Iī^o dīfīc. est si in illa terū entitate est inuenī-
re plūres foīalr: cū vnitāte reali. ¶ Dī aut qz sic
necessario: qz cū nō ponant nisi vna realitas fundant
in ipsa multē foīalr: r generū r oīaz. ¶ Sz in-
stantur: qz illa dīstīnctio foīalr que ibi ponit eadē rō-
ne vī reali: qz r alīe foīalr: que ibi ponunt dīcīnt
reales: ppter modū intrīnsecū realitatis. ¶ Dīcī autē
qz quātūoz sunt genera dīstīnctiōnū ex nā rei. Vna qz nō
est realis ex nā fundamenti: nec extremoz: sicut dīstīn-
ctio inter hoīez r asīnū in potētia obīctīua: qz ibi nulls

est realitas in termino aut fundamēto. ¶ Oī aut sit ex nā
rei pōtē: illa est vera imutabilr: bō nō est alīnus: sic oī
totū est mā^o sua pze. Alīa nō est realis tā ex nā funda-
menti qz extremoz: sicut inter hoīem exīte r asīnū: qz
ibi est res r res in fundamēto r termino. Alīa vō est rea-
lis ex nā fundamēto: r nō ex nā extremoz: sicut inter re-
lationē creature ad deūz r suū fundamētū: qz līz nō sint
ibi res r res: nī est vna res vī hīz suā realitatē dīstīcī:
sicut extrema illius dīstīcīōnī. Alīa que est realis ex nā
extremoz: sed nō ex nā fundamenti: sicut deus differēt
realr a crea^o: qz ibi est res r res: sed repugnat fundamē-
to dīuīno: qz ei innascat relatio realis ad creaturam: vt
alībī patet. Et p hoc multē instāte in illa mā dīstīnctiō-
nī. ¶ Iī^o dīfīc. si illa terū entitas differēt essentialitē a
mā r formā. ¶ Dī aut qz nō essentialr totalr: sicut dī-
fert vna spēs ab alīa: sed essentialr partīalr: sicut differēt
vna ps alīcūcū ab alīa: vt mā a formā. ¶ Sed qz. ¶ Tūz
qz illa entitas terū ponit totū r nō pars. Tūz qz non
ponunt nisi due partes esse: s. mā r formā. Tūz qz sunt
plūres substātie. ¶ plūres essentīe p locū a pte subīctī-
ua. Tūz qz causa r effectus semp dīstīngunt essentia-
liter: quēdam modū pducēs r pducētū realitē. ¶ Ad p^o
qz est pars integralr: sicut totū essentialē. Et per idē ad
z^o. ¶ Ad 2°. qz sicut sunt plūres subē pīales: ita plūres
essentīe. ¶ Ad 4°. qz suffīcīt ibi dīstīnctio pīalr essen-
tialr: qualis ponit in ppositō. ¶ Iī^o dīfīc. est de illa terū
entitate qualis resultat ex aīa r corpē. ¶ Circa quā
dīstīnctiōne occurrit p^o dubīū. si illa terū entitas cau-
satur totalr a mā r formā. ¶ Dī aut qz nō: qz tūc esse-
ctus esset nobīlīoz causis totalībus: r id sequit pmo: qz
nullū cōpōsitūz pōtē esse sine causa extrīnseca. Scdo qz
aīa homīnis nō pōtē ipsūz resultare. ¶ Iī^o dubīū est. si
illa terū entitas est corporea vel incorporea. ¶ Dīcī
aut qz corporea. Tūz qz aīa vī corporea que ipsaz cō-
stituit: qz anima ponat ex cōiudīnatione corporea: vt
patet alībī. Tūz qz sicut ex necessario r pīngētē semp
resultat cōtīngens: ita ex corpōrali r spīritualī: semp
corpō^o. ¶ Iī^o dubīū est. si illa terū entitas est extēnsa.
¶ Dīcī aut qz sic: qz omne corpōreū vidēt extēnsū: r
hoc cōtīngit vno duoz modoz: aut qz eadē est quā-
tītas illius terū entitatis cum quātītate corpōris: sicut
ponit matērie r forme: aut qz qd lībz erit extēnsūz pzo-
pīa extēnsiōne. ¶ Sed cōtra. nīc humanitas erit quī-
sībīlī in partes eūs dē rōnis sicut corpū. ¶ Dīcī qz
tūc non pōtē negari. ¶ Iī^o dubīū est. si illa terū en-
titas est perceptībilī per sensūz: aut insensībilī. ¶ Dī
autē qz imperceptībilī: qz sensus nō dīscernit dum aīa
separāt in corruptione illius terū entitatis: vnde sicut
aīa inuestī per rōnē solā: sic illa terū entitas. ¶ Iī^o du-
bīū est: cum sit extēnsa illa terū entitas: r per pīsequēs
habeat superficiē: an sit colorata sicut corpū. ¶ Dīcī
aut qz sic est colorata sicut frīgīdītas summe eodē mō
hīs superficiē. p. a. sicut r quātītate fm cōmūnē modū
ponēdi. Et id sicut frīgīdītas nō perceptī sensū: sic nec
terū entitas. ¶ Iī^o dubīū. si illa 3° entitas augmentat
in hoīe succēssīue. Dīcī aut qz est in pīnuo augmento.
vī pī^o illius 3° entitatis est augmento: cū aīa incīpiat
informare partē quā pus nō informabat noua īformā-
tione r ad nouā īformationē sequat noua resultatio 3°
entitatis. Jē alīas non esset cor^o 3° entitas. Jē illa sit
in plantis. ¶ Iī^o dubīū est cum illa 3° entitas sit im-
beatīfī^o qualr pōtē esse no^o anima. ¶ Dīcī aut qz sic
suba aīe ita sua potētia. ¶ Iī^o dubīū est: corū illa terū
entitas sit summe dependens r facile corruptībilī:
quō potest esse no^o anima īmortalī. Dīcī aut qz quēlīz
alīa suba corpōralī est no^o luce solīsz: līz ipsa lux sit perpe-

E

In p. 2. r. 2.
q. pcedente: r
alibi sepe.

F
Dīcī essentia-
lis duplex.
Obīctio 4°.

Solones re-
solue.
Terū entia-
tem essentialr
a pūb^o dīstīn-
guē: vt sic: r
est vron.

Dīcī dī-
bīū curīōsūm
Terū entia-
tem non pōtē
ex pūb^o habe-
re esse.

G
Terū entia-
tē i hoīe cor-
pō r eam dīcī.

Terū entia-
tes erē dī dī-
plr: sed pūā
magīz sapīe
quod tamen
pondera.

Terū entia-
tem sensu īper-
ceptībilē esse
H

I. vīstā.
3. entiatē an-
serī r mīnū.

A. l. respectū
sue potētie.

Quolibetti

I Ecce qd qris. De excessu nobilitatis. 3. entitatis sup aiaz ronale.

ma: et qd quantitate: et magis depedens est foza subalis qd prima ma. Ad rone facta in pn qonis. dicit qd bo fz melius sui est factus ad imagine trinitatis: qm ad pfectiones scdaria s: qz nobi eius po sunt inte memo et volutas. Dnr at scdaria: qz pinct ad z modu p se zc.

Subiectio duplex sicut r iurisdicio.

Vndecima qd fuit. Utrum pncipar regni sicilie: ex hoc sit nobilior: qz sub eccle. Et quide ad istius qd nis declaratoez e itelligedu qd duplex subiectio iuenit i omnia scriptura. vna que attendit fm iurisdicione tepalem de qua loquebatur rex maximus Arta perles bester. xij. ca. Lu plurimis genibus ipare: et vniuersus orbz mee subditioi subiectiss: nequaqua volui magnitudie aburi poterie: sed clemetia et entitate guber nare subiectos. Costat aut illa subiectiones fm iurisdicione tepozale fuisse. 2o est subiectio que attendit fz iurisdicione spuale: de q loqr apis Petrus in pma cano. sua. p ca. Electis aduenis zc. scribes genitib: in obedi tia in sanguie Jesu chri. pstat aut q illa obedi tie in sanguie Jesu chri ime fun pmet ad iurisdicio ne spuale.

Subiectio duplex sicut r iurisdicio.

Nuc g ad ppo qd pns no iredit de subiectione qm spectat ad iurisdicione spuale: qz illa pfitent euidenter oes pncipes catho: sed intedit pcedere de subiectione qm ad iurisdicione tepozales: qz illam pfitet singulr Rex sicilie. Intelligentum tn est: qd sicut egregie distinguebat doctor: qz ad illa qone ex cellen r iudebat: fm iurisdicione tepozale pot habere illa qd duplici intellectu. vnu qz copet pncipar regis sicilie ad semetipsum. Utrū ipse nobilior ex hoc q subiect eccleie qz si no esset subiect. Aliu vt copet ille pncipar ad alios: vtru ex hoc sit nobilior alijs: qz subiect eccleie: et no sic alij.

Subiectio duplex sicut r iurisdicio.

Nuc aut ad ppositu: no intedo tractare illa qone copando illi pncipatu ad alios: fm illud Apli dca. Quid n. mibi cu his q foris sunt iudicare. p cori. 5. ca. fz copando ipm ad semetipsum: sicut loqr Apis 2o cori. c. 10. Nos no audem nos copare qbusda q seipfos comedat: fz ipsi coparates nosmetipfos nobismetipfis: et illa copatio est melior: qz melior est pfectio qua qlibz bz ad se: qz illa qua bz in habitudine ad aliu: r fm h est inten qonis vtru pncipar ille sit nobilior ex hoc q est subiectus eccleie: vt videat si ista subiectio nobiliter illi pncipatu: ad excludedu supficiale cogitationez illoz q credunt illi pncipatu ex tali subiectione minus nobile esse. Sed attendedu est ad declaradu inte: qz pbi tractates morale sciam: cuius ps est civilis doctrina: p radice illius posuerut duplex ronale in boie. vnu ronale per essentiam: sicut animam intellectuam in cuius potetys et virtutibz assimilamur angelis: qz ista p sua nam est ronalis. Alio ronale p participatione. scilicet aia sensitua in cui potetys et virtutibz assimilamur brutis: et istud posuerut ronale per participatione: qz lz illa aia de na sua no sit ronalis: tn nata est regulari a rone: sic docet Apostolus. Et fm illa radicem pcedens apis Paulus in diuersis locis distinguit in nobis duplici boiem duobz modis. Uno mo ponit in nobis vnu boiem interioez: qui pertinet ad regione aie intellectiue: et aliu boiez exterioroz qz pertinet ad regione aie sensitiue: de quoz pmo dicit ad Ephe. 3. c. Interioroz boiem habitare chm per fide in cordibus vestris. 2o mo ponit in nobis vnu boiez spuale ad que pmet regio sensitiue. vñ dicit apis Paulus p cori. 2. ca. aialis ho no pcepit ea que sut spūs dei: spiritalis aut oia iudicat. et vocat h aiale illu q legē inclinatioes aie sensitiue: et spuale illu q legē inclinatio ne aie intellectiue. Et fm ista dicta est inuenire quadru plice appetitu in vniuerso. Quoqz pms est q est ita

Subiectio duplex sicut r iurisdicio.

aialis: q nullo mo ronalis: sicut est appetitus bruti: qz cu in bruto sit aia sensitua: eius appetitus no est regula tus a rone: cum nulla ro sit ei cōiuncta. Et io nullo mo ronalis: nec per essentia: nec per participatione: de quo in ps. 31. Nolite fieri sicut equus et mulus qbus non est intellectus. Sed est appetit q est aialis gdem per essentia: ronalis aut p pncipatione: sicut est appetit sen sitiuus in boie: per que sensitua appetunt: qz o aialis p essentia: eo qz per sua nam pmet ad aiaz sensitua. Tñ o ronalis p pncipatione: qz natus refrenari et regulari per rone: dicete dno ad Laym Hen. 4o ca. subius te erit appetitus eius. Tertio appetitus est alius q est ronalis per essentia et aialis p pncipatione: sicut appetitus in tellecto boies: qz o volutus q appetit intelligibilia: et ille appetitus o ronalis p essentia: qz pmet ad nam aie intel lectiue. vñ fm ipm est factus ho ad imagine trinitatis: vt ps. 9. r. 10. de tri. o aialis tn per pncipatione: qz nar iclinari ab appetitu sensituo: vt exprimur: de quo Apis ad Ro. 7. c. No qd volo bonu hoc facio. 4o est inue nire aliu appetitu: qui ita est ronalis q nullo mo aialis: nec per essentia: nec per pncipatione: sicut est appetitus angelicus: qz cu p se pmet ad nam intellectuam. Et ideo sic est ronalis per essentia: q nullo mo est aialis: cu non sit aduictus alicui appetitu sensituo: q ipsuz valeat in clinare: de quo scdi Reg. 14. cap. Sapient mulier ad David: sicut angelus dñi ita dñs meus rex: vt nec male dictione nec bndictione moueat. Ex inclinatioe apper titus sensitui ad ira vel ad vanā gloriā. Nūc aut ad ppositu: sicut se habet adinuicē ronale et aiale: ita spua le et tepozale: cu spualia pntineant ad boiem interioez et tepozalia ad exteriorē fz iurisdictionē Apli alleg. ca. Et fz hoc est inuenire qdruplice pncipatu. Primo qdem q est ita tepozalis q nullo mo spiritualismec per essen tia: nec per pncipatione: sicut fuerut ab initio pncipatus infide liu: qz ita respiciebant tepozalia bona q nullo mo spua lia. Et scdo est inuenire pncipatu q est quide tepozalis p essentia et spualis p participatione: sicut pncipatus fide liuz regu: qz lz de sua na respiciant tm tepozalia: in qb solū regnat: tm participat spualia: in eo q subyiciunt ec clesie in spualibz. 3o est inuenire pncipatu aliuz q est spualis qd p essentia: sed tepozalis p participationem. Sicut est pncipatus sublestitis hierarchie: que est mili tans ecclesia: fz beati Diony. ille est per essentia spualis: de na sua respicit spualia: cu illud subm hierarchia. i. sa cer pncipatus: cu est tepozalis p participatione: qz sine rebus tepozalibz oino gubernari no pot. 4o est pnci patus q ita est spualis qd nullo mo temporalis: sicut est pncipatus celestis hierarchie: quia angeli ita respiciunt spualia q nullo mo indiget adminiculo rex tepozalium: et talis est pncipatus bti Michaelis. Daniel. 12. cap. In tepoze illo p surget Michael pnceps magnus. Et si dicat qd iste pncipatus est tepozalis p pncipationem: in eo q angeli disponunt tepozalia qbus presunt: vt bi in Da niele: tñ ponit illa distinctio que bz eiusde pph. 7. ca. Milia milium ministrabant ei: et decies centenamilia af sistebant ei. vbi ponit oia inter angelos assistetes et mi nistrates: qui sunt inferioroz fm beati Dionysius: bi sūt 7o ordines inferioroz: et tres superioroz sunt assistentes. Et io lz pncipatus ministrantiu esset temporalis p par ticipatione: tm pncipatus assisten nullo mo. Sed ad ppositu: pncipatus mere tepozalis est: sicut appetit in brutis sensituius: qz sicut ille no est ronalis p essentia: nec p pncipatione: nec ille spualis: pncipat aut fidelium est: sicut appetitus sensituius in boie: qz sicut ille ronal is est p participatione: ita iste spualis: r pncipat eccleie est sicut appetitus intellectui in boie: qz sicut ille aialis per

Subiectio duplex sicut r iurisdicio.

aialis: q nullo mo ronalis: sicut est appetitus bruti: qz cu in bruto sit aia sensitua: eius appetitus no est regula tus a rone: cum nulla ro sit ei cōiuncta. Et io nullo mo ronalis: nec per essentia: nec per participatione: de quo in ps. 31. Nolite fieri sicut equus et mulus qbus non est intellectus. Sed est appetit q est aialis gdem per essentia: ronalis aut p pncipatione: sicut est appetit sen sitiuus in boie: per que sensitua appetunt: qz o aialis p essentia: eo qz per sua nam pmet ad aiaz sensitua. Tñ o ronalis p pncipatione: qz natus refrenari et regulari per rone: dicete dno ad Laym Hen. 4o ca. subius te erit appetitus eius. Tertio appetitus est alius q est ronalis per essentia et aialis p pncipatione: sicut appetitus in tellecto boies: qz o volutus q appetit intelligibilia: et ille appetitus o ronalis p essentia: qz pmet ad nam aie intel lectiue. vñ fm ipm est factus ho ad imagine trinitatis: vt ps. 9. r. 10. de tri. o aialis tn per pncipatione: qz nar iclinari ab appetitu sensituo: vt exprimur: de quo Apis ad Ro. 7. c. No qd volo bonu hoc facio. 4o est inue nire aliu appetitu: qui ita est ronalis q nullo mo aialis: nec per essentia: nec per pncipatione: sicut est appetitus angelicus: qz cu p se pmet ad nam intellectuam. Et ideo sic est ronalis per essentia: q nullo mo est aialis: cu non sit aduictus alicui appetitu sensituo: q ipsuz valeat in clinare: de quo scdi Reg. 14. cap. Sapient mulier ad David: sicut angelus dñi ita dñs meus rex: vt nec male dictione nec bndictione moueat. Ex inclinatioe apper titus sensitui ad ira vel ad vanā gloriā. Nūc aut ad ppositu: sicut se habet adinuicē ronale et aiale: ita spua le et tepozale: cu spualia pntineant ad boiem interioez et tepozalia ad exteriorē fz iurisdictionē Apli alleg. ca. Et fz hoc est inuenire qdruplice pncipatu. Primo qdem q est ita tepozalis q nullo mo spiritualismec per essen tia: nec per pncipatione: sicut fuerut ab initio pncipatus infide liu: qz ita respiciebant tepozalia bona q nullo mo spua lia. Et scdo est inuenire pncipatu q est quide tepozalis p essentia et spualis p participatione: sicut pncipatus fide liuz regu: qz lz de sua na respiciant tm tepozalia: in qb solū regnat: tm participat spualia: in eo q subyiciunt ec clesie in spualibz. 3o est inuenire pncipatu aliuz q est spualis qd p essentia: sed tepozalis p participationem. Sicut est pncipatus sublestitis hierarchie: que est mili tans ecclesia: fz beati Diony. ille est per essentia spualis: de na sua respicit spualia: cu illud subm hierarchia. i. sa cer pncipatus: cu est tepozalis p participatione: qz sine rebus tepozalibz oino gubernari no pot. 4o est pnci patus q ita est spualis qd nullo mo temporalis: sicut est pncipatus celestis hierarchie: quia angeli ita respiciunt spualia q nullo mo indiget adminiculo rex tepozalium: et talis est pncipatus bti Michaelis. Daniel. 12. cap. In tepoze illo p surget Michael pnceps magnus. Et si dicat qd iste pncipatus est tepozalis p pncipationem: in eo q angeli disponunt tepozalia qbus presunt: vt bi in Da niele: tñ ponit illa distinctio que bz eiusde pph. 7. ca. Milia milium ministrabant ei: et decies centenamilia af sistebant ei. vbi ponit oia inter angelos assistetes et mi nistrates: qui sunt inferioroz fm beati Dionysius: bi sūt 7o ordines inferioroz: et tres superioroz sunt assistentes. Et io lz pncipatus ministrantiu esset temporalis p par ticipatione: tm pncipatus assisten nullo mo. Sed ad ppositu: pncipatus mere tepozalis est: sicut appetit in brutis sensituius: qz sicut ille no est ronalis p essentia: nec p pncipatione: nec ille spualis: pncipat aut fidelium est: sicut appetitus sensituius in boie: qz sicut ille ronal is est p participatione: ita iste spualis: r pncipat eccleie est sicut appetitus intellectui in boie: qz sicut ille aialis per

Subiectio duplex sicut r iurisdicio.

aialis: q nullo mo ronalis: sicut est appetitus bruti: qz cu in bruto sit aia sensitua: eius appetitus no est regula tus a rone: cum nulla ro sit ei cōiuncta. Et io nullo mo ronalis: nec per essentia: nec per participatione: de quo in ps. 31. Nolite fieri sicut equus et mulus qbus non est intellectus. Sed est appetit q est aialis gdem per essentia: ronalis aut p pncipatione: sicut est appetit sen sitiuus in boie: per que sensitua appetunt: qz o aialis p essentia: eo qz per sua nam pmet ad aiaz sensitua. Tñ o ronalis p pncipatione: qz natus refrenari et regulari per rone: dicete dno ad Laym Hen. 4o ca. subius te erit appetitus eius. Tertio appetitus est alius q est ronalis per essentia et aialis p pncipatione: sicut appetitus in tellecto boies: qz o volutus q appetit intelligibilia: et ille appetitus o ronalis p essentia: qz pmet ad nam aie intel lectiue. vñ fm ipm est factus ho ad imagine trinitatis: vt ps. 9. r. 10. de tri. o aialis tn per pncipatione: qz nar iclinari ab appetitu sensituo: vt exprimur: de quo Apis ad Ro. 7. c. No qd volo bonu hoc facio. 4o est inue nire aliu appetitu: qui ita est ronalis q nullo mo aialis: nec per essentia: nec per pncipatione: sicut est appetitus angelicus: qz cu p se pmet ad nam intellectuam. Et ideo sic est ronalis per essentia: q nullo mo est aialis: cu non sit aduictus alicui appetitu sensituo: q ipsuz valeat in clinare: de quo scdi Reg. 14. cap. Sapient mulier ad David: sicut angelus dñi ita dñs meus rex: vt nec male dictione nec bndictione moueat. Ex inclinatioe apper titus sensitui ad ira vel ad vanā gloriā. Nūc aut ad ppositu: sicut se habet adinuicē ronale et aiale: ita spua le et tepozale: cu spualia pntineant ad boiem interioez et tepozalia ad exteriorē fz iurisdictionē Apli alleg. ca. Et fz hoc est inuenire qdruplice pncipatu. Primo qdem q est ita tepozalis q nullo mo spiritualismec per essen tia: nec per pncipatione: sicut fuerut ab initio pncipatus infide liu: qz ita respiciebant tepozalia bona q nullo mo spua lia. Et scdo est inuenire pncipatu q est quide tepozalis p essentia et spualis p participatione: sicut pncipatus fide liuz regu: qz lz de sua na respiciant tm tepozalia: in qb solū regnat: tm participat spualia: in eo q subyiciunt ec clesie in spualibz. 3o est inuenire pncipatu aliuz q est spualis qd p essentia: sed tepozalis p participationem. Sicut est pncipatus sublestitis hierarchie: que est mili tans ecclesia: fz beati Diony. ille est per essentia spualis: de na sua respicit spualia: cu illud subm hierarchia. i. sa cer pncipatus: cu est tepozalis p participatione: qz sine rebus tepozalibz oino gubernari no pot. 4o est pnci patus q ita est spualis qd nullo mo temporalis: sicut est pncipatus celestis hierarchie: quia angeli ita respiciunt spualia q nullo mo indiget adminiculo rex tepozalium: et talis est pncipatus bti Michaelis. Daniel. 12. cap. In tepoze illo p surget Michael pnceps magnus. Et si dicat qd iste pncipatus est tepozalis p pncipationem: in eo q angeli disponunt tepozalia qbus presunt: vt bi in Da niele: tñ ponit illa distinctio que bz eiusde pph. 7. ca. Milia milium ministrabant ei: et decies centenamilia af sistebant ei. vbi ponit oia inter angelos assistetes et mi nistrates: qui sunt inferioroz fm beati Dionysius: bi sūt 7o ordines inferioroz: et tres superioroz sunt assistentes. Et io lz pncipatus ministrantiu esset temporalis p par ticipatione: tm pncipatus assisten nullo mo. Sed ad ppositu: pncipatus mere tepozalis est: sicut appetit in brutis sensituius: qz sicut ille no est ronalis p essentia: nec p pncipatione: nec ille spualis: pncipat aut fidelium est: sicut appetitus sensituius in boie: qz sicut ille ronal is est p participatione: ita iste spualis: r pncipat eccleie est sicut appetitus intellectui in boie: qz sicut ille aialis per

Subiectio duplex sicut r iurisdicio.

aialis: q nullo mo ronalis: sicut est appetitus bruti: qz cu in bruto sit aia sensitua: eius appetitus no est regula tus a rone: cum nulla ro sit ei cōiuncta. Et io nullo mo ronalis: nec per essentia: nec per participatione: de quo in ps. 31. Nolite fieri sicut equus et mulus qbus non est intellectus. Sed est appetit q est aialis gdem per essentia: ronalis aut p pncipatione: sicut est appetit sen sitiuus in boie: per que sensitua appetunt: qz o aialis p essentia: eo qz per sua nam pmet ad aiaz sensitua. Tñ o ronalis p pncipatione: qz natus refrenari et regulari per rone: dicete dno ad Laym Hen. 4o ca. subius te erit appetitus eius. Tertio appetitus est alius q est ronalis per essentia et aialis p pncipatione: sicut appetitus in tellecto boies: qz o volutus q appetit intelligibilia: et ille appetitus o ronalis p essentia: qz pmet ad nam aie intel lectiue. vñ fm ipm est factus ho ad imagine trinitatis: vt ps. 9. r. 10. de tri. o aialis tn per pncipatione: qz nar iclinari ab appetitu sensituo: vt exprimur: de quo Apis ad Ro. 7. c. No qd volo bonu hoc facio. 4o est inue nire aliu appetitu: qui ita est ronalis q nullo mo aialis: nec per essentia: nec per pncipatione: sicut est appetitus angelicus: qz cu p se pmet ad nam intellectuam. Et ideo sic est ronalis per essentia: q nullo mo est aialis: cu non sit aduictus alicui appetitu sensituo: q ipsuz valeat in clinare: de quo scdi Reg. 14. cap. Sapient mulier ad David: sicut angelus dñi ita dñs meus rex: vt nec male dictione nec bndictione moueat. Ex inclinatioe apper titus sensitui ad ira vel ad vanā gloriā. Nūc aut ad ppositu: sicut se habet adinuicē ronale et aiale: ita spua le et tepozale: cu spualia pntineant ad boiem interioez et tepozalia ad exteriorē fz iurisdictionē Apli alleg. ca. Et fz hoc est inuenire qdruplice pncipatu. Primo qdem q est ita tepozalis q nullo mo spiritualismec per essen tia: nec per pncipatione: sicut fuerut ab initio pncipatus infide liu: qz ita respiciebant tepozalia bona q nullo mo spua lia. Et scdo est inuenire pncipatu q est quide tepozalis p essentia et spualis p participatione: sicut pncipatus fide liuz regu: qz lz de sua na respiciant tm tepozalia: in qb solū regnat: tm participat spualia: in eo q subyiciunt ec clesie in spualibz. 3o est inuenire pncipatu aliuz q est spualis qd p essentia: sed tepozalis p participationem. Sicut est pncipatus sublestitis hierarchie: que est mili tans ecclesia: fz beati Diony. ille est per essentia spualis: de na sua respicit spualia: cu illud subm hierarchia. i. sa cer pncipatus: cu est tepozalis p participatione: qz sine rebus tepozalibz oino gubernari no pot. 4o est pnci patus q ita est spualis qd nullo mo temporalis: sicut est pncipatus celestis hierarchie: quia angeli ita respiciunt spualia q nullo mo indiget adminiculo rex tepozalium: et talis est pncipatus bti Michaelis. Daniel. 12. cap. In tepoze illo p surget Michael pnceps magnus. Et si dicat qd iste pncipatus est tepozalis p pncipationem: in eo q angeli disponunt tepozalia qbus presunt: vt bi in Da niele: tñ ponit illa distinctio que bz eiusde pph. 7. ca. Milia milium ministrabant ei: et decies centenamilia af sistebant ei. vbi ponit oia inter angelos assistetes et mi nistrates: qui sunt inferioroz fm beati Dionysius: bi sūt 7o ordines inferioroz: et tres superioroz sunt assistentes. Et io lz pncipatus ministrantiu esset temporalis p par ticipatione: tm pncipatus assisten nullo mo. Sed ad ppositu: pncipatus mere tepozalis est: sicut appetit in brutis sensituius: qz sicut ille no est ronalis p essentia: nec p pncipatione: nec ille spualis: pncipat aut fidelium est: sicut appetitus sensituius in boie: qz sicut ille ronal is est p participatione: ita iste spualis: r pncipat eccleie est sicut appetitus intellectui in boie: qz sicut ille aialis per

Subiectio duplex sicut r iurisdicio.

aialis: q nullo mo ronalis: sicut est appetitus bruti: qz cu in bruto sit aia sensitua: eius appetitus no est regula tus a rone: cum nulla ro sit ei cōiuncta. Et io nullo mo ronalis: nec per essentia: nec per participatione: de quo in ps. 31. Nolite fieri sicut equus et mulus qbus non est intellectus. Sed est appetit q est aialis gdem per essentia: ronalis aut p pncipatione: sicut est appetit sen sitiuus in boie: per que sensitua appetunt: qz o aialis p essentia: eo qz per sua nam pmet ad aiaz sensitua. Tñ o ronalis p pncipatione: qz natus refrenari et regulari per rone: dicete dno ad Laym Hen. 4o ca. subius te erit appetitus eius. Tertio appetitus est alius q est ronalis per essentia et aialis p pncipatione: sicut appetitus in tellecto boies: qz o volutus q appetit intelligibilia: et ille appetitus o ronalis p essentia: qz pmet ad nam aie intel lectiue. vñ fm ipm est factus ho ad imagine trinitatis: vt ps. 9. r. 10. de tri. o aialis tn per pncipatione: qz nar iclinari ab appetitu sensituo: vt exprimur: de quo Apis ad Ro. 7. c. No qd volo bonu hoc facio. 4o est inue nire aliu appetitu: qui ita est ronalis q nullo mo aialis: nec per essentia: nec per pncipatione: sicut est appetitus angelicus: qz cu p se pmet ad nam intellectuam. Et ideo sic est ronalis per essentia: q nullo mo est aialis: cu non sit aduictus alicui appetitu sensituo: q ipsuz valeat in clinare: de quo scdi Reg. 14. cap. Sapient mulier ad David: sicut angelus dñi ita dñs meus rex: vt nec male dictione nec bndictione moueat. Ex inclinatioe apper titus sensitui ad ira vel ad vanā gloriā. Nūc aut ad ppositu: sicut se habet adinuicē ronale et aiale: ita spua le et tepozale: cu spualia pntineant ad boiem interioez et tepozalia ad exteriorē fz iurisdictionē Apli alleg. ca. Et fz hoc est inuenire qdruplice pncipatu. Primo qdem q est ita tepozalis q nullo mo spiritualismec per essen tia: nec per pncipatione: sicut fuerut ab initio pncipatus infide liu: qz ita respiciebant tepozalia bona q nullo mo spua lia. Et scdo est inuenire pncipatu q est quide tepozalis p essentia et spualis p participatione: sicut pncipatus fide liuz regu: qz lz de sua na respiciant tm tepozalia: in qb solū regnat: tm participat spualia: in eo q subyiciunt ec clesie in spualibz. 3o est inuenire pncipatu aliuz q est spualis qd p essentia: sed tepozalis p participationem. Sicut est pncipatus sublestitis hierarchie: que est mili tans ecclesia: fz beati Diony. ille est per essentia spualis: de na sua respicit spualia: cu illud subm hierarchia. i. sa cer pncipatus: cu est tepozalis p participatione: qz sine rebus tepozalibz oino gubernari no pot. 4o est pnci patus q ita est spualis qd nullo mo temporalis: sicut est pncipatus celestis hierarchie: quia angeli ita respiciunt spualia q nullo mo indiget adminiculo rex tepozalium: et talis est pncipatus bti Michaelis. Daniel. 12. cap. In tepoze illo p surget Michael pnceps magnus. Et si dicat qd iste pncipatus est tepozalis p pncipationem: in eo q angeli disponunt tepozalia qbus presunt: vt bi in Da niele: tñ ponit illa distinctio que bz eiusde pph. 7. ca. Milia milium ministrabant ei: et decies centenamilia af sistebant ei. vbi ponit oia inter angelos assistetes et mi nistrates: qui sunt inferioroz fm beati Dionysius: bi sūt 7o ordines inferioroz: et tres superioroz sunt assistentes. Et io lz pncipatus ministrantiu esset temporalis p par ticipatione: tm pncipatus assisten nullo mo. Sed ad ppositu: pncipatus mere tepozalis est: sicut appetit in brutis sensituius: qz sicut ille no est ronalis p essentia: nec p pncipatione: nec ille spualis: pncipat aut fidelium est: sicut appetitus sensituius in boie: qz sicut ille ronal is est p participatione: ita iste spualis: r pncipat eccleie est sicut appetitus intellectui in boie: qz sicut ille aialis per

N Aialis et no n tionalis et co tra vrozqz mo t e s notatu.

3o aiat. c. 5o

O Applicatio n eorum.

P Pncipat 2o p dicitur 19a. P dicitur spua lis vrozqz mo dupliciter.

De ecclesiastica hierarchia.

Et sic.

Angeli minist rates et assis tetes qui

Applicatio notabilia.

buti: qz t regula illo mo de quo non est em per...

N Aliis r no n tionalis r co tra vtroqz mo r es notate.

A Principatus nobilitatis... Principatus sic dicitur dupliciter...

O Principatus nobilitatis... Principatus sic dicitur dupliciter...

P Principatus nobilitatis... Principatus sic dicitur dupliciter...

Q Principatus nobilitatis... Principatus sic dicitur dupliciter...

Principatus nobilitatis... Principatus sic dicitur dupliciter...

Principatus nobilitatis... Principatus sic dicitur dupliciter...

Principatus nobilitatis... Principatus sic dicitur dupliciter...

Principatus nobilitatis... Principatus sic dicitur dupliciter...

Principatus nobilitatis... Principatus sic dicitur dupliciter...

per participatione: ita ille temporalis per participatione: r pncipatus celestis byerarchie est: sicut appetitus in ange...

ga plures nobilitates haberet p r filius qlibet ipsoz qz spuscus: cu quilibet eoz habeat duas reiones: r spi...

Circa istam qones sunt duo pncipali facienda: cu agit de subiectione regni sici...

Quantum ad pma parte est intelligendum: qz illa questio habeat duas partes sicut...

Quantum ad pma parte est intelligendum: qz maxima nobilitas inferior: attendit in eo q suis superioribus coniungunt: sicut declaratur...

Quantum ad scdam particulam dicunt vulgo loquentes: q subiectio semp importat ignobilitate: cu subyci sit servire. Et ideo repugnat deo...

B qones sunt duo pncipali facienda: cu agit de subiectione regni sici...

p articulo. qones sunt duo pncipali facienda: cu agit de subiectione regni sici...

Prima pars. qones sunt duo pncipali facienda: cu agit de subiectione regni sici...

Caplo. 19. qones sunt duo pncipali facienda: cu agit de subiectione regni sici...

Nota singula rissime. qones sunt duo pncipali facienda: cu agit de subiectione regni sici...

Esti no semp i ma ti deet: minata subiectione nobilitates ipozare quadrupl.

Aide p poll. de hoc dupli ci pncipatu.

Quolibetti

I libertatis erant oia in statu illo: nobilioza. g esse subz est libertatis: no illibertatis in aliquib? Scdo co/ parado statu bois virtuosu ad statu vitiosu: ga vitiosus distinguit a virtuosu: ga in virtuosu vires sensitue sunt subiecte aie ronali: vt no habeat passioes edomitas rati/ nioni repugnates. In vitioso aut vires iste nolut esse su/ biecte. Et tñ costat q ille vires sunt nobiliozi modo in boie virtuosu: in maiori libertate. C Intelligendus est tñ q istud pz in qdruplici subordinatioe in boie reper/ ta. C Quaz pma est corpis ad aiaz: ga corpus est me/ lius dispositu r magis sanu cu magis obediunt membra ale ad nutu subiecta. vñ in egrotis ita subyunt r in pa/ ralticis: r tñ no ibi magis libere. C Scda subordina/ tio est bois exterioris ad interiorē: ga in boie bono q est magis liber q malus homo exteriori interiori est maxi/ me subiectus. C Tertia subordinatio itelis ad volun/ tate: ga qñ volūtas diuertit a dictamine rōnis: tūc effi/ cit vitiosa: r in seruitute peccati: qñ autē sequit iudiciu rōnis recte: tūc est libera: r magis digna. C Quarta est subordinatio portiois inferioris rōnis ad superiorē. qñ eni portio inferior deseruit rōni: tūc est aia subordi/ nata fm bñm Augustinus. r melius disponit: r magis tūc libera est. Unde dicit bñs Aug? in lib. de ciui. dei.

Subordina/ tiones qdrupli cē i boie repe/ riri.

Et dicit. 12. tri. 2. alibi. Et dicit. 13. tri. cap. 5.

K recitas dicitu poeticu de quoda qui habebat licentiam male agendi. O miser cui potestate licebat. C Tertio ostendit ppositu cōparando boiem minus virtuosu ad magis virtuosu: ga quāto hō magis est pfectus in virtute tāto magis ille vires per quas appetit rēporalia subūgant virib? per quas inclināt ad spūalia: r p rōis virtuosissimū est optimū pncipatu rēporaliū pncipatu spūaliū esse subm. C Docauit declarat fm qdruplicē gradus virtus qui ponit in morali pbia. C Quoz p m? dicit perseverantia: in qua cū passiones appetitus sensitui insurgunt rōne: puta ira: aut cōcupiscētia: fit pugna i/ ter boies exteriorē r interiorē: r tūc interior nec vincit: nec vincit: sicut in agonisticis: ei qui puocat sufficit q seipsuz defendat: r talis dicit perseveras. C Secundus gradus ponit pntētia: qñ insurgentibus sic passionib? homo exterior ab interiori vincit: sed cum molestia r diffi/ cili. sicut in agonisticis qui no sunt multi fortes supe/ rant aduersarios: sed cū difficultate: r talis dicit cōtinēs. C Tertius gradus ponit qñ insurgente tali pugna hō interior facit superat exteriorē: r tenet ipsuz subiectuz sine molestia: r talis dicit rēperans. C Quartus ponit gradus r sumus: qñ homo iteroz tenet exteriorē r ei? vires ita subūgatas: vt nullatenus ei bellū audeat atē/ tare: nec velint: r talis dicit vñs heroica quasi diuina: ga trascendit bonitatē humanā. Et ideo dicebat Pria/ mus rex troianoz de Dectore filio qui habebat excel/ lentia illius virtus: q magis videbat filius dei q filius bois mortalis. C Istam virtutē habuit filz bñs Fran/ ciscus: cuius dū ipus niteret ad oēm sanctitatem: caro ipsius que dicit hō exterior: no solū no repugnare: sed etiā pcurrere conaret. C Nūc qñ ille pncipat? nobilissi/ mus est heroicus: ga ad modus virtus heroice hō exte/ rior. s. rēporalis bois: q est qñ iteroz: pfectissime ē subie/ ct. Et ideo sic vñs heroica dicit diuina: ita ille pncipat? dicit esse diuinus. C Quarto ostendit ppositu cōparando statu presentis vite ad status felicitatis future: ga sicut post resurrectionē futuraz aia erit subiecta totalr deo: magis q nunc: ita corpus erit aie subm ronalr: vt possit oino vñ eo pro libito voluntatis ipsum mouēdo: sic dicit Sapien. 3. caplo. Sulgebūt iusti: r tanqz scintille in harundinetu discurreēt. Et itez. 3. Iai. 40. caplo. qui spe/ rant in dño mutabūt fortitudinem: assument penas vt aquile. current r no laborabunt: ambulabūt r no desi/

I Gradus boni tatis moralis virtutis 4? r complex ma/ litia opposita

Et dicit. 7. epi. ca. 1. r inde.

M 2º epi. ca. 1.

Gracicus he/ roicus: r sif/ rator: sed va/ rio modo.

cient. illa autē perfecta subiectio corpuz no erit ignobi/ litas ipsoz: imo felicitas: r ita iste pncipatus ex hoc q est digne subiect? no ignobilitat: imo mltū dignificat.

N Resol hui? articuli. habi/ tudo pncipa/ tus siclicet 2º. Cōclusio 3º.

Dico ergo ad qñes q pncipatus regni siclicet: habz duas habitudines f3 quas ad opposita comparatur: vna habitudo est in eo q suis i/ ferioribus dñatur: r alia habitudo in eo q suis superio/ ribus subordinat: r fm istas duas habitudines ponit tur hic tres cōclusiones. C Quaz prima est: q ille pncipatus iquantū respicit inferiora: sicut patet in multitudine pncipū r politiarū sibi subiectarū. fm illud Sapien. 14. caplo. In multitudine populi dignitas regis. In paucitate plebis ignominia pncipū. C Scda cōclusio q ille pncipatus est nobilioz in eo q est subie/ ctus ecclesie: qñ in eo q est platus toti sue reipublice: ga cuiuslibet habitudo melior est ad sua superiora a qb? perficit: qñ ad sua inferiora quibus sua perfectio cōmu/ nicatur. Ita autē deductio cōfirmat 4º. C Primo: ga in sensibili mundi machina: cuz luna illuminet esna r illuminet a sole: melior est cōditio lune fm quā illumi/ natur a sole: qñ inquantū ipsa illuminat: p eo q lux quā recipit est in ea formāl: r lux quā dat non nisi causāl. Scdo declarat in morali materia r in rationali natu/ ra: ga melior est habitudo aie sensitue in eo q rationi deseruit qñ in eo q pcedit membris corpis: cum fm primū accipiat virtus: r non per scdm. C Tertio decla/ ratur istud in discipuli schola: ga pfectior est habitudo fm quā quis cōparat ad docentē a quo perficit: qñ illa qua comparat ad discitentem quem perficit. C Quar/ to declarat istud in hierarchia celestia: ga meliores sunt angeli supremi inquantū a deo illuminant: qñ iquantū inferiores illuminant: cū illuminatio illa sit bñfica: r no ista: pro eo q vñs angelus alius beatificare no potest. C Tertia cōclusio est: que sequit ex istis duabus q pncipatus regni siclicet est nobilioz in eo q est subiect? ec/ clesie. Si eni valde in habitudie ad inferiora: r nobilioz in habitudie ad superiora inquantū eis subiectus est nobilioz: ita iste status inquantū est subiectus eccleie ex deductione euidentissima. C Et cōfirmat illa cōclusio duplr. Primo: ga sicut in paradiso terrestri Adam q dñū voluit esse subiect? deo fuit honoratus: r quādo noluit subyeci fuit vilificatus. fm illud psal. 48. Homo quis in honore eēt no intellexit cōparatus est iumentis insipien/ tibus r sillis factus est illis: ita illa subiectio retinet ho/ norē. C Scdo pfirmat. ga sic in celesti paradiso: deus creauit duos principes in sacra scriptura noiatos. s. luciferū: r Michaelē archangelū: quoz primus noluit esse subiectus: r ideo fuit reprobatus: Scds vñ ex eo q fuit subiectus fuit honoratus: ita in tabernaculo militantis ecclesie videt fuisse duplex pncipat? illi modo distin/ ctus. s. pncipatus Federici qui fuit abolitus: eo q recu/ sauit esse subiectus: r pncipatus Caroli: qui fuit cōfir/ matus r veneratus: eo q voluit cē subiectus. Unde de certamine eoz pot accipi illud Apoca. 12. caplo. Factū est pelliū magnū in celo: Michael r angeli eius pnelia/ bant cū dracone r draco pugnat r angeli eius: r non pnelauerunt neqz inuentus est locus eius amplius in celo ad litterā: ga locus illius pncipatus fuit per illū di/ uinitus euacuatus. Et ideo sicut pncipatus Michaelis fuit ex subiectione nobilitatus: ita r iste. vnde sicut ille est maxime subiectus in celo pncipatu hierarchico: ita ille in terra pncipatu ecclesiastico qui est diuinus.

Pncipatus siclicet duplr habitudie no bñssimū fore.

Cōfirmatio q druplex nobi/ litatis dicit pncipat? in habi/ tudine scda.

P Cōclusio pncipatus ex di/ ctis cōfirmat

Q

Circa scdam partem pncipalem istius qñis: insitendū est circa illius subie/ ctionis necessitatem: vbi est intelligendū q necessitas illius

Et l. dicitur/ tus 2.

Scda artic.

ignobi N
hoc q
ificat.
facile:
nas ad
stus i
iperio
ponun
le p
ncipa
tudine
nentis
gnitas
Secda
subie
lice:ga
a qb
comu
no.ga
lnta z
lumi
x qua
nsalr.
natu
ationi
n fm
decla
itudo
q illa
diar
s sunt
tantu
r: nō
oreft.
Q pn
t: p
bilior
us est
lie ex
lntio
pdiu
oluit
tz in
ipien
e hor
deus
luci
esse
frut
ntis
istm
ecu
ofir
e de
iccu
lia
non
s in
ot
lis
ille
ita
is: Scda articl.
te/
as

A
Necessitatem
subiectionis di
ca pncipatus
ecclie in dupli
ci radice consi
dere.
Prima pars.
Obligatio hu
mane voluntatis
deo duplex.
Prim.
Secda iurame
to confirmari.
6° conclusio.
B
Secda pars.
2^a conclusio.
C
Ordo duplex
i scriptura re
perit fm que
ppositi ondi
tur logo pro
cessu.
6° conclusio.
D
Secda nota
billa.
2^a conclusio.
D
Secda nota
duplex cu on
plici confirmat
none.

illius subiectionis puenit a duplici radice: quarum vna est obligatio proueniens a voluntate humana. Secunda radix: obligatio proueniens a voluntate diuina.

Quantum ad primam particulam: voluntas humana obligat se deo dupliciter. vno modo per viam voti: sicut dicitur prophetia in psal. 75. *Uouete et redidite domino deo vestro oes qui in circuitu eius offeritis munera.* Alio modo per viam iuramenti: sicut dicitur idem prophetia in psal. 108. *Iuravi et statui custodire iudicia iustitie tue.* ex quibus dicitur prophetia habet quod melius est actus voluntatis: cum voto et iuramento: quia primus est iuramentum et non est iuramentum nisi melior: et quia iste princeps obligat se per modum voti et iuramenti ad fidem seruandam ecclesie: ideo illa subiectionis est magis necessaria: sicut magis necessaria: ita magis perfecta. Et istud est quantum ad necessitatem obligationis que prouenit a voluntate humana.

Quantum ad secundam particulam: voluntate diuina homo quilibet obligatur: ad omnia illa que dicitur ratio recta naturalis esse facienda. Et quia ratio eidentissima videtur dicitur quod ille principatus: eo quod princeps temporalium sit subiectus spiritui spiritualium. ideo ad hoc naturali iure tenetur: quantumcumque non fecisset votum nec iuramentum: ista necessitas prouenit a voluntate diuina dicitur ex ordine que habet adinuicem temporalia et spiritualia. tunc est quod in diuina scriptura inuenitur ordo duplex. Quorum vnus dicitur esse ordo eminentie de quo apostolus Paulus prima Corinthios. 15. capitulo dicitur. *Unusquisque in ordine suo consistat: et loquitur sibi de ordine perfectionis: inducens istud exemplum. Alia claritas solis: alia claritas lune: alia stellarum. Stella inquit differt a stella in claritate: et sic resurrectio mortuorum.* Et secundo dicitur esse ordo dependentie secundum que vna res est ab alia: sicut per primum: vna res est supra aliam: de quo ordine accipitur illud Job. 38. capitulo. *Numquid nosti ordinem celorum: pones rationem eius in terra: qualis scilicet vna sphaera mouet ab alia.* Et primo ostendendum est quod secundum hunc ordinem eminentie: et secundo hunc ordinem dependentie.

Quantum ad ordinem eminentie: nullus fidelium dubitare debet quin bona spiritualia sunt superiora bonis temporalibus. Unde beatus apostolus Paulus prima Corinthios. 15. capitulo dicebat sic. *Si nos vobis spiritualia seminamus: non est magnum si carnalia metamus: quasi diceret quod non est magna merces: si temporalia pro spiritualibus accipiant.* Et istis promissis arguitur. quantumcumque sunt aliquae vne multitudines quarum vna secundum se totam est alteri subiecta. quantumcumque principat in superiori: debet per esse illi qui principat in inferiori: et illa regula declarat dupliciter. Primo quidem in naturalibus: quia si corpora incorruptibilia: ut supercelestia incorruptibilibus secundum multitudinem principant: sic declarat beatus Gregorius in moralibus: opus ut illud corpus quod naturaliter presidet in corporibus superioribus: presideat naturaliter ei quod presidet in inferioribus. Et secundo declarat in ciuilibus: quia si multitudo alicuius ciuitatis principaret alicui multitudinem alicuius ville vel suburbij: quantumcumque principatur in ciuitate illa: eo ipso debet principari principi illius suburbij: vt per se videtur patere. Et confirmatur. Tunc quia ideo quia ciuitas romana presidebat ceteris ciuitatibus. ideo princeps romani populi presidebat principibus aliarum. Tunc quia ideo quia ecclesia romana est magistra aliarum ecclesiarum: et mater: ideo princeps romane ecclesie conuenit esse pater et magister prelatorum aliarum ecclesiarum. Istis autem promissis talis inducitur minor. Sed tota multitudo temporalis subiecit toti multitudini reipublice spiritualium: vt fuit ex fide suppositum. quod princeps temporalium debet principari spiritualium

esse subiectus. Dicunt aliqui tamen quod si tota multitudo temporalium sit subiecta multitudini spiritualium: tam minus perfecta: per modum simplicis ordinis: sicut aues sunt meliores piscibus: non tamen per modum principatus naturalis: sicut bruta sunt homini subiecta: vnde temporalia et spiritualia: vt dicitur non sunt sic subordinata. Sed dicitur illud non valet. Tunc quia secundum fidem temporalia non sunt querenda nisi propter spiritualia: sicut subordinata. Tunc quia illi qui querunt temporalia sui gratia sunt auari. Et tunc facta deductio confirmat quadrupl. Primo quidem in physicis. vbi quia tota multitudo physicorum principat toti multitudini cibiticorum: vt ipsi farent: ideo princeps physicorum principatur principi cibiticorum. Secundo declarat in hierarchicis. vbi quia totus ordo angelorum subest toti ordini archangelorum: ideo hierarchia in ordine archangelorum principatur hierarchie angelorum secundum beati Dionysij doctrinam. Tertio declarat in theologicis: quia virtutes theologice principant virtutibus cardinalibus secundum doctrinam apostoli. Et ideo principatus qui regit secundum virtutes theologicas: que sunt fides spes charitas. qualis debet esse spiritualium: debet participari illi principatum qui regit tamen secundum virtutes cardinales: qualis est temporalium principatus. Quarto declaratur in monasticis dupliciter. Vno modo quia tota multitudo hominum exteriorum subest toti multitudini interiorum: per naturam secundum premissa: ideo ille qui principatur in hominibus interioribus: qualis est princeps spiritualium: cum spiritualia pertineant ad hominem interiore: debet participari cuiusque principatum solum in exterioribus: quales sunt principes temporalium: quia temporalia sunt omnia exteriora. Alio modo quia tota multitudo portionum inferiorum: est subiecta toti multitudini superiorum secundum beati Augustini vbi supra. quod ille qui principatur inferioribus: portio inferiorum: debet subesse illi qui principatur superioribus. nullus autem princeps temporalium principatur: in quantum talis nisi portio inferiorum: hominum: quas anima nostra respicit bona temporalia secundum beati Augustini. et princeps spiritualium principatur superioribus: secundum quas respiciunt anime eterne: qualia sunt spiritualia. ergo princeps ille debet esse prelatatus. Illa autem deductio sic declarat. Et confirmatur accipiendo quantum subordinata. Quorum primum est principatus alicuius principis temporalis: accipiendo principatus pro tota republica sibi subiecta. Et secundum est portio inferiorum rationis illius principis secundum quam regulat et regit totum suum principatum: quia per portiones inferiorum rationis temporalia dirigunt secundum Augustini. Tertium est portio superiorum illius principis anime: per quam regulat suam portionem inferiorum ex premissis. Quartum est princeps spiritualium qui principatur in illa portione superiorum: dispensando diuina que pertinet ad illam portionem: cum ille concedat subiectis in spiritualibus que pertinet ad illam portionem. Et ideo cum princeps spiritualium principatur eius portioni superiorum: et superiorum portio inferiorum: et inferiorum principatur: stat illi principatum temporalem illi spirituali esse subiectum. Dicunt tamen aliqui quod ille rationes sacre probant quod princeps ille temporalis debet esse subiectus spirituali: non nisi in spiritualibus. Illud tamen dicitur non est ad propositum. Tunc quia secundum illud quod vna multitudo est subiecta alteri multitudini: secundum illud princeps superioris multitudinis presidet principatum inferiorum: vt intendunt sumere rationes ille: si tota multitudo temporalium est subiecta multitudini spiritualium in eo quod alia sunt temporalia: et illa spiritualia: ergo quo ad illa temporalia princeps spiritualium erit subiectus: et iterum portio inferiorum non subiecit superiori nisi in temporalibus: cum alia non respiciat: et iterum homo exteriorum interiorum non subiecit nisi in bonis exterioribus: que sunt propria ei et

B
Eualio.
Dicitur 2.
C
Confirmatio
deductio
nis secundum.
F
De angelica
hierarchia.
1. 2. 1. 2. 1. 3.
G
Subordinatio
quorum: iterum illa
deductio quod
drupl. format
caus.
H
Hic ad pro
firi dicitur mae
Secda in ois
logor: Aure
oia atqz 304.
pecha. Aug.
de anthona.
304. de iure
cremama: aliof
qz ptes qui de
ante et ptes
ecclie: de ob
paratib: et di
gnitate status
scripturali.

Quolibetti

I per illas subiectiones fuit deductio intentata. Tuz quia in confirmatione deductionis: qui dicit qd principatus subijci inferiori portioni: constat qd intelligi debet in temporalibus: et portio eius inferiori superiori: quo ad eadem. Et ideo portio inferior in temporalibus illi qui principatur portioni superiori.

2° particula.

¶ Bona in scriptura 4° accipiuntur.

2° meta. i. c. 8

¶ Bona in scriptura 4° accipiuntur.

Ab his notabiliter que est ordo duplex: scilicet prima.

Circa sedam particula illius particule: ad declarandum propositum secundum ordinem dependentie: est intelligendum cum quantum sunt modi dependentie secundum quod sunt quatuor causarum genera: dependentia finis dicitur esse prestantissima: quia finis est causa causarum: sicut posuerunt philosophi pro dependentia igitur cause finalis sumitur intentio illius particule. ¶ Sed ad illius particule declarationem: intelligendum est quod cum finis et bonum sunt idem: Quatuor genera bonorum inveniuntur in diuina scriptura. ¶ Quaedam enim sunt bona extra nos: sicut diuicie et honores que dicuntur bona fortune in vulgo: et ista sunt bona exteriora: quia non sunt formaliter in possibilitate: de quibus dicebat Ioseph fratribus suis. Gen. 45. caplo. Venite ad me et dabo vobis bona omnia egypti. Et 4° Regu. 8. caplo. Dicitur quod venit Ahael ad Delisens huius seculi omnia bona Damasci. ¶ Secundo sunt alia bona circa nos: que sunt bona corporis nos circumstantia: ut pulchritudo sanitas et fortitudo: de quibus bonis dicebat Iob eiusdem 2° caplo. cum esset languore corporis afflictus. Si bona suscepimus de manu dominum: aut quare non sustineamus: tempore infirmitatis: sicut bona tempore sanitatis. ¶ Tertio sunt alia bona infra nos: sicut bona anime que sunt nobis interiora sicut ipsa anima: sicut virtutes et operationes meritorie: ut scia sapia et iustitia: de quibus dicit Sap. 7° caplo. Venerunt autem mihi omnia bona pariter cum illa. scilicet cum prudentia. quia virtutes morales prudentie ponuntur esse comites concupiscentie. ¶ Quarto sunt alia bona que sunt supra nos: et illa sunt bona nature nostre transscendentia: sicut sunt virtutes theologice: et scilicet dona: de quibus dicit Saluator Math. 7° caplo. Pater vester celestis dabit bona petentibus se: et alibi dicit. Spiritu bonum petentibus se. ¶ Et in istis bonis est manifestus ordo eminentie: quia meliora sunt bona circa nos quam extra nos: sicut dicebat diabolus domino in Job. Cuncta que habet homo dabit pro anima sua. pro sanitate: de qua ite debet sibi habere licentiam auferendi. Et iterum bona infra nos sunt meliora quam illa que circa nos: quia illa sunt bona anime: et ista sunt bona corporis. unde pro seruandis bonis anime docet moralis scia exponere corpus vitium. Et ite meliora sunt bona supra nos quam infra nos: quia spiritualia et diuina: illa mere naturalia. Et ite in istis quatuor generibus bonorum est inuenire ordinem dependentie: sicut ad finem: quia bona exteriora fortune sunt propter bona corporis que sunt nature: cum propter hoc appetantur: et iterum bona exteriora sunt propter bona mentis: sicut corpus est propter animam: ut ad finem: et iterum bona nature inferiora sunt propter bona superiora: quia anime bona ordinantur ad gloriam: sicut docet beatus Augustinus primo de tri. Que gloria est donum spirituale: ut sibi per. ¶ Nunc ergo ad propositum: si esset aliquis princeps qui non haberet dominium nisi supra bona fortune: ille deberet subesse illi qui haberet dominium supra bona nature in corporibus: sicut bona ista sunt supra bona illa. Et ille qui haberet tantum dominium in bonis corporis deberet subesse illi qui haberet tantum dominium in bonis anime: sicut corpus anime subest. Et ille qui habet dominium in bonis interioribus anime: eadem ratione deberet subesse illi qui haberet principatum in bonis superioribus. Cum ergo principes temporalium non habeant dominium nisi in rebus exterioribus: et circa nos et infra nos: forte quo ad aliqua: et in bonis supra nos nulla habeant auctoritatem in re naturali debet subijci in suis principatibus

ei qui principat secundum bona supernaturalia que sunt supra nos. ¶ Istis autem premissis: formatur sic ratio secundum dependentiam finis. quoad omnes alique due facultates ita se habent quod vna ordinatur ad aliam sicut ad finem: ille qui principat in fine debet pesse illi qui principat in eo quod est ad ad finem: illa regula declarat 4°. ¶ Primo quidem in iconomicis: quia enim mulieres sunt propter boies: eo quod mulier in adiutorium viri legitur esse creata. Gen. 2° cap. Et ideo quicumque principat in boibus debet pesse principatum inter mulieres. ¶ Secundo declarat in mechanicis: quia enim frenactiua ordinatur ad equestrem: sicut ad finem: ideo princeps equorum debet nali iure principari principum frenorum. ¶ Tertio declarat in politicis: ubi quia facultas equestris ordinatur ad militarem: sic ad finem: ideo princeps equestrum debet subesse principum militum. ¶ Quarto declarat in hierarchicis: quia enim ecclesiastica hierarchia ordinatur ad celestem: sicut ad finem: ideo princeps militaris ecclesie debet subijci principum triumphantis. ¶ Ex illa regula sic declarata accipitur talis minor: si facultas rerum temporalium: nullo dubitare fidelium: ordinatur ad facultatem rerum spiritualium sic ad finem: ergo ille qui principat in facultate temporalium debet subesse ei qui in facultate spiritualium principat. ¶ Sed illa ratio tripliciter soluebat. Uno modo a dicenti: bus quod maior non est vltiter verum: nec exempla ostendunt: cum vltis affirmatiua possit destrui per vnicam instantiam. Alio modo: quia si maior sit vera: tamen minor est falsa: quia spiritualia et temporalia sunt disperata. Et ideo non adimittit subordinationem. Et prima illarum est contra rationem: quia finis imponit necessitatem bis que sunt ad finem secundum philosophos. Et sicut necessitas ista est ad finem: eadem ratio princeps finis imponit necessitatem principum eius quod est ad finem: ut ipsius dirigat ad finem. ¶ Secunda solo est contra fidem: quia illi qui ponunt temporalia non esse propter spiritualia: ponunt esse temporalia sui gratia appetenda. Et sic ponunt in diuinitus felicitate. ¶ Ideo est tertia solutio magis apparens dicens vtriusque premissarum esse veram: tamen non sequitur intentata conclusio: ut subijciat princeps seculi in temporalibus: sed solum in spiritualibus: quod nullus negat. ¶ Ista tamen solo dat occasione magis proposita: quia si ex hoc ostenditur ille subiectus illi: quia facultas illi est propter facultatem istius: eo modo et quantum ad alia quibus facultas est propter facultatem erit subiectus. Sed tota facultas temporalium: in quantum temporalia sunt: est propter spiritualia: ergo quantum ad esse temporale concluditur illa subiectio. ¶ Et confirmatur in duobus datis exemplis. Primum quia frenactiua est propter equestrem: ideo quantum ad frenorum factionem: et non quantum ad aliud concluditur quod magister frenorum est subiectus magistro equorum. Tamen quia equestris est propter militarem: ideo princeps equorum directionem et regulationem arguit esse subiectus magistro militum. Et ita cum temporalia spiritualibus ostenduntur fuisse subiecta ex benedictum inferit quod ille sit princeps: ille subiectus non nisi in temporalibus cum temporalia habent accipiant ad finem ordinata: et non spiritualia: ut patet in ratione ista. ¶ Quia tamen in theologice magis mouet auctores quam rationes. Ideo ad illud propositum adducunt quatuor auctores sacre scripture. ¶ Quorum prima est Gen. 14. caplo. Ubi dicitur quod Melchisedech rex sallem erat sacerdos dei altissimi: et sic habuit vtriusque potestatem spirituale et temporale: sed nullus sacerdos fuit maioris auctus in veteri testamento quam in nouo: cum lex ista sit maioris auctus. ¶ Et confirmatur: quia ipse fuit sacerdos in ordine ad superiora. Et rex in ordine ad inferiora secundum portionem in quantum rex: ergo multo magis ubi sunt illa in diuinitus. Et si dicatur quod istud fuit datum ratione persone. ¶ Videtur quod eadem ratio ubi equae sacra aut plus. ¶ Secundum testimonium est: quod ait Moyses esset princeps spiritualium: vltus consilio

N

Barina, Ba.

Declaratio ma. 4.

r. abt. in pn.

ELI

Euasio scriptura qua reprobat

2. pby. 12. me taphy. et alibi scpe.

P

Q

Auctoritates rationi in theologia perferri.

Quadrupliciter scribere auctoritate contra mat. dicta.

Applicatio dictorum notabilis.

mt supra
ita se ha
qui princi
id est ad
uides in
ies: eo q
h. 2. cap.
e pncipā
micis. ga
fines: id
frenoz.
as eques
ps equo.
clarat in
linat ad
clere vs
declara.
aliū mul.
irritaliū
poraliū
incipat.
a dicēti
fidit: cū
tia. Alio
spūalia
subordā
ut neces
cessitas
necessi
i fines.
poralia
a appe
est ter
narum
pncps
lus ne
stiga
ill' est
qibus
ota fa
r spū
subie
ga fre
nū fa
r frer
estris
r re
ita cū
ex B
in tē
ta: r
gicis
lituz
pma
r fa
pote
ozis
aio:
redi
rtio
dos
acr/
def
si/
sio

A
Ad Heb. 3. r
Ind. 7. 2. Lo
rmb. 3.
B
Reg. 16.
23 de David.
19. cap.
Caplo. 9.
Dubium.
De duob' gla
dignoz. nūc.
Euaio nōdit
Impugn' An
gularissima.
Caplo eodes
Additio nota
bilis ex paulo
ad predicat.

estio Jetro constituit indices in rebus temporalibus: ut
soli ipse esset in pertinentibus ad deū immediate. Exo. 18.
cap. Et sic potestas temporalis tunc suberat pncipi spūa
lum: quo maior est iste fm Aplm. Et confirmat. ga
Deuterono. 17. caplo. In dubys iudicys pferit iudiciū
sacerdotis iudicio iudicis vllis in temporalibus: cū loque
bat de iudicio sanguinis: r inobediētē sacerdoti man
dat interfici. Tum ga in eodē caplo. Dicit q rex consti
tuendus debebat accipe exēplū legis fm quā regnati
rns erat a sacerdotibus leuitici gñis: que quidē acce
ptio legis ostendit aliquā subiectionē ei a quo quis acci
pit legē. Tū ga eiusdē lib. 21. caplo. Dicit q ad sacerdo
tem iudiciū pender omne negociū. Et loquit ibi taz de
spiritualibus q de temporalibus: vt pz in textu. Tert
tū testimoniū ē in 3. Reg. vbi pz q cū Samuel ppha
esset dñs r pncps spūaliū exstēs sacerdos: sic ut
Aug. in libro retractationū: ipse iudicabat ppo in tēpo
ralibus: r ga ppls aliū postulabat pncipē terrenoz: di
ctū fuit ei a dño. 1. Reg. 8. caplo. Nō te abiecerunt: sed
me ne regnare sup eos. vnde pz q ipse instituit r desti
nuit Saul: r David instituit: r ga Saul nō paruit ei fuit
reprobatus: vt pz eiusdē lib. 15. caplo. Istud autē te
stimoniū pfirmat. Tū ga habet in 3. Regū q Delias
habuit auctēz instituti reges: vt patuit de Jem r Afael:
qui fuit rex Syrie gentilis. Tum ga 4. Regū. dicitur
q Delicus instituit regē Jem. Unde dicit ille bis fuit
se vncus: aut pceptū datū Delye de ei' vncione: ipsi
discipulus instituit. Tū ga Jsaie fuit dicitū. Dedit te in lu
cem gentiū: reges videbūt te: r surgent pncipes. Jsaie
42. r. 49. caplo. Tū ga Dieremite fuit dicitū. Ecce cō
stitui te hodie super gentes r sup regna rē. Dierē. p. ca.
Et occurr. dñs. ga Salomon abiecit Abiatar ne eēt
sacerdos dñi: r constituit pro eo Sadoch. 3. Regū. 2.
caplo. Et sic dñs opposuit illius auctēz. Et autē q
istud nō fecit auctē ppha: sed auctē diuina: ga ibi dicit
in p. caplo. qd istud fecit Salomon: vt impleret verbum
dñi qd factū erat apud Dely. Quartū testimoniū ha
bet Mat. 16. caplo. Ubi dñs pmitēs Petro pncipa
tū spūaliū dixit. Nōcūqz ligaueris sup terrā erit ligatū
r in celis: r qd cūqz solueris sup terrā erit solutū r in ce
lis: institues ipsum vicariū generalē r vlem in mundo
isto: vnde quilibet vicarius accipit auctē a pncipali fm
formā cōmissionis sibi facte. Ita autē cōmissio fuit
vllis vlt' sumpta. qd quo ad oia taz spūalia q temporalia
debet esse intenta: aut nō esset intenta vlt' sic ipsa est
distributa. Et confirmat. ga Luc. 22. caplo. Dicente
dño. Qui nō habet vendat tunicā: r emat gladiū. Dixe
rūt apli. Ecce duo gladij h. Et isti duo gladij accipiunt
a doctoribus cōiter pro iurisdictione duplici. s. temporalī
r spirituali: quā apli emerūt vedētes tunicas suoz. cor
por: vt emerent gentiū fidē. Dicit tñ aliqui q fm
dicta bti Dionysij. q mistica theologia nō est argubili:
r ga illa expositio est mistica: id nō facit fidē. Istud
tñ dicitū nō est reale: ga vbi expositio nō pot dari iuxta
litterā in supficie: tūc illa expositio que videt' esse mi
stica est literalis. Et sic est in pposito: ga nō est verissime
q chis eis pro tūc indiceret emere armaturas: cū gla
dy vllm ad defensionē tūc Petro inbibuerit. Sed
ad illa testimoniū magis apponit eundē snia apli. Pau
li p. Corin. 11. caplo. Ubi dicit sic. Aialis homo nō p
pit ea que sunt spūs dei: ga spūal' examinantur. spūalis
aut oia iudicat. Et ipse a nemine iudicat. Ex quo acci
pit arg. q sicut se bz aialitas ad spiritualitē in iudi
cys: ita bz aialis qui est temporalis ad spūalē: nūc aut ani
malitas ita iudicat de sensibilib' q nullo modo de spi
ritualibus: r spūalitas q nō solū iudicat de spūalibus:

sed etiā de aialibus: ergo is homo temporalis nō possit
iudicare de spūalibus: tñ bene spūalis de temporalib'.
Et confirmat Apli snia. Tum ga eiusdē eplē. 6. cap.
Facit talē pñtia: s. de hoc mundo iudicabunt. g. mul
to magis bñt iudicare de temporalibus: de quoz iudicio
loquit ibi. Et pñtia nō pot' reduci ad formā nisi subin
telligat illa regula: qd qui iudicat de maiori pot' iudica
re de minori: ex qua regula sequit' ppositū. Tū ga ibi
dem dicit' in vobis iudicabit h' mundus idigni estis: q
sic minimis iudicatis: r ita nō valet pñtia: nisi hoc sub
intellecto: qd quicqz pot' de maximis iudicare pot' r de
minimis: per qd ostendit' ppositū. Tum ga ibidem. Ne
scitis ga angelos iudicabimus quāto magis secularia:
qd nō valeret nisi subintellecta ista regula. quicqz pot'
iudicare superiora pot' inferiora: tūc spūalia sunt supe
riora temporalibus. Tum ga in fine illius capli. cōcludit
ex oibus istis. Secretaria. g. iudicia si habueritis: otem
ptibiles qui sunt in ecclia: illos cōstituet' ad iudicādū:
qd nō pcepisset si ecclia ab initio auctēz iudicoy secu
lariū nō habuisset. Sed ptra hanc sniam. instat 4.
Primo. ga dñs Jhesus chris dicit Pilato. Joā. 18. ca.
Regnū meū nō est de hoc mundo. Et nullus vicarius bz
auctēz vlt' q pncipalis dñs. Di autē q chris nō
dixit q regnū huius mūdi nō esset subm regno stio: sed
q suū regnū nō eēt mūdāni: r ita in pposito. Secūdo
ga Luc. 12. Lūidā querēt' ab eo tēporale iudiciū de be
reditatis diuisione cū fratre suo: dñs dixit. Dō quis cō
stituit me iudicē aut dimisorē super vos: qd dicit' cōclutit
lus: r sic videt' q ipse nō habuit in rebus dñiūz tēpora
le. Dicit autē q ipse recusauit iudiciū particulare nō vlt'
totius mundi: cuius ipse est monarcha. Tertio. quia
Paulus Apl' 2. ad Thimo. 2. caplo. Dicit q nemo mi
litans deo implicat se negocijs secularibus. si autē iudi
ciū seculare debet ecclesie: tūc negocijs secularib' ipi
cat. Dicit q vlt' iudiciū nō facit talē iplicationem: sed
particulare: quod destruit ppter causam variationem.
Quarto. ga Joānes euāgelista dicit in eā. sua. 2. c.
Nō sūt diligere mundū neqz ea que in mundo sunt: lo
quens fidelibus: qm qd est in mūdō: aut est cupiscē
tia carnis: aut cōcupiscētia oculoz: aut superbia vitē: r
sequit'. si quis diligit mundū nō est charitas pñs in eo.
ois aut qui talia indicat: opz vt ad talia affectionez ba
beat inclinātā. Dicit autē q mundus accipit pro multi
tudine hōim reproboz non pro multitudine fideliz
habentū res temporales in statu salutis.

Dico ergo ad qōnē q pncipatus regni scilicet
ex hoc est nobilitas: ga subiecr' eccle
sie: sicut nobilitas fuit imperiū post qd fuit fidei subiuga
tū: r liberius q ante: cū erat a fide exēptus: ga tūc fuit
per participationē fidei subiugatu. vnde felicitus r no
bilitas regnauit. Constantinus post qd fuit fidelis impera
tor qd eo tēpore qd fuit paganus. Et Hlodoneus pñus
fidelis frācoz rex nō fuit ignobilitatus per hoc q fuit
christianus effectus. Et illius nobilitatis quā querim'
nō modicū signū est: ga cū reges qui cōsecrant: ex hoc
merito literis preferant: quāto a superiori cōsecrante
tanto ex hoc amplius nobilitat'. iste autē solus cōiter a
sumo hierarcha in terris: tēporibus nostris consecrat.
Sed attendendus est q sicut ciuitas hierlm: primo
habuit murz: r deinde antemurale. pteges muruz. vnde
chaldei pmo destruxerūt antemurale ante q destrue
rent murū. Dierem. 2. cap. Luritzqz antemurale r mu
rus pariter dissipatus est: ita militans ecclia: que sepe
in sacra scriptura illi ciuitati est cōparata: bz qdē murū
iplaz claudētē bonoz spūaliū: sicut sunt articuli fidei
r sacra ecclie: r dona spūalē: quib' fractis: ciuitas esset
Quolib. Fran. 20. 33 3

E
Regula mo
ralis r topica
per locū a mi
noz.
F
Causa.
Instanda 4.
Nō hō de mo
narchia chri
in galib'. qd
in 3. anūqos
r alibi.
Judicium 2.
G
Resol. qno
tabile.
H
Reges scilicet
a papa debere
consecrari.
Sicut nō
bilis ecclesie
r hierusalem.
r in thronis.
Mur' r ante
murale eccle
que?

Quolibetti

I destructa: et postea habet antemurale. s. bona temporalia istis spualibus subordinata: vt murus no possit ita imediate ab hostibz ipugnari: sic cu temporalia illius regni sunt imediate ecclesie conuincta: regnu est ad modu antemuralis ipsi ecclesie. ¶ Intelligedu est tri qd ex illa radice accipit argm apparet: qd milites qui sunt ppugnatores illius regni qn fideli mente et pia deuotione se exponunt morti pro defensione illius regni: inquantu est antemurale bonoz spualiu: sunt martyres fm affectione et uoluntatis electione: ga in eo qd pugnunt ipsum defendunt mediate muru ecclesie. ¶ Et istud dicitur 4. de clarat. pmo qde in moralibus: quatu ad vntez fortitudinis: ga si aliqs miles aut ciuis se exponit morti pro pseruanda sue ciuitatis libertate: uolere ipsas subigare: multo magis exponeret se pro eius salute: uolentes ea totalr destrueret: eo qd manus malu sit istud qd illud: et ita qui exponit se ad cauendu minus fidei detrimetum in temporalibz: qd faceret de detrimeto in spualibz. ¶ Secdo declarat in agonisticis: ga magis comendat: vt amicus qui se exponit duello p pseruanda amici sui fama: qd qui se exponit pro pseruanda eius vita: quid eni faceret si ageret de eius vita: cu talia faciat: cu agit solum de fama: et ita qd faceret in proposito talis miles si ageret de illa fide: cu talia faciat: cu agit de adminiculis fidei orthodoxe. ¶ Tertio declarat in politicis: ga si aliqs rex committeret duobz militibz duo castra et iterficeret in defensione muri vn et alius in defensione antemuralis: nolens expectare muri ipugnatione: h pbior iudicaret. qd enis fecisset in defensione muri. Et ita in pposito fm pmissa: supposita tali fide: cu ille pncipat sit antemurale ecclesie. ¶ Quarto declarat in theologis: ga bñs Thomas pofiter a comendantibz ipius doctoribus vere theologis: ideo pbat uerus martyrga fidei pro bonis temporalibz ecclesie se exposuit: qd eni inquit fecisset si de spualibus qn exiisset: certe multo plus. Et ideo illa radix catholica mitu oz animare illu regni ppugnatores. si fideli mente et deuota inspicitur. ¶ Et tunc dicit ad rone in dñis facta in pmo qonis: qd h nulla relo dicat pfectione in creaturis: sicut nec in diuinis: cu ois dignitas in creaturis est relatiua: vt taz in dignitatibus ecclesiasticis qd in politicis: pte tr relones diuine no vident dice dignitates: cu videat absonum vna psona hie dignitate qua no bz alia: aut qd pte r filii babeant plures dignitates qd spualis. Et si dicat: sicut arguit de pfectione: qd si relos create diceret pfectio ne multo magis diuine: ita si dicit dignitate multo magis diuine. Dicit qd no sequit eode mo: ga vniqbz est pfectu ad se: dignu ad aliud. ¶ Intelligedu tri est qd dignitas et pfectio opposito modo se hnt in hoc: ga pfectio: cu sit absoluta: nullius alterius dicit diminutiones. Et ideo in diuinis ad itra est pfectio: dignitas vo cu sit de na sua relo suppositionis: dicit diminutione in altero extremo. s. suppositione. Et ideo in diuinis ad itra no est dignitas: ga ad itra nulla est suppositio nec suppositio: tri deus ad extra hez hz dignitate: sic et diuinu: quis g create relones dicat dignitates: no tri diuine ad itra: ga ibi nulla suppositio ee pot. ¶ Et si dicat qd tuc erit digniores create relones qd diuine. ¶ Dicit qd non sunt digniores qd diuine: ga ibi nulla dignitas: sic pfectiones create no sunt pfectiores qd diuine relones: ga nullam dicit pfectiones. ¶ Sed oc. vif. ga nobilitas et excellentia no solu inueniunt in pfectionibus. Sed etia ponunt in dignitatibz: et tuc ueniunt relonibz: et si relonibus: magis diuinis. ¶ Dicit qd excellentia est relo suppositionis. Et ideo repugnat diuinis relonibz ad itra: non illis que sit ad extra: nobilitas aut talis: qualis psequit

K Adnerat so/ lera lectio: qd lz optime et su damentaliter docuit hanc q. determinatum (vt face te pias) sicut Aristo. in pte reudo greco monarchiam 7. poli. ga gre cususpectus bzita iste. 5. ga punitatis.

L scz caritatis, archiepa. Ed argm fm cipale. s. post oppositu. Bis dignitas creata relone ipozar. Replica.

Solutio. M Differet pfectio a dignitate notanter. Est pfectio: no tri dignitas in diuinis ad itra reperit se eius ad extra.

Replica. Solutio. Considera bil. Dubm noibile Solo singu laris. Excellentia et nobilitas re/

dignitates: repugnat relonibz diuinis ad itra: eade rone qua ipse dignitates: vt fuit onisuz. nobilitas aut uenies absolutis no repugnat attributis ad itra: tri bene ppetantibus: ga sunt relatiue. Et ista ma magis declaratur in qone qua qrit: vtru diuine relones dicat aliqua pfectione. Et ideo pro nuc sufficiat quatu spectat ad mam ista que no assumpsit diuinis relones in tara subtilitate pferare: quatu pmer ad tractatu pure theologicu: sed solu assumpsit declarare nobilitates illius pncipat ad solandū e? subiectos: fm illud Sapie. Eccle. 10. c. Beata terra cuius rex est nobilis etc. ¶ Ad. XII.

Decima qd fuit. ¶ Uru obediētia sit nobilissima virtus moralium. Et qde ad illius qonis declaratione. ¶ Primo intelligedu est qd quatuor virtutes inueniunt in diuina scriptura singulariter comēdate: que icludūt subiectione. ¶ Quaz prima est: legalis iustitia: per qua iustitia homo fit legis pceptis: de qua iustitia oz pro parentibz bñ Joā. ba pisse. Luc. 1. Erāt aut iusti ambo ante deū incedentes in oibus iustificationibz dñi sine querela: ga. s. legi diuine uolitariae erant subiecti. ¶ Secda virtus est: fides catholica que icludit subiectione ad diuinā auctē: de qua subiectione dicit Aplos. 2. Corin. 10. qd arma militie nre no sunt carnalia: sed potētia dei in captiuitate redigen res oim itellm in obsequiu Chri. ¶ Tertia virtus est: humilitas: que dicit et icludit subiectione ad euz cui se humiliat: de qua subiectione dicit aplos: Petrus in pmo ca. sua. 5. Dumiliamini sub potenti manu dei. et simili mo fuit dictum Agar ancille Hēn. 16. Reuertere ad dñam tuā et humiliare sub manui ei. ¶ Quarta virtus est: obedientia: que directe in sua rone formali icludit subiectione obteperantis ad pncipantē. Un illa virtus duobz psonaz gñibus singulariter que sunt subiecte puenit. Tuz ga aplos Paulus ad Eph. 6. Filij obedite parentibz vris. Tuz ga ibidē dicit. Serui obedite dñis vris. Et ideo si ille virtutes nobiles sūt et uenerabiles: vt testat diuina scriptura: subiectio fm vnaquāqz illaz virtutu est uenerabilis. ¶ Qu aut virtus obedientie icludit directe subiectione: ondit 4. testimonio aplico. ¶ Primo est: quia aplos Petrus in pma cano. 2. ca. Indicēs fidelibus obedientia ad pncipes mundi: dicit. Subiecti estote omni humane creature ppter deū etc. ¶ Secdo testimoniu. ga aplos Paulus idicans obedientia que debz esse eius qui iudicat ad iudicē sui: dicit Actiu. 26. Propter quā cam sto in iudicio subiectus. ¶ Tertiu testimoniu: ga idē Aplos declarat obedientia que debz esse vxoris ad viru suum: dicit ad Eph. 5. Ut ecclesia subta est Chri: ois et mulieres vris suis in oibz. ¶ Quarū testimoniu est qd idē Aplos loquēs de obedientia charitatis: que oz esse iter fideles: dicit in eode ca: Subiecti inuicē i timore dei.

Istis autē premisis ad ostendendum qd aliqua subiectione imponat nobilitate contra illos qui nobilitatem regis Sicilie als declararam: ex subiectione obfuscare nunt: fuit questio redacta. vtz obedientia sit nobilissima virtutum moralium. Et quides illa qstio vnu supponit et aliud qrit: illud qd supponit est qd obedientia est virtus moralis: et illud qd qrit est: si virtus talis moralis est nobilissima: et ideo pmo negociandum est circa suppositu: et scdo circa questum.

Quantum ad primā partē ostendit qd obedientia sit virtus moralis: ga in diffone virtus moralis apud pbia ponunt quinque pnciale obediētie uenientes. ¶ Quaz pma est: qd virtus moralis est habitus ad dñam actu: et disponū. ¶ Secda est qd habitus

N pugnat relationibus diuinis ad itra.

Aut. 34. r. 35 diffin. r. c. vbi ibi notauit.

Sermo felix rus de obediētia. ¶ Premittit pta p dñm. q. de declaratione an qd ad partē arguar.

O Firmus 4. ad subiectionem pñe in scri ptura comēdata.

P Obediētiam duobz psonarū gñibus comēnit.

Obediētiam includere 4. ostendit pax lo.

Q Obiuz. q. scz. q. pcedit

Suppositum q. r. questum eius que

p. articulus. 2. epi. c. 5.

N rone entes pugnat re/ nomibus disti/ ratur nis foialr ad intra.

P rone entes pugnat re/ nomibus disti/ ratur nis foialr ad intra.

Q rone entes pugnat re/ nomibus disti/ ratur nis foialr ad intra.

R rone entes pugnat re/ nomibus disti/ ratur nis foialr ad intra.

S rone entes pugnat re/ nomibus disti/ ratur nis foialr ad intra.

T rone entes pugnat re/ nomibus disti/ ratur nis foialr ad intra.

V rone entes pugnat re/ nomibus disti/ ratur nis foialr ad intra.

X rone entes pugnat re/ nomibus disti/ ratur nis foialr ad intra.

Y rone entes pugnat re/ nomibus disti/ ratur nis foialr ad intra.

Z rone entes pugnat re/ nomibus disti/ ratur nis foialr ad intra.

A rone entes pugnat re/ nomibus disti/ ratur nis foialr ad intra.

B rone entes pugnat re/ nomibus disti/ ratur nis foialr ad intra.

C rone entes pugnat re/ nomibus disti/ ratur nis foialr ad intra.

D rone entes pugnat re/ nomibus disti/ ratur nis foialr ad intra.

E rone entes pugnat re/ nomibus disti/ ratur nis foialr ad intra.

F rone entes pugnat re/ nomibus disti/ ratur nis foialr ad intra.

G rone entes pugnat re/ nomibus disti/ ratur nis foialr ad intra.

H rone entes pugnat re/ nomibus disti/ ratur nis foialr ad intra.

I rone entes pugnat re/ nomibus disti/ ratur nis foialr ad intra.

K rone entes pugnat re/ nomibus disti/ ratur nis foialr ad intra.

L rone entes pugnat re/ nomibus disti/ ratur nis foialr ad intra.

M rone entes pugnat re/ nomibus disti/ ratur nis foialr ad intra.

O rone entes pugnat re/ nomibus disti/ ratur nis foialr ad intra.

P rone entes pugnat re/ nomibus disti/ ratur nis foialr ad intra.

Q rone entes pugnat re/ nomibus disti/ ratur nis foialr ad intra.

R rone entes pugnat re/ nomibus disti/ ratur nis foialr ad intra.

S rone entes pugnat re/ nomibus disti/ ratur nis foialr ad intra.

T rone entes pugnat re/ nomibus disti/ ratur nis foialr ad intra.

V rone entes pugnat re/ nomibus disti/ ratur nis foialr ad intra.

X rone entes pugnat re/ nomibus disti/ ratur nis foialr ad intra.

Y rone entes pugnat re/ nomibus disti/ ratur nis foialr ad intra.

Z rone entes pugnat re/ nomibus disti/ ratur nis foialr ad intra.

Questio **h**abitus electus ad vitam virtutum intellectualium. **T**ercia est quod ipsa est in medio virtutes ad vitam virtutum naturalium que ponunt principia agendi in actibus mere naturalibus: ut calor in igne: quia ille virtutes consistunt in extre- mo: ideo dicitur in naturali philosophia quod virtus est ultimum de po- tentia. **Q**uarta dicitur est: quia ipsa est in medio duarum malitiarum: ad vitam virtutum sensibilium: ut colores in medi- o: non in medio duarum malitiarum: sic est visus inter duo vi- tia. **Q**uinta particula est: quod ille malitie sunt superabundantie defectus: ad vitam virtutum theologiarum que habent defectum: non tamen superabundantiam: quia aliquis posset deficere in credendo aut diligendo deum: non tamen superabundantiam: cum ipse sit infinitus bonus et verus. **N**unc autem ad propositum: obedientia est habitus: quo ad primam particulam: quod ex frequentibus actibus obedientiam gratiam virtutis inclinamus ad obediendum: sic ex actibus iustitie: ut experimur. **2**o ipsa est habitus electus: quia electio est actus voluntatis et tales sunt actus obedientie: ut experientia docet. **3**o ipsa est in medio virtutum: quia cum sit circa bonum precepti datur: contingit circa ipsum nimis intente agere et nimis remisse. **4**o ipsa est in medio virtutum malitiarum: quia ille qui nimis intendit vituperat circa bonum finitum: et quis nimis remittit. **5**o iste malitie sunt superabundantie et defectus: quia ille qui obedit in quibus non oportet est superabundans: et qui non vult obedire in quibus oportet est deficiens: sic ille propheta qui venit de iuda in Babel fuit superabundans in eo quod obedivit alteri loquenti ex parte angelorum. **3**o Regum 13. cap: fuit deficiens in eo quod non obedivit voci domini: ut ibidem habetur: sic supponit quod obedientia est virtus moralis.

Questio **u**antum ad secundam partem: supposito quod obedi- entia sit virtus moralis: currit quod virtus sit nobilissima virtutum moralium. **E**t arguitur primo quod non ostendit quod subiectio qua importat obedientiam non possit dicere perfectionem aut nobilitatem. **P**rimo quia illud quod importat perfectionem est in deo formaliter: aut virtualiter: subie- ctio autem non potest in deo formaliter: quia ibi est oratio for- maliter opposita subiectioni: nec potest ibi virtualiter: quia nunquam continet aliquid in deo virtualiter: cuius oppositum potest in deo formaliter. **E**t confirmatur quod illud quod de se refutat: aut non appetit propter se: non dicit aliquam perfectionem: sed subie- ctio non appetit propter se: sed propter aliquam perfectionem que accipit ex tali subiectione: non dicit perfectionem. **T**ertio quia virtus vult se habere in ratione actus et reliquum in ratione passivi: semper passivum dicit imperfectionem: ut patet dicto coram: sed subiectio est virtus: cuius passivum sibi opposita sit actus: aliocum frustra esset passivum nisi possit aliquid recipere: sed subiectio non dicit perfectionem. **4**o arguitur quia subiectio ex parte radicis sue non dicit perfectionem. **T**u quia in statu innocentie: homo nulli fuisse subiectus: **T**u quia servitus est iducta propter peccatum in filio Noe post lapsum hominis: **T**u quia in virtute tyrannica: propter defectum virtutis in subditis: **T**u quia in virtute voluntaria: cum quis se subicit finitum ex defectu rationis. **S**ed istud arguitur quod subiectio dicit nobilitatem in aliquibus: et sic cum obvia includat subiectio: ipsa possit nobilissima dici virtutum moralium. **Q**uestio autem aliquid subiectio dicit nobilitatem declarat. **P**rimo quia nobilitatem non est alia sensitiva in bove quam in burro: tamen in homine est rationi subiecta et non in burro. **S**ecundo declarat idem: quia nobiliori modo est anima intel- lectiva in choro: ubi est substantiata in verbo quam in bove alio: tamen in choro est subiecta deitati in eodem supposito: et in supposito alterius bovis est simpliciter regina omnium aliarum naturarum in eodem supposito existentium. **E**t sic dicitur quod illa nobilitas est gratia virtutis: non gratia subiectionis. **I**stud non valet: quia si per impossibile esset anima

vita et non subiecta: tunc esset peccatrix sicut anima sensu- sitiva: cum non esset obediens intellectuali.

Circa istas questionem ordine retrogrado nego- ciano ex causa. **P**rimo insisteretur est circa rationes factas. **E**t 2o circa considerationes faciendas.

Questio **u**antum ad primam partem: **P**rimo sunt dissolu- de rationes facte ad partes negativas. **E**t secundo sunt confirmate rationes ad partem affirmativam.

Questio **u**antum ad primam partem: **P**rima ratio facta ad ostendendum quod subiectio non di- cat nobilitatem: est quod non est in deo formaliter nec virtualiter: et quod non sit ibi subiectio virtualiter: patet quod eius op- portet. **I**tem presidia inest ei formaliter. **I**stud autem arguitur peccat dupliciter. **P**rimo quod est in minoribus: et secundo in partibus: ne minoribus: cum enim dicitur in minoribus subiectio non conti- netur in deo: nec virtualiter: nec formaliter: sed quidem est verum quantum ad esse formale: non tamen quantum ad esse virtuale: sicut ostenditur quadruplici ratione. **Q**uoniam prima est: quod quicquid deus potest efficere conti- net in se virtualiter: cum continetur virtualis non sit nisi in potentia effectiva: sed deus potest facere subiectionem: cum sit omnium causa efficiens prima: igitur virtualiter continet eam. **S**ecunda est: quod quicquid continet causa secunda in virtute conti- net causa prima: que continet virtutem: cum secundam: cum ea que continetur a contento continetur a continente: sed causa secunda continet subiectionem in virtute: cum omnis effectus in sua causa sit virtualiter contentus: ergo magis causa prima. **T**ercia quia quicquid deus non continetur virtualiter in deo est ens prohibitum: cum sola talia entia effugiant eius productivam virtutem: sed subiectio est ens non prohibitum: cum ponatur in re: natura ergo est virtualiter in deo contenta. **Q**uarta quod quicquid deus cognoscit ad extra continetur in deo exemplariter per ideas: quod habet apud seipsum per modum artis: sicut dicitur beatus Augustinus in libro 83. quod sed omnia: quorum habet ideas: continet virtualiter: cum idem fm beatus Augustinus principia cognoscit: dii et operandi artificii: ergo cum deus cognoscit subie- ctiones: virtualiter continet ipsam. **E**t confirmatur istud quadruplici auctoritate. **P**rima quod dicitur propheta in psalms: Omnia subiectionis sub pedibus eius: sicut loquen- tis ad deum: et illam subiectionem facere non potuisset nisi eam continuisset in virtute. **S**ecunda est: quod dicit propheta Isaias 45. quod deus promissit Eryro ut subiceret ante faciem eius gentes: quod frustra fecisset nisi talem preterem habuisset: que est virtualis continetur. **T**er- tia est apostoli Pauli prima corinthios 15. ubi dicitur quod filius tunc erit: si in fine: subiectus ei quasi omnia illi subiectionis: deo patri: qui nequaquam filio aliquid subiceret nisi subie- ctionem illa virtualiter contineret. **Q**uarta est eiusdem apostoli ad Hebreros 2. ubi dicitur quod deus pater non videri sit aliquid non subiectum filio in eo quod omnia: subiectionis sub pedibus eius: et isto modo virtualiter continetur. **D**icit tamen iste doctor quod illa subiectio non est in deo supereminenter. **I**stud autem est contra determinationem beati Dionysii 2. cap. divinum nomen: ubi dicitur expresse: quod illa omnia que sunt in creaturis supereminenter sunt in prima causa: quibus ibi a malibus segregantur: et iteque contra determina- tionem beati Dionysii in suis stoicheis: sicut recitat in 3. ca. divinum nomen: qui dicitur quod Iesu divinitas est in se su- per bis: et prehabes tam perfecta quam imperfecta omnia: et ista quod subiectio est entitas: sive perfecta: sive imperfecta. **E**t confirmatur auctore duplici dicitur scripture. **Q**uoniam prima est Jo. euange. pro cap. dicitur. Quod factum est in ipso vita erat: et ideo cum subiectio sit facta: ipsa presuit in deo vita: non virtus autem non potest esse vitam: nisi supereminenter. **2**o peccat istud arguitur in partem minoribus: cum assumitur ad

E rone entes pugnat re/ nomibus disti/ ratur nis foialr ad intra.

F rone entes pugnat re/ nomibus disti/ ratur nis foialr ad intra.

G rone entes pugnat re/ nomibus disti/ ratur nis foialr ad intra.

H rone entes pugnat re/ nomibus disti/ ratur nis foialr ad intra.

I rone entes pugnat re/ nomibus disti/ ratur nis foialr ad intra.

K rone entes pugnat re/ nomibus disti/ ratur nis foialr ad intra.

L rone entes pugnat re/ nomibus disti/ ratur nis foialr ad intra.

M rone entes pugnat re/ nomibus disti/ ratur nis foialr ad intra.

O rone entes pugnat re/ nomibus disti/ ratur nis foialr ad intra.

P rone entes pugnat re/ nomibus disti/ ratur nis foialr ad intra.

Q rone entes pugnat re/ nomibus disti/ ratur nis foialr ad intra.

R rone entes pugnat re/ nomibus disti/ ratur nis foialr ad intra.

S rone entes pugnat re/ nomibus disti/ ratur nis foialr ad intra.

T rone entes pugnat re/ nomibus disti/ ratur nis foialr ad intra.

V rone entes pugnat re/ nomibus disti/ ratur nis foialr ad intra.

X rone entes pugnat re/ nomibus disti/ ratur nis foialr ad intra.

Y rone entes pugnat re/ nomibus disti/ ratur nis foialr ad intra.

Z rone entes pugnat re/ nomibus disti/ ratur nis foialr ad intra.

Quolibetti

I probandum eam: qd illud cuius oppositum continetur in deo formaliter non continetur in eo virtualiter: et ideo quia platio continetur in deo formaliter subiecto non potest contineri in eo virtualiter. Et illud autem medium militat primo ad articulum creationis: quia cum esse a se et esse ab alio sunt opposita: sic possidere et subiacere illud medium est bonum: cum in deo sit esse formaliter a se non erit in deo virtualiter esse ab alio: et sic non poterit facere creaturam que sit ab alio. Et secundo militat illud medium ad articulum incarnationis: quia assumere et assumi sunt opposita: sic posse et subiacere assumens in quantum assumens possidet: et ideo cum posse assumere sit in deo formaliter: assumptio passiva non erit in eo virtualiter: et sic non poterit carere illa virtute. Et tertio militat ad articulum resurrectionis: quia resuscitare et resuscitari sunt opposita: sicut posse et subiacere: cum resurgens in quantum resuscitatus subiacet: cum in deo sit formaliter posse resuscitari: in eo non erit virtualiter resurgere: et sic non poterit ipsius effectum carere. Et quarto militat ad articulum ascensionis: quia elevari et elevari sunt opposita: sicut posse et subiacere: et ideo cum posse elevari sit in deo formaliter: posse elevari non est in eo virtualiter: et sic humanitas ad inimitabilem elevari non potest. Et hoc ostendit deus in illud medium assumptum per 4. primo quod scilicet moraliter: quia sumus princeps in republica: que dicitur monarchia: et in se presidentia civile respectu omnium formaliter: et tunc hoc non excludit quod habeat subiectionem virtualiter: alioquin non posset facere in cuius subiectione. Et secundo ostendit scilicet naturaliter: quia sol in se sit incorruptibilis formaliter: tamen corruptibilis virtualiter: que in quantum talia plus incorruptibiliter opponuntur quam subiacentibus. Et tertio ostendit scilicet mathematico: quia cum in arithmetica unitas continetur virtualiter omnibus numeris: cum ipsa sit indivisibilis formaliter non poterit contineri numeris virtualiter: qui est divisibilis per essentiam. Et quarto ostendit scilicet metaphisice: quia cum substantie separate sunt corporales et permanentes formaliter: non poterunt contineri aliquid virtualiter corporale et successivum: sic non poterunt esse cause motus celi.

K

Ad id in dicitur nisi i creati ostendit oppositum formali virtuali

I

Ad sedm an oppositum.

Et in dicitur pluribus et rationalibus.

M Ad qd gra al scribitur apocriphe dicitur pfectio nem 4. ostendit

Oppositum ma. 2. principia licet.

Subditio omnis non reinari de hoc ostendit noviter.

Secunda ratio facta ad ostendendum quod subiectione non possit dicere nobilitate est ista: illud quod refutat de se: si appetit non appetit sui gratiam non potest dicere perfectionem: sed subiectione est deus. Et ista autem ratio non potest dicere perfectionem: dicitur quod illud quod non appetit sui gratiam non dicit perfectionem: tunc enim nullum ordinatum ad finem diceret velle perfectionem: cum ea que sunt ad finem non sui gratiam appetant sed gratia finis. Et confirmatur istud 4. tum quia in disciplinis logica non queritur sui gratiam: aut gramatica: sed per scias superiores ista desiderant: et tamen habent intellectuales dicunt intellectus per se perfectiones: cum sint virtutes. Tum quia in doctrinalibus non queritur medicina sui gratiam: ut vulgo dicitur: sed propter sanitatem: et tamen medicina est perfectio et virtus intellectualis. Tum quia in corporibus non querunt bona corporis: aut vires sui gratiam: sed propter bona anime: ad que de natura sua sunt ordinata: et tamen bona corporis dicitur perfectio corporalis. Tum quia in spiritualibus bona anime: ut virtutes non querunt nisi propter beatitudinem: ut docet beatus Augustinus primo de tri. et tamen virtutes sunt perfectiones. Et ideo dico quod multa dicunt perfectionem que non sui gratiam appetant: quia appetere sui gratiam aliquid est eo frui per beatus Augustinus de doc. chr. frui est aliquid amorem inherere propter se: ita cum nihil sit fruibile nisi deus solus: deus diceret perfectionem. Et confirmatur quia appetitus noster: qui est rectissimus: non appetit beata nisi propter boiem: et tamen beata sunt entia perfectissima contra rationalia. Et secundo peccat ista ratio in minoribus in eo quod assumit quod subiectione refutat: vltimo: quod non est verum: quia iste doctor distinguit inter bona subiectionem et mala: et nullum bonum in quantum tale:

h3 ratione fuge. Et confirmatur illa iterum triplici exemplo. primo quia primus angelus: quia recusavit deo esse subiectus: factus est diabolus: ut habet Isaias. Et secundo quia primus homo noluit esse subiectus deo: factus est in statu miserie: cum esset in actu innocentie secundum illud prophetam. Deo cum in honore esset non intellexit. Et tertio quia gubet efficaciter inimiticus dei ex parte: quia recusavit esse subiectus legi divine: sic dicit apostolus ad romanos. 8. causa quia sapia carnis inimica est deo: legi enim dei subiecta non est: nec enim potest. Et quarto quia ille qui non vult esse subiectus: dicitur in scriptura filius Belial. Labijs iugo: vel dicitur secundum interpretationem beati Hieronymi. Unde dicitur primo Regum 2. quia filius Dely erat filius Belial: nescientes omnium: et sic videntur esse qui bona abijciunt subiectione.

po. 48.

Ad 3. an op positus etc. ma. scilicet 4. 2. possibite.

O

3. 6. aia. r. c. 3. 7. co. 5. 2. idc.

P

Tertia ratio quia quia aliqua duo comparantur ad invicem vni in ratione actui reliquus perfectione: sic patet in regere et regere: docere et doceri: nunc autem patet esse subiectum sic se habet: et ideo cum posse sit nobilitatis: subiecti erit ignobilitatis. Et ista autem ratio: si bona esset contra ad maiorem sequerentur. Et primo quod in monarchia: sed quod deus principat universis principatu monarchico: quia secundum beatus Dionysius. 4. diuino: nomen diffundit suam bonitatem concedendo omnibus creaturis sed eorum capacitate: et sed illa maiore capacitas talis passiva dicitur perfectione: sicut virtus concitativa perfectione: et sic creatura quanto diuise bonitatem capax: et est imperfectior: quod est absurdum. Et in ipse in monarchia: quia infra eundem hominem: itellus agens dicit perfectione: et tamen intellectus possibilis: qui est passivus sibi correspondens: non dicitur imperfectione: cum sit potentia beatus: et per ipsam est homo ad imaginem trinitatis. Et confirmatur quia intelligibile tale quod est actuum reus intellectus: cum intelligere sit quoddam patitur dicitur perfectio: nem: cum intellectus in quantum tale sit verum: et tamen intellectuum non dicit imperfectionem: cum nobilitate sint entia intellectiva: quia intelligibilia: ut talia sunt. Et tertia impossibile in hierarchia: quia sed beatificatiuus dicit perfectione: et beatificans similiter: tamen beatus: et beatificans: in quantum tales: non dicunt imperfectionem: alioquin in quantum tales essent imperfecti: et tamen illorum comparatio est sicut actui ad passivum. Et confirmatur quia naturalis potentia in creaturis quanto magis beatificabilis: tanto magis perfecta. Et quartum impossibile est in hierarchia: in quibus bonis generatione actiua et passiva: et ita de inspiratione: et sed generatione: aut generatiuum non dicitur imperfectionem: et sed generatiuum ibi non est actio et passio proprie: tamen est ibi producere et produci: sicut subiacere et subiacere. Et confirmatur quia si illius et spiritus sanctus dicitur produci et mitti a patre: sine vlla sui imperfectione. Et ideo dico quod illa maior est simpliciter passivus esse semper imperfectionem: cum in passione: bus: que sunt salus et perfectio: melius sit talia pati quam non pati. Et confirmatur quia secundum illas maiores: sed generare regem est nobilitatis: ex hoc generari a rege est ignobilitatis: et per consequens esse filium regis: et iterum si ex hoc quod actiuis est nobile passivus est ignobilitas: sicut assumit ratio illa: quanto actiuis nobilior tanto passivus ignobilitus: et sic patens erit subiecti deo: quod creatur.

Refutatio argu ment.

Passio du plex. vide. 2. 3. de aia.

Quarta ratio est: quia illud est malum: quod habet malam radicem: nec potest dicere perfectionem: subiectione enim habet malas radices: sicut declaravit ille doctor in exemplo quadruplici. Et primum quod in statu innocentie non fuisset subiectione. Et secundum quod in filijs Noe iuducta est seruitus propter peccatum. Et tertium quod in subiectione tyrannica. Et quartum in seruitute voluntaria: cuius quod patitur se vendi ex insipientia. Et quantum ad primum exemplum cum dicitur quod in statu innocentie non fuisset

Ad qm pnt capale.

Subditio 2. in statu innocentie etc. ostendit 4.

aplici N
 deo ee
 scdo.
 mise
 cu in
 f in
 50.48.
 dicit
 sole
 ille q
 ibiqz
 inde
 antes
 ne.
 adin
 quuz
 t im
 ic ar
 atis:
 qtu
 mo
 onar
 indit
 late:
 one:
 utie
 z m
 dicit
 unuz
 nta
 itis.
 re
 tio:
 iuu
 ctu
 in
 ca
 tus
 les
 ad
 ra
 ta.
 re
 ar
 ur
 p
 z
 i
 a
 Q
 Refoto argu
 manu.
 Passio du
 plex. vide. z.
 z.3. de aia.
 Ed qm p
 apale.
 Subrio 2 in
 statu inocie
 ee ostendit 4.

A

fubiectio: vey quide est de fubiectioe penalino tamē
 de salubri. Et istud declarat 4. pmo. ga bo tunc
 fuisset maxime deo fubiectus: quia in oibus obediens.
 Scdo. ga tunc corpus hois maxie fuisset aie subm:
 vt declarat bñs Augu. in lib. de ciui. dei. Tercio. ga
 ille no fuit perfectior status q status angeloz in pua:
 iter quos est fubiectio fm pncipar hierarchicos: sicut
 docet bñs Diony. de angelica hierarchia. Quarto.
 ga ille status no fuit nobilior q status ad que translati
 fuissent final: imo minus pfectus: z tamē in illo statu
 final: cum fuissent in angeloz ordinibus collocad: ibi
 fuissent hierarchie subu: sic eoz pines. Ideo dico
 q in statu inocie fuissent qm pncipatus: z fm illos
 quadruplex fubiectio venerada. Qnoy pmo fuisset
 pncipatus monasticus fm que quilibet ho sibi ipsi pfe
 cie fuisset fubiectus: vt facit oia corpis mebra obedi
 rent voluntati: z vires aie iferiores superioribus essent
 perfecte fubiecte. Scdo fuisset pncipar patriarchi
 cbus fm quem filij parentibus fuissent fubiecti: ga illa
 fubiectio pñet ad inuolabile nāe legē: vnde sicut ma
 li fuit a parentib: deriuatū originale: multo magis ab
 eis bonū originale puenisset. Tertius fuisset pncipa
 tus monarchicus iter hoies qui habuissent vnu monar
 cha: ga ex hoc q melior est ordo toti exercit: ad ducē
 q partū adiuuēt: ostēdit in vniuerso vnicus pnceps.
 Et ista ratio cōcluderet vnicū pncipē in illo statu q
 erat optimus: z per pñs optimo ordine non corruisset.
 Quartus fuisset ibi pncipatus hierarchicus: ga ibi
 tunc fuisset cōmunicatio bonoz spiritualiū plus q mo
 do: z ideo in tali cōmunicacione fuisset: sicut nūc deue
 nire ad vnu pncipē pñmū: sicut in ecclesiastica hierar
 chia: eadē rōne: ga in quoz ordine celesti est vnus de
 rarcha. Sed atēdēdū est q duo modi sunt di
 pfectus status inocie. Unus modus est q pmo ho
 vixisset quoz ois electoz numerus fuisset ipler: z tūc
 fuisset simul trāslati: sicut post die iudicij oēs sil assu
 ment. Tunc tunc credit q primus ho q dī a deo fuisset
 creatus sapiētissim: fuisset oīum vnicus supnus pñar
 cha z pnceps. Alius modus ponit q fuissent suc
 cessiue translati post etate a deo determinata: sic nunc
 moziunt: z tūc no fuisset vnicus patriarcha illo modo:
 sed magis monarcha. Et istud declarat quadrupli
 ci rōne. pma est: qz cōitas hierarchica est cōitas opti
 ma. ergo fuisset hierarchica: in omni aut hierarchia: s
 bñs Diony. est deuenire ad vnu hierarcha: ga lex gñā
 lis hierarchie est lex vt iferiores per suos supiores agā
 tur: vsqz ad vnu supremū. Scda rō. ga cōitas quan
 to melior tāto magis vna: z ista vnitās no pōt esse vni
 tas indiffusionis simplicis: sed ordinis: vnitās autē ordi
 nis atēdit in habitudine ad vnu pñmū ad qd hnt attri
 butioē ista que sunt de ordine illo: z sic cū illa multitu
 do fuisset sume vna: vnicū pncipē habuissent. Tercia
 rō: ga sicut illi electi fuissent z fuerūt eternalr prede
 stinati ad diuersos gradus felicitatū rēspōdentū ange
 lis qui ruerant: quoz ruina reparaturū erāt: ita erāt por
 dinati ad diuersos gradus virtutū: z ita cū fm gradus v
 ritutū attendat ordo in pncipatu optimo: ibi optimi fuisset
 pnceps effectus: alioquin bonore sibi debito caruisset.
 Quarta rō. ga fm gradus meritorū in via sancti
 habuissent diuersos gradus felicitatūz in patria z ecō
 uerfo: z sequitur q ex gradibus diuersis habitudinū
 fuissent hierarchie subordinati in patria: eadez ratio
 ne ex diuersis gradibus virtutū in via. Sed oīur
 difficul. quia homines natura sunt pares: z ideo contra
 nām humanā videtur q vnus alteri pncipetur: cum
 pncipatus ex imparitate consurgat. Dicit autē q

Lib. 14. c. 14
z circū.

Scde statu
inocie ibi q
duplice sta
tu reperit.

Et l. vnitās
pncipio.

Pncipatus
status inocie
sic in casta 2
pñmū pñ.
Et l. supinus.

Ostēdit statu
inocie in ca
tu monarchia
ponit q pñmū
archaūz est.
Et l. regant.

Statu duplx

Latit per oia.

Subio 4.

B

C

D

ly sint pares in substātibz forte: non tñ in accitābz
 z ideo imparitas acciden^m puta virtutū ducit rōne ad
 oppositū: tamē paritas nature arguit vt non pncipet
 homo homini feruliter: sicut iumento impari sibi fm
 naturā. Secūda diffi. si talis pncipatus fuisset per
 successione: aut per electionem. Dicit autem q non
 per successione: qz sic pñgisset pncipari minus bonū:
 qd non est dicēdum in statu pfecte iustitie: sed per ele
 ctione diuinā: sicut in Saul z David. aut per humanā:
 qz tunc hoies optime agnouissent: z illū assumpsisent.
 Tercia diffi. si eadē ratione nunc melius esset habe
 re pncipem per electionē. Dicit q non. ppter ho
 minū malitiam z ignorantiā: qz quādo credunt eligere
 optimū quādoqz eligunt pessimū: sicut expedit reruz
 diuisio: propter cupidinē que prohibita est absolute de
 iure nature. Quarta diffi. si tunc fuissent duo pñ
 cipes: vnus hierarcha spiritualiū: z alius monarcha tē
 poraliū. Dicit q non. qz temporalia omnia cōmu
 nissima fuissent: z abundassent: z ideo non indignissent
 nisi hierarcha ipso agēte: sicut in angelica hierarchia:
 vt patet per beatū Diony. Quātum ad scdm exem
 plum cū dicit q seruitus in filijs Noe fuit inducia per
 peccatū: sic seruū ac fubiectio est a mala radice: sic
 videt concludere de omni seruūtē: z lz concederētū
 omnis seruitus esse mala: non tñ omnis fubiectio: cum
 filius dicat esse fubiectus: z tñ non est seruus. Intel
 ligēdū tñ q in diuina scriptura duplex seruitus cōmē
 dat. P^m est sanctoz angeloz. de qbus dī Job. 4. Ec
 ce q ei seruunt no sunt stabiles. Q² est sanctoz glori
 ficatoz. de qbus dī Apoc. 7. q seruunt die ac nocte in
 teplo eius. Et pñmā qz si ois seruitus mala eēt z
 impfectionē diceret: sic sumus pñter sibi ipsi detra
 heret: cū de se dicit seruus seruz. dei: seruire enīz deo
 est regnare. Un dicit in Apoc. 22. Qz seruū eius regna
 bunt in secula seculoz: z ita est de quocūqz q seruit ali
 cui ppter deū: sicut fuit pclarissima seruitus bñi Pau
 lini q profilio mulieris vidie seipūz dedit in seruūtē
 ppter deū. Quātū ad 3^m exēplū de fubiectioe tyra
 nica cū supponit q semp sit mala: illud exēplū peccat
 duplx. pmo qz militat cōtra auctozē suū: qz peius
 est iniuste subire: qz iniuste subyci: sicut peius est in
 iustū facere q iniustū pati: eo q malū culpe peius sit q
 malū pene: z ideo cum iste velit ex malo plationis ty
 rānicē ponit arguere malū mala platione. Secūdo
 peccat qz assumit falsūz: qz se3 subyci tyrānicē: sic semp
 per malū. Tuz qz tali fubiectioe pñficat: ppter pe
 na: sicut bñi passio ex parte eius fuit bona. Tuz qz in
 tali puniunt peccata: q bonū est in repub. Tuz qz in
 tali afflictioe cōpūmūt hois supbia: sicut in moruifi
 catione cōcupi. Tuz qz in tali afflictioe serenat in
 telligere: dum cogit boiem regredi ad seipūz. Un dī
 Jsaie. 28. cap. q tepoze tribulationis talis: tantūmodo
 sola veratio intellm dat auditū. Quātū ad 4^m exē
 plū de fubiectioe volūtaria: uz supponit eam simplr
 malā: qdē lz ipsa possit esse mala: sicut cū itellz suby
 cif sensuū ipsa pōt esse bona: sicut declarat qdrupli
 ci via. pmo qdē in monasticis: cū appetitus sensu
 titus sponte z sine coactione subycit hoī interioritūz
 est signū virtutis pfecte. Q² declarat in politicis: vbi
 cōmēdat de fidelitate vasallūz: qñ pfecte z sine rebel
 lione volūtariae pncipi est fubiectus. Q³ declarat in
 ecclesiasticis: qz ex hoc q ingrediens religioē subyci
 tur volūntā non deterioratur: imo melioratur. Q⁴
 declarat in hierarchicis: qz nisi angeli essent volūntā
 inuicem fubiecti fm ordines hierarchicos: talis fubi
 ctio esset inuoluntaria: z per cōsequens cum pena.

E

F

G

H

Paritas in ho
minibz notā
ter vbiqz.

In statu ino
cie i actu p
electionē ms
narchā esse.

Cōsidera bñ
hic qz videt
suspectus.

Et l. regente.

Antē pñct
pē i statu ino
cie. pñ. vñ
scō. 15. z. 36.
dī. 4. ad b.
Quāto ser
uūtē omni
omnis fubi
ctio mala.
Serpūz z i
scriptura cō
mēdat.

Nota.
G

Paulin ser
uitas cōmē
dat.

Subyci etaz
tyrānicē esse
occasionem
plurimū bo
nomm.

Subyci vñ
lātāre ee bo
nū qdrupli
cia ostēdit.
Et dē pmo
politico. z in
viroz iure z
alibi de fubi
ctioe z ser
uitute z gra
dibus cap.

Quolibetti

Circa scđam

I Scđa pñcula pñe pñs scđi arcauli.

Fortificat rōnes post op. postū in pñ scđi arcauli.

Op. aliorum quā reprobat noxanter.

Nobilitas 2^a.

Alia sensitiua in hoīe ēē nobilitas tālī in bruto ostēdit 4^a. Idem q. pceden. Loquissimo se. vide in 3. 7 alibi vñ scđ.

Ricar. 4. tri. cap. 22.

Dicit bñ: sed castē omnia.

Resolō deōz

Enasio 2ª quā reprobat.

Enasio 2ª quā reprobat.

Enasio 2ª quā reprobat.

Enasio 2ª quā reprobat.

Enasio 2ª quā reprobat.

Enasio 2ª quā reprobat.

Enasio 2ª quā reprobat.

Enasio 2ª quā reprobat.

Enasio 2ª quā reprobat.

Enasio 2ª quā reprobat.

Enasio 2ª quā reprobat.

Enasio 2ª quā reprobat.

Enasio 2ª quā reprobat.

Enasio 2ª quā reprobat.

Enasio 2ª quā reprobat.

particulā istius pñe partis: ex clusis rationibus factis ad ptes negatiua: cōfirmade sunt ille que fiunt ad partes affir: matiuā. ¶ Quaru prima fuit: ga nobiliori modo videt esse anima sensitiua in hoīe: vbi subiecta est intellectiue q̄ in bruto: vbi nulli alteri nāe subiecta est. ¶ Et dicit ille doctor q̄ supposito equali gradu pfectionis essen: tialis in animalitate bruti et hoīs: non est pfectiori mō in hoīe q̄ in bruto. ¶ Istō mō dicitur peccat duplr. Prio ga non s̄fringit ppositū: ga ex quo nō est nobiliori mō ppter equalitatem in gradu: euz nullus diceret q̄ modo ignobiliori sit in hoīe vbi est subiecta: et istud supponit rō sua: et sic subiectio talis nō ignobilitabit eaz. ¶ Secūdo peccat: ga assumit falsum. s. q̄ nō sit nobiliori mo do in homine anima sensitiua quantū ad nobilitatem accidentale: de qua nunc fit sermo: euz agitur de subie: ctione. ¶ Et illa falsitas q̄drupliciter declat. Primo. quia omne rationale iquantū tale: melius est irrationa: lis: sed anima sensitiua eo q̄ subordinata intellectiue: est rōnalis per participationē: inquantū est nata obedire rationi. ergo ex tali subiectione nobilior. ¶ Secūdo decla ratur. ga capacitas virtutū arguit nobilitatē: cū virtus creata quāto nobiliori tanto sit virtū pfectaz capacioz: aia aut sensitiua in hoīe: ex hoc q̄ est intellectiue subor: dinata: est subiectū virtutū moralū que ponunt rōna: les per participationē. ¶ Tertio declarat: ga quelibet natura eo q̄ nobiliori modo supposita est nobilior cū esse suppo: oēs nāe eiusdez suppositi participet: nā aut aie sensitiue: eo q̄ subycit et vñ intellectiue in hoīe: sup: posita in supposito qd est psona: que est nāe intellectua lis incoicabilis subsistētia et nō in bruto nisi in supposi: to: qd non est psona. ergo cū nobilissima supposita sint psonalia: aia sensitiua ex hoc in homine erit nobilitata. ¶ Quarto declarat: ga ex hoc q̄ aia sensitiua erit post resurrectionē intellectiue cōiuncta et subordinata: erit finalr glorificata: sicut corpus ex redūdātia felicitatis in aia rōnali. ¶ Ideo dico q̄ aia sensitiua ex eo q̄ aie intellectiue in hoīe subycit: nō ignobilitat sed magis p: ficat: sicut corpus humanuz ex subiectione ad aiam eius. ¶ Dicit tamē ille doctor q̄ q̄ aliqd subycit alteri ad acquirenda pfectionē: ex hoc q̄ acquirit talē pfectionē nobilitat: nō ex hoc q̄ subycit. ¶ Et ex hoc cōfirmat. ppositū: ga in eo q̄ aia sensitiua subycit intellectiue acquirit virtutes morales: et si in eo q̄ acquirit nobilitat: tunc in eo q̄ subycit nobilitat. dicit vltierus q̄ appeti tus sensitiuus in hoīe nō est nobilior: nisi q̄ temperat a ratione. ¶ Et istud est directe ppositū pcedere: ga non temperat a rōne: nisi in eo q̄ subycitur.

Secunda ratio

ad illā partē fuit: qz nobiliori mō est aia intellectiua in chio: infra cuius suppositū est subiecta supiori nature. s. dei: tū in nobis est sup oēs alias naturas. ¶ Dicit aut bic doctor q̄ ex hoc ga aia chī donis supnaturalib⁹ in: fuis sibi ornata: nobilitata est: et non ex illa hypostatice vnione. Unde si aia Petri bñ esset ita perfecta donis supnālīb⁹ alijs aut plus: esset amplius pfecta. ¶ Istud tñ dicit q̄ ex illa vnione ineffabili nō sit nā chī huma: na. aut eius aia nobilitata: nō dicit esse sanū: cum dicit brūs Aug. 13. de trim. circa finem: q̄ in rebus per tēpus ortis ista sūma grā est q̄ in vnitate pñone hō cōiunctus est deo. ¶ Ista autē cōiunctio est hypostatice vnio: euz sūma grā sine nobilitate esse nō pōt. ¶ Et cōfirmatur ista sūma autētaib⁹ ac rōnibus a quatuor doctorib⁹ mi: litantis ecclie. ¶ Quaz pma est bñ Ambrosij qui ponit sup Math. qd ex illa vnione fuit factus hō fili⁹ dei: et ideo si esse filium regis terreni est magne nobilitatis:

quāto magis eē filiū regis eterni: qd bz hō ex sola ver: bi incarnatione vel assumptione sine aliquo alio dono. ¶ Scđa est beati Hieronymi qui ptra Nestorū extol: lens matrē dñi nō solū eam christoroton. i. chī genitri: cem: sed et theototon. i. dei genitricē. Et idē in epistola ad Pau. et Eustochiūm. Unde si mater dñi fm beatus Hieronymū ex hoc fuit nobilitata: qz in ipsa fuit natu: ra diuina humane cōiuncta: multo magis nā humana que fuit assumpta. ¶ Tertia est beati Aug. pmo de tri: nita. g. ponit q̄ tanta fuit illa vnio vt hoīes faceret deū et deū faceret hoīes. esse autē deus est infinite nobilitatis: et ideo cū tali vnione fuerit hō deificatus sūme fuit no: bilitatus. ¶ Quarta est beati Hrego. qui ponit q̄ in ve: teri testamēto angeli pmittebat se adorari: ps in Iosue: et nō in nouo: vt ps in Apocal. q̄ nām quā ante habue: runt subiectā: nūc in chio per assumptionē vidēt supra se eleuari: et ideo hoīes plus honozant. vnde itendit in: ferre q̄ totūz humanū genus ex hoc fuit dignificatum nō solus chīs. ¶ Ideo dico q̄ illa assumptio ineffabili: ter nobilitauit chū aiam: et totaz eius humanitatē p se: dato q̄ alia dona nō fuissent infusa: qz videmas i ciuib⁹ q̄ si aliqua mulier quātūcumqz infimi generis nitat si: lio regis: ex tali vnione nobilitat: et ad regiaz nobilitatē trāsfertur: et mirum est q̄ nā humana si verbo ineffabi: liter copulet et itime: et ab ipso tali vnione nō nobilitet. ¶ Intelligendum tñ est: q̄ cū quoz sint solēnitates ad chīm singulariter peruenientes. s. natiuitatis passionis et resurrectionis et ascensionis: et ille oēs sumunt totā inen: sitatez sue dignitatis a vinculo incarnationis p qd deus nascebat: et nō purus homo: et nō patiebat vt posset re: dimere: et resurgere: et suscitabatur se eleuabat. Un dicit beatus Diony. 3. diuinorū nomi. q̄ per illā assu: ptionē erat dñs Jesus oia nostra super nos hīs: et p con: sequēs nobiliori modo. ¶ Sed oritur diffi. qz genera: tio eterna verbi videt esse ineffabilior: q̄ incarnatio tē: poralis: et tamē illa nullaz dicit perfectionē diuinā: cum oēm perfectionē diuinā habeat spiritus sanctus q̄ caret gñone tam actiua q̄ passiua. ¶ Dicit aut q̄ hī illa rela: tio nō dicit perfectionē: bene tamē dignitatem: et nobili: tatem: sicut eē filiū regis nō dicit perfectionē: qz nihil absolutum: bene tamē nobilitatem. ¶ Scđa diffi. qz si incarnatio dicit nobilitatē aut dignitatem: multo magis eterna generatio: et tunc spiritus sanctus carebit tali diu: na nobilitate. ¶ Dicit autē q̄ nobilitas et dignitas in: extremo: respectu cuius dicunt: impozitū impfectionē: et ideo repugnāt diuinis ad intrasitū causalitatis.

Circa scđam

partes principales qōnis nego: ciando circa cōsiderationes sien: das. ¶ Occurrit pma cōsideratio: quid est obedientia. ¶ Dicitur autem q̄ est abnegatio pprie voluntatis: qz ille qui obedit dimittit voluntatē suaz pro voluntate al: terius. Unde sicut paupertas dicit abnegatio faculta: tum: ita castitas abnegatio voluptatū. ¶ Sed cōtra istud arguitur 4^a. Primo. qz ille qui sequit voluntatez alterius obediendo: voluntarie facit illud: et sic nō abne: gat ppriā voluntatē. ¶ Secūdo. qz omne merito^m est vo: luntā. actus aut obediendi est meritorius: et ideo non est inuoluntarius: et sic obedientia nō cōsistit in abnega: tione voluntatis. ¶ Tertio. qz ille qui nō vult facere qd preceptū est: et iobediens esse: et tñ ille abnegat actū p: prie voluntatis: qd est eē obediēs. ¶ Quarto. qz nullus potest abnegare voluntatē quantū ad actū primū cum necessario insit: nec quantū ad scđm: nisi actus suspēdē: do: et nō eliciēdo: et sic vna obedientia cōsisteret in act⁹: cessatione: cuius oppositū ps. ¶ Ideo dico q̄ obediē: tia nō cōsistit formālī in abnegatiōe pprie voluntatis:

N Alis Damil. 3. cap. 12.

c. 23.

Duē i omē. alcēfionis.

5. cap. 19. 7. 22.

O

Excludit et dicit scōp nāz hōmā marie nobilitari rōne vniois hō posttance in verbo.

Sacm 4^a ad chīm pncipaliter pncip. dē in. 3. 7. 4. 7 alibi ps.

P

Dubū 2^a.

Perfectio et dignitas diffi. rāt. idem. q. pcedunt.

O Dignitatē in termino ipse: ctionē impoz: rare.

2. ps pncipal 2. artic. pñc. pñs. 20. con: siderationes continē.

Op. aliorum quā impugnat q̄druplī.

Q

Alde Aug. 8. retractat⁹ mī. 22. 7 scō. exponē. x. pl. 1. 7 alibi sep. Op. 2. pñs. Obediētia quid?

Lib. de incar: natione vbi. 7 de. f. 1. quere Ambro.

la vcr N
Dono.
extol tis Danu.
nitri 3. cap. 12.
istola
catuz
nam/
mana
e tri/ c. 13.
: deu/
tatis:
ut no
in ye
osue:
ibue/ 5. cap.
supra 19. r. 22.
lit in/
um/
abul/
p se:
tut/
at fi
itate
fabi
itcf.
3 ad
is 2
men
yus
re/
Un
um/
con
cra/
te/
um
iret
ela
nil/
sibil
2 si
gis
uri
in
10/
2. ps pncipal
2. arnic. pncip
a. palls. 20. con
sideratione.
22. continis.
al. sp. aliorum
17. qua ipugnat
3. qdrupl.
Q
3
3
0
11
17
13
1
3
Aide Eng.
p rerracano
nu. 22. r. 100.
expone. r. 101.
1. r. 102.
sp. p. p. p.
Obediencia
quid?

A
Pauca r
c. 12. ad 2
Pub. nonda
Abn b obe
dientis chii r
francisci q ad
abnegationes
p. p. voluntat.
Lap. 10.

B
Quo i omel.
alcessiois.
5. cap.
19. r. 22.

C
Excludit et
dicit scd naz
huanax narie
nobilitari ro
ne vndia by
postatice in
verbo.

D
Sactin 4. ad
chm pncpa
liter pncna.
dem. 3. r. 4.
r alibi h3.

E
S3 Sibem
nil. Emor.
S3 Pina si
la 2. r.

F
S. abicoy.

G
Eme. 12.
Eme. 22.

H
Obediencia ha
brae in oibus
coplea fut. p
p. p. p. p.

I
26. d. c. 37.

J
Obi. sen ipe
cies obedienc
sunt quinqs.
Alia iura.

sicut paupertas in abnegatione facultatis r castitas in abnegatione voluptatis carnalis: s in subiectione. ppe voluntatis voluntati alteri: q subiecti illi qd subycat: no deserit: sed t3 subm. C Sed orit diffi. ga Saluator nr ostendens pmptra obedientia qua habebat ad deu ptez. dicebat Mat. 26. No mea voluntas: sed tua fiat. r sic abnegat ppiam voluntate. C Dicit aut q in eo q vo luit plus voluntate pns iperit: tenuit suaz voluntate in obedientia: ga tn ad oppositu erat inclinatio nalis: ideo illa inclinatio appellatur voluntate. C Scda dif. ga dicit bris r rificus in sua regula loques de obedientia: q fratres qui sunt subditi recordent q ppter deu abne gauerunt ppiam voluntate. C Dicit aut q ibi fit abnega tio in emissione talis voti cu qe pmitit obedientiam: no quide volitionis absolute: sed volitionis hie voluntati pcepti. C Intelligendu tn est q obedientia pro tato vi cif voluntatis ppte abnegatio: ga ille qui promittit obe dientiam: s non dimittat posse oppositum velle: tamē dimittit oppositum licere velle ad pcepti.

Secunda consideratio est: que sunt obediencie pro prietates. C Dicit aut q ad comenda tionem excellentem obediencie requirunt quinqs ppropria tes. C Prima est q obedientia debet esse spontanea: r no coacta: per vias tristitie aut timoris: sicut cogunt brua aut pueri: r boies infirmi ad obediendu per terrores r tristitias penarum: que dimittunt de voluntario. Un dicit Apls. 2. Cor. 9. No ex tristitia obediendu: aut ex necessi tate: ga hylare dorozes diligit deus. C Scda ppropria tas q obedientia dz esse festina: ga ille qui sero operatur est signu q ad operandu cogit: r sic no sponte: qn aut nego cium est voluntariu: tuc ho festinat ad exequendu: sic scri bit Hei. 3. 4. q no distulit adolescens illud negociu qd erat ei intente voluntariu pro filia Jacob. C Tertia p prieras q obedientia dz esse intensa: vt obediens circa il lud qd est ei pceptu opere: ga cui voluntas sit pna opa tionu taliu per volitionis actu pnu pnu quato ac: eli citus est intensior: tato imperatus est pfectior. C Quar ta ppropria tas q obedientia debet esse regulata: ga nisi sit a recta rone dictata obediencia no est iusta: cu prudencia sit regula oibus virtutib moralium. Unde dicebat adolescens. 2. Machabeoz. 7. Non obedio pcepto regis: sed legi. C Quinta ppropria tas q obedientia debet esse ardua ad hoc vt sit excellenter comendata: ga qd est facilius non est admirabilis. Et ideo obediencia Dabrae fuit multu co mendata qn voluit filiu imolare. Unde Apls ad Heb. 11. Side qde Dabraa obeduit in locu exire: r sequit: q fide obtulit filiu suu Isaac cu tentaret. C Intelligedu tn est q illa obediencia: no solu ista: sed r quoz pcedetes habuit ppropria tes: ga pmo ipsa fuit spontanea. Tum ga deus illi nulla pena illi pcepto iposuit. Tu ga Dabraaz in nullo reclamauit. C Scdo fuit festina: ga dz Bene. 22. q de nocte pstrgens strauit asinum suu. C Tertio fuit intensa: ga dz eode caplo. Qz exiit manum suaz: r arripuit gladiu: que arripitio designat actuz intensum. C Quarto fuit regulata: ga dicit bris Aug. q intonate diuino pcepto non est disputandu: sed pendum.

Tertia consideratio quot sunt modi obedienciaru. C Dicit aut q gntplex obediencia iueni tur in sacra scriptura. C Quaz pma dicit ee monasti ca a monos qd est vnu: ga iuxta vnu suppositu: fm qua vires inferiores obedunt voluntati: r voluntas dicit obe dire roni: de qua obediencia dicit Sapiens Eccl. 4. q me lior est obediencia q sultoz victimę: r loquit de bona ordinatione hois ad seipm: r ista obediencia monastica no facit ad ppositu: ga illa iuenit in oib virtutib: q bn ordinat hoies ad seiplos: vt pz in pntia r temperata r

obediencia: de q hic loquimur. C 2o obediencia est icono ra inquatu respicit vna domu: quus no sit ad sine dispen satine facultatis: r talis est obediencia filij ad ptemant serui ad vnum: vel vxoris ad viru: sic bris Petrus dicit i p canonica sua. 3. q Barra obediebat Dabrae dnz eu vocans. C 3o obediencia est poli: q respicit republ. in quatu dicit rō obediendu ee legib: r pncipib: de qua obediencia loqit Apls ad Titu. 3. Admone illos pncipi bus r potestatib: subditos esse: r deo obedire ad omne opus bonu. C 4o obediencia est hierarchica: fm qua in ecclesiastica hierarchia: inferiores sunt prelaris obe dientes: de qua loquitur aplo Petrus in p canonica sua. p. in obediencia ingens r asperione languis Jesu Lbi. r in eode cap. Alias vias castificates in obediencia chari tatis. C 5o obediencia est thear: fm qua glibet debet esse obediens deo: cui voluntas oib: est pfereda. de qua obediencia loquitur Apls ad Ro. 5. Sicut p vni: bois in obediencia pctoroz pstituti sunt multi: ita per vni: bois obediencia multi iusti pstituti: r tn constat q loquitur de obediencia Christi ad deu ptez. C S3 orit dif. si sit gra dus in istis obediencijs. C Dicit aut q sic: qz obediencia thear: est supma: sicut maiora sunt diuina pcepta: r deinde hierarchica: qz immediatus videtur appropin q: re ad illam: r deinde patriar: plus qz poli: pro quan to videt homo ligatus patri magis qz pncipib: r videt ecouerfor: qz bonum coe pferetur pnuato.

Quarta consideratio in quo est obediencia: sicut in subiecto. C Et ponunt h quatuor s nes. Quarū pma est q ex actibus obediendi aggenerat habitus in appetitu sensitiuo: qz experimur q ex acti bus talib: facultatur appetitu sensitiuo ad obediendu circa sensibilia. C Scda s q ex talibus actib: agge nerat habitus in appetitu intellectiuo: qz experimur post tales actus: q delectat animus ad obediendu circa in telligibilia: vt cum speculatio: aut cōtemplatio pncipit. C Tertia cōclusio. q habitus qui generatur in volu tate: est per se virtus formaliter: qz ei cōueniunt omnes particule diffinitionis: que attribuit virtuti morali: vt supra patuit. C Quarta s q habitus genitus in appeti tu sensitiuo non est virtus nisi in analogia ad habitum qui est in voluntate: qz de se no est habitus electiuus: cuz electio sit tn in voluntate. C S3 orit diffi. si est ita eni dens de alijs virtutibus moralib: qz sint in voluntate. C Dicitur q cōmunis doctrina ponit fortitudinem r temperantia in appetitu sensitiuo: r iustitia in intellecti uo: r per illu modu dicit de obediencia sicut de iustitia. Tum qz obediencia est circa operationes sicut iustitia: r non circa passionis. Tum quia illa virtus inuenitur in substans separatis: sicut iustitia: in quibus no est appe titus nisi voluntas: que potentia est intellectiua.

Quinta consideratio de quo est obediencia: sicut de obiecto. C Et qdes quatuor sunt que videntur ad obiectu illius virtutis pertinere. Quozum pzinu est voluntas pcepti: qz vult illud obiectu de quo dat pceptu: qz cuius obediencia sit subiectio: talis subie ctio respicit voluntate superioris. C Scdm est ipsuz p ceptu interius elicitu: quo vult fieri sibi subiectio: sicut aliud est in plato qd vult aliqd bonu: aliud qd illud bo num fieri a sibi subiecto. C Tertiu est ipsum pceptu: qz exterius prolatu: quo expmunt inferiori sua voluntate per modu imperantis. C Quartu est obiectu: vt pceptu ab eo: sicut aliquis actus: vt imperatus a pncipite: puta ieiunare vel orare. Et fm illa quoz ponuntur hic quatuor s nes. C Quaz prima est: q voluntas precipi tis qua vult obiectu: de quo dat pceptu: non est directe obm obediencie: qz omnis operatio cessat si est elicitiua:

E

Eme. 12.

F

Dubium.
Dari gradus
in obediencia
r eius spib.
dic pnt.

De subiecto
obediencie.
Cōclusio 4.

G
Quatuor in
viroz appe
tus reparat
obediencia: il
la tn q respit i
appetit sensiti
uo: vt illa q
in intellectu no
est p se vna.
Ara. p. p. q.

H
Cōclusio doctri
na de subie
ctio morali:
hū: vis hūc r
scd. 13. ad 10.

H

Quatuor rez
gru ad obm
obediencie.

Cōclusio 4.

Quolibetti

I Decimatertia

consideratio est: si virtus pcc/ prima est nobilior obedientia. Et ponunt hic quatuor pambula. Primum est qd cur actus precipiendi boni sit laudabilis et in voluntate ad quod precipue ex taliu frequentatione generat habitus electimus laudabilis: qd ex bonis actibus boni habitus generat. Scdm pambulu qd iste habitus bz super abundantia: qd sunt aliqui qui sunt nimis preceptivi: et nimis multiplicat precepta vt observari non possint. Tertiu pambula est qd ille habitus habet defectu: cu sint aliqui qui circa bonu nihil precipere volunt: sicut negligetes prelati. Quartu pambulu est qd illa virtus est vna moralis: in eo qd bz pccperet: qm est mesurata: qd fm premissa coepit ei tota diffinitio virtutis moralis.

Pambula quadruplex.

2o capicoz.

Medi et fre/ quentans acti/ bus obedien/ diis: etia pcc/ pendi gñari/ habitus vni/ teas moralis.

Virtus pccpe/ pna obedientie pccri ostē/ dit: sed cōside/ ra bene.

Dub nōnda.

Nota hñ qui/ facile alijs p/ cipis.

Accum p.

Habitudo in/ meliori melio

Virtus duplx

Obedientia 2o

Virtus theolo/ quadruplex.

M/ pccpe pccpēs/ difficile rōna/ bilis: materiaz/ obedientie ee.

2o capicoz. et ali/ bi sepe.

Dubia nōnda

Decimaquarta

consideratio de qbus debet ee obedientia. Et ponunt hic 4o theologicę veritates. quaz pma est: qd obedientia est de possibilibus: qd si alijs pccperet alicui ipole obedientia nō valeret: vñ bñus Hieronymus anathematizat eū qui dicit qd deus precipiat ipole. Scda veritas qd obedientia est de cōtingētibz. vnde si alijs precipiat alicui necium vt qd cadat post lapsum: est abusuū pcc/ ptu. Et ideo dicit bñus Aug. qd nō fuit datu preceptu qd quis diligeret seipsum: qd est et idem necius vt asseruit in libro de doctrina cōtina. Tertia veritas qd obedientia est de difficilibus: ois eni vñus est de bono diffi/ cili. Et ideo qd nulla difficultas est dilectionis pccs ad filiu: quis sit ibi cōtingētia. Ideo nullu fuit datu de b/ pceptu. Sed bene de bonozatione parētū: qd ibi est ali/ qua difficultas: dū corrigit. Quarta veritas qd obe/ dientia est de rōnabilibus: qd si aliqd precipit alicui rōnē nō debet obedire: quia superior lex: quia est rōnis nālis: oppositū precipit. Et sic deus agibilia ordinavit: sicut dicit ratio nālis. Sed oīz vñ vñ. qd nō solū diffi/ cilia: sed etiā facilia qñqz pccipiunt in lege diuina sicut

ocū diligere et amicu amare: ad que hō videt naturall/ inclinatus. Unde dicit Saluator. Si diligitis eos q vos diligit que vobis est grā. Dicit qd hō modica sit ibi diffi/ cultas: nō est aliqua: qd cōtingit qd qñqz ira inclināt ad oppositū: aut passio alia. Scda difficultas qd aliqua ibi iueniunt precepta cōtra nālē rōnē sicut habrae vt imo/ laret filiu suū: cū istud sit de se malū. Dicit aut qd ratio nālis dicit in oibus actionibus rationis deo esse obe/ diendum: cuius voluntas est prima regula rōnis recte.

N/ Luce. 6.

Gen. 22.

Virtus 4o.

O/ Medus in re/ gula pccnis: sed i alijs obe/ dire pcclaus. Caplo. 10.

Secund. 8o.

Dubia nōnda et curiosa.

P/ Obedientia in/ neutris est me/ ritoria: Licet et neu/ trum distat.

Prelato 2o.

Ad idē pccos obligari / con/ tingit.

Obligatio 2o.

Et l. obedire.

Q/ Medus in re/ gula pccnis: sed i alijs obe/ dire pcclaus. Caplo. 10.

Obedire ad/ penā iniustāz/ obedire.

Regula mo/ ralis et topica/ Quatuor obe/ dientia melior/ tatio iobediens/ tia oppo/ pe/ ior: qd ostēdit/ quadruplx.

Decimaquinta

consideratio in qbus est obe/ diendum. Et ponunt hic quatuor theologicę veritates. pma est qd obedientia est in oibus bonis debitis: qd hō tenet ante legem diligere deū: et hoc semper fuerit debitū: nō fuit in lege pceptū. Scda veritas qd obedientia est nō solū in debitis: sed etiā in expēdiētibz: quia nō oia que expē diunt sunt debita: sic pñ in cōstlyz euangelicis: qd talia expēdiētia sūt bona et oia bona pnt cadere sub obedie/ tia si sint ptingētia et possibilia fm premissa. Tertia veritas qd nō solū obedidū est in expēdiētibz: sed etiā in quibuscūqz licitis: quia multa sunt licita que nō sunt expēdiētia: sicut dicit Aplos. oia mibi licēt: sed non oia expēdiūt: qd nullū licitū est malū: et ea que nō sunt de se mala vident posse cadē sub obedie/ tia. Quarta veritas qd obedientia videt esse in rebus neutris vt cū platus pccipit alicui opus neutru: vt puta leuare festu/ ca: qd tale qd nō est malū cum sit opus de se neutru. Et ideo nō apparet ratio qre nō possit ee pceptū. Sed oīz difficultas si talis obedientia de rebus neutris est me/ ritoria. Dicit aut qd sic: qd hō factū de se nō sit moraliter bonū: sit tamē bonū qd pceptū. Scda diffi. ga nulla dicit vider iter neutru et licitū vt pccindat a cōnēti/ te. Et ideo vident ille veritates coincidere. Dicit autē qd hō sumū licitū pro nō prohibito in actibus humanis: sic est comedere: actus eni neutri nō sūt humani actus vt homo est. Tertia diff. ga si est obedidū in oibz pueniētibz: tūc qliber platus poterit sibi subditos ad oia cōi pccilia obligare: qd nō videt incōueniēs sic pla/ tus vlr: nō pcculariter pccidens: et in particulari casu. Quarta difficultas quare dat pceptū de debito sicut dicit prima veritas cū ad debitū sit hō satis obligatus. Dicit qd multe obligationes pnt ad idē cōcurrere. Et ideo dat pceptū ad magis obligandū vt fortius re/ neat et amplius mereat in multitudīne obedientiarū. Sed remanet dubiu: si subditus tenet obedire suo prelato in oibus in qbus pōt esse obedientia. Dicit qd sic si se obligat ad obedidū vlr: si aut particulariter nō: qd qliber pōt se obligare ad omne meritotius: et oē sup/ quo potest cadere obedientia: vt patet est meritotium. Scdm dubiu. si subiecti tenent obedire prelati in religione nisi in his que cōtingunt regulā illoz. Dicunt aliqui qd nō. Et tñ istud videt mirabile: qd euacuat oia religionis statuta pter regulā. Ideo vident debere obedire in oibus que nō sunt cōtra aiām sicut dicit re/ gula beati Francisci. Nisi forte arcant suā obedientiaz ad determinata. Tertiu dubiu est si subditus debet obedire prelato ad penā iniustā. Dicit autē qd cum iniuste prelati nō sit illicitus videt teneri: et istud pati non est aiaz: sic l. bis fuit obedies in passione iniuste lata.

Decimasexta

consideratio: si melior obedientia habet peiorē inobedientia sibi opposita. Et dicit qd regula manifesta videt in moralibus: qd meliori virtuti est oppositū peius vitiū: sic qd oppo/ ponit summe vero: est maxime falsum. Et ideo peior i/ obedientia opponit meliori obedientie. Et istud decla/ rat 4o. pmo. qd melior est obedientia dei qd creature: ideo

utr
vos
diffi
ad
ibi
mo
tio
be/
re.
be/
bic
lus
em
ege
in
pe/
lia
lie/
tia
sed
no
on
int
ar/
vt
in
Et
ed
D
er
lla
ie/
te
fs
is
y
d
a
1.
it
it
Ad
id
plie
obligari/
kongi.
Obligatio
2.
Et
I. obedire.
Q
Medus
in
regula
pennit
sed
I
alys
ope
dire
prelatio.
Caplo. 10.
Obedire
ad
pena
iniustas
obere.
Regula
mo/
ralis
7
topica
Quanto
obe/
dientia
melior
tato
obedien
tia
oppo
7
pe/
ioris
offe
dia
quadrupl.

A
Cap. 2. & ide.
Dubia non da
Hic li. 14. 7
16. 7 alibi.
De obedientia
& inobediencia
ade 7 habita
notant.
Et I. a pecc.
B
Hominis bo
curia.
Excellentias
obediencie 4.
excuse non t.
C
Dubia curio/
si.
Dicitur obe
dientia magis
ex parte magis
picipiens 7 dif
ficultas fami.
Sed bonum
ad charitate
reduci acum
7 habitum.
D
Obedire 4.
cogunt.
Conclusio 4.
Et
Obedire 4.
cogunt.
Conclusio 4.
Et

ideo peior inobediencia. **¶** Secundo. ga melior est obediencia pceptoz prime tabule q̄ sc̄de. **¶** Tertio. ga melior est pceptoz noue legis q̄ veteris: ideo trasgressio 7 contumacia illius est peior sicut declarat Ap̄ls in epla ad Hebre. **¶** Quarto. ga sic maior est obediencia superioris plati: ita peior est ad ipsaz contumacia. **¶** Sed oris difficultas: ga br̄s Aug^m in libro de ciuit. dei: copans obedientia Ade si paruisset ad obedientia Dabrae. Dicit q̄ melior fuisset obedientia Dabrae q̄ obedientia Ade: 7 tñ dicit q̄ peior inobediencia Ade est q̄ fuisset i obedientia Dabrae: si nō paruisset. Dicit autē q̄ ex nā actū in se: pceptū Ade fuit circa mām latric: s. offerre holocaustus. Et ideo ex nā ipsius facti: sicut ma⁹ meriti fuit in Dabrae: ita magis demeruit: tñ ratione difficultatis in obe excusatus fuisset a tato magis q̄ Adam: cui erat facile in oppositū. Et ideo tñ peior inobediencia Ade: quia plus br̄s de voluntario. **¶** Secundo difficul. ga adh remanet totū dubium: qd̄ peior simplr iudicat inobediencia Ade. Dicit aliq̄ illud est rōne p̄sone: ga p̄mus parēs oibus nocēs. Et istud nō valet: ga idē iudicaret si eadē pcepta darent duob⁹ hoibus equalibus qd̄ peius faceret ille qui nō offerret. Ideo videt esse vōm q̄ nō offerre est peius ex parte obiecti: 7 nō abstinere ex parte potestis: ppter diffi⁹ autē q̄ sicut circumstantia quādo magis aggrauat peccatum q̄ obiecti: ita 7 magis alienat.

Decimaseptima consideratio: si obediencia quāto difficilior: tāto melior: ga de magis arduo. **¶** Intelligēdū tñ q̄ 4° dicit esse obediencia melior: aut ga a meliori p̄cipi⁹: ga meli⁹ est obedire deo q̄ homini. cuius signū: qz grauior iobediencia opposita: aut ga de meliori obteperate: ga quāto quis melior tāto eius subiectio hono⁹: sic obediencia Ch̄i fuit rōne p̄sone excellētissima: aut ga magi ardua sicut obediencia Dabrae fuit multipl̄ cōmēdata in diuina scriptura: aut ga de meliori mā sic dat pceptū in lege de dilectione diuina. Et sic diuersimode vni⁹ obediencia pot̄ alteri preferri. **¶** Sed oris diffi. vñ magis accipit bonitas: aut ex pte p̄cipiētis: aut ex parte māe. Dicit autē q̄ ex pte māe: ga si deus p̄ciperet qz diligeret creaturā: 7 hō vt diligeret de⁹: ille actus videret meritozius magis: ga essentialr ab obiecto speculat. **¶** 2° diffi. vñ magis accipit bonitas obediencie: aut ex diffi⁹: aut ex mā. Dicit autē q̄ melius videt esse deus diligere q̄ filiū imolare ex diuino pcepto: sicut melior est act⁹ charitatis q̄ latric. **¶** 3° dif. ga in tali imolatione includit actus dilectionis diuine: sicut Dabraā illud nō fecisset nisi ad hoc ipsuz dilectio diuina mouisset. Dicit autē q̄ isto mō in oī v̄tute includit diuina dilectio: cū semp̄ ibi sit deus finis: 7 tñ actus charitatis per se ponit melior actu cuiuslibet v̄tutis fm̄ se: sicut melior est illa v̄tute. **¶** 4° dif. ga talis difficilis obediencia circūscripta dilectione diuina pp̄ quā fit: nō est virtuosā: sic de oī alia v̄tute: 7 sic in omni v̄tute in quāto meritozia includunt dilectio diuina: 7 v̄tra actus illius v̄tutis. Et sic se habeat per additionē ad charitate: 7 sic melior act⁹. Dicit autē q̄ qñ actualr aliq̄ creatū diligit pp̄ deū: totū illud est actus charitatis terminatus ad deū sicut ad p̄mum obiectum: 7 ad creatum sicut secundarius. Et ideo non videtur ibi esse habitus nisi charitatis.

Decimoctaua consideratio si in omni obediencia est meritū. **¶** Et q̄ dem obediencia: aut perficit amore diuino: aut timore: aut humano timore vel amore: 7 fm̄ hoc ponuntur 4° p̄nes. **¶** Quaz p̄ma est: q̄ obediencia que perficit dei

amore est simplr meritozia: qz est a charitate imperata in hōie accepto: cū amor dei sit charitas. **¶** Secūda q̄ obediencia que perficit eius timore: est meritozia. s. pro timore offense: qz ille timor est inicalis sapie 7 p̄tines ad charitate. **¶** 3° est q̄ illa que fit solo amore hoīs non est meritozia: ga ibi nō est charitas que est diffinitio p̄ me ad deū terminata: 7 sine charitate nullum opus est deo acceptū fm̄ Ap̄lm. **¶** 4° est q̄ obediencia que fit solo timore humano: vel quocūqz timore cuiuscūqz p̄ne nō est meritozia: ga timor fm̄ dictū br̄i Joānis nō stat cū charitate. **¶** Sed oris dif. si obediencia mixta est meritozia: v̄tute vbi occurrit amor cū timore: aut amor human⁹ cū diuino. **¶** Dicit q̄ sic. ga vbi cūqz est amor diuinus: nullo alio p̄currente ipedit quin sit meritozi⁹ cū hoc ei cōueniat ex sua rōne formali deo acceptante. **¶** 2° dif. ga obediencia videt esse v̄tute: sed hoc recte rōni p̄sonata: quā nō intendat deus: ex solū bonum honestū: sicut intēdebant pagani. **¶** Dicit autē q̄ sic est meritozia moralr: nō tamē supernaturāl: pro vita eterna: ga sola charitas attingit ad meritū illud. **¶** 3° re: manet dubiū. si ad hō obediencia sit meritozia regit q̄ finis ille. s. deus actualr sit intentus. Dicit autē q̄ nō: ga h̄ contingat quāqz in p̄ncipio actualr intendere: tñ in cōtinua opatione v̄t aut nūqz cōtingit: 7 esset durus si diceret ei⁹ actu⁹ cogit⁹ meritū frustrare.

Decimanona consideratio: si ad solos hoies pertinet obediencia in creatis. **¶** Et ponunt 4° p̄nes negatiue. Quaz p̄ma est q̄ in brutis nō est proprie obediencia: ga bruta cogunt a passione illata. Et ideo non est in eis subiectio voluntaria. **¶** Secūda q̄ in pueris nō est obediencia pprie: ga sicut bruta necessitant pprie a passione ita pueri: cū nonduz vrant ratione: nec p̄ oleque v̄oluntate: s. solū sensicū appetitu. **¶** Tertia cōclusio est: q̄ in mentecaptis vel furiosis h̄ aliquo modo videntur parere: nō tñ ibi pprie est obediencia: ga ibi est ratio ligata: 7 per p̄ns nō p̄nt v̄t libero arbitrio. **¶** Quaz p̄clusio: ga in freneticis: nō est pprie obediencia quāto ad actū eadē rōne: quāuis habitus non delect. vñ si curen obediunt sicut prius. **¶** Istis autē p̄missis dñb⁹ negatiuis ponunt quoz cōclusiones affirmatiue. **¶** Quaz p̄ma est q̄ in hoib⁹ p̄fectis: 7 non orbatis rōne: est vere obediencia: ga ibi vere est liberū arbitriū: 7 vsus rōnis. **¶** Secūda q̄ in aiab⁹ separatis pot̄ eē obediencia: ga ibi est ratio: 7 non ligata: 7 per p̄ns h̄ vsum liberū arbitriū. **¶** Tertia q̄ in malis angelis: ga dicit de lucifero in Job: ga ipse est rex su per oēs filios supbie: 7 tñ regnū nō pot̄ sine obediencia gubernari: tā in bonis q̄ in malis p̄ncipib⁹. **¶** 4° q̄ in bonis angelis est obediencia: ga dicit Zacbarie y⁹ q̄ vnus bonus angelus alteri p̄cipiebat: vt curreret 7 annuntiaret. 7 vbi cūqz est p̄cipe ibi pot̄ eē obedire. vt p̄.

Trigesima consideratio: si in diuinis p̄sonis est obediencia. **¶** Et ponunt hic quoz p̄nes. Quaz p̄ma est q̄ filius est obediens deo p̄nga ex sua v̄sibili missione factus est ei subiectus. Unde Ap̄ls ad philip̄. 2° q̄ factus fuit obediēs Ehs. s. deo p̄i: vt qz ad mortē. **¶** 2° q̄ filius fuit obediēs sibi p̄si: ga sic in hoibus v̄tutis appetitus sensitius est obediēs appetitui intellectiui: ita in ch̄io appetitus intellectiuis erat obediens appetitui diuino: vt supra patuit. **¶** 3° q̄ filius fuit obediēs sp̄sali: ga sic ex sua missione v̄sibili fuit factus minor p̄re fm̄ humanitate: ita minor sp̄s. s. fm̄ br̄s Aug^m libro de tri. Et sicut minor p̄ta 7 subiectus. **¶** 4° est q̄ sp̄sali fuit obediēs nūqz fuit obediens p̄i 7 filio: ga nō fuit ei subiect⁹: cū nō h̄at nām nisi diuinā: 7 fm̄ illā nō pot̄ esse subiectus. Unde dicit br̄s Augu.

E
Duc obediencia meritozia
7 que nō no
tantur.
Prout. 1.
p̄me corin. 13.
Prima ca. 4.
Dubia nōndā
Obediencia m̄
xia 7 merito
ria 7 que?
F
Meritozius
duplex.
Nō regit
tēno actuali
in merito. v̄
de in. 4. 7 al
bi.
G
Conclusio 4.
negatiua.
In q̄ nō est
obediencia ma
xime quo ad
actum.
H
Conclusio 4.
affirmatiua.
In q̄ pprie
est obediencia.
41. caplo.
Conclusio 4.
Est filius: mē
tū p̄i vt sp̄s
f. obediens de
i. obet.
2. 7. 4. libis.
1. 4. trini. vide
16. dif. 1.

Quolibetti

I vbi supra qd spūscū nō est minor pte ex aliqua missio... ne visibili sicut filius: qd illa nām in qua apparuit non...

K Ad argumenta facta in pmo qōnis cuz dicit... ctionē est i deo formalr vt vtrūq. C Dico qd subiectio...

L Tertiadecima qd fuit. Utrū tres psonae beatissime... trinitatis seruet ordines originis in creatō:

M Circa istam questione sunt inuestiganda qua... tuoz puncta. C Quoz primū est: quid est ordo originis...

orlat a sua causa: r tñ nō est ibi hoc ab hoc: sed hoc p... pter illud. C Scdo. ga iter cam mālē r suū effectū p...

Circa scdm punctū dicunt doctores moder... ni cōiter qd inter psonas diuinas...

Logice. 5° topl. c. 15. 10. met. ter. cō. 2. r indē. 8. phis. r. 12. metaph.

Dub^o nōnda

Et l. i. i. i. i. i. i.

Et l. i. i. i. i. i.

Et si missus obedit?

In deo ē obe diētia actus: notantur.

Relofo. arg. pncipaliū an oppositū i 2° ari. pnci. Subiectionē in deo vtrūq. continetur: nec restituri a bonis.

Bonum r?

Perfectio r?

Ubi supra.

Idem. 5. tri. r alibi.

Cap. 14.

Sol. 4.

Cap. 17. r alibi.

Ordo origis quid?

Et de hūc di. 13. r alibi.

Et de in. 2. di. 1. q. 1. r vbi ibi notau.

Obiectio 4^a.

N

Solentia pte clar.

Hec ad finē nec ad mānī ordinē origis effect^o ppc cē

O

Eccc qd gria s3 pldera bh.

Bocardicu 5 Thomista

Idē p retrat. r. 5. trini.

Subium. Ordo origis origoz coin cidant.

Opio allozū quā qdrupt cōfirmat.

In diuis esse p mū. 2. r. 3. s3 nō pus r po sterius.

Impugnatio notabilis ex gradib^o comparatōis grā manē.

Logice. 5° topl. c. 15.

10. met. ter. cō. 2. r indē.

8. phis. r. 12. metaph.

A Determinatio propus. In dicitur pua r postea ordi gine assignari. Obiectio 4. In pdicam ed sep. de clone

B Relatio est simul nã non in origine. Zoni ordinẽ nã in vno in nã nã r to ad originẽ in vno nã affi gnari.

C Notabilis do crima. Et qd filius no cõca se? Signa duplx. Signa origis pmanẽs et. Dubid singu.

D Nota vbiq.

co/g eo modo quo ponit pmi r scõs fm ordinẽ origi nis in diuinis: eo modo est ibi necium ponere pus r po sterius fm ordinẽ talẽ: ga sicut in omni ordine est deue nire ad vnu pmi: aut pcedere in infinitũ: ita ab illo pmo ad vltimũ: aut in infinitũ ire vltimũ aut sine posteriori tate itelligi nequit. Sed ista vitatẽ sic declaratas instat 4. pmo. ga relatiua sunt simul nã itelligẽtia: r ipole est vnu sine alio pro quocũqz signo itelligi. pfo ne autẽ diuine sunt relatiue. Et ideo ipole est qd vna eaz sit por altera fm aliqũe ordines. Sedo. ga illud qd est summe necẽ esse: bz esse pro quocũqz signo: alio quin pro illo nõ esse ad esse est factũ: sed quelibz pfo na diuina est sume necẽ esse: bz eẽ pro omni signo ori gins. Et sic vna bz originẽ nõ est por altera. Tertio. ga si p puenit filiu in aliquo signo originis: in quo filiõ nõ sitit illud nõ esse: qd pro illo signo bz filius: aut bz a se: r tuc de se bz nõ eẽ: r sic est creatura: r nihil quãtũ est ex se. Aut illud non esse bz a patre. Et tuc pater ipm pmius annibaret qd in esse pduceret. 4. ga omne qd trãsit de nõ esse ad esse est factũ: sed si filius erat po sterior pte: trãsit de nõ esse ad esse: pro pmo signo bñs non esse accipiat esse in scdo. ergo esset factus: qd absit. Ad pmiũ: qd bz relatiua sunt simul nã: nõ tñ simul ori gine: ga sicut in vno instanti tps sunt duo signa nã: vt patet in subiecto r ppta passione: que gignunt simul tẽ porẽ: sed subm pus natura: ita in vno signo nãe sũt duo originis signa. Et cũ dũ qd sunt simul nã itelligẽtia: veriũ est: ga simul duratione itelligit: nõ tñ simul origi ne: cũ ab vno relatiuo cõceptus alterius originetur fm cõe dictũ. Ad 2. ga bz sume necẽ esse habeat esse p quocũqz signo durationis: nõ tñ pro quocũqz signo ori gins: aut nãe: si creatura fuisset eterna: tunc fuisset deo posterior nã: r tñ in illo signo posterioritatis nõ fuisset deus: alioquin esset posterior. Et ita nõ opz vt filius sit: qũs sume sit necẽ esse pro porũ signo originis qd est esse a se: qd tuc fozet pte. Ad 3. qd filiu nõ esse in p signo nõ est nisi filiu nõ esse a se: vt patuit ex diffinitio ne illius originis: qd aut filius nõ sit a se hoc bz a pte: ga illa negatio est per se pñs filiationẽ quã a pte habet: r a quo est fundamẽtu ab eo est puatio: r per consequẽ illõ: sicut irrationabilitas inest a fino a generãte: r icorrupti bilitas celo a create. Et cũ dicit qd ipm prius an nibilaret: veriũ est si daret sibi nõ esse simplr: sed nõ: si dat sibi nõ esse a se: qd est nõ esse pro pmo signo. vñ nõ annibilat deus angelus qd dat sibi non esse mortalem. Ad quartũ qd illa signa nõ sunt transeuntia: sic signa teporis r motus: quoz vnu est post reliquũ: sed sunt si gna perfectionis: aut situs fm que vnu est pus reliquõ fm situ: aut pfectionẽ: quoz signoz vnu est cũ reliquõ. Et ideo nõ est ibi transitus de nõ esse ad esse: imo semp manet illa signa: quẽadmoduz nõ dicit trãfire luna de nõ esse ad esse: ga semp sol est prior fm situ: aut terra: ga ignis semp est por ordine perfectionis. Sed orũ diffi. ga cuz ista signa originis: esse a se r ab alio: sunt in eodẽ instanti durationis: in pte r filio: r p tota eternita te si filius pro pmo signo originis nõ bz esse: r pro scdo bz esse: cũ ista signa sint simul in eodẽ instãti r tota eter nitate: tuc filius habebit simul esse r nõ esse in eodẽ in stanti eternitatis: r semp r sic dicitoria vera. Dicit autẽ qd esse filiu ab alio qd est esse pro scdo signo: r non esse filiu a se: qd est esse in pmo est ipole pro tota eterni tate: sic eẽ hoies corporei: r nõ esse icorporei p tota sui duratione: nec illa sunt dicitoria: vt per se pte: esse hoc r nõ illud: ga hoc nõ est esse r nõ esse simplr: sed fm qd punctũ est inquirenduz si iste ordo est inter diuinas pmas

quo ad operationes que sunt ad intra. Ubi est pmo intelligẽdũ qd duo sunt gña operationũ diuinaz ad in tra. Quedã eni sunt imanẽtes: que nõ terminant ad aliqũe terminũ pductũ: vt intelligere r velle: alie sunt que terminant ad aliqũe terminũ pductũ: vt gñatio r spiratio. Et ideo dicunt transeuntẽs: r fm istas po nunt quatuor õnes. Quaz pma est qd iter psonas di uinas est ordo originis quo ad opationẽ que est itellige re: ga sicut docet bñs Aug. 7. de trini. Patri nõ cõpe rit sapere nisi sapia igenita: r filio nisi sapia genita: geni tũ aut r igenitũ in diuinis sunt ordinata fm ordinẽ ori gins: vt fuit declarũ. 2. qd iter diuas psonas est or do originis fm operationẽ que est velle: ga sicut docet Ricar. de tri. prius est amorẽ impedere: r postea amo rẽ repedere. Et ideo cũ pẽ filio amorẽ impedit: r filius pũ amorẽ rependat: vt ipse declarat: vt fm pus r po sterius origine fiat: cũ ibi nõ sit alius ordo. 3. qd i ter diuas psonas nõ est ordo originis quãtũ ad opationẽ que est gñare: ga ille actus est incõcabilis plibus pfo nis: ordo autẽ originis nõ potẽ esse ifra eadẽ psonas: sicut nec origo: cũ ex origine declarer bñs Aug. p de tri. pfo naz distinctionẽ. 4. qd iter psonas diuinas est or do originis quãtũ ad actũ qui est spirare: ga vbi cũqz est hoc ab hoc cõbi est talis ordo. p locũ a diffõne: vt pa tuit supra: s; filius bz a pte qd spiret spm scõ: ita qd spi rare in filio est a pte: vt docet bñs Aug. 15. de tri. Ergo p r filius bñt ordinẽ originis in spirãdo. Sed pta istas õnes instat 4. pmo. ga eadẽ oino intellectio est pñs r filij: sicut eadẽ nã. Ubi aut nulla diffõcio nullus potẽ esse penitus ordo. Sedo. ga si filius rependit pũ amorẽ postqz pẽ sibi ipendit tunc in ordine originis erit circulario. Et sic pẽ esset a filio: sicut filius a patre. Tertio. ga vbi est prioritas originis ibi est ordo ori gins: sed gñare est pus origine qd gñari: sicut generans qd genitũ. g in actu gñandi est talis ordo. Quarto. ga si p prius spirat spm scõ qd filius: tuc filius nõ pducit spm scõ ex quo est in esse pducus: eo qd spũscũs totalr pducit a pte. Ad pmiũ. qd ille ordo nõ est intellectio nis ad itellectionẽ fm se: sed originis ad originẽ: put i tellectio per originẽ cõcaat. Ad scõz: qd p impendit filio amorẽ originalr actũ amorẽ ei cõcãdo: filius vñ nõ repedit pũ eodẽ mõ amorẽ dilectionẽ ei dãdo origi nã: s; obaliter ipsuz diligẽdo: r sic nõ est circulario in origine. Ad tertiu. qd nõ negat vna habitudo illius originis iter gñare respectu gñari: sed totus ordo prout icludit prius r posterus negat a gñare. Ad qrtũ qd pducẽ aliqd pus pductũ in signis successiuis est ipole: sed accipiẽdo pus fm signa pmanẽtia est necium: quẽ admodũ pus pfectione pducit pẽ mater prolez: r tñ in scdo signo pfectionis in ipaz gignit: r prius natura eã vñs ihuit in causatũ: r tñ istud non ipedit in fluxum cause picularis in scdo signo. Intelligẽdũ tñ est qd ordo originis iter duas psonas diuinas qd est fm opera ri: est ex ordine originis qui est fm esse: qualẽ eni ordi nẽ bñt in essendo bñt talẽ in operãdo: vt deducit bñs Aug. p de trini. r idcirco ordo quẽ bñt fm eẽ declaraf quadruplici aucte. Quaz pma est bñ Aug. 5. Maxi minũ qui dicit: qd pẽ est por filio origine r nã. Sedã est eiusdẽ in libro de triplici habitaculo vbi dicit: qd qñ erimus in habitaculo paradisi videbimus pteẽ esse por tem filio fm originẽ. Tertia est bñ Diony. in. z. ca. de di. no. vbi dicit. qd essentialia pueniũt notionalia: sic illa que prinẽt ad vnicã theologã illa que pertinent ad discretã: r ideo si est ordo poiz r posterioris itra eadẽ psonã multo magis iter distinctas. Quarta est beati Augu. in lib. de imortalitate que circa mediu. vbi dicit. Quolib. Franc. M. K K 3

E Operatio diua duplex: s; vir tus dicitur actio.

Conclo 4.

Laplo p.

Ordinẽ origi nie qd actio nẽ triplicẽ in diuinis ponit. Lib. 3. c. 3.

F

Laplo. r. idc.

Lente h vide. Seco. r. di. 1. q. 2.

Laplo. 17.

Obiectio 4.

G

Ordo origis in intelligẽdo cõgic duplr.

Aliter pẽ ipẽ dicit: alter fi lius rependit amorẽ nãnt.

Prodacẽ itã pducit: est n in successiuis in pmanẽtib; tñ signis pte esse notantur.

H

Ordinẽ origi nis qd duplici auctate in di uinis eẽ ordi

x p. N i po. i bi B q in. vera. uar. tãg. stis. esse. Solanes pte dare. Mac ad fines nec ad mãm ordinẽ origis effect. ppe cõ. Eccc qd qris s; pãdera bñ. Brocardicũ s; Thonillas. Jãc p rera. r. 5. trini. Dubium. Qdo origis origoaz com cidunt. Opio alioz quã qdrupti cõfirmat. In dicit esse pmi. 2. r. 3. 13 nõ pus r po sterius. Impugnatio notabilis ex gradib; com paratiõis gra matice. Logice. 5. r. c. 15. 10. meta. ter. cõ. 2. r inde. S. p. b. r. 1. r. 12. metaphy.

Quolibetti

I Ad. x. i. l.

Ma vald hac deductiones.

¶ nulla res seipsas gignit: aliogn eet ante q̄s esse: in quo verbo intēdit br̄is Aug. talē sequētiā: si aliqua res se ipsas gigneret esset ante q̄s esse: illud enī aliogn dat itel ligere d̄ dictionē illi: nulla res seipsas gignit: qd̄ est aliq̄ res gignit seipsam: t̄ tūc p̄uertendo p̄ntias ad oppositū p̄ntis: oppositū autis habet illa p̄ntia: nulla res est an̄ q̄ sit: ergo nella res seipsas gignit. Ita aut̄ p̄ntia si redit̄ cat̄ ad formā syllogisticā: op̄zvt sumat̄ illa affirmatiua: ex puris enī negatiuis t̄c. omne generās est an̄ genituz: sed nulla res est ante q̄s sit: ergo nulla res seipsas gignit: vel sic. ois entitas generās est ante genitā: sed nulla res est ante q̄s sit genitā. ḡ nulla res est genitā a seipsa: vnde p̄s q̄ p̄ntia Aug. nō pōt formari nisi sampta illa vlt̄ q̄ omne gignēs est ante genitum: qd̄ est p̄positum.

Circa quartum

Actio diuina ad extra 4.

Et illuminatio.

Locutio 4. In diuina ad extra ordinē origi nis reperi.

L

2. b. 9. 4.

Obiect 4. no taur.

M

Idem 5. tri. 14.

Suga singula ris ad signa p manētis r sac cessus vbiqz.

punctū inuestigādū restat: si iter diuinas personas est ordo originis quo ad opationes que sunt extra. ¶ Ubi est p̄mo videndū q̄ quatuor sunt opationes diuine ad extra: vel q̄s: sue distinguant̄ fm̄ rem: siue fm̄ rōnem. Quaz̄ p̄ est creatio q̄ est p̄ductio de nihilo. ¶ Secda est actio que est imitatio in aliquo: r̄ illa differ̄ a creatioe r̄ p̄ductione: q̄ q̄ de illa illuminat̄ aiam agit in cā: r̄ t̄ nō tūc p̄ducit vel creat ipsam. ¶ Tertia est que d̄ p̄seruatio: q̄ br̄is Aug. sup̄ Hen. ad. Iram distinguit opus creationis ab opatione gubernationis. ¶ Quarta est que d̄ annihilatio: q̄ nō sit p̄prie opatio: s̄ magis ab opere cessatio: signat̄ t̄ per modū actionis: r̄ fm̄ illa introducunt̄ hic quor̄ s̄nes. ¶ Quaz̄ p̄ma est q̄ i ter p̄sonas diuinas est ordo originis quantuz ad actum creationis: ita q̄ p̄ius creat vna q̄ alia: sicut p̄us v̄t pat̄ t̄ spirat̄: q̄ sicut habet̄ Joā. p̄mo cap. Oia per ipsuz verbū a p̄e facta sunt: q̄ sicut filius creat a p̄e: sicut est a p̄e: sicut exponit̄ sancti r̄ doctores. Ubicūqz aut̄ est hoc ab hoc: v̄t pat̄: t̄ ibi est talis ordo. ¶ 2. q̄ ibi est ordo talis quo ad rōnē actionis: q̄ sicut filius h̄z a p̄e q̄ creata q̄ influat̄ in creatā: nihil enī h̄z filius nisi nat̄: sicut docet̄ br̄is Dylari de tri. Unde Joan. p̄ caplo dicit̄ de v̄bo q̄ erat lux vera que illuminat̄ oēm hoies venientē in hunc mūdū. ¶ Tertia q̄ est q̄ ibi est ordo originis quo ad actū p̄seruationis: q̄ scribit̄ Ap̄t̄s p̄an̄ tus de i: nō pōt̄ aut̄ itelligi p̄ p̄seruare v̄bo: nisi q̄ cōicāt ei v̄tū p̄suatiua: r̄ sic est̄ t̄ ibi hoc ab hoc in p̄seruado: r̄ per p̄is originis ordo. ¶ Quarta q̄ est q̄ ibi est ordo originis quantū ad actū annihilatiōis: eo mō quo itel ligit̄ actus: q̄ sicut filius a p̄e creare pōt̄: ita ab ipso h̄z q̄ possit̄ annihilare: r̄ iō pus ordine originis annihilat̄ p̄ ga a se: q̄ filii q̄ a p̄e. ¶ Sed cōtra istas s̄nes ista tur 4. p̄mo. q̄ aliq̄ effectus nō pōt̄ causari ab aliq̄ causa postq̄ est perfecte causat̄: r̄ ideo si in p̄mo signo poterit̄. ¶ Secdo. q̄ p̄e agente in p̄mo signo: aut̄ filius agit in scdo necio aut̄ p̄tingenter. si necio: tūc agit de necessitate nāe ad extra. si p̄tingēt̄: tūc poterit̄ nō agere: r̄ tūc ager̄ p̄ absqz filio: p̄tra br̄n̄ Aug. p̄ de trinitate. ¶ Tertio. q̄ ipole est q̄ aliq̄ p̄seruet̄ fil a plib̄ ipm̄ totalr̄ singlis p̄seruantib̄: aliogn p̄seruaret̄ ab aliq̄ cā: qua nō exite nihilominus eēt̄ r̄ t̄ istud incōueniēs est nō existēte filio nihilominus p̄seruaret̄. ergo iste ordo nō est cōpōsit̄: v̄t postq̄ p̄seruat̄ totalr̄ a p̄e: r̄ itez̄ a filio p̄fuer̄ in scdo signo. ¶ Quarto. q̄ si p̄ totalr̄ annihilat̄ creaturā in p̄mo signo: r̄ postea filius in scdo: tūc ipse faciet de nō ente nō ens: r̄ illud qd̄ est nihil annihilat̄. ¶ Ad p̄mū q̄ nullus effectus pōt̄ cari post suam creationē: accipiēdo posterioritatē in signis successiuis:

sed in signis p̄manētib̄ br̄: que ad modū cōpositū p̄mo resultat totalr̄ a mā in gine sue calitatis: r̄ in scdo signo a forma: qualē enī ordinē h̄nt cause intrinsece in efficiendo tale h̄nt in causando. ¶ Ad 2. q̄ impole est a p̄e agē: te a se filii nō agere a p̄e: r̄ tūc nō agit necessitate p̄nti: sed necessitate p̄ntie: que in actione diuina nō negatur: v̄t si filius agat necio influat̄: que ad modū angelus p̄in gener mouet celū: sed volitione p̄missa: necio v̄tus exē cutia p̄sequit̄. ¶ Ad 3. q̄ a plib̄ p̄seruantib̄ p̄ p̄les p̄seruationes totales: nō pōt̄ aliq̄ p̄seruari: sed p̄ vnicā sic in p̄posito. v̄t que ad modū p̄ r̄ filius spirant vnicā spiratione: ita r̄ vnicā creatione creat̄ ente in trib̄ sup̄ positis: que ad modū si eadē aīa esset in tribus hoibus: quilibet eoz̄ causaret totalr̄ eandē intellectionē: r̄ sic causari totalr̄ a plurib̄: qd̄ per v̄nū p̄m̄ p̄ductiū r̄ eadē p̄ductionē: ac p̄seruari nullū incōueniēs. Et cū dicit̄ q̄ altero nō exite nihilominus eēt̄ talis effectus: veruz est: q̄a remaneret totū p̄m̄ quo causat̄ v̄t p̄seruat̄: r̄ tūc illa regula nihil pōt̄ esse ab aliq̄ cā qua non exite nihilominus esset: nō est verū quantū ad cām qd̄ s̄z quo, q̄ si p̄ assumeret suppositū angelū: ad huc possit̄ r̄ma nere idē act̄ b̄n̄ificus supposito nō manēt. ¶ Ad 4. q̄ si filius annihilaret post p̄em successiue: tūc faceret de nihilo nihil: nō t̄n̄ ga p̄manēt̄ r̄ quo ad signa p̄ma nētia: que ad modū forma corrupta. p̄mo a cā p̄ma: r̄ de inde a cā scda: sicut eo ordine ḡnat̄: que ad modū patuit in creatione. ¶ Et si dicat̄ in scdo signo creatura est nihil: q̄a annihilata totalr̄ a p̄e. ¶ Dicit̄ q̄ ista signa nō sumunt̄ ex p̄te creature: sed ex parte creatantis. ¶ Dicit̄ t̄n̄ vnus doctor famosus: q̄ in diuinis nō est p̄us signuz in quo, sed p̄us a quo, r̄ tūc per hoc subterfugere putat oēs difficultates fugiēs ad fallaciā figure dictionis: q̄ d̄ in illo signo: q̄a mutat̄ signū a quo, in signuz in quo. ¶ Sed 5. ipm̄ arguit̄ 4. p̄mo. q̄a oēs difficultates currūt̄ illū signū a quo, sicut 5. signū in quo. quero enī de illo signo a quo, aut̄ sp̄ūscūs est in p̄mo signo origis a quo, r̄ nō in p̄mo tali signo per extrema d̄ dictionis. si sic: tūc sp̄ūscūs cū sit a quo, trāsiret de nō esse ad eē sic p̄us arguebat̄. ¶ 2. arguit̄. q̄a p̄bat̄ q̄ illud signū a q̄, sit signū in quo. a quo enī nō est nisi ab alio esse: sed esse ab alio est origo. q̄ cū origo sit formāl̄ in originatē vel originato: illud signuz a quo, erit formāl̄ in aliq̄. ¶ 3. ostendit̄ q̄ illud signuz est in quo. t̄ est aliq̄: q̄a ois d̄ stinctio est formāl̄ in p̄m̄ d̄ stinctio: sed istud a quo d̄ stinguit̄ p̄ez a filio tāq̄ origo. ergo in eo sic in quo crit̄ illa d̄ stinctio. ¶ 4. ostendo q̄ aliq̄ p̄ueniat̄ p̄i vel filio in illo signo: q̄a q̄nūqz aliq̄ est formāl̄ in aliquo supposito: passio eius p̄uenit supposito in illo: sic r̄ tribili tas v̄bo in humanitate: sed illud signum est formāl̄ in supposito diuino: v̄t patuit. ergo ois passio de illo signo dem̄rabilis cōuenit diuino supposito in illo signo: r̄ sic p̄s q̄ dicit̄ illius doctoris nō est fuga sufficiēs. ¶ Sed orit̄ difficul. q̄a v̄b̄cūqz est origo est ibi ordo originis p̄sequēs ipsas: s̄z ordo creationis nō est formāl̄ in deo sed in creatura. ergo r̄ talis qui dicit̄ est ordo: r̄ t̄n̄ cō stat oppositū cū in eadē creatura non sit hoc ab hoc: sic in deo. ¶ Dicit̄ aut̄ q̄ ille ordo originis nō est formāl̄ ip̄ius creationis s̄z gnōnis r̄ spirationis: fm̄ quas vna p̄sona diua h̄z ab alia virtutē creatiua: r̄ ideo d̄ p̄us ori gine vna creare q̄ alia: sicut eaz̄ p̄o creatiua denotat̄ ab actu creati denotatione extrinseca. ¶ Ad p̄mū arḡm̄ q̄nis in oppositū d̄: q̄ sicut ordo originis non adert̄ separabilitatē in operari: sic nec separabilitatē in esse. ¶ Ad scdm̄ q̄ s̄z sint v̄nū quo, q̄a sunt v̄nū p̄ncipiū qd̄ est voluntas: nō t̄n̄ sint vnus p̄ncipiū qd̄: r̄ fm̄ hoc h̄nt ordinem originis r̄ d̄ stinctionem. ¶ Qd̄. XIII. Secunda

N

Necessitas 2

Ecce ad q̄nt.

O Regula scda ca qua signan ter gallus co ponit.

Notabilis do ctina. Ep̄o alioz̄ d̄re Landul p̄b̄i talio.

P

Ne d̄ signū a q̄: sed i quo originis p̄ord ostidit 4.

Q

De n̄ n̄ d̄ b̄le.

Non singula r̄ illime de or dine. originis creatioe r̄a li denotatione eius.

Et. aut̄ r̄ separabilitatē p̄ncipiū vnus duplex. Dicit̄ aut̄ r̄ scdo

ipmo N
signo
endo
age
pinq:
atur:
utin
s exe
ples
mica
sup
bus:
z sic
z ea:
O
Regola scod
ca qua signan
ter gallus ex
ponit.
Notabilis do
carina.
Epi alioz
dre Landul
ppu z alios.
P
Ne du signa
a qsted i quo
originis pom
ostedi 4.
Q
Da nobile.
Nota singula
rissime de oz
dine originis
creatioe rta
li omoianone
eius.
Al. auter i
separabilite
Principium
eniz duplex.
Dic al rta

A
1. Grande
dina.
Et. 1. lateral
in hoc ma.

Secunda qd est. Utruz pducatur bea
tissima trinitas creaturas
in esse fm quid ante qz producat eas in esse
reali simplr. Et videt q no. ga btus Joan.
loquens de vbo diuino dic Joa. p cap. Dia
per ipsum facta sunt: r modu signat ppbeta in psal. 33.
dicet. ipse dixit z facta sunt. sed quicqd dicit de? sit sim
pliciter. ergo nihil facit fm gd. Sed 2. ga btus Joa.
dicit. 17. cap. Clarifica me tu pater: apd temetipsuz cla
ritate qua habuit pns qz mundus fieret apud te: r sic mu
dus fuit factus apud patre pns qz esset in se: qd no pot
intelligi: nisi quod ad esse fm quid.

B
Of. sco. vide
cu. 1. di. 2. q. 1
z. 2. r vbi ibi
notant.
Bide bac. 42
z. 46. di. 1. z
z. 9. r pcc
dentibus atqz
scantub.

Circa istam qone est pntelligendū q doctor
subtilis ponit duplice pductione
creaturaz a deo. Una que est per modū voluntatis qua
producat creaturas in esse reali: z illa est ex se ipso. Alia
est qua pducit eas per intellm suū in quodā esse iten:
inte ipas ab eterno: r de illo scdo modo est difficultas
presens. Circa qua occurrūt quoz puncta inquiren
da. Quoz primū est. si diuinus itells pducit qdditates
creabilū per suū actū itelligēdi ab eterno in eē eēntie.
Secūm est. si pducit tales qdditates in eē itelligibilī.
Tertiu est. si pducit tales qdditates in eē itellecto.
Quartū est. si per talē actūz pducit eas in eē exiētie.

Opio alioz.
Impugn 4

Quantum ad primū punctū. dicūt aliqui q per
diuinū itellectū pducunt quiddita
tes creabilū in esse obiectiuo: qd est esse quidditatuū:
z illud est esse essentie: ga esse obiectiuū nō dicit nisi in
habitudine ad actū. Sed 2. istō dicitū satis cōmune
arguit 4. primo. ga esse obiectiuū: qd hz talis qddi
tas per se est ad aliud: cū obm in quāntū tale sit alicuius
obm oē aut esse ad aliud p̄supponit esse ad se. cū esse
essentie sit ab om̄. pns hz q̄libet qdditas eē eēntie q̄ pdu
cat in tali eē p̄ diuinū itellz: qd dī eē obiectiuū. C. 2. ga
oē ē determinatū fm aliqūā determinationē nō diui
nū ēē de rōne determinatū p̄supponit qdditate illi de
terminatū: sic qd hō sit alb⁹ p̄supponit qdditate humanā:
sz itellectū qdditate a deo: est qddā eē determinatū. q̄ eē
itellz p̄supponit esse qdditatuū de cuius rōne nō diui
nit: cū vera qdditas hōis sit a deo intellecta. C. 3. ga
itelligi a deo nō est de qdditate alicui⁹ creabilis essen
tie: cū possit a nobis p̄fere p̄cipi absqz eo qd cōcipiam⁹
ip̄sz itelligi a deo: oē autē qd est in aliquo est posterius
eius qdditate. q̄ prius est qdditas cuiuslibet creabilis
in se q̄ a deo itelligat sz ordinē nāe v̄l nāis itelligen⁹.
C. Quarto. ga circūscriptio p̄ impole dino itellū q non
itelligeret creabilis: sicut postuerūt nōnulli pb̄l lapidis
quidditas esset qdditas: r nō eē. si enī qdditas lapidi
tas eēt quidditas lapidis: deus nō itelligeret. ergo pns
fm illū ordinē lapis est lapis q̄ itellis diuinus ipsum
pducatur in aliquo esse. C. Ideo dico q diuinus itells p
suū actū itelligēdi nō dat esse qdditatuū creaturis: de
quo hic loquimur: sed illud esse quidditatuū abstrahit
ab omni intellectu r cōparatione quacūqz: ga per se
notū est lapidē esse lapidē: r tñ nō est p se notū lapidēz
intelligi a deo: sed forte demonstrabile: r ideo sicut p se
nota in esse qdditatuū pueniūt demonstrabilia: ita illō
esse hāc opationē. C. Sed 3. istā determinationē istā
4. primo. ga diuinus itells est mēsurā rerū: sicut nē
mēsurat a reb⁹: r sicut nē itells ver⁹ est: ga ita est in re:
ita vitas in re: ga ita est in itellū dino sz btū Aug. r pp
B lapis nō potēē v̄e lapis: nisi B sit p̄cognitū ab itellū
diuino. C. Secūdo. ga qd est in deo est pns quocūqz qd
est formalr in creatura: r cū actus itelligēdi eius sit in
deco formalr: prius deus itelligit lapidē esse lapidē qz
lapis sit in se formalr lapis. C. Tertio. ga prius hz esse

D
Determinatio
propria.
Est qdditas
in creaturaz
ob eē cognitio
ad diuino p̄
scindere r ipz
p̄re. notat.
Obijciat 4.
Sz. q. r in lib.
tri. p̄ter qz r
super Sci.

creatura relucens in diuina eēntia q̄ in seipsa fm btis
Ansel. in mono. sed vt relucet in diuina essentia percipi
pit a diuina itelligētia. ergo prius itelligit a deo q̄ sit
talis in seipsa. C. Quarto. ga si lapis est lapis circūscri
pta oī habitudine ad deū: tunc per impole circūscripto
deco: adhuc lapis esset lapis: q̄ v̄z absurdissimū. C. Ad
p̄. q̄ diuinus itells ita mēsurat res notat. qz ita itel
ligit r vult: ideo sic sunt quāntū ad esse reale r existētie:
non sic autē quo ad esse qdditatuū: vt v̄z: cum illud esse
abstrahat ab oī habitudine ad mēsuraz. C. Ad 2. q̄
intellectio diuina sine dubio est p̄ior qdditate creabi
li: sed nō vt est itellectio hū: r fm illā habitudinez illa
qdditas est cognita: imo pducit ad oppositū: qz omnis
habitudō est posterior suis extremis. C. Ad 3. q̄ crea
tura relucere in diuina eēntia: nō est nisi ip̄sz esse rep̄
sentatū in ea: r representatū aut est posterius esse simplr:
non sic esse relatiuū eius qd representat. Ansel. tñ itelli
git de representato fm suū esse ab om̄. C. Ad 4. q̄ nō est
maior cōnexio lapidis ad deū: sicut est iter diuinas p̄o
nas: r nō vt ipole sublato patre r manēte filio: adhuc
pduceret spūs sanctus: r ita in p̄posito: si deus esset fi
lius adhuc hō esset hō: cum deū esse infinitū r boiem
esse boiez: sint veritates. quaz vna ex alia nō deducit:
r ita deū esse deū. C. Sed orit dūm. quid itelligimus
per illud esse qdditatuū. C. Dicit autē qz esse abstra
ctum: qd nō est fabricatum ab animo: nec est in rerūz
natura: sicut dicit gdam q̄ equinitas est tñ equinitas:
nec vniuersalis nec particularis.

E
Anst potē
nic diuine mē
surant res.
Nota bene.
Creaturas re
lucēt. in deo
quid?
F
Al. quā sit
inter.
Probabilis
imaginatio: sz
mēsuratio
oīa vt. 3. q. 9.
pōderant.
Aut. 5. mēta.
Est qdditas
tū qd nōm.

Circa scdm punctū videndus est: si diuinus itells
pducit qdditates illas in esse intel. C. Di
cunt autē aliqui q sic qz esse intel est esse intētionale r
obiectiuū: tale autē esse nō pot fore nisi a potētia ope
ratina cōparatua. C. Sed cōtra illud arguit quadrup
liciter: primo. qz illud qd cōpetit alicui per se p̄ prius
inest q̄ illud qd per accidēs: sed qz creabilis qdditas sit
intelligibilis a diuino itellecto inest ei per se cū per se
cadat sub ente: r per cōsequens veritas est demōstra
bilis de ea: qz aut itelligit quādoqz accidit r a deo: si
cur deus itelligit homo esse futur⁹ cum non sit futur⁹
nisi p̄ accidēs: r de nō itelligeret ipm fore futur⁹ nisi fo
ret futur⁹: sicut autē qz p̄ accidēs est sic a deo itellm. C. 2.
qz ipole est aliqd eē itellm a deo nisi sit ab eo itelligibi
le: vt p se p̄: pot aut aliqd esse itelligibile: ita qz nō esset
itellm: sic atqz an̄cb̄i nō fore est deo polez: p̄ pns itelli
gibile: r tñ nō ē a deo itellm. eēt enī itellm falsuz. q̄ pns
hnt itelligibilitatē diuinā q̄ itelligant ipse qdditates:
pns itelligit de hōe po. itellectiua qz actū itelligēdi:
sz p̄ quocūqz signo de hō po. itellectiua om̄z oīa sunt
itelligibilia sibi: cū oē itellectiuū sit alicui⁹ itelligibilis:
sic motū mobilis: r nō sunt itellecta nisi p̄ actū. q̄ pns
erūt itelligibilia q̄ itellecta: sic de ipse itelligit itelle
ctiuus an̄qz itelligēs. C. 4. qz in illo signo q̄ itells diui
nus puenit ei⁹ itellectionē: sic act⁹ p̄m? z. aut qdditas
est itelligibil p̄ z signo: aut nō. si sic hz p̄po. q̄ pns est
intell⁹ q̄ itellecta. si nō est itelligibilis p̄ z signo actual
itellectionis: tūc nō poterit itelligi: cū oē ipole p̄ aliq̄ si
gno sit p̄ illo ens p̄bitū. C. 3o dico q an̄ cōcipimus
qdditates eē a deo itelligibiles q̄ actualr itelligant: qz
illud qd puenit alicui p se: r ex sua rōne formalr puenit ei
an̄qz illa q̄ sunt ab extrinseco. C. Itelligibilitas autē sic
r vitas est passio demonstrabilis ex rōne formalr sibi: r qz
sit itellecta test ei ab extrinseco. ita diuino itellū actualr
itelligēre. C. Sed orit dūm. qd dicit illud eē itelligibile in
obto. C. Dicit autē qd ē respect⁹ fundamētalis pns qd
ditatē ob̄i in habitudine ad diuinū itellm: sic mobili
tas cōsequit qdditatē mobilis in bitudine ad mouēs,

Epi. alioz.
Impugn 4.
G
Et. 1. itelligi
bilis.
H
Determina
tio ppria.
Quidditates
creaturaz p̄o
re in eē itelli
gibilia actū
itelligēdi enā
diuini corz qz
dū cōstent.
Est itelligi
bile quid.

Quolibetti

I Circa tertium

I punctū ingredū est: si diuinus itell's pducit illas qdditates in esse itelecto. **C** Dicit vō qdā q nō: ga talis pductio est ficticia: cū quelibet qdditas possit itelligi r de nouo sine aliq variatione circa ipsas facta: ga actiones imanes nūbil faciūt in suo obro: aliqgn trāsirent in exte: riorē ma^m. **C** Sed 3 istud arguit 4°. Primo. ga qgd puenit alicui per accūs inest ei ab aliquo agere: cū illa q insunt p accūs nō insunt ex rōne formali intrinseca. esse aut itellm cōuenit nōnullis per accūs: vt patuit. g tale esse hnt ab aliquo agere. **C** Scdo. ga oē esse qd puenit alicui ab extrinseco inest per aliq agēs: cū solū agēs r finis sint cā extrinseca: r finis ad ppositus nō faciās: sed esse itellm 3° cūlibet quidditātū ab extrinseco: cū se nō itelligat. vt per se ps. ergo B hnt ab aliquo efficiēte. **C** Tertio. ga vbiqūq est hoc ab hōcibi est origo que pūnet ad agens: sed hoc esse ex hoc pūnet ad mām. vt hoc esse pp hoc pūnet ad finē: sed q qlibet qdditas sit itelecta hoc hz ab itellectione aliqua. g in tali esse est ab itellectione pducta. **C** 4° ga oē ens rōnis est ab ali qua rōne: cū ideo dicat rōnis: ga a rōne fabricatus: sed esse inte^m est eē rōnis r nō reale: cū illud pueniat entib^o que non sunt in rez nā. ergo illud esse est a rōne aliqua pductū. **C** Ideo dico q qdditates creabilū pducunt in esse cognitō a diuino itellm ab eterno: sic diuino itel lectus ab eterno tales qdditates cognouit: ga oē qd ac cipit esse aliq post nō eē: vt eē pduc^m i illo eē: s; qddi tates tales: cū sint itelecte postq sunt itell^o. accipiunt tale esse in scdo signo post non esse in pmo. g in tali esse vident esse pducte. **C** Sed 3 istā 3° instat 4°. Prio ga pma pductio ad extra videt esse creatio cuiuslibet rei: cū ipsa sit pductio de nūbilo. **C** 2° ga deus ad extra nihil pducit ab eterno: vt docēt scī r scriptura diuina. **C** 3° ga illa pductio forer necia: cū deus necio itelligat oia: r nō deus nihil necio respicit nisi ad intra. **C** 4° ga eadē rōne pduceret qdditas in esse itelligibili: qua r in esse itelecto cū pū babear esse simplr quidditātū: vt patuit: esse itelligibile: r sic accipiat esse tale post nō esse. **C** Ad pmo: g pma pductio simplr ad extra est creatio: sic testat vna scriptura: nō illa pductio: de qua nūc arguit: nō est pductio simplr: sed fm qd: sicut esse itelectū est esse fm qd. **C** Ad 2° q veruz assūmit in esse reale: sed i esse itelligibili: r fm quid veruz nō dicit: imo ab eterno oia nouit anteq: fiant: sic hz in Daniel. **C** Ad 3° q eo mō quo deus itelligit creaturas pducit eas in esse itelecto: r ideo sic necio itelligit: ita necio in tali esse pducit. **C** Ad 4° q qdditas non accipit esse itel^o ab aliquo: sed hz illō ex sua rōne formali: r nō ab extrinseco: sic hō rōnibilitatē: r ideo nō est pducta: sicut hō non sit rōnibilis eo q rōnibilitas pullulat a sua rōne formali. **C** Sed out vif. qd itelligit per illud esse cog nitū. **C** Dicit aut q eē itellm a diuino itellū dicit in qd ditare cognita re^s rōnis ad et^o actū itelligēdi derelictū ab ipso actu: sic eē pductū realr dicit respectū realem.

L **Circa quartum** punctū: videndū est si diuini gendū pducit qdditates in esse actualis exstētia q pducit ipsas exstētia eternalr in esse cognitō: sic eēnias ipsas. **C** Dicunt aut aliq q exstētia rez sunt ita pducte quātū ad oēm modū exstētia sic essentia: in esse itelecto ab eterno: ga ita bene itellexit ab eterno diuinus itell's rerū exstētia: sic eaz essentias: r idcirco oēs in tali esse pduxit: ga ipsas itellexit: vt patuit. **C** Sed 3 illud arg 4°. Pmo. ga si deus pduceret esse exstētia in tali esse itelecto: tūc creatura in tali esse actualr exstētia: cū oē illud actu exstētia: in quo est formalr actualis exstētia.

M **Circa quartum** punctū: videndū est si diuini gendū pducit qdditates in esse actualis exstētia q pducit ipsas exstētia eternalr in esse cognitō: sic eēnias ipsas. **C** Dicunt aut aliq q exstētia rez sunt ita pducte quātū ad oēm modū exstētia sic essentia: in esse itelecto ab eterno: ga ita bene itellexit ab eterno diuinus itell's rerū exstētia: sic eaz essentias: r idcirco oēs in tali esse pduxit: ga ipsas itellexit: vt patuit. **C** Sed 3 illud arg 4°. Pmo. ga si deus pduceret esse exstētia in tali esse itelecto: tūc creatura in tali esse actualr exstētia: cū oē illud actu exstētia: in quo est formalr actualis exstētia.

N **C** Scdo. qz si dicat q creatura existit in tali eē s; qd: tūc accipio actualē exstētia cū suo simplr eē: r quero si il lud eius eē simplr pducit in esse cognitō: aut nō: si sic. tūc cū omne pductū in aliquo eē sit in illo: tūc creatura in tali eē debet suū existere simplr. si nō: tūc exstētia ve re sumpta cū suo simplr mō ipsam cōcomitātē nō est pducta in tali eē. **C** Tertio. qz creatura in esse simplr distinguit a creatura in eē fm qd: aliquo mō: alioquin quicūq est fm qd foret simplr: s; nō distinguit p aliqō esse eēntie: cū eadē sit penitus diffinitio qdditatis in eē itelecto r in esse simplr. g distinctio est p exstētia: r sic exstētia nō cōueniet ei fm vtrūq esse. **C** Quarto. qz si dicat q illa distinctio nō est p exstētia: sed p aliqō modū exstētia quē hz in esse simplr r nō hz in eē fm qd: tūc de illo mō sit idem ar^m q ipse nō est pductus in eē fm qd: r valet tāū sicut de exstētia: cū nō sit pcessus in infinitū dando modū modū. **C** Ideo dico q eē actualis exstētia nō fuit pductū ab eterno in eē s; qd taliqz per hoc q creatura hz exstētia hz esse simplr r nulla creatura in esse nū itelecto ab eterno habuit esse simpliciter. **C** Sed remanet diffi. grauissima: qualiter deus pntel lexit ab eterno exstētia futuraz creaturaz: r nō pduxit eas in esse itelecto: cū fuerūt ab eterno itelecte. **C** Di citur aut q deus nō p cognouit exstētia fm p pū mō dūz tāūq p se obiecta sicut qdditates: s; sicut p se obie ctaz cōditiones: r nō opz pducit in eē tali oē itelectuz: sicut obiectū p dicitō. **C** Istud tū nō sufficit: qz si sō pro ducit in tali eē: qz cognoscat: eo mō quo itelligit in tali eē pducit: cū sit illo mō itelectū. **C** Ideo dī q de^o nō p cognoscat qdditates vt iam exstētia: sed vt futuras. exi stētia aut vt futura nō est exstētia simplr. tūc enim sim pliciter existeret futurū. qualr aut illa p cognoscat: fiat: hz declarari in pmo. **C** Ad ar^m factū in pncipio. q dicitur q ille auctoritates itelliguntur de facione in esse reali: r non in esse intentionali. **C** Ad. XV.

O **Circa istam** questionem pmo videndū est si emanatio creaturaz in eē sim pliciter p supponit emanationē diuina psonaz. Scdo ingredūm est: si emanatio creaturaz in esse fm qd: de quo fuit dicitū: p supponit ipsaz psonaz pductionem. **C** Sed ptra. qz beatus Aug. super Joā. dicit: q sicut inter nos r vocē mediat verbū mentale: ita iter deum r creaturaz quasi mediat verbū sibi p se: cūz dicat scri ptura: ipse dixit r facta sunt. ibi accō dicitur pro eterna verbi generatione: que puenit rerū factionem.

P **Circa istam** questionem pmo videndū est si emanatio creaturaz in eē sim pliciter p supponit emanationē diuina psonaz. Scdo ingredūm est: si emanatio creaturaz in esse fm qd: de quo fuit dicitū: p supponit ipsaz psonaz pductionem.

Quantum ad pnam partē dicit qdaz magnus simpliciter ad extra p supponit emanationē psonarū nō solum sicut cām sine qua nō: sed sicut immediatū pncipiū productiū creaturaz: qz sicut creatus artifex nō pōt producere artificium nisi per noticiā declarati uam r amorē itellectiuz: ita deus pater nō pōt pducere creaturā nisi per verbū: qd est eius notitia declarati ua: r per spiritū sanctū: qui est amor inten^o: r iō dīz pater per verbū oia facere: sicut habet p Jo. i. ca. r ita de spiritū sancto. **C** Sed cōtra illud arguit 4°. Pmo. qz omne pncipiū productiū alicuius suppositū pducētis est formaliter in illo supposito: cūz vniūquodqz agat

Determinatio propria. Quid dicitur creaturā in esse cognitō eternalr ab itelecto diuino pductū. **Impugnatio** 4°. **Productio** ad extra: sicut r esse duplex. **Dubium**. **Esse itell's qd** **M** **3. Sapient. 1.** **De libro. 4.** **Dama. lib. 1.** **cap. 12.** **Creaturas in eē cognitō ne cessario pducit** **Dubium.** **Esse itell's qd** **M** **3. Sapient. 1.** **De libro. 4.** **Dama. lib. 1.** **cap. 12.** **Creaturas in eē cognitō ne cessario pducit** **Dubium.** **Esse itell's qd** **M** **3. Sapient. 1.** **De libro. 4.** **Dama. lib. 1.** **cap. 12.** **Creaturas in eē cognitō ne cessario pducit** **Dubium.** **Esse itell's qd** **M**

Determinatio ppria. sed sine dubia. **3° dicit pnter.** **Du^m nōbile** **Doctrina** **sim^o.** **3° dicit itellm** **in eē itello p** **ductiō cōi** **dera. sed non** **affrit.** **Replica.** **Qualr exstē** **tias rez nōuit** **de^o. s; ad huc** **republicis** **d. 38. r. 39.** **P** **Et l. qmado** **cima. q. s; est** **2. lateralis in** **pac matris.** **59. 31. r. 148** **r. Judith. 16.** **Aide hōc di.** **46. p. q. ana** **li. r. sco. q. 12** **Q** **Sp. Henri.** **Aide rom in** **Seco. vbi. 5.** **Impugnatio** 4°.

A. 2° de anima.

sicut est in actus sed filius et spiritus sanctus non sunt formaliter in supposito patris ne ponatur personarum confusio: ergo non sunt ei ratio agendi in creatione. **S**ecunda ratio. quia principium productionis non est quod ultimum in aliqua actione cuiusque supposito: sicut in supposito illud sit quod ratio formalis agendi sit illi quod: ideo si filius et spiritus sanctus sunt principium agendi ipsi patris in creatione: tunc ipse solus pater erit quod creatur et spiritus sanctus cum filio quoque in tali creatione. **E**t confirmatur illa ratio: quia sic docet beatus Augustinus de trinitate tres personae diuine uniformiter creantur: tunc autem differenter: quia pater nulli est ratio agendi: sed filius et spiritus sanctus sunt ratio agendi ipsi patri. **T**ertia ratio. quia per primum conuenit omnis actio principio actiuo quod supposito agenti: cum supposito conueniat per formam qua agit: ideo si ratio formalis creandi ipsi patri est filius et spiritus sanctus: sequitur quod creatio per primum ueniat filio et spiritus sancto quod patris in filio et spiritus sancto: ut patet supra: babeatur creatura a patre: sicut et esse. **Q**uarta ratio. quia nullum suppositum potest esse aliam ratio formalis agendi: quod cum omne quoque sit aliquo modo concipibile illi quod cui dat agere formaliter: et dato quod esset possibile: nullum tamen suppositum relatiuum formaliter potest esse quoque actioni que requirit infinitam uitam: ut est creatio: cuius ratio formalis talis suppositi infinita esse non possit. **I**deo dico quod sicut pater et filius producantur spiritum sanctum per unam uoluntatem quam habent in se formaliter: ita pater et filius et spiritus sanctus producantur creaturam per unam uoluntatem quam habent in se formaliter: tanquam per primum quoque, et non per ipsas personales origines aut personas. unde dicit beatus Augustinus de trinitate quod sicut pater et filius sunt unum principium quoque creaturae: et filius et spiritus sanctus sunt unum principium quoque creaturae. **S**ed autem distinetur si postquam creatio non presupponat emanationem diuinam personarum: ut ratione agendi: si presupponit eam aliquo modo. **D**icit autem quod sic. quia omnis actio contingit et temporalis alicuius suppositi presupponit eius actionem eternam et temporalem si ea habent eam naturam suam contingentiam: et temporalia sunt posteriora eternis et necessariis: et si daretur quod actio diuina circa creaturam esset necessaria et eterna: sic dicitur quod pater: ad hoc emanatio interior esset naturalis: porro quia quicquid est in causa prima est prius nam quocumque in creatura: sicut ipsa natura uenisset sui effectus: et omnia que sunt in ea: id est illi: tunc autem emanatio personarum personaliter est in deo: et emanatio creaturam formaliter in ipsis creatis: et ideo nulli dubium quod emanatio creaturam presupponat aliquo modo personarum diuinarum emanationem. **S**ecunda difficultas per quem modum presupponit emanatio creaturam ipsas personarum emanationem. **D**icit autem quod hoc est talis ordo: qualis est iter effectus essentialiter ordinatos: quia uideamus quod quicquid aliquid agens continet in uirtute aliquos effectus essentialiter ordinatos: non potest in posterioribus nisi prius producat prioribus: ideo quia dicere et spirare habent tale ordinem: ideo diuina essentia non potest esse principium spirandi nisi prius fuerit generandi: et per illum modum non potest esse principium creandi nisi fuerit principium generandi et spirandi. **S**ed remanet dubium si circumscribitur per impole emanatione ad intra: deus possit aliquid producere ad extra. **D**icit autem quod sicut dicit doctor subtilis: quoniam sunt duo effectus essentialiter ordinati maior est conuexio effectuum illorum ad eam quod ad se inuicem: cum non habeatur habitudo inuicem: nisi propter eam: ideo si circumferbat prior effectus: ad hoc posterior est cause attribuendus: sicut per prius conuenit igni calefacere quod ignire: et ideo dico quod prius non potest calefacere: ad hoc ignire potest: quia propter minus impole non est ponendum maius impole: et ideo quia maius impole est amouere nexum cause et effectus quod duos inuicem effectuum: qui auferunt a deo potentiam generandi: non debet ei auferre potentiam creandi ex hoc sicut philosophus intellexerunt deum creatorem et non generantem. **U**nde dicit

Ricardus de tri. quod si in diuinis non esset nisi una persona adhuc haberet omnem plenitudinem perfectionis. **I**ntelligitur tamen est quod aliqui effectus habent essentialiter ordines secundum rem: sicut intelligere et uelle. aliqui solum in habitu ad eam: sicut alterare et gignere: et in primis negato posteriori negatur prius: non tamen in secundis per eandem causam. **C**irca 2^{am} parte quoniam uidebimus est. **E**manatio creaturam in esse intellectu presupponit emanationem diuinam personarum: aut uenit ipsas emanationem creaturam in esse cognito: quod omnia que conueniunt deo ad intra ueniunt secundum ordinem nature: illa que conueniunt ei in habitu ad extra. **E**t autem habitu ad intra sit prior naturaliter: declarat dupliciter. **P**rimo. quod omnia potentia habens primarium et secundaria obiecta: operatur prius circa suum obiectum primarium quam circa obiecta secundaria: et ideo eius personarum emanatio sit circa obiectum primarium: et omnia que sunt ad intra: in cognoscendo enim et uolendo diuinam essentiam est actus dicendi et spirandi circa eam: omnia autem ad extra sunt obiecta secundaria: illa sunt posteriora. **2°** quod omnis habitudo ad intra est in deo formaliter: et est identice ipse deus: omnis autem habitudo ad extra est formaliter in obiecto secundario: ergo cum deus sit prior creatura: et ea que sunt in eo habitu intrinseca erunt prima: et sic patet quod in principio sunt omnia intrinseca: et in 2° omnia extrinseca: et ideo prior est personarum emanatio quam creaturam intellectu. **S**ed contra illud instatur 4°. **P**rimo. quod secundum beatum Dionysium in 2° cap. de diuini nominis. illa que sunt communia tribus personis sunt priora illis que sunt propria unicuique: intelligere autem creaturas: conuenit omnibus: tamen non generare aut spirare. **2°** quod sicut determinat doctor subtilis: cuius autem admittimus: actus intelligendi in supposito patris: preter actum generandi: sed eodem actu deus intelligit omnia. ut docet beatus Augustinus. **1°** de trinitate. **3°** prius intelligit creaturam quam generet uerbum. **3°** quod pater in illo positi originis quo procedit uerbum: aut per signo intelligit creaturam cum a se intelligat eam: et ideo cum in secundo signo uerbum sit genitum: prius pater intelligit creaturam quam uerbum sit genitum. **4°** quod in eodem signo originis quo pater generat uerbum intelligit creaturam: eo quod utriusque conuenit ei a se: sed in uero signo originis non includunt que nature: sed e converso. ideo non prius nam gignit quam intelligit creaturam. **S**ed primum. quod illa regula est intelligenda quo ad illa que sunt formaliter in deo ad intra: et ideo cum tales habitudines ad extra in deo formaliter non reperiantur tunc regula est exponenda quo ad omnia ad intra. **A**d 2^{am}. quod in actus intelligendi quo deus intelligit creaturam preuenit actus intelligendi: ut patet in parte: tamen non ut terminat ad creaturam: quod ut sic habet habitudines ad obiectum 2^{am}. **A**d 3^{am}. quod illa signa originis attendunt inter diuinas personarum que ad duo: quo ad esse secundum quod una persona est ab alia: et quo ad operari secundum quod una persona ab alia operatur: et secundum illa habet pater sit prior filio: comparando signum eandem: alioquin cum prius creet quam filius: ut patet quod filius eorum: ita habet prius est filius quam pater creata prius est filius genitus quam pater intelligat creaturam. **A**d 4^{am}. quod sicut in uero signo nature includunt plura signa originis: que ad modum subtilis doctor ponit duo signa nature esse secunditatis intellectus et uoluntatis: et in quoque libet illorum sunt duo signa originis: secundum quod in quolibet secunditate est habet ab hoc: ita in quolibet signo originis sunt duo signa uel plura nature ponere que ad modum in illo signo quoque prius preuenit secundum originem filium: constat ex eentia et paternitate: et eentia uenit paternitate secundum alium ordinem quam originis: et ita in proposito: sit sicut declaratum in parte. **3°** oritur distinetur quo potest concedi illa circulatio: cuius in essentialiter ordinatis: circulatio non admittatur. **D**icit autem quod cum isti ordines sint diuersarum rationum: sicut ordo qui est

B Lib. 3. c. 16. Essentialis ordo effectuum duplex ualde notatur.
E emanatione ad intra creaturam per quod emanationes patre.
3° scot. Habitudo ad intra procedit ad extra ex ordine duplici.
F Caste.
4° Obiecto 4° notabilis.
G vel in primo
6. d. 1. d. 32. q. 6. r. alibi.
H Abi supra. Abi in uero signo nature sic est ponit. Scotus per totum. Abi supra. q. 13. i. margina r. alibi sepe.

N
O Determinatio propria. sed in no dubia. 3° sic patet.
P 2° no dubie.
Q Doctrina singula. 1° no est idem in eadem intellectu productionis quod dicitur ad dicitur. sed non asserit.
R Replica. Quare existit res non dicitur de. 13. ad hoc replicabilis d. 13. r. 39.
S 1. l. quare circa. q. 13. est 2. lateralis in hac materia.
T 3. r. 145 et Indup. 16.
U Abi supra. Regula scotica.
V Circumscribitur emanatio ad intra emanationem non ad extra non excludi.
W Impug. 4°.

Quolibetti

I in quantitate successiva in habitudine ad permanere: sicut in eodem instanti potest dici duo puncta: et e converso unus punctus potest esse in duobus instantibus: ita in proposito inter signa originis et nate in eo non est ordo essentialis. Et per ad argum. in fine quoniam per iam dicta. C. 26. XVI.

Actio fuit facta viri in eadem potentia operativa potest simul esse plures operationes. Et videtur quod non: quia potentie operative sunt simplices: cum sint spirituales: sic docet beatus Augustinus. 10. de tri. Et simplex ad quod se convertit totaliter se convertit. Sed contra: quia natura quanto simplicior tanto est efficacior et ad plura se convertere potest: sicut docet idem super Hen. extra manifestos de prima causa ad omnia concurrente.

Alde in sup Luc. c. 19.

Potentia operativa...

Opio aliorum...

Impugnatio...

L Determinatio...

Alde Sco. 3. dist. 2. parte. 2.

Dubia non...

M Et si dicitur...

Plures species...

Circa istam questionem est intelligendum: quod 4. sunt genera potentiarum operativarum. Quarum prime sunt sensitive exteriores: ut visus et auditus. Alię sensitive interiores: ut imaginatio et ceteris sensus. Alię sunt intellective. Alię voluntive. Et ideo circa illos quatuor modos potentiarum est questio pertractanda.

Circa primum premittendo potestas intellectivas. Dicitur aliqui quod plures operationes in eadem intellectiva potentia si esse non possunt: quia sufficienter et adequate intellectus possibilis adequatur per unam: sicut prima materia per unam formam ipsam immediate perfectiorem. Sed contra illud arguitur 4. primo: quia idem mobile potest simul moveri pluribus motibus: ut ponitur in corporibus supercelestibus: et ille operationes non sunt nisi motiones ab objectis. Secundo: quia ita sufficienter est perfectiorem potentia pluribus potens sufficere. Tertio: quia plus perficiunt species intelligibiles potentia secundum beatum Augustinum. Quarta: quia ita immediate perficit intellectus ab habitu sicut ab actu: et tamen plures habent immediate insunt. Ideo dico quod non apparet ratio: quare duo actus non sint coposibiles sicut habitus vel species simul in eadem potentia. Et confirmatur. Tunc quia intelligentia movet celum: semper intelligit motum illum: cum agat et moveat per voluntatem: que non potest fieri nisi in cognoscitur: et tamen cum hoc intelligit seipsum: et non per eundem actum: cum per essentiam suam aliam non cognoscatur: alioquin simul infusa: sic dederunt theologi. Tunc quia secundum beatum Augustinum: anima nostra vere intelligit seipsum: eo quod est sibi presentior: alia simul que non sunt in ea per suam essentiam: et non potest esse eadem notitia: cum non possit dubitare se esse: cum tamen dubitet de his quorum species habet. Sed contra difficultas: si plures actus eiusdem rationis esse possunt. Dicitur contra quod non: quia eadem ratio infinita: sic arguitur de duobus corporibus in eodem loco: illa ratio non sufficit: quia probatur idem de duobus similitudinibus: ideo videtur ad hoc ratio: quia de eodem numero non est necesse nisi una simul intellectio: de distinctis autem solo numero sunt intellectiones specie distincte per diversis individuis. Sed contra diffinitio: si idem est de speciebus intelligibilibus. Dicitur autem quod sic: cum multitudo actuum sit secundum multitudinem habituum: et e converso: unde in individuis eiusdem specie est una species nature: et singule becestantur sicut et actus. Tertio diffinitio: si idem de habitibus. Dicitur autem quod sic: quia secundum variationem actuum est variatio habituum et e converso: unde nullus ponit plures unum habitum rationis eiusdem simul in eadem potentia: cum tamen distinctio actuum sit a distinctione specierum: et distinctio habituum a distinctione actuum. Et ideo unum illorum sine alio non licet multiplicari. Quarta difficultas: quia aliquid non possunt videre quod plures forme eiusdem generis sunt coposibiles: sed sunt distincte specie: sicut exemplificant de figuris et coloribus. Et istud tamen non valet: quia ita concluderent de

habitibus speciebus et potentis: sicut de actu: unde in numeris sunt omnes species coposibiles.

Circa potestas voluntarias. Dicitur quod sicut plures actus intelligendi potest simul esse in potentia intellectiva: ita multi in voluntaria: cum ad multitudinem priorum sequatur multitudo in posterioribus: quo ad essentialiter ordinata: sed non e converso: et iter actus intelligendi et volendi est ordo essentialis. Et istud autem confirmatur 4. primo in voluntario: et in involuntario: quod idem actus non potest esse voluntarius et involuntarius respectu eiusdem obiecti: quod autem est aliud mixtus ex voluntario et involuntario: ut in punitione amicitiarum idem obiectum quod volumus simpliciter volumus secundum aliquam circumstantiam. Et tunc simpliciter voluntarius: et secundum quod involuntarius. Secundo in velle et nolle: omne enim nolle radicat in aliquo velle: sicut negatio in affirmatione. Ideo actus nolendi et volendi de deus: quorum unum est alterius: manet simul. Tertio in dilectione finis: et eorum que sunt ad finem: quod simul diligit sanitas et medicina propter sanitatem: impossibile est enim propter aliud aliud diligit: quoniam illud diligit: et non videtur idem actus: cum cessante dilectione medicine possit remanere dilectio sanitatis. Quarto in dilectione beatifica: quod cum illa non corrumperetur: potest sancti naturaliter diligere in proprio genere: sicut et cognoscere: et illa non erit dilectio beatifica. Sed contra difficultas: quod non experimur tot actus in voluntate: quot habitus ponimus: cum tamen non videatur: secundum philosophiam ratio quare tot actus sicut et habitus non sint coposibiles. Dicitur autem quod istud est ex parte intellectus qui non potest simul esse intentus ad tot actus eliciendos: sicut ad habitus recipiendos. Sed contra diffinitio: quare ipse intellectus non potest tot simul habere actus: quot habet species et actus. Dicitur autem quod istud non est ex parte intellectus possibilis: quod respectu eorum est equaliter in potentia receptiva: sed ex parte intellectus agentis a quo non dependet habitus et species nisi in fieri: actus autem intelligendi in fieri et in esse: sicut radius a sole. Et ideo cum intellectus agens convertitur se ad alium actum: auerendo ab illo desinit esse. Et tunc remanet habitus et species. Sed remanet dubium: quare intellectus agens non est ita sufficienter ad causandum effectum tantam multitudinem actuum: sicut possibilis ad recipiendum. Dicitur autem quod natura creata sufficientior est ad recipiendum quam ad effectum causandum: unde natura subtilis non ita potest perfecte in multa actum: sicut pauca.

Circa potestas sensitive interioris: ponuntur 4. conclusiones. Quarum prima est quod potentia imaginativa: que est phantasia: habet simul plures actus: quod quodlibet phantasma per se sit naturaliter distincta imaginatio: sed percipimus plura sensibilia nos imaginari: quod cum plura simul: ut patitur intelligimus: oportet nos omnium phantasmata speculari. Sed contra conclusio: quod potentia memorativa: que est in parte sensitiva habet simul plures actus: quod sicut duo imaginantur: ita duo recordari potest: cum recordatio et cogitatio sint adequata. Tertio quod potentia appetitiva sensitiva habet simul plures actus: quod sicut multipliciter actus voluntatis ex actibus intellectus propter ordinem essentialium: ita habet ordinem essentialium actus appetitus sensitivi: et notitie sensitive. Quarta conclusio: quod sensus ceteris habet simul plures actus: quod iudicat de obiectis sensibus particularium: ut per philosophiam: qui ponit istum sensum: et non habet simpliciter iudicium quod intellectus: constat autem secundum philosophiam: quod intellectus iudicat iter extrema obiecta: multis actibus concurrere. Sed contra difficultas: si plures actus de pluribus potest simul esse in imaginatio et memoria: quare non eadem ratione omnes: ut possumus oia memorari: vel imaginari de quibus habemus phantasmata. Dicitur autem quod

N Mobile de coposibilitate...

Plures actus...

Nota bene...

Considera...

Et non erit...

Capacitas...

Exemplum...

Plures actus...

Nota bene...

De actibus...

Curiositas...

Quod...

In...

Quod...

Et...

Et...

Et...

Et...

Et...

Et...

in N
es
eē
li
En
l
1
15
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

Abiile de cō
possibilitate
numcroz. 14
p̄tes act⁹ vo
lētī copoles
eē ostidit 4⁹ s
notanter.

Nota bene.
Regia nobil
O
Lōdāda. v̄
de. r. d. r.
Da nōnda.

Et nō exp̄
niur i nobis.
z s̄ scō si sint
si tot act⁹ q̄
spēs z habit⁹
notātr.

Capacitas
ceptiui crea
turis excedit
efficaciā act⁹
ui.

Doctrina 4⁹.

Q
3. de anima,

Plures act⁹
sentēdi sensū
b⁹ oib⁹ terio
rib⁹ cōpossibī
les esse.
Nota bene.

de aīa. rct.
o. 146.

du curiosa.

A homo possit vñz z duo talēta solvere. nō tñ mille: eo q̄
eius virtus est limitata: z ille potētie nō pñt ad q̄cūqz
simul esse itente. **S**ecūda difficultas. ga limitatio est
potētia visiva q̄ imaginaria: z tñ visus pōt als tende
re in omnia visibilia sibi p̄sentia. **D**icit autē q̄ p̄ban
tasmata nō sunt p̄sentia sufficiēter nisi in determinata
illius organi parte: per species delata. Et ideo non sunt
simul specularia q̄ ibi simul valeant cōtineri.

Conclusio 5⁹ **C**irca potētiās sensitiuas extēiores ponū
tur quinqz p̄nes. **Q**uaz
p̄ma est: q̄ sensus tactus bz simul plures actus: ga ea
dem potētia tactiva ponit in toto corpe: sicut visiva in
toto oculo: z tñ corpe in vna parte pōt sentire frigus: in
alia sentiēdo calozē: ille autē imutationes sunt p̄rarie.
Secūda conclusio: q̄ sensus gustus bz simul plures act⁹:
ga organū eius: cū sit quantū: in vna parte pōt imutari
ab amaritudine: z in alia a dulcedine: ille sunt imuta
tiones cōtrarie. **T**ertia conclusio: q̄ sensus odoratus ha
bet simul plures actus: ga s̄m dūoz appoximationes
simul percipimus olentia z redolētia. **Q**uarta conclusio
q̄ sensus auditus bz plures actus simul: ga percipimus
q̄ plures sonos simul audimus: z differentes specie: vt
in melodys: vbi sunt cōtrarie imutationes ab acutis z
grauib⁹ punctis. **Q**uinta conclusio: q̄ sensus visus bz
simul plures actus: ga simul videmus albedinē z nigre
dinē in eadē superficie: s̄z diuersas partes: z tñ isti colo
res cōtrario modo imutant potētiā: cū vñ cōgreget: z
alius disgreget visus. Et sic idē act⁹ eē nō pōt. **S**ed
ostit difficultas. ga duo motus cōtrary non possunt
sil esse in eadē potētia. **D**isgregatio autē z cōgregatio mo
uent z alterant visum cōtrario modo. **D**icit autē q̄
potētia visiva est extēsa: sicut organa: ideo s̄m aliā
z aliā partē fit mutatio cōtraria. **D**icit etiā q̄ sicut act⁹
affirmationis z negationis nō sunt oppositē: sed tñ op
posita: ita nec disgregare z cōgregare in visivis: albedo
z nigredo sunt in re contraria. **S**ecūda difficultas. si
in duobus oculis sunt duo actus vidēdi. **D**icit autē
q̄ cū eadē potētia visiva ponat in ambob⁹: si actus re
cipit in nuda potētia: tunc sunt idē: si autē in organo
vno sint duo subiecta. si tamē due potētie eodē modo
due. si vñ visio nō fiat in oculo: sed in vno nervo optico
cōrespōdēti vtriqz oculo: tūc est vna tñ. Et istud ma
gis p̄sonū esse videt. **T**ertia difficultas. si eodē actu
videt celū z oēs stelle. **D**icit autē q̄ nō ga manente
eadē celi visione: eo modo quo remanet visio pōt cor
rumpi visio de stella. Et itēz nouiter aggenerari remo
to obstaculo: z sic vidēt tot actus quot stelle: cuz visio
vnius possit corrūpi manēte visione alterius. **Q**uar
ta difficultas: si partes eiusdē superficie cōtinue habēt
distinctas visiones. **D**icit autē: ga si nō ponat visio
extēsa neōio: ita cuz sublara visione vnius partis ma
neat alterius visio. Et sic in infinitū: nisi stet ad minima
s̄m sensum: tñ si sit visio extēsa: vt ex hoc demōstrari
videt: tūc est vna visio vnitatis continuitatis. Et sic pōt
altera eius pars corrūpi reliqua remanēte. **Q**uinta
difficultas. si idē actus vidēdi permanet: ex quo est p̄
ductus inesse. **D**icit autē q̄ sicut radius est in p̄tinuo
fierit: ita videt actus vidēdi: cū lux que bz esse in fieri
si ponat eius p̄mūz obiectū: z nullus actus intuitiuis
possit eē p̄manētior suo obiecto: z dato q̄ obiecto imo
bīl p̄manētē stare: tñ nō manet obiecto moto: tūc enī
intuitiua esset falsa: vt patet in motu solis: videtur enī
p̄mo actu vbi non est: sed fut: nisi ponat inouatio cō
tinua aliqua in actu. **D**icitur autē ad rationē factas
in p̄ncipio questionis: q̄ bz simplicia nō sint diuisibilia:
sunt tamen cōmunicabilia. ergo zc.

Dubia nōnda
C
Quere p̄spe
ctiuos in his.
Solo duplex
sed p̄ma ma
gis videt cor
rēctēd bene
confidera.

Eccc qd q̄ris

El. lobicea.

Considera hic
plura.

Quo an exē
sa?

D
Imaginatio
notabilis.

Et nō vidēdi
esse in p̄. sic
si: ideo actus
metaphorice
vocat.

Aduertat Diligētissimus lector: q̄ has q̄ōnes B ordi
ne in vnico originali: penitus discorrecto: z fere totali
extincto repimus atqz emēdauimus: magno certe labo
re: z vigeny plerūqz. sicuti vñ defect⁹ aliq̄s: qd praro
erit: iuenerit in dies: qz facile iūctis addere: castigabit.
vica enīz cū magno Africano: qd nec pigebit me sicut
bi desito q̄rere. Nec pudebit sicuti erro: discere. **P**os
sent alio mō ordiari: z alie p̄les: q̄s doctoz igeniosissim⁹
iste seorsuz scripsit: q̄ōnes eis adiungi. **S**z ordo in his
maxime: q̄ de q̄s disputant nō est multū pōderādus.
Alios q̄s b⁹ tractat⁹ in vñ colligēdos volumē: qd **S**ra.
cisci opuscula appellari poterit: seorsum pot⁹ q̄ bis ad
dēdos estimamus: qd si nos: alijs iūcti nō p̄ficiemus: sa
ciat z alijs religioni: z doctrine debēt. **S**z qd p̄dest de
trinitatis articulis: diueqz vnitatis cēntē: atqz cōcabilita
tē: ipsiusqz in hac via cognitionis possibilitate: enīz q̄s
rōnis pōne z nēitate: qd dicitur abstractione: z eterna
realitate cōpositoz: terna vt vñt enitate p̄ncipatū
z **H**yerarchiaz ordīne z subiectione: p̄sonaz diuinaz
ac creaturaz emanatione: z in emanādo ordīne: z in p̄
ducēdo p̄ortate. **C**ognitiūaz s̄p̄ atqz appetitiūaz po
tētiāz actūz p̄alitate z cōpossibilitate tot amfractib⁹
dubioz difficultatū rōnū auctatū opsonū p̄blematū bal
butiēdo eratē z vitā p̄tēdo disputare: atqz p̄tēdo
speculari: paup̄ Mauriti: nisi oīa sale p̄dita cōuēteris
in obsequi **L**bi: **M**emēto q̄ iunice **P**atū: z imitare
feruozē z affect⁹ vñt: z acūmē intell̄s alterius **S**crifici:
vbi temere nō deuliat a vestigijs tui **S**coti: z sic nō enī
gmaticē: s̄z facili obtutu cēntiā videbis practice i tri
nitate dei: cui Imperiū z gloria in eūz euoz. Amen.

Illuminati doc. fratris Francisci de Mayronis ordi
nis minor. **P**rouincie sancti **L**udouici subtilissime q̄
stiones q̄libetiales. **C**orrecte atqz decorate antea. **S**u
ma cura atqz solertia sacre theologie docto. **E**p̄my
patris fr̄s **M**aurity de **H**ibernia eiusdē religionis or
gnissimi archiep̄scopi **L**umamēsis: dum actu theolo
giā publice in alma vniuersitate paratūna legebat: nūc
vñ per quēdā bene doctū virū reuise sine felici termi
nant. **V**enetys mādaro z expensis herediū quōdā no
bilis viri dñi **O**ctauiani **S**coti cuius ac **P**atrity **M**o
doenensis. Anno dñi. 1520. **D**ie 7 **A**prilis. **A**d laudē z
gloriā dñi n̄i **J**esu **L**bi q̄ est b̄dicatus in secula **A**mē.

Registrum.

A B C D E F G H I K L M N O P
Q R S T U V X Y Z AA BB CC DD
EE FF GG HH II JJ KK
L Quatern. JJ z KK Terni. Ceteri alij Quaterni.

